

Oulun yliopisto, Arkkitehtuurin tiedekunta, Korjausrakentaminen

Kuntoarviokurssi 2015 Ylivieskan kasarmi

Toimittanut: Soikkeli, Anu; Tiikkaja, Jaana

Johdanto

Oulun yliopiston Arkkitehtuurin tiedekunnan Kuntoarviokurssi (5 op) on maisterivaiheen va-
paavalintainen kurssi, jossa opiskelija perehdytetään harjoitustyön avulla yleisimpiin kuntoar-
viomenetelmiin ja tutkimusvälineisiin ja kuntoarvioon osana kiinteistönpitoa. Erikoistietämystä
vaativia kuntotutkimuksia harjoitustyöhön ei sisälly.

Syksyllä 2015 kurssin harjoitustyökohteena olivat Ylivieskan Kasarmin eli rautatieläisten
asuinalueen kolme rakennusta eli Asemapäällikön talo, Kaksoisvahtitupa ja Kirjanpitäjän/vaih-
demiehen talo. Näistä ensimmäisessä pidetään peruslämpöä, muut rakennukset ovat kylmil-
lään. 1900-luvun alussa rakennettu alue sijaitsee rautatieaseman välittömässä läheisyydessä,
kaupungin keskustassa. Alue oli Valtionrautateiden omistuksessa vuoteen 1999 asti, jolloin se
siirtyi Kapiteeli Oy:lle, ja edelleen vuonna 2004 Ylivieskan kaupungille. Alueella on kaiken kaik-
kiaan seitsemän hirsirunkoista asuinrakennusta, joista osa on vailla käyttöä, sekä tiilestä tehty
vesitorni ja useita piharakennuksia.

Kuntoarvion toimeksiantajana on nykyinen omistaja Ylivieskan kaupunki. Kaupunkilaisten
kuten päättäjiensä keskuudessa on jo pitkään ollut ristiriitaisia näkemyksiä alueen käytön
suhteen. Koska käytölle ei ole valmistunut vuosikymmentenkään saatossa hyväksytyjä suun-
nitelmia, on seurauksena ollut alueen ja sen rakennusten kunnossapidon selkeä laiminlyönti.
Osayleiskaavassa alueeseen on kohdistettu suojelumääräys, koska alueella on rakennustaiteel-
lisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita. Asemakaavasta suojelumerkintä puuttuu
edelleen.

Rakennusten kuntoa arvioitiin paikan päällä 6.11.2015. Ylivieskan Kaupunginarkkitehti Risto
Suikkari esitteli kohteen. Harjoitustyö suoritettiin ryhmätöinä ja jokaisella työryhmällä oli oma
vastuualueensa. Kurssin intensiivisen aikataulun mukaisesti kuntoarvioraportti laadittiin mar-
raskuun 2015 aikana.

Asemapäällikkö:

Historian selvittäminen, ympäristön kuvaus, ulkoseinät, ikkunat ja ulko-ovet:

Mirva Tarkka-Salin, Laura Backman, Maiju Lehtimäki

Ullakko ja yläpohja, vesikatto, vedenpoistojärjestelmä, alapohja ja sokkeli, kellari:

Heljä Koskimäki, Heini Hiukka, Ida Mustamaa

Sisätilat, pintamateriaalit ja käsittelyt, lattia- ja kattolistat, sisäovet ja täydentävät rakennus- osat:

Julia Rytönen, Liisa Isotupa

Kirjanpitäjä/Vaihdemies:

Historian selvittäminen, ympäristön kuvaus, ulkoseinät, ikkunat ja ulko-ovet:

Eeva-Liisa Peteri, Veera Limingoja, Emmi Mutikainen

Ullakko ja yläpohja, vesikatto, vedenpoistojärjestelmä, alapohja ja sokkeli, kellari:

Maija Poukka, Silja Mikkonen, Anna-Riikka Tiainen

Sisätilat, pintamateriaalit ja käsittelyt, lattia- ja kattolistat, sisäovet ja täydentävät rakennus- osat:

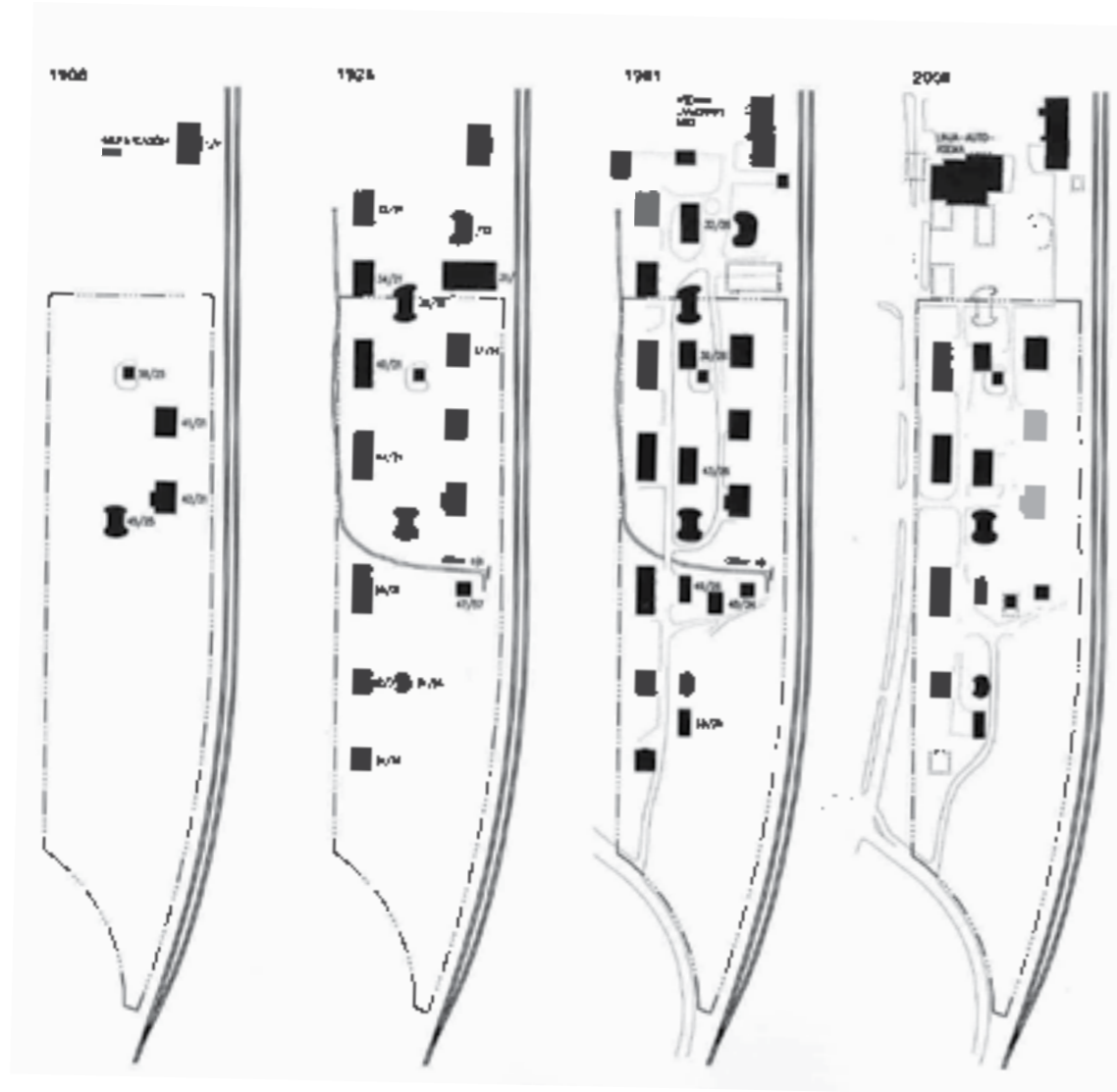
Okko Saurama, Hanna-Leena Talsta, Kati Moilanen

Kaksoisvahti:

Historian selvittäminen, ympäristön kuvaus, ulkoseinät, ikkunat ja ulko-ovet:

Elina Jaara, Saana Askola, Miisa Saukkonen

Kasarmialueen kehitys 1908-2008 (lähde: Heli Soramäen Dipolomityö ”Ylivieskan kasarmi”)

	RAK.	PUR
1-11 RAUTATEASEMA LAAJENNUS	1907	
125 KELLARI		
321 RAUHTOTALO	1925	1971, PALANNUT
33-21 ASUINRAKENNUS	1925	1982
34-21 ASUINRAKENNUS	1925	1982
36-25 KELLARI		1982
37-21 ASEMAPÄÄLLIKÖNTALO	1925	
38-25 KELLARI		
39-25 VARASTO	1959	
40-21 ASUINRAKENNUS	1925	
41-21 KAKSOISVAHTITUPA	1902	
42-21 KIRJANPITÄJÄN VAHDEMIEHEN TALO	1908	
43-28 VARASTO	1960	
44-21 ASUINRAKENNUS	1925	
45-25 KELLARI	1925	
47-57 VESITORNI	1925	
48-34 SAUNA	1984	
49-28 VARASTO	1985	
50-21 ASUINRAKENNUS	1925	
51-25 KELLARI		
52-21 ASUINRAKENNUS	1925	
53-26 VARASTO		
54-31 ASUINRAKENNUS	1925	1986, SJRRETTY
LINJA-AUTOASEMA	1989	

Ullakko ja yläpohja, vesikatto, vedenpoistojärjestelmä, alapohja ja sokkeli, kellari:

Riikka Takalo, Mira Pasma, Jonna Puumalainen

Sisätilat, pintamateriaalit ja käsittelyt, lattia- ja kattolistat, sisäovet ja täydentävät rakennusosat:

Roope Määttä, Anna-Leena Salo

Tämä kuntoarvio on toimitettu opiskelijoiden harjoitustyöaineiston mukaisesti. Kuntoarvio perustuu aistinvaraiseen – lähinnä silmämääräiseen – havainnointiin, missä yhteydessä jonkin verran avattiin pintoja ja tarkasteltiin rakenteiden kuntoa. Jokainen työryhmä on rakennusosien dokumentoinnin ja kuntoarvion lisäksi arvottanut rakennuksen kulttuurihistoriallisia piirteitä, ja arvioinut rakennuksen toimivuutta, sekä peilannut näitä ideoimansa uuden käyttötarkoituksen kannalta.

Rakennukset yksityiskohtainen kuntoarvio käy ilmi tämän raportin rakennuskohtaisista osioista. Kaikkien rakennusten katot, asemapäällikön taloa lukuun ottamatta, kaipaavat vesikatteen uusimisen mahdollisimman pian. Huonokuntoinen vesikatto vaarantaa rakennusten säilymistä, sillä vuotava kate voi aiheuttaa nopeastikin vaurioitumista. Viimeistään katon korjaamisen yhteydessä rakennukseen on tehtävä hallittu sadevesijärjestelmä eli sadevesikourut, syöksytorvet sekä loiskekourut. Tällä hetkellä katolta valuva sadevesi aiheuttaa tarpeetonta kosteusrasitetta rakennusten alahelmaan, mikä näkyy mm. vesilistojen vaurioina, ja räystäsrakenteisiin, joissa on lahovaurioita. Kosteusrasitetta lisää maanpinnan väärä kallistus. Maanpinnan kallistuksen tulee olla 1:20 vähintään 3 metrin etäisyydellä rakennuksesta, jotta pintavesi ohjautuu pois rakennuksen perustuksista. Kirjanpitäjä/vaihdemiehen talon ja kaksoisvahtituvan hirsiseinien lahovaurioalueet pitää korjata mahdollisimman pian tai ainakin suojata välittömästi ja estää näin lisävaurioituminen. Kuntoarviossa mainitut rikkiäiset ikkunat tulee peittää levyillä välittömästi. Selkeä turvallisuusriski eli kirjanpitäjä/vaihdemiehen talon postiluukku tulee välittömästi levyttää tai muulla tavoin estää mahdollisuus avata ulko-ovi postiluukun kautta.

Kuntoarviota tehdessä käytössä oli vuonna 1998 laadittuun kuntoarvioon. Vuoden 1998 kuntoarvioportissa esitetystä toimenpiteistä mitään, lukuun ottamatta asemapäällikön talon katon uusimista, ei ole tehty liki 20 vuoden aikana. Samat vauriot ovat todettavissa edelleenkin, kuten kirjanpitäjä-vaihdemiehen talon ja kaksoisvahtituvan julkisivujen ruhjevauriot, joita vaadittiin jo tuolloin paikattavaksi välittömästi. Toisaalta, huolimatta rakennuksen kunnostuksen ja ylläpidon selvistä laiminlyönneistä vaurioitumisprosessit eivät ole juurikaan edenneet. Tämä kertoo perinteisen suomalaisen puumateriaaliin perustuvan rakentamistavan nerokkuudesta vaativissa sääolosuhteissamme. Ajan kuluminen näkyy lähinnä kylmillään olleiden rakennusten sisätilojen pintakerrosten, lähinnä maalien, irtoiluna ja rapautumisena, joista vuoden 1989 kuntoarviossa ei ole mainintoja.

Maakunnallisesti arvokas Ylivieskan kasarmialue on paikallishistoriallisesti merkittävä ja rakennukset ovat kulttuurihistoriallisesti arvokkaita. Paikallistason arvoymärrys ja suojele ovat oleellisia kasarmialueen kaltaisissa kokonaisuuksissa. Ehjät, arvostetut alueet ovat valtakunnallisesti merkittäviä sekä matkailun että paikallisyrittämisen kannalta. Rakennusten säilymistä kannalta olisi ensiarvoisen tärkeää löytää niihin sopiva käyttötarkoitus mahdollisimman pian. Järkevä käyttö on vanhojen rakennusten paras turva, sillä vain käytössä olevia rakennuksia kunnostetaan, niistä huolehditaan ja niitä valvotaan. On toivottavaa, että alue rakennuksiin säilyisi edes jossain määrin kaupunkilaisille avoimena paikka. Tämän mahdollistuisi, jos asumistoimintojen lisäksi alueelle sijoittuisi esimerkiksi toimistotiloja, liiketilaa, monikäyttötalaa, liiketilaa tms.

Oulussa 4.12.2015

Anu Soikkeli ja Jaana Tiikkaja

Lähteet ja kirjallisuus

Kuntoarviotyössä on käytetty lähteinä aiemmin alueelle tehtyä diplomityötä (Heli Soramäki 2008, Diplomityö: Ylivieskan kasarmi, Oulun Yliopiston arkkitehtuurin osasto, Oulu), vuonna 1998 laadittua kuntoarviota (Arkkitehtitoimisto Antti Pihkala & Insinööritoimisto Toppila 1998. Kasarmin alue, Ylivieska, rakennustutkimus) sekä mm. museoviraston julkaisuja.

Museoviraston korjauskortisto suosituksineen opastaa korjaamaan ja kunnostamaan vanhaa rakennusta oikein ja taloudellisesti sen arvoja kunnioittaen. Korjauskorteissa ja erityisesti rautatierakennuksiin suunnatuissa korjausohjeissa kerrotaan puurakennusten rakentamistavasta, vanhan rakennuksen arvosta ja rakennustyyppien historiasta. Niissä annetaan myös tietoa ja ohjeita miten rakennuksia voi korjata niiden ominaislaatu kunnioittaen. Rautatierakennusten korjausohjeet on tarkoitettu rakennusten omistajille helpottamaan vanhojen rakennusten kunnossapitoa ja korjausta. Ohjeista on hyötyä myös rautateiden historiasta, kulttuurihistoriasta tai muuten vanhoista rakennuksista kiinnostuneille.

Ylivieskan Kasarmialueen rakennusten kannalta tuleviin kunnostuksiin liittyvät kortit, joiden ohjeisiin on tukeuduttu myös tässä kuntoarviossa, ovat:

- Rautatierakennusten korjausohjeet 1; Puurakennukset
- Rautatierakennusten korjausohjeet 2; Asemarakennus
- Rautatierakennusten korjausohjeet 3; Asemapäällikön talo
- Rautatierakennusten korjausohjeet 4; Kaksoisvahtitupa
- Rautatierakennusten korjausohjeet 5; Yksinkertainen vahtitupa
- Rautatierakennusten korjausohjeet 6; Väristysohjeet
- Rautatierakennusten korjausohjeet 7; Aseman puisto ja pihat

- KK1 Yleiskortti
- KK2 Lämmöneristyksen parantaminen
- KK3 Ulkolaudoituksen korjaus
- KK6 Tiilikaton korjaus
- KK8 Ikkunoiden korjaus
- KK9 Ovien korjaus
- KK10 Kuistin korjaus
- KK11 Kosteiden tilojen rakentaminen
- KK13 Öljyväli
- KK14 Tulisijat
- KK15 Puukaupunkien pihat ja aidat
- KK16 Hirsitalon rungon korjaus
- KK18 Pinkopahvi
- KK19 Pärekatto
- KK20 Tapetit
- KK21 Rakennusosien työmaa-aikainen suojaus
- KK 24 Pientalon perustusten korjaus
- KK 25 Märkätila vanhaan rakennukseen

Sisällysluettelo

5	Johdanto
9	Lähteet ja kirjallisuus
19	1. Asemapäällikön talo
19	<u>1.1 Tiivistelmä</u>
19	Kiireelliset toimenpiteet rakennuksen säilymisen kannalta
19	<u>1.2 Yleis- ja lähtötiedot</u>
19	Yleis- ja lähtötiedot
19	Rakennus- ja kulttuurihistoriallisen arvon määrittely
21	<u>1.3 Ympäristö</u>
21	1.3.1 Kuntoarvio
21	Kuntoarvion tekijät, työvaiheet ja suoristustapa
21	Toiminnallinen tarkastelu käyttötarkoituksen kannalta
23	1.3.2 Pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma PTS
23	1.3.3 Liitteet
27	<u>1.4 Ulkoseinät, ikkunat ja ulko-ovet</u>
27	1.4.1 Kuntoarvio
27	Kuntoarvion tekijät
27	Kuntoarvion tulokset
27	1.4.2 Pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma PTS
31	Ikkunat ja ulko-ovet
31	1.4.3 Liitteet
43	<u>1.5 Ullakko ja yläpohja, vesikatto, vedenpoistojärjestelmä</u>
43	1.5.1 Dokumentointi
43	1.5.2 Kuntoarvio
43	Kuntoarvion tekijät, työvaiheet ja suoristustapa
43	Kuntoarvion tulokset
47	Kuntotutkimukset
47	Toiminnallinen tarkastelu käyttötarkoituksen kannalta
47	1.5.3 Pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma PTS
47	1.5.4 Liitteet
53	<u>1.6 Alapohja ja sokkeli, kellari</u>
53	1.6.1 Dokumentointi
53	Rakenteet
53	1.6.2 Kuntoarvio
53	Kuntoarvion tekijät, työvaiheet ja suoristustapa
53	Kuntoarvion tulokset
55	Kuntotutkimukset
55	Toiminnallinen tarkastelu käyttötarkoituksen kannalta
55	1.6.3 Pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma PTS
57	1.6.4 Liitteet

65	1.7	Sisätilat (pintamateriaalit ja käsittelyt), lattia- ja kattolistat, sisäövet ja täydentävät rakennusosat (portaot, kiintokalusteet, yms.)
65	1.7.1	Dokumentointi
65		LVISA-järjestelmät
65	1.7.2	Kuntoarvio
65		Kuntoarvion tekijät, työvaiheet ja suoristustapa
65		Kuntoarvion tulokset
65		Huonetilat (liite 2: Sisätilaseloste, liite 4: Pohjapiirros, liite 5: Vauriokaavio, kuvaliite: Huonetilat E1-E43)
71		Toiminnallinen tarkastelu käyttötarkoituksen kannalta
71	1.7.3	Pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma PTS
73	1.7.4	Liitteet
123	2.	Kaksoisvahtitupa
123	2.1	Tiivistelmä
123		Kiireelliset toimenpiteet rakennuksen säilymistä kannalta
123	2.2	Yleis- ja lähtötiedot
123		Sijainti ja ympäristö
125		Toimeksiantaja ja omistussuhteet
125		Kohteen historiaa
125		Rakennus- ja kulttuurihistoriallisen arvon määrittely
127		Kohteen kaavoitus- ja suojelutilanne
127	2.3	Ympäristö
127	2.3.1	Kuntoarvio
127		Kuntoarvion tekijät, työvaiheet ja suoristustapa
127	2.3.2	Pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma PTS
127	2.3.3	Liitteet
131	2.4	Ulkoseinät, ikkunat ja ulko-övet
131	2.4.1	Dokumentointi
131		Rakenteet
131	2.4.2	Kuntoarvio
131		Kuntoarvion tekijät, työvaiheet ja suoristustapa
131		Kuntoarvion tulokset
139		Toiminnallinen tarkastelu käyttötarkoituksen kannalta
139	2.4.3	Pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma PTS
141		Ikkunoiden kunnostusohjeet
141	2.4.4	Liitteet
151	2.5	Ullakko ja yläpohja, vesikatto, vedenpoistojärjestelmä
151	2.5.1	Dokumentointi
151		Rakenteet
151	2.5.2	Kuntoarvio
151		Kuntoarvion tekijät, työvaiheet ja suoristustapa
151		Kuntoarvion tulokset

155	2.5.3	Pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma PTS
155	2.5.4	Liitteet
169	2.6	Alapohja ja sokkeli, kellari
169	2.6.1	Kuntoarvio
169		Kuntoarvion tekijät, työvaiheet ja suoristustapa
169		Kuntoarvion tulokset
169		Kuntotutkimukset
171		Toiminnallinen tarkastelu käyttötarkoituksen kannalta
171	2.6.2	Pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma PTS
171	2.6.3	Liitteet
177	2.7	Sisätilat (pintamateriaalit ja käsittelyt), lattia- ja kattolistat, sisäövet ja täydentävät rakennusosat (portaot, kiintokalusteet, yms.)
177	2.7.1	Dokumentointi
177		LVISA-järjestelmät
177	2.7.2	Kuntoarvio
177		Kuntoarvion tekijät, työvaiheet ja suoristustapa
177		Kuntoarvion tulokset
183		Toiminnallinen tarkastelu käyttötarkoituksen kannalta
183	2.7.3	Liitteet
199	3.	Kirjanpitäjän/ Vaihdemiehen talo
199	3.1	Tiivistelmä
201	3.2	Yleis- ja lähtötiedot
201		Sijainti ja ympäristö
201		Toimeksiantaja ja omistussuhteet
201		Rakennus- ja kulttuurihistoriallisen arvon määrittely
203		Kohteen kaavoitus- ja suojelutilanne
203	3.3	Ympäristö
203	3.3.1	Kuntoarvio
203		Kuntoarvion tekijät, työvaiheet ja suoristustapa
203		Kuntoarvion tulokset
205		Toiminnallinen tarkastelu käyttötarkoituksen kannalta
205	3.3.2	Liitteet
209	3.4	Ulkoseinät, ikkunat ja ulko-övet
209	3.4.1	Dokumentointi
209		Rakenteet
209	3.4.2	Kuntoarvio
209		Kuntoarvion tekijät, työvaiheet ja suoristustapa
209		Kuntoarvion tulokset
215	3.4.3	Pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma PTS
215	3.4.4	Liitteet

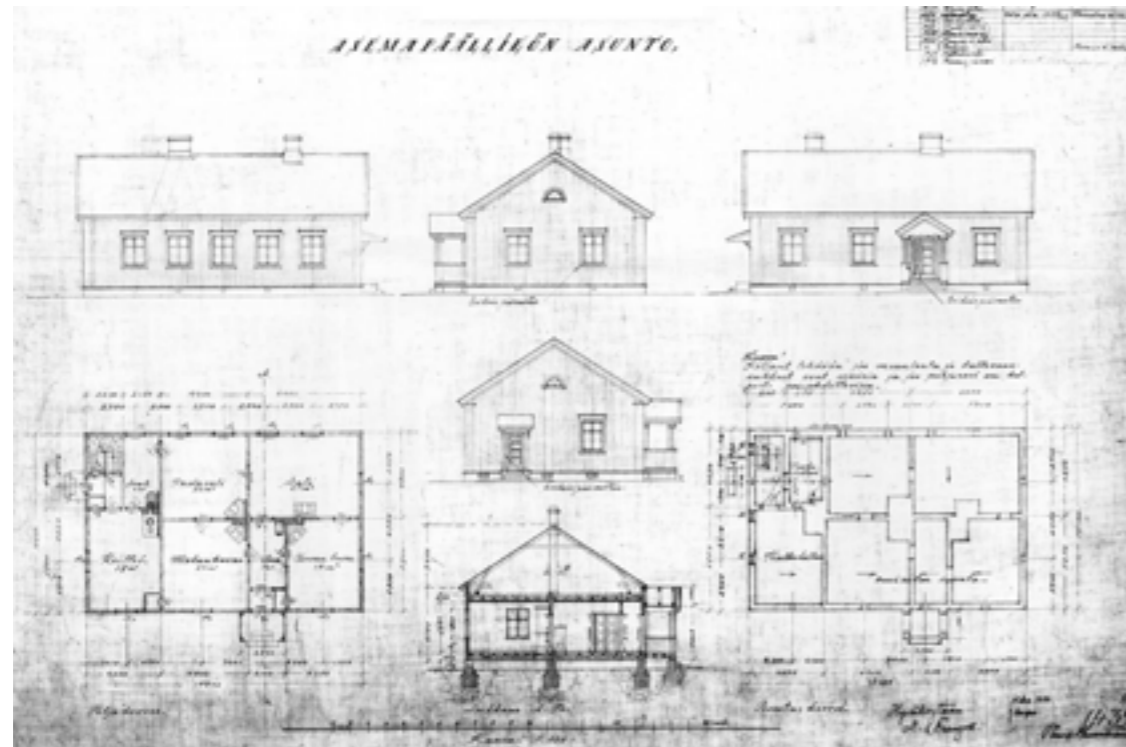
217	3.5	<u>Ullakko ja yläpohja, vesikatto, vedenpoistojärjestelmä</u>
217	3.5.1	Dokumentointi
217		Rakenteet
217	3.5.2	Kuntoarvio
217		Kuntoarvion tekijät, työvaiheet ja suoristustapa
217		Kuntoarvion tulokset
219	3.5.3	Pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma PTS
221	3.5.4	Liitteet
225	3.6	<u>Alapohja ja sokkeli, kellari</u>
225	3.6.1	Dokumentointi
225		Rakenteet
225	3.6.2	Kuntoarvio
225		Kuntoarvion tekijät, työvaiheet ja suoristustapa
225		Kuntoarvion tulokset
227	3.6.3	Pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma PTS
227	3.6.4	Liitteet
231	3.7	<u>Sisätilat (pintamateriaalit ja käsittelyt), lattia- ja kattolistat, sisäovet ja täydentävät rakennusosat (portaat, kiintokalusteet, yms.)</u>
231	3.7.1	Dokumentointi
231		Rakenteet
231		LVISA-järjestelmät
231	3.7.2	Kuntoarvio
231		Kuntoarvion tekijät, työvaiheet ja suoristustapa
231		Kuntoarvion tulokset
243		Toiminnallinen tarkastelu käyttötarkoituksen kannalta
243		Johtopäätökset
245	3.7.3	Pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma PTS
245	3.7.4	Liitteet

Asemapäällikön talo

Asemapäällikön talon tyyppipiirustus (lähde: Heli Soramäen Dipolomityö "Ylivieskan kasarmi")

1. Asemapäällikön talo

1.1 Tiivistelmä

Vuonna 1925 rakennettu asemapäällikön talo on rautatieläisten asuinalueelle tultaessa ensimmäinen rakennus ja lähimpänä asemarakennusta. Hierarkkisesti korkea-arvoisimman työntekijän asunto on ollut alueen suurin.

Rakennuksen ulkoasu on säilynyt kolmesta kuntoarvioinnin kohteena olleesta rakennuksesta alkuperäisimpänä. Myös sisätilat ovat säilyneet rakennuksen ikään nähden hyvin. Sisätiloihin on tehty jonkin verran muutoksia, mutta alkuperäinen tunnelma on edelleen aistittavissa esim. säilyneiden pintamateriaalien, kiintokalusteiden ja varusteiden, sekä väliovien takia. Rakennus on erinomaisesti säilynyt esimerkki rautatiearkkitehtuurista.

Kiireelliset toimenpiteet rakennuksen säilymisen kannalta

Vesikatkon vedenpoistojärjestelmä olisi syytä rakentaa mahdollisimman pian. Sadevesikourujen ja syöksytorvien asentamisen lisäksi on huolehdittava, että sadevedet johdetaan kauemmaksi rakennuksen seinustalta loiskekouruihin tai johtamalla ne erilliseen järjestelmään. Perustuksen suurin ongelma tällä hetkellä on maanpinnan viettäminen rakennukseen päin sekä liian korkealla oleva maanpinta suhteessa sokkelin tuuletustilaan ja -aukkoihin. Maanpinta tulee muokata rakennuksesta pois päin viettäväksi.

1.2 Yleis- ja lähtötiedot

Yleis- ja lähtötiedot

Asemapäällikön talo kuuluu tärkeänä osana Ylivieskan Kasarmin vanhojen rautatieläisten asuntojen alueeseen. Se on rakennettu VR:n tyyppikuvien mukaisesti vuonna 1925 rautatieaseman viereiselle kasarmialueelle. Rakennuksen puuklassismin edustava ulkoarkkitehtuuri on säilynyt melko muuttumattomana. Suurimmat muutokset julkisivussa ovat katolla näkyvä uusi hormi, kattotikkaat sekä alkuperäisen keltamultamaalin korvaaminen vaalealla alkydydimaalilla.

Rakennuksen sisällä on tehty muutoksia 1950- ja 1960-luvuilla, mutta suurin osa alkuperäisistä materiaaleista on säilynyt. Rakennuksen sisätilat ovat sekoitus 1920-lukua, 1950-luvun kunnostuksen tuotoksia sekä vuosien saatossa tehtyjä pieniä korjauksia ja lisäyksiä, joiden myötä mm. listoja ja pintamateriaaleja on vaihdettu tai uusia asennettu vanhojen päälle. Osa 1950-luvulla tehdyistä korjauksista on selkeästi erotettavissa kohteesta, ja niiden huono kunto sekä ajalleen tyypilliset piirteet eivät istu 1920-luvulla rakennetun talon henkeen eivätkä tuo lisäarvoa rakennuksen ajallisiin kerrostumiin.

Rakennuksen kuntoa on kartoitettu viimeksi vuonna 1998. Hormien kunto on tarkistettu ja arvioitu toimivaksi vuonna 2015. Asemapäällikön talolla on aloitettu vuonna 2015 "torstaitalokoo" – perinne, jota pyritään jatkamaan myös tulevaisuudessa erilaisten pihan ja rakennuksen kunnostustoimenpiteiden merkeissä.

Asemapäällikön talo on ollut alun perin nimensä mukaisesti asemapäällikön asunto. VR:n luopuessa rakennuksesta sen käyttötarkoitus ja -aste ovat vaihdelleet laajasti. Tiloissa on toiminut mm. puuseppä, taidekahvila, bändihuone ja viimeisimpänä rakennus on ollut kaupungin puutarhatyöntekijöiden taukotilana. Rakennus on ollut viime vuodet osittain kylmillään. Lämmintä vettä ei ole rakennuksessa saatavilla kuin kylpyhuoneen lämminvesivaraajasta.

Rakennus- ja kulttuurihistoriallisen arvon määrittely

Asemapäälliköille suunniteltuja tyyppitaloja rakennettiin kutakin vain 2-5 paikkakunnalle, joten rakennus on vaatimattomuudestaan huolimatta arvokas asema-arkkitehtuurin edustaja. Vuonna 1993 maakuntaliitto määritteli kasarmialueen kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi alueeksi. Tästä huolimatta VR ei sisällyttänyt aluetta omaan kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden asema-

Piha asemalaiturilta

Piha ja pihakoivu asemalaiturilta

alueiden joukkoon ja myi alueen Ylivieskalle edullisesti 2000-luvun alussa. Toiminnallisesti arvokkaan sijaintinsa sekä VR:n arvotuksen (putoaminen arvokkaiden asema-alueiden suojelulistan ulkopuolelle) takia kasarmialueen tulevaisuudesta on kiistelty niin kauan kuin alue on ollut Ylivieskan kaupungin omistuksessa. Tässä ajassa rakennukset ovat ehtineet rapistua pinnoiltaan eikä voimassa olevaa asemakaavaa alueelle ole saatu aikaiseksi. Rapistunut ulkomuoto on vaikuttanut mielipiteisiin niin, että kunnostaminen on koettu vaikeaksi ja purkaminen helpoimaksi vaihtoehdoksi. Purkamista on puoltanut myös kasarmialueen arvokas sijainti keskeisellä paikalla. Viime aikoina kulttuurihistoriallisten arvojen arvostus on noussut, mistä kertoo mm. kesäisin vilkas tapahtumatarjonta kasarmialueella. Kasarmialue on määritelty osayleiskaavassa suojeltavaksi.

1.3 Ympäristö

1.3.1 **Kuntoarvio**

Kuntoarvion tekijät, työvaiheet ja suoristustapa

Ympäristön osalta kuntoarvion suorittivat 6.11.2015 arkkitehtiopiskelijat Laura Backman, Maiju Lehtimäki ja Mirva Tarkka-Salin. Tehtävänä oli määrittää rakennuksen sijainti tontilla, päämitat, kartoittaa pihan järjestelyt ja kunto. Lisäksi haastateltiin rakennuksen historiasta Ylivieskan kaupunginarkkitehti Risto Suikkaria ja kaupungin teknistä toimen edustajaa yksityiskohdissa.

Toiminnallinen tarkastelu käyttötarkoituksen kannalta

Koska kasarmialue on paikallishistoriallisesti merkittävä ja rakennukset ovat kulttuurihistoriallisesti arvokkaita, tulee alue säilyttää avoimena yleisölle. Paikallistason arvoymmärrys ja suojelu ovat oleellisia kasarmialueen kaltaisissa kokonaisuuksissa. Ehjät, arvostetut alueet ovat valtakunnallisesti merkittäviä sekä matkailun että paikallisyrittämisen kannalta.

Kasarmialueen klassistisen puistomainen ilme tulee palauttaa mukaan lukien asemapäälliköntalon runsas muotopuutarha. Alue on harvinaisen eheä, eikä sitä pidä täydennysrakentaa, jotta puistomainen olemus ei katoaisi. Uusi, voimassaoleva asemakaava takaisi mahdollisuudet pitkille vuokrasopimuksille ja on näin ollen ehto alueen tulevaisuuden takaamiseksi.

Kasarmialueen vieressä sijaitsevat rautatie- ja linja-autoasema takaavat alueelle jatkuvan ihmisvirran ja hyvät lähtökohdat liiketoiminnalle. Läheinen kaupallinen keskusta tukee alueen aktiivista toimintaa. Kasarmialueella on jo nyt järjestetty vuotuiset kesäpäivät, jolloin alue täyttyy tapahtumista ja ihmisistä. Jotta tällainen toiminta voisi jatkua tulevaisuudessakin, on asemapäällikön talo hyvä pitää avoimena yleisölle jatkossakin esimerkiksi kahvilana, putiikkilii- ketilana tai monitoimitalona. Alueen tapahtumat voisivat tuoda esiin myös Ylivieskan seudun lähiruoka ja -tuotekonsepteja, koska sijainti hyvien kulkuyhteyksien vieressä lisää näkyvyyttä tapahtumille ja yrittäjyydelle.

Monitoimitalona asemapäällikön talo voisi palvella useita eri käyttäjäkuntia, esimerkiksi nuorisotoimea, eläkeläiskerhoja, harrastustoimintaa ja seurakuntia. Muut kasarmialueen rakennukset voisi vuokrata myös toimistokäyttöön, mutta ainakin yksi alueen rakennuksista on hyvä säilyttää avoimena yleisölle alueen aktiivisen elämän takaamiseksi. Esimerkiksi jos asemapäällikön talo toimisi monitoimitalona, tulisi sen lisäksi sijaita yksi kahvila tai putiikki, joka on aina avoinna yleisölle.

Nykyisellään asemapäällikön talon sijainti asemarakennusten läheisyydessä takaa sille kasarmialueen parhaat toimintaedellytykset liiketoiminnalle. Toisaalta uusi asemakaava muuttaa alueen ihmisvirtojen liikkeitä ja ne on syytä analysoida uudelleen uuden suunnitelman valmistuttua. Kasarmialueen kehitys- ja investointisuunnitelmat on hyvä tehdä yhteistyössä alueesta kiinnostuneiden yrittäjien kanssa, jotta toteutetut korjaus- ja kehitystoimet ovat optimaalisia tulevien toimijoiden intressien kanssa ja jotta välttyttäisiin niin sanotulta ”ylikorjaamiselta”.

Linja-autoasemalta kasarmialueelle

Kasarmialueelta linja-autoasemalle

1.3.2 Pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma PTS

Maan kallistuminen rakennusta kohti aiheuttaa kosteusrasituksen lisääntymistä ja julkisivujen ja rakenteiden vaurioitumista, joten maan kallistuskulman muuttaminen pois päin rakennusta viettäväksi on erittäin tärkeää rakennuksen säilymisen kannalta. Maanpinta perustusten vieressä tulee jättää nykyistä alemmaksi, vähintään 30 cm julkisivulaudoituksen alareunasta. Rakennusta ympäröivä maanpinta tulee muutostöiden yhteydessä kaivaa 3 metrin etäisyydellä rakennuksesta pois päin viettäväksi kaltevuudella 1:20. Korkeuseron on oltava vähintään 150 mm.

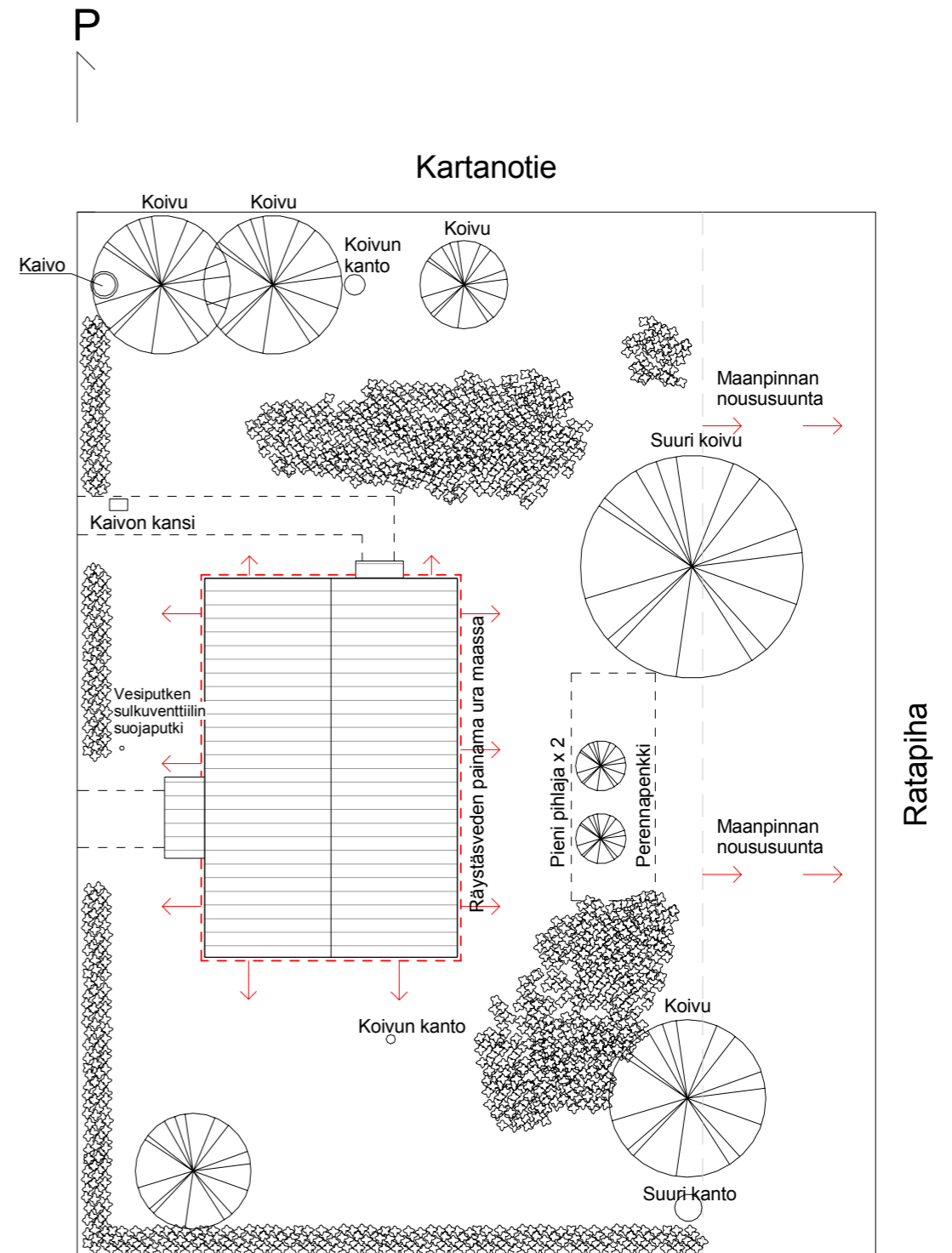
Pihan sadevesikuormitusta tulee vähentää ensisijaisesti lisäämällä rakennukseen sen tyyliin sopiva vedevedenpoistojärjestelmä (käyttäen pyöristettyä räystäskourua, leikkaukseltaan pyöreitä syöksytorvia suppilomaisine yläosineen). Jos piha päädytään salaojittamaan, on suunnittelutyö ja toteutus tehtävä erittäin huolellisesti ja ammattitaitoisesti. Huonosti toteutettu salaojitus voi vaurioittaa perustuksia ja siten aiheuttaa rakennukselle lisäongelmia. Pihan pysyminen kuivempana edesauttaa routavaurioilta säästymistä.

Pihan puistomainen luonne tulee säilyttää tulevaisuudessa pensaita ja istutuksia vaalien. Nykyiset rehevöityneet pensaat olisi hyvä leikata, jotta niiden kasvusto ei rasita julkisivua. Mahdollinen routaeristys ja salaojitus tulee tehdä niin, että pihan kasvillisuus kärsii siitä mahdollisimman vähän. Pihan aktiivista käyttöä lisää sopiva valaistus sekä pihakalusteiden hankkiminen oleskelua varten. Sisäänkäynneille johtavia polkuja olisi hyvä vahvistaa sekä huolehtia niiden valaisusta turvallisen käytön takaamiseksi. Lumet olisi hyvä luoda ainoastaan kulkureiteiltä ja rakennuksen välittömästä läheisyydestä, sillä lumipeitteen eristävyys suojaa pihaa routimiselta. Lisäksi on huolehdittava siitä, että lumet kasataan riittävän kauaksi rakennuksesta, jotta sulavat lumet eivät aiheuta kosteusvaurioita julkisivuihin.

1.3.3 Liitteet

Pihapiirustus 1:200

Asemapäällikön talo: Pihapiirustus

Kuistin etujulkisivusta puuttuu koristelaudoitusta

Kuistin ilme tulisi palauttaa Asemapäällikön taloon sopivaksi. Vähäinen kuistin painuminen voidaan jättää korjaamatta, se kertoo rakennuksen iästä ja historiallisesta arvosta.

Kuistin räystääsvedet ohjautuvat julkisivuverhouskeeseen

Katon korjauksen yhteydessä uusittujen räystäslautojen päät ovat käsittelemättä. Pintakäsittely tarvitaan välittömästi, jotta jo kunnostetut osat eivät lahoa.

1.4 Ulkoseinät, ikkunat ja ulko-ovet

1.4.1 **Kuntoarvio**

Kuntoarvion tekijät

Kuntoarvion suorittivat 6.11.2015 arkkitehtipiskelijät Laura Backman, Maiju Lehtimäki ja Mirva Tarkka-Salin. Tehtävänä oli tutkia julkisivujen, ikkunoiden ja ulko-ovien säilyneisyys, vauriokohdat ja mahdolliset aiemmin korjatut rakennusosat.

Valokuvauksen suoritti Mirva samalla kun Maiju ja Laura kirjasivat ylös vauriokohdat. Julkisivuissa vaurioiden laajuutta arvioitiin piikillä ja maalityyppiä rapsuttamalla. Pintoja ei avattu.

Kuntoarvion tulokset

Julkisivuissa on alkuperäiset pystyrimalaudoitukset, jotka ovat kärsineet roiske- ja räystääsvedestä. Räystääsvedeltä suojaavaa sadevesipoistojärjestelmää ei ole lainkaan, ja rakennuksen erittäin matalalla oleva sokkelin vuoksi maanpinnasta roiskuu vettä suoraan julkisivua vasten vaurioittaen etenkin rimoituksen alaosa. Yleisesti ottaen rimat ovat huonokuntoisemmat kuin aluslaudat. Vesilauta julkisivun alareunasta puuttuu paikoin kokonaan ja oli muutoinkin huonokuntoinen. Alareunaa ja maalipintaa lukuun ottamatta laudoitus on kohtuullisessa kunnossa eikä lahovaurioita ole nähtävissä. Ympäriävän maanpinnan nousemisen vuoksi näyttää siltä, että rakennus on painunut.

Vaurioitunutta julkisivulaudoitusta on korjattu jo aikaisemmin paikkakorjauksella. Uusin maalipinta on dispersiomaali tai alkydipohjainen huonolaatuinen öljymaali, joka kuoriutuu lastuina julkisivulaudoituksen päältä. Maalipinta on paikoitellen kuoriutunut kokonaan eikä enää suojaa julkisivua. Lännen puoleiselle julkisivulle on aloitettu kunnostustoimenpiteet talkoiden merkeissä ja maalipintaa on osin jo poistettu. Maalin takapinnasta on havaittavissa alkuperäinen keltamultamaalipinta. Nurkkalautoissa ja ikkunoissa on pohjalla valkoinen öljymaali, jonka takia nurkkalaudat ovatkin säilyneet muuta julkisivua parempikuntoisena. Rakennuksen kuistin laudoitus puuttuu paikoin kokonaan ja on muutoinkin huonokuntoinen.

Rakennuksessa on 11 isoa ikkunaa maantasokerroksessa sekä kaksi pientä yläikkunaa ullakkerroksessa. Ikkunat ovat alkuperäisiä osittaista uutta lasitusta ja osittaista puitteiden uusimista lukuun ottamatta. Ikkunoiden pintakäsittelyt ovat huonokuntoiset: maalipinta on kulunut lähes täysin etenkin puitteitten alaosista. Aikakaudelle tyypillisesti ikkunoita ei ole pellitetty lainkaan, joten vesilautoissa on havaittavissa lahovaurioita. Laadukkaasta ja huolella valitusta puutavarasta valmistetut puurakenteet ovat kestäneet sinänsä hyvin aikaa.

Osa ikkunalaseista on vaihdettu uusiin ja osa on oletettavasti suojattu ilkeivallalta kömpelöillä vanerilevyillä. Uusien ikkunalasien suora ja tasainen pinta erottuu vanhojen lasien aaltoilevasta pinnasta ikävästi. Ikkunat eivät auenneet helposti.

Rakennuksessa on kaksi alkuperäistä ulko-ovea. Ovet ovat melko huonossa kunnossa pintapuolisesti, mutta rakenteellisesti ne kaipaavat vain paikallista korjaamista. Ovet eivät ole tiiviitä.

1.4.2 **Pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma PTS**

Lahovaurioituneet verhouslaudat uusitaan ja korjataan. Myös aiemmin kunnostetut ulkoverhouksen puskuun asennetut jatkoskohdat korjataan pitkäaikaiskestäviksi. Jatkoskohdat viistetään siten, että vesi valuu mahdollisimman nopeasti jatkeesta pois eikä imeydy verhouslautaani aiheuttaen pidemmällä ajalla lahovaurioita (kuva 1). Lahovaurioituneet vesilistat uusitaan. Pystyverhouksen alapäässä verhouslaudat viistetään siten, että muodostuu tippanokka (kuva 2).

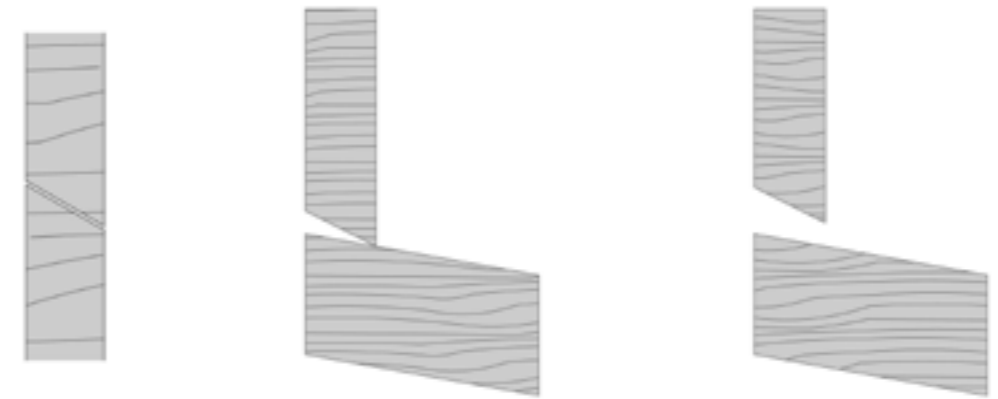

Nurkkalautoitus on vaurioitunut ja vaatii välitöntä korjausta. Vesilauta puuttuu osittain rakennuksesta kokonaan.

Julkisivun alareunojen lahovauriot tulisi korjata julkisivukunnostusten yhteydessä ja muuttaa puskusaamaan asennetut jatkokset viistotuiksi.

Korjaustoimenpiteenä kulunut julkisivu käydään läpi kauttaaltaan teräskaapimella, jotta kaikki hilseilevä ja lohkeileva maali saadaan poistetuksi. Jäljelle jäänyt maalipinta harjataan kauttaaltaan teräsharjalla, jotta uusi maalipinta tarttuu alustaansa hyvin kiinni. Mekaanisen puhdistuksen jälkeen julkisivut pohjakäsitellään ja maalataan petroliöljy- tai öljymaalilla käsin sivelemällä valmistajan ohjeen mukaan.

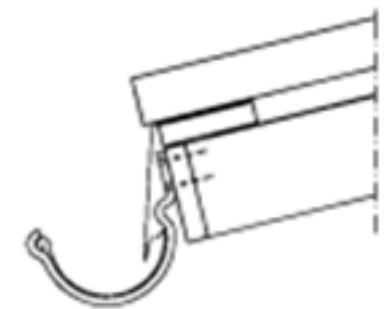

Kuva 1: Pystyverhouslaudan jatkos Kuva 2: Tippanokan ja verhouslaudan yhtymäkohta (Lähde: Soikkeli: Suomalaisen puujulkisivujen pitkäaikaiskestävyys)

Rakennukseen lisätään sadevesipoistojärjestelmä, joka sopii ulkonäöltään perinnerakentamiseen. Materiaaliksi soveltuu metalli tai puu (ei muovi). Rännikourun tulee olla mahdollisimman siro ja metallisena pyöreäprofiilinen.

Esimerkki puisesta räystäästä huopakatteen yhteydessä (lähde:www.suomela.fi)

Valkoinen peltikouru ja syöksytorvet suppiloineen sulautuvat valkoisiin nurkkalautoihin (lähde: Laine, Orrenmaa: Rakkaat vanhat puutalot)

Lisätietoa museoviraston ulkolaudoituksen korjauskortissa:

<http://www.nba.fi/fi/File/2112/korjauskortti-3.pdf>

Ikkunan vesilauta on murtunut ja lahonnut

Ikkunan koristelista puuttuu

Kuistin ja pohjoisen sisäänkäynnin korjauksissa sovelletaan julkisivun korjausohjeita verhouksen osalta. Puuttuvat rakennusosat korvataan uusilla perehtyen asemapäällikön talon vanhoihin olemassa oleviin piirustuksiin.

Lisätietoa museoviraston kuistin korjauskortissa:

<http://www.nba.fi/fi/File/2119/korjauskortti-10.pdf>

Ikkunat ja ulko-ovet

Vanerit lasien päältä poistetaan. Rikkoutuneet ikkunalasit korjataan käyttäen kierrätettyä vanhaa vedettyä ikkunalasia. Jo vaihdetut uudet lasit korvataan rikkoutuessaan kierrätetyllä vanhalla lasilla. Ikkunan puuosista vanha lohkeileva maali poistetaan kokonaan ja maalataan uudelleen öljymaalilla. Mahdolliset pienet halkeamat hiotaan pois. Ikkunoiden kittilistä uusitaan, jotta ikkunoista saadaan tiiviit. Lahot vesilaudat vaihdetaan uusiin ja maalataan. Heloihin kertynyt ruoste poistetaan teräsvillalla tai pienellä teräsharjalla ja ruostuneet helat käsitellään ruosteenmuuntoaineella. Lopuksi helat maalataan.

Korjausohjeet museoviraston ikkunoiden korjauskortin mukaisesti:

<http://www.nba.fi/fi/File/2117/korjauskortti-8.pdf>

Ovien puuttuvat peilit korvataan uusilla. Oven puupinnoista poistetaan irtoava aines ja ovet maalataan öljymaalilla. Molemmat ovet tulee tiivistää ja helojen pintaruosteet ja maalit poistetaan ja käsitellään ruosteenmuuntoaineella. Puuttuvat ikkunalasit ovilehden yläpuolelta korvataan kierrätetyillä, vanhoilla lasilla.

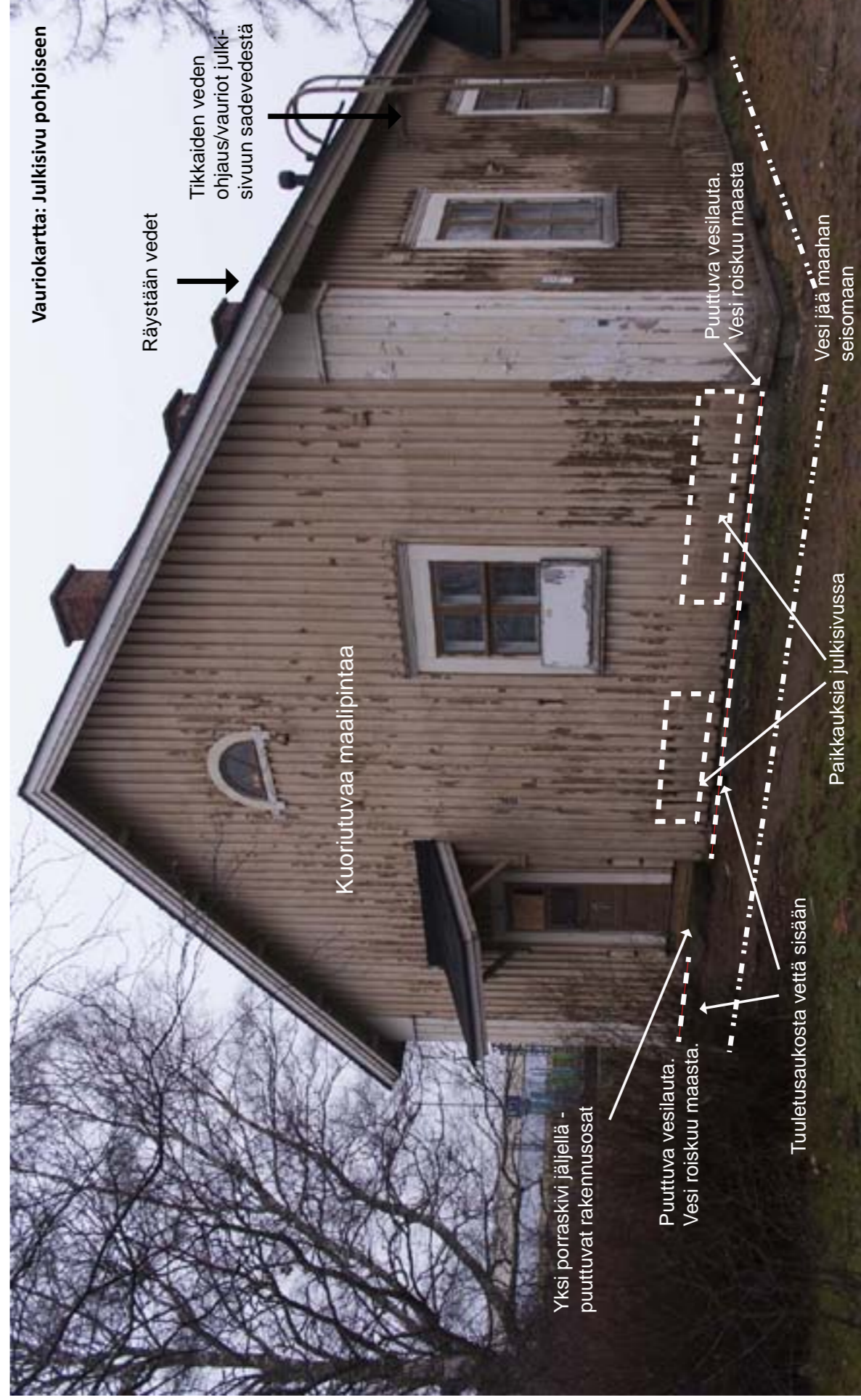
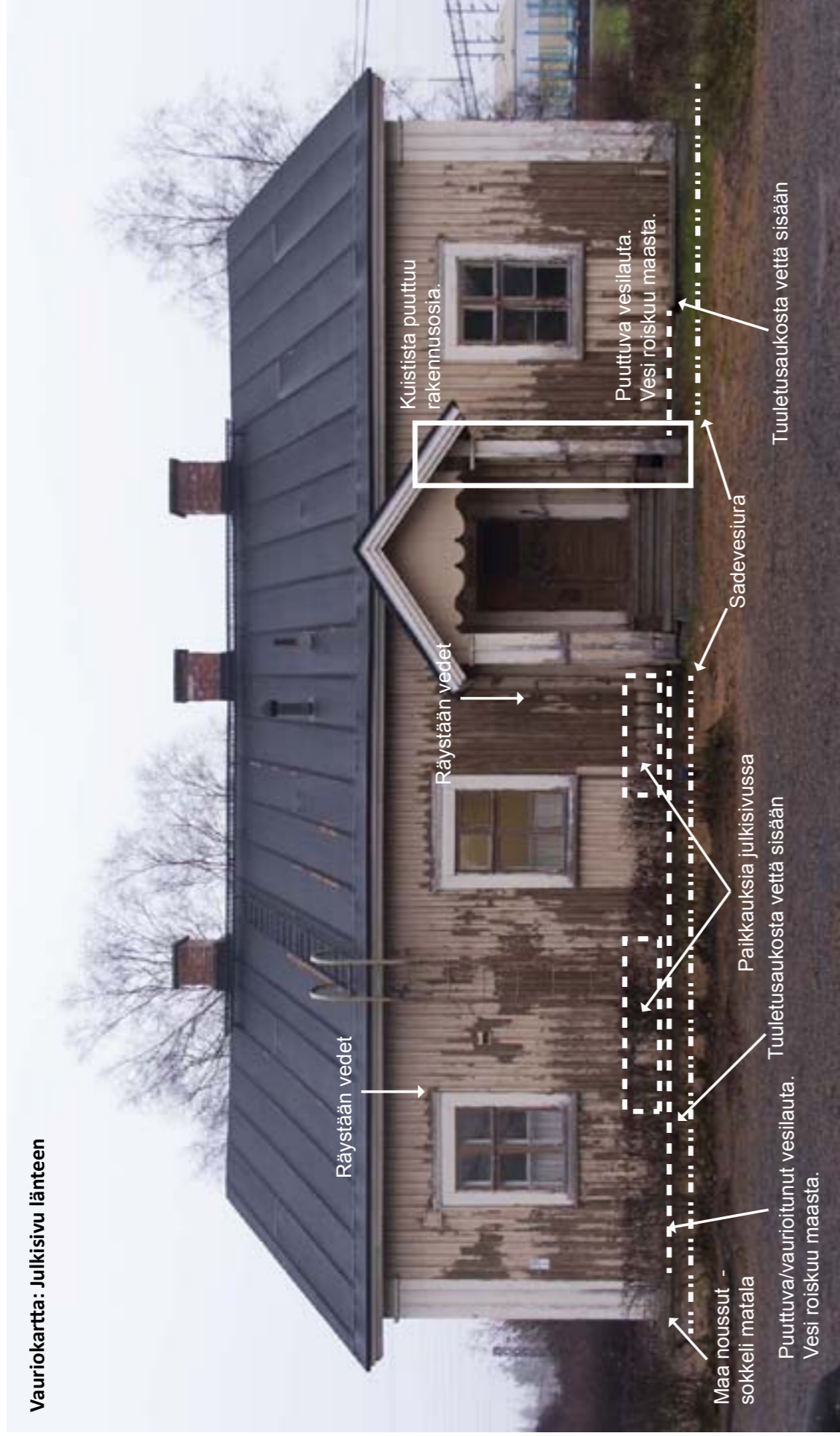
Korjausohjeet museoviraston ovien korjauskortin mukaisesti:

<http://www.nba.fi/fi/File/2118/korjauskortti-9.pdf>

1.4.3 Liitteet

Vauriokartat: Julkisivu länteen, Julkisivu etelään, Julkisivu itään, Julkisivu pohjoiseen
Ikkunoiden ja ovien litterointi julkisivukuvissa
Ikkuna- ja ovikaaviot

Vauriokartta: Julkisivu länteen

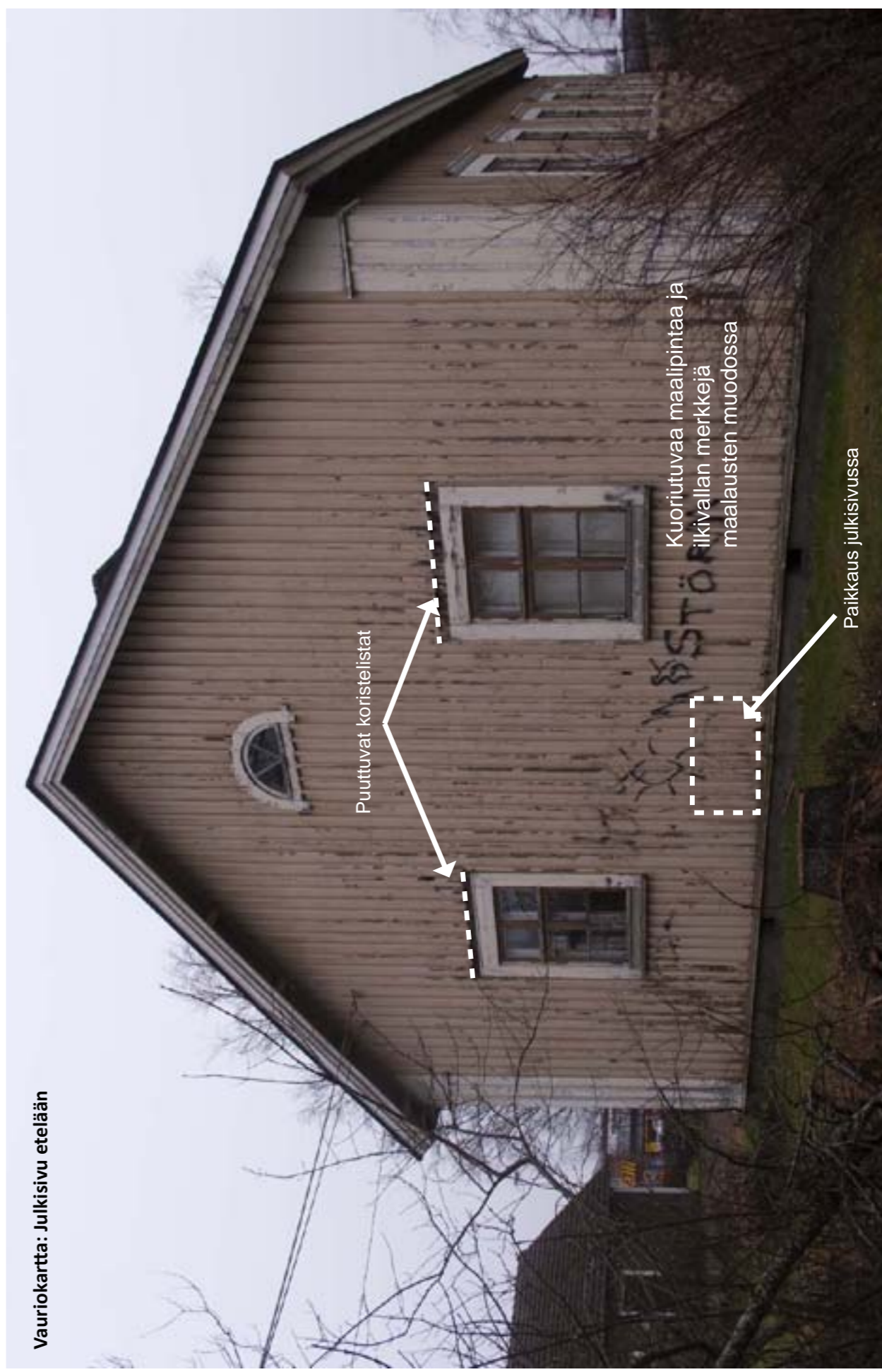

Vauriokartta: Julkisivu itään

Vauriokartta: Julkisivu etelään

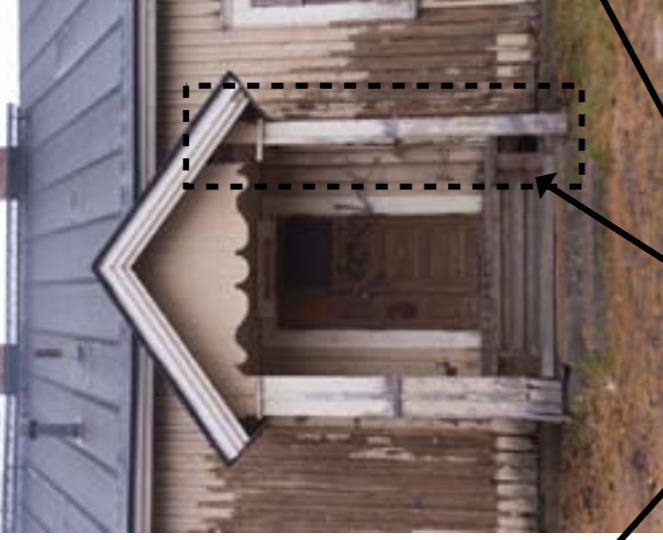

Kuistin vauriot

Puuttuva sadevesijärjestelmä aiheuttaa veden valumisen julkisivuun - lahovauriot.

Puuttuva sadevesijärjestelmä aiheuttaa veden valumisen julkisivuun - lahovauriot.

Routa on nostanut jonkin verran kuistin perustuksia etuosasta.

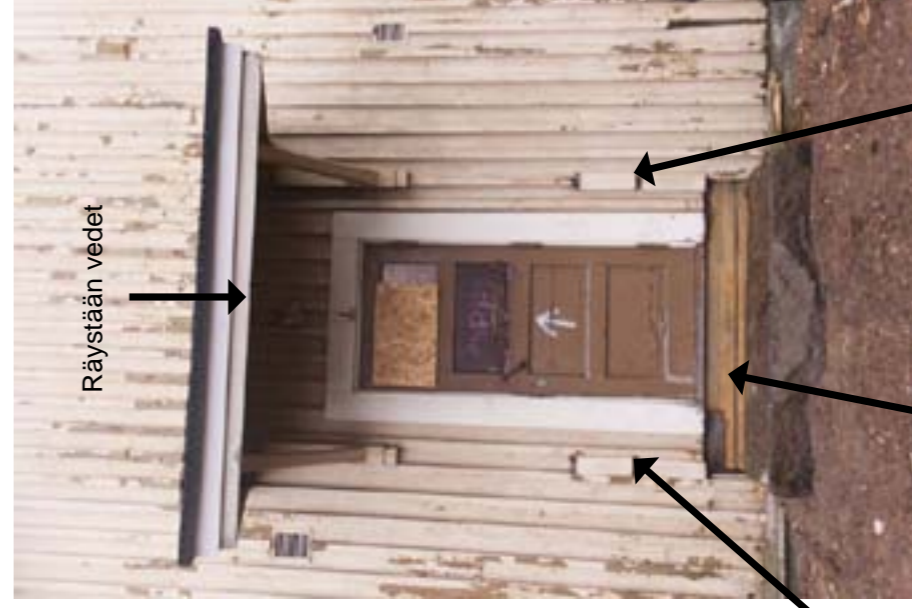
Puuttuu rakennusosia

Routa on nostanut jonkin verran kuistin perustuksia etuosasta.

Sadevesi valuu kuistin perustuksiin.

Pohjoisen sisäänkäynnin vauriot

Puuttuva sadevesijärjestelmä aiheuttaa veden valumisen julkisivuun - lahovauriot.

Puuttuvat kuistin rakenteet

Puuttuvat kuistin rakenteet - paljas julkisivu

Puuttuvat kuistin rakenteet - yksi porras jäljellä.

Ikkunakaaviot

Ikkunatyyppi 1 (iso ikkuna)

- 11 kpl maantasokerroksessa
- kaikki alkuperäisiä, jokaisesta ikkunasta vaihdettu lasi/laseja, mutta myös alkuperäisiä laseja jäljellä
- puitelistoja vaihdettu
- maali lohkeilee niin puitteista kuin karmeista
- maali lohkeilee myös heloista, ruostetta paikoitellen
- ikkunat eivät kovin tiiviitä, osa ikkunoista ei mennyt kunnolla kiinni
- avattavuus toisaalta huono
- ikkunoissa F11 ja F13 puuttuvat yläkoristelistat

Kuntoluokka 1

Vesilautoissa vaurioita, vaihdettava uusiin F2, F6, F7, F8, F9, F10, F11, F13

Kuntoluokka 2

Ei vaihdettavia vesilautoja F1, F3, F4

Ikkunatyyppi 2

- pienet kaari-ikkunat ullakkokerroksessa
- 2 kpl
- puuosissa maali rapisee irti

F5

- paremmassa kunnossa
- alkuperäiset ikkunalasit

F12

- lasit uusittu ja asennettu eri tavalla

F05

F10

F04

F09

F13

F03

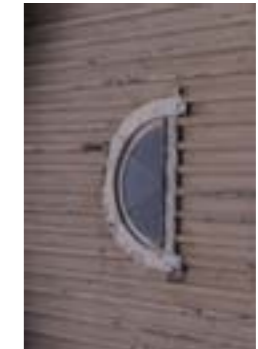
F08

F02

F07

F12

F01

F06

F11

Ikkunallitterat

Ovikaaviot

Ovi 001

- Ovilehden maalipinta huonossa kunnossa, kaksi peiliä, sekä ikkunalasit menneet rikki (päällä vanerit)
- Puuosat muutoin hyvässä kunnossa, pintakäsittely kulunut
- Helat pintaruosteessa
- Ovi ei ole tiivis
- Oven aukeavuus on hyvä

Ovi 002

- Ovilehden maalipinta huonossa kunnossa ja kahvan päällä on vaurioita
- Puuosat muutoin hyvässä kunnossa, pintakäsittely kulunut
- Helat pintaruosteessa
- Osa ikkunalaseista puuttuu ja ne on korvattu vanerilla
- Ovi ei ole tiivis
- Oven aukeavuus on hyvä

Kuva R1

Kuva R2

Kuva R3

Kuva R4

1.5 Ullakko ja yläpohja, vesikatto, vedenpoistojärjestelmä

1.5.1 Dokumentointi

Kun Ylivieskasta tuli kaupunki 1950-luvulla, rakennuksen pärekatto vaihtui sementtitiilikatteen paloturvallisuussäädösten takia. Paloturvallisuuden lisäksi pärekatot koettiin maalaismaiseksi ja ne haluttiin korvata kaupunkiin sopivammalla materiaalilla. Kesällä 2015 tilalle vaihdettiin huopakate museoviraston rahoittamana.

Ullakko ja yläpohja ovat säilyneet suurilta osin alkuperäisenä. Tila ei ole ollut käytössä lukuun ottamatta yhtä jälkikäteen rakennettua vaatehuonetta. Tila on tuulettuva, eikä sitä ole lisälämmöneristetty. Vesikaton alkuperäinen pärekate ja aluslaudoitus on jätetty näkyville. Myös huopakatteen alustana oleva OSB-levy on näkyvissä. Kattotuolit ovat suurimmaksi osaksi alkuperäisiä, lukuun ottamatta muutamia jälkikäteen lisättyjä tukia.

Rakennuksen yläpohja koostuu eristeen painona olevasta kuluneesta laudoituksesta, noin 10 senttimetrin hiekkakerroksesta, 34 senttimetrin turvepehkukerroksesta sekä sen alla olevasta aluslaudoituksesta.

YP

huopakate
OSB-lastulevy
vanha pärekate
harvalaudoitus
kattokannattajat
lattialaudoitus
n. 10 cm hiekkakerros
n. 35 cm turvepehkukerros
umpilaudoitus
harva rimointu 45x45mm k300
vanha sisäverhouslauta

1.5.2 Kuntoarvio

Kuntoarvion tekijät, työvaiheet ja suoristustapa

Vesikaton, yläpohjan ja ullakon kuntoarvion tekivät Heini Hiukka, Heljä Koskimäki sekä Ida Mustamaa. Rakenteet tutkittiin aistinvaraisesti ja mittaamalla. Poikkeavat rakenteet ja vauriokohdat kuvattiin ja tutkittiin tarkemmin. Yläpohjan eristekerroksen paksuus tutkittiin yhdestä kohtaa avaamalla rakenne.

Kuntoarvion tulokset

Nykyinen huopakate on hyvässä kunnossa, eikä siinä ole havaittavissa puutteita tai vaurioita (kuva R1). Kuistin kohdalla katteen ylösnoston korkeus seinälle vaikuttaa hieman liian matalalta (n. 10 cm) (kuva R2). Vedenpoistojärjestelmä - sadevesikourut ja syöksytorvi - puuttuu edelleen kokonaan (kuvat R1, R2, R3, R4). Räystäissä ja niiden alapuolella olevissa kattokannattajissa on maali lohkeillut muutamassa kohdassa (kuvat R3, R4). Vesikatolle johtavat tikkaat ovat vanhat ja kuluneet, mutta kiinnitykset ovat kunnossa. Kulkusilta piippujen välillä on todennäköisesti rakennettu vesikatteen uusimisen yhteydessä. Savupiiput ovat päällisin puolin hyvässä kunnossa.

Kuva H1

Kuva H1_2

Kuva H1_3

Kuva V2

Kuva V2_3

Kuva V3

Pohjoispäädyn lisätukien tarpeen (kuvat H1, H1_2, H1_3) on mahdollisesti aiheuttanut vanha lahovaurio sekä kuivunut sienirihmasto (kuvat V3, V2, V2_3). Eteläpäädyssä on haljennut kitapuu savupiipun kohdalta (kuva V4), minkä johdosta hormin ympärille on lisätty katosta ripustettuja pystytukia (kuva H3). Muilta osin kantavat rakenteet ovat hyvässä kunnossa eikä vesikaton painaumia ole havaittavissa.

Kuva V4

Kuva H3

Kuva V1

Kuva V1_2

Kuva V5

Rakennuksen sivuilla ulkoseinien hirret ovat parissa kohdassa tummuneet – tuuletusputkien läpivientien kohdalla sekä radan puoleisella seinustalla (kuvat V1, V1_2, V5), jossa on havaittavissa myös maalin lohkeilua rakennuksen ulkopuolelle ulottuvissa kattokannattajissa. Tuuletusputkia ei ole eristetty. Ullakotilan päätyseinien laudoituksessa oli pienehköjä rakoja, joista tuiskulumi pääsee sisälle.

Kuntotutkimukset

Varsinaista kuntotutkimusta ei suoritettu. Vauriokohdat arvioitiin silmämääräisellä tarkastelulla.

Toiminnallinen tarkastelu käyttötarkoituksen kannalta

Lämmittämätön ullakotila on rakennuksen nykykäytössä toimiva. Tuulettuva ullakotila edustaa ajalleen tyypillistä perinteistä rakentamistapaa. Tila on säilynyt alkuperäisessä asussaan ja rakenteet ovat suhteellisen hyvässä kunnossa. Mahdollisissa tulevaisuuden muutostöissä olisi syytä jättää kantavia rakenteita esille, jotta tilan alkuperäinen ilme säilyisi mahdollisimman ennallaan.

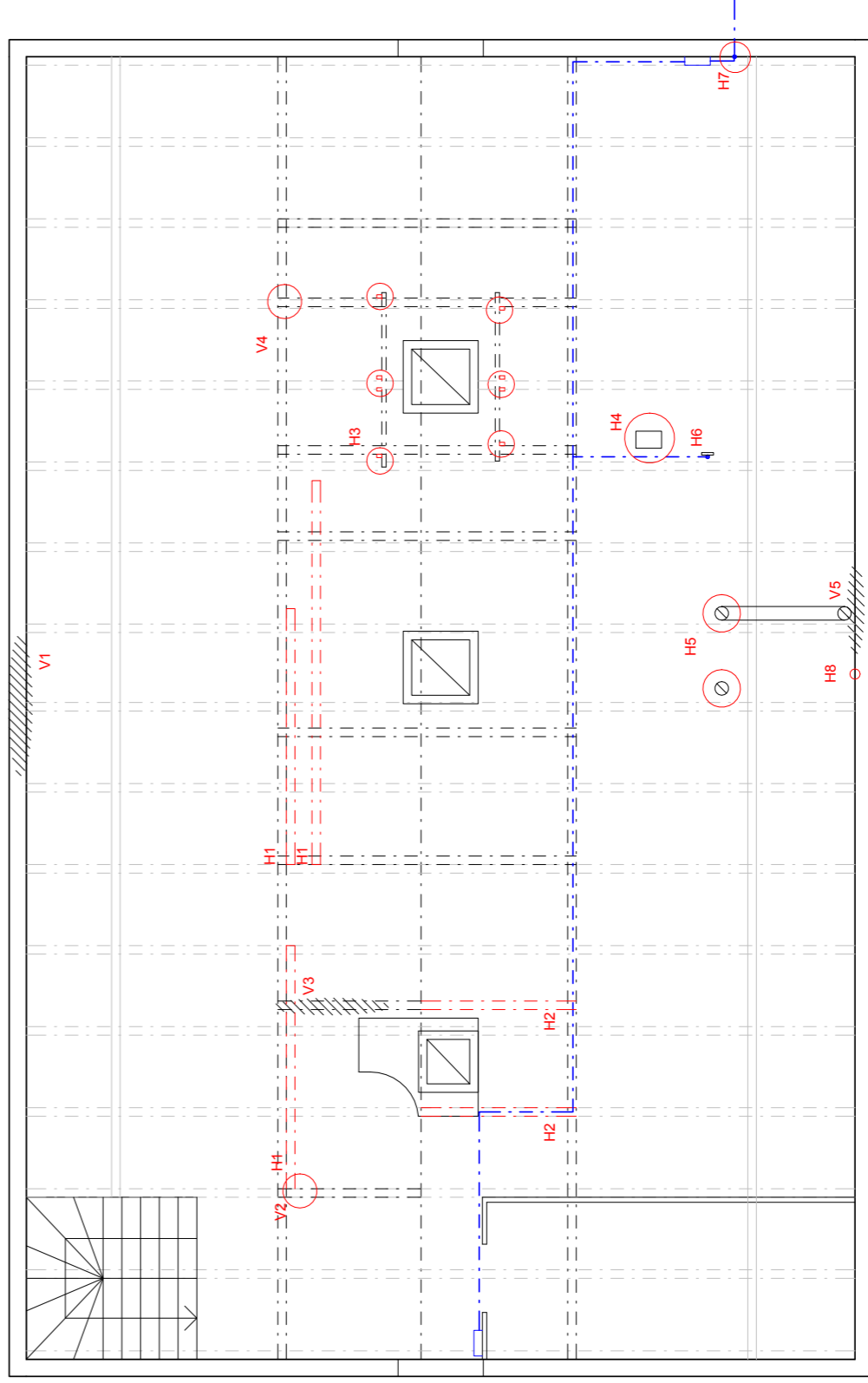
1.5.3 Pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma PTS

Vesikaton vedenpoistojärjestelmä olisi syytä rakentaa mahdollisimman pian. Sadevesikourujen ja syöksytorvien asentamisen lisäksi on huolehdittava, että sadevedet johdetaan kauemmaksi rakennuksen seinustalta loiskekouruihin tai johtamalla ne erilliseen järjestelmään. Yläpohjan mahdollista lisälämmöneristämistä voidaan harkita tuleva käyttötarkoitus huomioon ottaen. Lisäeristyksen yhteydessä tulisi varmistaa tilan tuulettuminen.

Ulkoseinien hirsien tummumisen syy sekä vaurioiden laajuus olisi syytä selvittää jatkotutkimuksilla. Onko tummuminen yhteydessä ulkopuolisten kattotuolien maalipinnan lohkeiluun, vuotaako höyry-/ilmansulku seinän ja yläpohjan liitoksessa ja onko eristeissä kosteusvaurioita. Myös läpiviennit olisi syytä tarkistaa, erityisesti tuuletusputkien ja savuhormien kohdilta.

1.5.4 Liitteet

Piirustusmateriaali: Ullakon vauriokaavio
Valokuva-aineisto
Lomakkeet: Vaurio- / huomiotaulukot

Huomiot

- H1 Lisätty vaakatuki
- H2 Lisätty vinotuki
- H3 Lisätty pystytuki
- H4 Katkaistu pili
- H5 Tuuletuspukien läpiviennit yläpohjasta
- H6 Sähköjohtojen läpiviennit yläpohjasta
- H7 Sähköjohtojen läpiviennit seinästä
- H8 Johtojen läpiviennit seinästä

Vauriot

- V1 Tummeita hirsjiä
- V2 Valkoista sienirihmasto selkäpuussa
- V3 Kuivunut lahoaurio
- V4 Halennut kitapuu
- V5 Tummeita hirsjiä tuuletuspukien läpiviennin kohdalla

Ullakon vauriokaavio 1:50

Kuva S1

Kuva S2

Kuva S3

Kuva S4

Kuva S5

Kuva S6

Kuva S7-9

1.6 Alapohja ja sokkeli, kellari

1.6.1 Dokumentointi

Rakenteet

Asemapäällikön talon perustukset on tehty lohkotuista kivipaaseista. Alapohja on ryömintätällinen tuulettuva täytepohja eli rossipohja. Alkuperäisissä piirustuksissa näkyvää kellarivarautusta ei ole toteutettu. Rakennuksen lattiapinta on noin 80–85 senttimetrin korkeudella suhteessa maanpintaan. Alapohjan lattiarakenteita ei avattu kuntoarviota tehdessä.

Rakennuksen alapohjan kantavat hirret tukeutuvat rakennuksen alla luonnonkivisten pilareiden varaan. Tuuletusrei'istä havainnoituna kahden uunin (Sokkelipiirustuksessa T4 ja T3) alla on lisäksi osittainen punatiilinen tukimuuraus luonnonkivipilarin ympärillä. Maa-aines ryömintätällissa sokkelin sisäpuolella on pääosin kuivannäköistä hiekkaa ja kiveä. Alapohjan ryömintätällaan ei ollut mahdollista päästä, joten havainnot perustuvat tuuletusaukoista otettuihin valokuviin.

AP

muovimatto / linoleumi / keraaminen laatta / lattialaudoitus
 pontattu rakennuslevy (havuvaneri) 18mm?
 alapohjapalkisto
 puhallettava puukuitueriste n. 300-400mm
 tuulensuojalevy 25mm
 kannatinrimat 45x45mm

1.6.2 Kuntoarvio

Kuntoarvion tekijät, työvaiheet ja suoristustapa

Asemapäällikön talon alapohjan ja sokkelin kuntoarvion tekivät arkkitehtiylloppilaat Heljä Koskimäki, Ida Mustamaa ja Heini Hiukka. Työtä ohjasivat dosentti Anu Soikkeli ja tuntiopettaja Jaana Tiikkaja.

Sokkelin ja alapohjan kuntoarvio perustuu silmämääräisiin havaintoihin ja sokkelin ulkopuolelta sekä tuuletusaukoista otettuihin valokuviin, koska ryömintätällaan ei ollut kulkuaukkoa. Ryömintätällan tarkempi mittaaminen ja arviointi oli siten mahdotonta. Lattiapintojen ja -rakenteiden tutkiminen rajattiin työn ulkopuolelle, sillä lattiarakenteita ei avattu.

Kuntoarvion tulokset

Luonnonkivijalka on yleisesti ottaen hyvässä kunnossa lievää ulkopuolista sammaloitumista lukuun ottamatta. Sokkeli on liian matala suhteessa maanpintaan, mikä on seurausta ymäreivän maanpinnan kohoamisesta vuosikymmenten aikana. Paikoitellen maanpinta on noussut sokkelin yläreunaan saakka (kuva S6). Parhaimmillaan sokkelin korkeus maanpinnasta puurakenteisiin on noin 15–20 cm (kuva S1). Lisäksi maanpinta viettää rakennukseen päin ja pintavedet ohjautuvat sokkelin viereen, kuten myös sadevedet puuttuvan sadevedenohjausjärjestelmän vuoksi. Sokkelissa ei ole merkittäviä painumia tai halkeamia, ja rakennuksen kattolinja on silmämääräisesti arvioituna suora.

Tuuletusaukkoja on riittävästi ja ne ovat tarpeeksi suuria. Tuuletusaukkoja ei ole tukittu. Tuuletusaukot K4, K7, K8, K9, K10 ja K11 (Sokkelipiirustus) ovat maanpinnan yläpuolella. Tuuletusaukot K3 ja K5 ovat lähes maanpinnan tasossa, ja tuuletusaukot K1, K2 ja K6 ovat maanpinnan alapuolella. Valokuvat (S1 – S11) tuuletusaukkojen ulkopuolelta ovat liitteenä.

Tuuletusaukoista K3 ja K4 otetuissa sokkelin sisäpuolisissa valokuvissa näkyy ryömintätällissa olevia ylimääräisiä puurakenteita. Ne ovat mahdollisesti vanhoja valumuotteja ja kantavien hirsien tukirakenteita. Tuuletusaukoista K7, K8, K9 ja K11 otetuissa kuvissa näkyy ryömintätällissa maassa oleva ylimääräinen ja lahoava hirsi. Sen merkitys jää hieman epäselväksi, onko

Kuva K1

Kuva K11a

Kuva K11b

kyseessä kantava hirsi. Tuuletusaukoista K1 ja K11 otetuissa kuvissa (K1, K11a, K11b ja K11c) näkyy taipunut ja lohkeillut kantava alapohjan hirsi huoneen H103 kohdalla. Lisäksi tämän alueen muissakin kantavissa hirsissä näkyy rihmastoa ja merkkejä kosteusvaurioista.

Asemapäällikön talo edustaa kokonaisuudessaan rakennusaikansa hyvää ja perinteistä rakennustapaa. Rakennuksen tuulettuva rossipohja on säilynyt alkuperäisessä asussaan ja on suhteellisen hyvässä kunnossa. Perustamistavan ja alapohjarakenteiden osalta rakennus on erinomainen ja hyvin säilynyt aikakautensa esimerkki. Rakennusta ympäröivän maanpinnan kohoaminen ja viettäminen rakennukseen päin on kuitenkin tämänhetkinen ongelma, joka on helposti ratkaistavissa.

Kuntotutkimukset

Varsinaisia kuntotutkimuksia ei suoritettu.

Toiminnallinen tarkastelu käyttötarkoituksen kannalta

Tuulettuva alapohja on rakennuksen nykykäytössä toimiva. Maanpinnan muokkaus rakennuksen lähietäisyydellä pois päinviittäväksi on kuitenkin välttämätöntä, jotta välttyään kosteuden kulkeutumiselta tuuletustilaan.

Mikäli rakennuksen käyttötarkoitus tulevaisuudessa edellyttää uusien märkätilojen toteuttamista, asettaa se alapohjalle uusia vaatimuksia ja rasitteita rakenteille. Rakenteiden avaaminen ja eristystarpeen ja -materiaalin arvioiminen ovatkin avoimia kysymyksiä tulevaisuuden kannalta, sillä ne ovat sidoksissa tulevan käyttötarkoituksen valintaan.

1.6.3 Pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma PTS

Perustuksen suurin ongelma tällä hetkellä on maanpinnan viettäminen rakennukseen päin sekä liian korkealla oleva maanpinta suhteessa sokkelin tuuletustilaan ja -aukkoihin. Maanpinta tulee muokata rakennuksesta pois päin viittäväksi. Samalla tulee suunnitella sadeveden johtaminen pois rakennuksen läheisyydestä. Mahdollisen salaojituksen tarve tulee harkita ja suunnitella huolellisesti. Kaivuutyöt vanhan rakennuksen yhteydessä voivat aiheuttaa perustusten painumista ja rakennuksen vaurioitumista. Lisää ohjeistusta on pihan pitkän tähtäimen suunnitelmassa.

Alapohjan kantavien rakenteiden lahovauriot vaativat perusteellisempaa tutkimusta ja korjausta. Lahovauriota sisältävät rakenteet tulee korjata, ja mahdolliset homekasvustot tulee poistaa sekä pinnat käsitellä homesuoja-aineilla (esim. booraksilla). Lisäksi tuuletustilasta tulee välittömästi poistaa sinne kuulumaton lahoava orgaaninen aines. Lisäksi tulee huomioida mahdollinen kivi- ja puuaineksen erottaminen toisistaan erityisesti ongelmakohtissa.

Tuuletusaukkoja ei jatkossakaan saa tukkia tuuletuksen takaamiseksi, mutta aukkoihin tulee lisätä pieneläinverkot. Julkisivukorjauksen yhteydessä tulee korjata lahonneet sokkelia vasten olevat puiset seinärakenteet, ja erottaa puu- ja kiviaines toisistaan.

Jatkossa tulee tarkistaa alapohjan läpiviennit, ja myös mahdollisten uusien läpivientien toteuttaminen vaatii erityistä huomiota alapohjassa. Samalla tavoin myös jo olemassa oleva sekä mahdolliset uudet märkätilat vaativat erityistä huomiota suunnittelussa alapohjan rakenteiden osalta.

Kuva S10

Kuva S11

Kuva K1

Kuva K2

1.6.4 Liitteet

Piirustusmateriaali: Sokkelipiirustus

Valokuva-aineisto:

Kuvat sokkelin tuuletusaukoista ulkopuolelta: S1 – S11

Kuvat sokkelin sisäpuolelta: K1 – K10 sekä K11a – K11c

Lomakkeet: Alapohja ja sokkeli

Kuva K3

Kuva K6

Kuva K4

Kuva K7

Kuva K5

Kuva K8

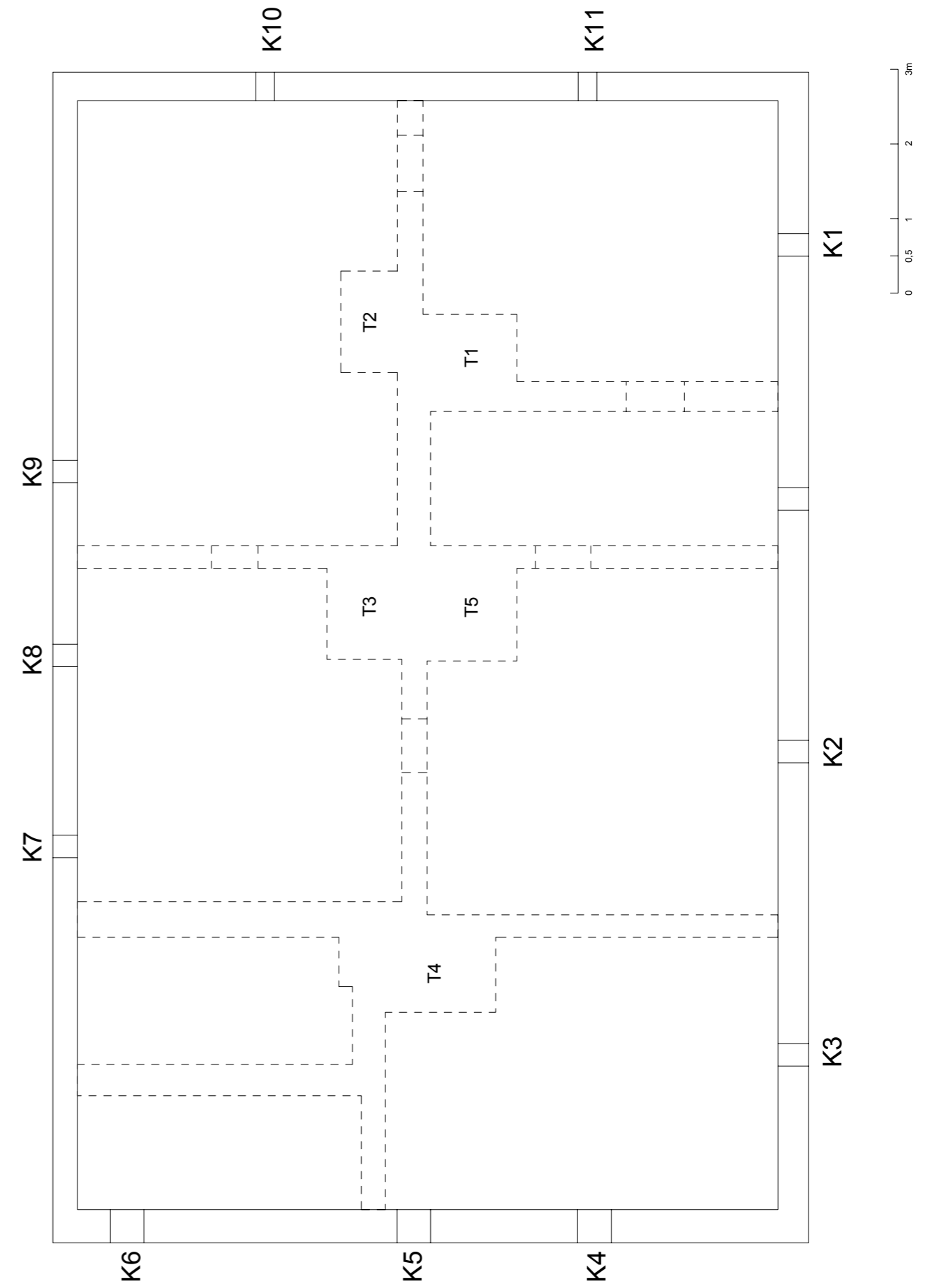

Kuva K9

Kuva K10

Sokkelipiirustus

Kuva E1 Ripustukseen tarkoitettu palkkiratkaisu salin nurkassa. (H104)

Kuva E2 Salin alkuperäinen hirsiseinärakenne näkyvässä (H104)

Kuva E3 Salin lattilista osittain poistettu, huonossa kunnossa/poistettu (H104)

1.7 Sisätilat (pintamateriaalit ja käsittelyt), lattia- ja kattolistat, sisäovet ja täydentävät rakennusosat (portaat, kiintokalusteet, yms.)

1.7.1 Dokumentointi

LVISA-järjestelmät

Sisätilojen alkuperäisenä lämmitysjärjestelmänä ovat toimineet puupolttoiset uunit tai kamiinat. Tällä hetkellä WC:ssä sekä keittiössä on sähköradiaattorit, muut tilat ovat pääosin kylmilään.

Wc-tilassa sijaitsee vuonna 2003 valmistettu lämminvesivaraaja. Wc-tilasta kulkee makuuhuoneen kautta muovinen vesiputki pintavetona keittiöön. Väliseinien vedot on tehty huolimattomasti, eikä pintaveto muutenkaan istu tilojen ilmeeseen. Kahdesta vesipisteestä vain WC-tilassa olevassa on lämmönsäätömahdollisuus.

Alkuperäisiä sähköjohtoja sekä valokatkaisijoita löytyy eteistiloista. Ympäri taloa löytyy eri aikakausien sähköpistokkeita (kuvaliite: sähköasennukset).

1.7.2 Kuntoarvio

Kuntoarvion tekijät, työvaiheet ja suoristustapa

Kuntoarvion sisätilojen, kiintokalusteiden ja sisäovien osalta ovat laatineet arkkitehtiylioppilaat Julia Rytönen ja Liisa Isotupa.

Kuntoarvion tulokset

Huonetilat (liite 2: Sisätilaseloste, liite 4: Pohjapiirros, liite 5: Vauriokaavio, kuvaliite: Huonetilat E1-E43)

Asemapäällikön talo edustaa 1920-luvun rautatieläisille rakennettua asema-arkkitehtuuria. Huonetilat ovat ajalleen tyypillisesti melko suuria ja alkuperäisen pohjapiirustuksen mukaan jokaisesta huoneesta johtaa ovi seuraavaan huoneeseen. Osa alkuperäisen pohjapiirustuksen ovista on kuitenkin joko jätetty rakentamatta tai laitettu umpeen.

Sisätiloissa on havaittavissa eri vuosikymmenten kerrostumat materiaaleissa ja kalusteissa. Sisätiloihin on tehty 1950-luvulla kunnostus, jonka yhteydessä lattia-, katto-, ja seinäpintoihin on asennettu uusia materiaaleja, listoja on vaihdettu ja komeroita rakennettu. Sähköasennukset ovat pääosin alkuperäisiä, mutta sekä pistorasioita ja sähkövetoja on lisätty aikojen saatossa. Sisätiloihin on tehty WC:t 1960-luvulla.

Huoneisiin on kertynyt niihin kuulumatonta tavaraa sekä huoneisiin on tehty joitakin huolimattomia ja talon arkkitehtuurin kanssa riiteleviä asennuksia. (kuvat E1, E7, E17)

Lähempään tarkasteluun on valittu huoneita, joissa on havaittavissa vaurioita ja/tai joiden vaurioista saa yleiskuvan myös muiden huonetilojen kunnosta. Kaikkien huonetilojen tiedot on täytetty tilaselosteeseen (liite 2: sisätilaseloste).

Huone 103 - Herran huone (kuvat E9-E11, E41, E42)

Herran huoneeseen on asennettu 1950-luvulla ruskea linoleum-matto, jonka saumakohtat halkeilevat ja pinta on huonokuntoinen sekä kupruilee. Lattialistat ovat todennäköisesti lattianpinnoitteen yhteydessä asennetut, tyyppiä L2. Lattia on selvästi painunut keskeltä ja alapohjan tutkinnassa kävi ilmi hirsien painumista sekä halkeilua.

Kuva E4 Salin ja ruokasalin välinen kynnyksen huonokuntoinen (H104, H105)

kuva E5 Ruokasalin ja salin välisen oven välilistä repsottaa (H105)

Kuva E6 Ruokasalin ja salin välisen oven yläpuolelle on kiinnitetty koristelista, joka jäljittelee tökerösti alkuperäistä tyyliä (H104)

Seinät ovat hirsirunkoiset ja niiden päälle on asennettu pinkopahvi sisäseiniin ja huokoinen kuitulevy ulkoseiniin sekä kaksi tapettikerrosta (tapetit 1 ja 2). Yhdessä seinän alaosassa on havaittavissa kosteuden nousua (Kuva E42). Alapohjan tutkimisen yhteydessä on havaittu osassa hirsii sienirihmastoja sekä lisäksi maa rakennuksen ympärillä laskee kohti kivijalkaa, joka kerää kosteutta rakennusta vasten.

Kattoon on asennettu lisälämmöneristeeksi 1950-luvun korjauksen yhteydessä Halltex-levyä, joiden asennuksen yhteydessä kattolistat on vaihdettu (listat K2). Kattolistojen malli on yksinkertaistettu versio alkuperäisistä (K1) listoista. Halltex-levyssä on havaittavissa kosteusläikkiiä (Kuva E43). Talon julkisivuja tarkastellessa on havaittu, että katolta puuttuu vedenpoistojärjestelmä, mikä on mahdollisesti aiheuttanut vaurioita julkisivuun ja sen myötä myös sisätiloihin. Ullakkoa tutkiessa on havaittu hirsien tummumista ja sienirihmastoja.

Herran huone, sali, ruokasali ja makuuhuone on kunnostettu samantyyppisesti 1950-luvulla tehdyn korjauksen yhteydessä, joten näiden huonetilojen materiaalit, rakennekerrokset sekä tyyppilliset vauriot ovat samankaltaisia.

Huone 107 - Keittiö (kuvat E19-E25)

Keittiön lattiassa on melko hyväkuntoista, 1950-luvulla asennettua vinyylilaattaa, jota löytyy lisäksi eteisistä. Lattialistat ovat tyyppiä L2, lattian asennuksen yhteydessä vaihdetut. Seinät ovat maalattua pinkopahvia ja huokoista kuitulevyä. Pinkopahvissa on jonkin verran reikiä ja kupruilua esiintyy.

Kattoon on asennettu muiden huoneiden tapaan Halltex-levyä. Lännen suuntaan avautuvan ikkunan sekä palvelijan huoneeseen johtavan oven yläpuolella kattopinnoitteessa on huomattavia kosteusläikkiiä (kuva E26, E27).

Keittiön komerot ovat 1950-luvulla rakennetut, sillä niitä ei ole alkuperäisissä pohjapiirustuksissa. Liettä vastapäätä olevan komeron ovi on kuitenkin todennäköisesti alkuperäinen, sillä se poikkeaa 1950-luvun painonapillisista ovista. Mahdollisesti ovi on siirretty alkuperäisen pohjapiirustuksessa näkyvän komeron paikalta uuden komeron oveksi.

Keittiössä on 1950-luvulla asennettu puuliesi alkuperäisen lieden paikalla ja sen yläpuoliset seinät on laatoitettu. Keittiöön on asennettu vesipiste, jonka hanassa ei ole lämpötilan säätömahdollisuutta. Vesipisteen asennukset ovat huolimattomasti tehdyn näköiset ja niitä on korjailtu ja suojattu aikojen kuluessa (kuva E20).

Huone 110 - WC (kuvat E35-E41)

WC-tilassa seinien ja lattian materiaalit ovat 1960-luvulta, mutta kattopinta ja kattolistat ovat alkuperäiset, joten todennäköisesti tila on sijainnut paikallaan jo ennen tilan muuttamista WC:ksi. Tilan seinät ovat kahta erilaista pinnoitettua kovaa kuitulevyä alaosaan ja yläosaan maalattua pinkopahvia. Lattia on päällystetty 1960-luvulle tyyppillisellä kuusikulmaisella laattala. Wc:n yleisilme on ränsistynyt ja likainen.

Wc-kalusteista wc-istuin sekä pesuallas ja vanhat vesiputket ovat likaiset ja osin ruostuneet. Wc-tilan vesipisteen hanassa on säädettävä lämpötila. Lämminvesivaraaja on asennettu 2000-luvulla.

Listoitukset (kuvaliite: Listat)

Rakennuksesta löytyy pääosin listoja kahdelta vuosikymmeneltä: 1920- ja 1950-luvuilta. Alkuperäisiä listoja löytyi molemmista ulkoeteisistä sekä lattiasta, katosta että ovista. Näissä tiloissa seinä- ja kattomateriaalit olivat alkuperäistä puupaneelia. Alkuperäistä kattopaneelia ja kattolistat löytyivät myös wc-tilasta. Muissa huoneissa ovien, lattioiden ja kattojen listat on vaihdettu 1950-luvun kunnostuksen yhteydessä, kun lattia-, seinä-, ja kattopintoja on uusittu.

Kuva E7 Ruokasalin nurkassa asentamaton suihkukaappi sekä muuta rojua, lisäksi tapetit likaiset (H105)

Kuva E8 Viimeistelemätön maalaus ruokasalin lattiapinnan päällä, kulumaa tulisijan maalipinnassa, kipinäpelti uupuu. (H105)

Listoitusten ryhmittely:

Lattialistat: **L1** - alkuperäiset lattialistat, **L2** - 50-luvun lattialistat
 Kattolistat: **K1** - alkuperäiset kattolistat, **K2** - 50-luvun kattolistat
 Ovilistat: **O1** - alkuperäiset ovilistat, **O2** - 50-luvun ovilistat

Sisäovet (liite 1: Ovikortit, kuvaliite: Sisäovet)

Asemapäällikön talossa sisäovia on yhteensä 12. Alkuperäiseen pohjapiirustukseen verraten osa ovista oli jätetty rakentamatta ja osan paikkaa oli luultavasti jo rakentamisvaiheessa muutettu pohjapiirustuksesta huolimatta, sillä 11 ovista oli alkuperäisiä. Kaikista ovista on täytetty ovikortit (liite 1 - Ovikortit).

Kaikki sisäovet ovat puisia ja maalattu valkoiseksi käsin, luultavasti 1950-luvulla tehdyssä korjauksissa. Lähes kaikissa ovissa päällimmäinen maalikerros halkeilee, ja sen alta on havaittavissa toinen käsinmaalattu valkoinen maalikerros, jonka sävy taittaa vihreään. Suurimmasta osasta ovia listat oli vaihdettu 1950-luvun listoiksi (listatyyppi O1) ja vain eteisten ovissa oli jäljellä alkuperäiset (listatyyppi O2). Suuri osa ovista on maalivaurioista huolimatta melko hyväkuntoisia, tosin osassa ovia ovilehdet ja karmit ovat murtojäljillä ja koloisia, ja niiden muoto on rikkoutunut.

Sisäovien heloituksesta löytyi kolmea tyyppiä. Alkuperäisiä, jugend-tyylisiä heloja (helatyyppi 1) oli ovissa eniten. Lisäksi vanhojen lukitusten rinnalle oli osassa ovia lisätty munalukkokiinnikkeitä. (kuva SO 2b) ja oveen SO4 on 1950-luvulla lisätty uusi lukko, joka on sarjoitettu uudelleen 1900-luvun lopulla. WC:n ovi oli 1950-luvulta ja sen helat ajan mukaiset (helatyyppi 2). Palvelijan eteisen portaisiin johtavassa ovessa sekä sen viereisessä komeron ovessa olivat alkuperäiset heloitukset, jotka kuitenkin poikkesivat muista alkuperäisistä (helatyyppi 3).

Ovien kynnykset olivat puiset ja tyypillistä oli, että osa kynnyksestä oli päällystetty huoneiden lattioihin asennetulla lattiapäällysteellä sekä metallilistoilla. Puuosat kynnyksistä olivat suurilta osin kuluneita ja menettäneet muotoaan. (kuvat SO5b, SO6b, sisäovet)

Portaat (kuvaliite: Portaat)

Asemapäällikön talon sisäportaat johtavat rakennuksen ullakolle palvelijan eteisestä. Portaisiin johtaa alkuperäinen sisäovi SO10. Portaisissa on 18 askelmaa ja porras kääntyy kahdesti 90 astetta muodostaen U-mallisen portaiden. Portaat ovat vihertävän harmaalla öljymaalilla maalattua lautaa. Portaat ovat melko hyvässä kunnossa maalin kulumista lukuun ottamatta. Portaista puuttuu kaide.

Portaan tiedot:

Askelmat	18 kpl
Askelman syvyys	23 cm
Askelman korkeus	17,5 cm
Portaan leveys	77 cm, vieruspuut 8 cm
Kulmat	90 astetta

Kiintokalusteet

Komerokaapit (kuvaliite: Huonetilat - kuvat E11, E22, E23,)

Herran huoneessa (103), makuuhuoneessa (106), keittiössä (107) ja palvelijan huoneessa (108) sijaitsee samantyyppisiä komerokaappeja, jotka on rakennettu 1950-luvun korjauksen yhteydessä. Komeroiden sijainnit ja mitat on merkitty pohjakuvaan (liite; pohjakuva).

Kuva E9 Lattia painunut herran huoneessa jättäen raon listan ja lattian väliin (H103)

Kuva E10 Herran huoneen tapetti rähjäinen (H103)

Kuva E11 Herran huoneen komero, jota ei löytynyt alkuperäisestä pohjasta, komeron ovet viittaavat 50-luvulle (H103)

Tulisijat (liite 3: Tulisijakortit, kuvaliite: Tulisijat)

Asemapäällikön talon jokaisessa suuressa huoneessa on tulisijat. Huoneista 103, 105 ja 106 löytyy jokaisesta samanmalliset peltikuoriuunit (kuvat T1, T3, T5). Huoneessa 104 (sali) on tiilinen takka, joka on muurattu todennäköisesti 1950-luvulla. Alapohjan tutkimisen yhteydessä havaittiin sen perustusten olevan myös tiilestä muurattu. Takan pinta on maalattu tiilikuviota noudattaen (kuva T2 b). Keittiön puulämmitteinen liesi (Kuva T4) sijaitsee alkuperäisellä liedien paikalla, mutta on vaihdettu 1950-luvulla uuteen. Palvelijan huoneessa on tulisijan paikka, ja todennäköisesti 1950-luvulla hankittu Porin Matti -kamiina on siirretty pois paikaltaan hormiseinän vierestä (kuvat E 28 ja E 29)

Asemapäällikön talon hormit on hiljattain tarkistettu ja tulisijoille on annettu käyttö lupa. Tulisijojen peltejä on muurattu umpeen (kuva T2 a) ja osassa huoneita latioista puuttuvat kipinäpellit tulisijojen edustoilta.

Kaikista tulisijoista on täytetty tulisijakortit (liite: Tulisijakortit).

Toiminnallinen tarkastelu käyttötarkoituksen kannalta

Korjauksessa vanhan talon henki tulisi kuoria esiin vuosien varrella tehtyjen korjausten alta ja varmistaa vanhojen rakenteiden kestävyys ja toimivuus. Rakennuksen kulttuuri- ja rakennushistoriallisia arvoja tulisi korjauksessa painottaa ja sen käyttötarkoitus on valittava vanhan talon ehdoilla, jotta 1920-luvun huonejakoon tai rakenteisiin ei tehtäisi tarpeettomia muutoksia. Myös talon ikä on käytön rasittavuudessa rakenteiden kannalta otettava huomioon. Alkuperäisessä pohjaratkaisussa huoneiden läpi pääsi kiertämään ympäri talon. Alkuperäinen pohjaratkaisu on osa rakennuksen toiminnallista luonnetta ja se olisi syytä palauttaa avaamalla umpeen kiinnitetty sisäovi SO8.

Rakennuksen historiaan ja arvoon sopisi sen käytön jatkuminen esimerkiksi kahvilana, galleriana tai käsityömyymälänä ja -työpajana. Sijainti rautatien vieressä on asuinkäyttöön hieman rauhaton, mutta korjattuna asemapäällikön talo ja osa muistakin alueen rakennuksista sopisi kaikille avoimiksi kohtaamis- ja kauppapaikoiksi.

1.7.3 Pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma PTS

Asemapäällikön talon säilymisen kannalta tärkeää olisi tutkia pikimmiten sisätilojen katoissa ja seinissä esiintyvien kosteusvaurioiden laajuus ja aiheuttaja. Rakenteiden kestävyden ja kunnan takaamiseksi ylä- ja alapohjan kunnan huolellinen tarkastaminen ja puutteiden korjaaminen on syytä tehdä ensisijaisesti. Yläpohjassa on syytä varmistaa kunnollinen tuulettavuus ja rakenteiden kantavuus sekä kunto. Alapohjan hirsiiä voi olla syytä vahvistaa lattian painumisen vuoksi. Lisäksi alapohjan tuulettavuus on taattava ja kivijalkaa vasten olevan maan kaivettava viettämään pois päin rakennuksesta.

Vaurioiden syiden etsiminen ja korjaaminen on ensisijaista. Kun rakenteiden kestävyys talon säilyttämiseksi on taattu, voidaan aloittaa sisätilojen ja kiintokalusteiden kunnostus ja talon ilmeen kohennus. Sisätilojen kunnostus olisi syytä aloittaa siivouksella ja siirtää tiloihin kulumattomat tavarat pois, esimerkiksi suihkukaappi ruokasalin nurkasta. Alkuperäiset detaljit, kuten helat, listat ja sähkövedot tulisi säilyttää. Alkuperäiset tapetit huonossa kunnossa, joten ne on syytä purkaa pois ja korvata uusilla, mahdollisimman lähellä alkuperäistä olevilla tapeteilla. Loisteputkien tilalle tulisi vaihtaa riippuvalaisimet. Materiaalivalinnoissa tulisi painottaa vanhan talon henkeen ja rakenteisiin sopivia valintoja.

Lattiapintoihin asennetut linoleum-päällysteet ovat repeilleet ja huonossa kunnossa, mutta niistä aiheutuvia ongelmia ei havaittu. Lattiapäällysteiden vaihtaminen on kuitenkin tarpeen. Vinyylilattiat ovat melko hyvässä kunnossa, mutta nekin on syytä vaihtaa niiden taloon sopimattoman ilmeen vuoksi. Alkuperäistä lattialankkua löytyy portaiden viereisestä varastosta. Todennäköisesti alkuperäinen lattiamateriaali onkin ollut vaaleaksi maalattu lankkupinta

Kuva E12 Eteisen ovikello (H102)

Kuva E13 Eteisen komeron ovi höylätty jälkikäteen (H102)

Kuva E14 Eteisen sähkötaulu (H102)

Kattoon lisälämmöneristeeksi asennettujen Halltex-levyjen kunto on osittain huono. Alkuperäistä valkoiseksi maalattua kattolaudoitusta on näkyvissä eteis- ja WC tiloissa (kuva E38). On hyvinkin mahdollista että Halltex-levyjen alta paljastuu alkuperäinen laudoitus. Suositeltavaa joka tapauksessa on Halltex-levyjen purku kauttaaltaan, jotta kosteusvaurioiden laajuus paljastuu. Sisäkaton materiaaliksi suositeltava olisi esimerkiksi valkoiseksi maalattu kattolaudoitus, kuten kuvassa 38.

Eri vuosikymmeniltä on säilynyt kiintokalusteita ja sisäovia, jotka ovat tyyppisiä ajalleen. Sisäovet ovat pääosin 1920-luvulta ja ne tulisi säilyttää ja kunnostaa korjauksen yhteydessä. 1950-luvulla asennettu WC:n ovi mukaillee alkuperäisiä ovia, joten sekin istuu talon kokonaisuuteen. Ovet ovat pääosin hyvässä kunnossa ja alkuperäisiä. Korjausmahdollisuuksien mukaan alkuperäiset ovet ja niiden helat tulee kunnostaa ja säilyttää. Alkuperäinen vihreään murrettu valkoinen sävy tulisi palauttaa oviin maalauksen yhteydessä.

1950-luvulla rakennetut ajalleen tyyppisen näköiset komerokaapit eivät laske tilojen arvoa ja ne voidaan kunnostaa ja säilyttää, mutta esimerkiksi makuuhuoneessa (106) komeron poistamista voidaan pohtia tilan muodon toimivuuden kannalta. Kolmessa huoneessa (huoneet 103, 105, 106) on alkuperäiset peltikuoriuunit, jotka ovat tärkeä osa talon historiaa ja sen sisätilojen alkuperäistä ilmettä. Uunit olisi syytä säilyttää ja niiden maalipinnat kunnostaa. Tulisijojen edustoille lattiaan tulisi lisätä kipinäpellit.

Turvallisuusseikat tulee ottaa huomioon mm. asentamalla ullakolle johtaviin portaisiin kaide ja tarkistamalla sähkö- ja vesiasennusten ajanmukaisuus ja turvallisuus.

1.7.4 Liitteet

Liitteet:

- Liite 1: Ovikortit sisäovista
- Liite 2: Sisätilaseloste
- Liite 3: Tulisijakortit
- Liite 4: Pohjapiirustus
- Liite 5: Vauriokaavio
- Liite 6: Huonekohtaiset kuvat lattiamateriaaleista

Kuvat:

- Sisäovet
- Listatyytit
- Helatyytit ja lukot
- Tulisijat
- Portaat
- Sähköasennukset

Kuva E17 Näkymä makuuhuoneen ja keittiön välisen oven yläpuolelta. Tökerö vesijohdot veto, sekä halkeama seinässä. (H106)

Kuva E18 Kosteusvaurio makuuhuoneen seinässä (H106)

Kuva E19 Keittiön kattopaneelin pinta rikkontunut, kattolistan maali halkeillut, listan takana havaittavissa kosteusvauriota (H 107)

Kuva E 20 Vesijohtoveto keittiön puolelta tehty tökerösti rikkoen pintamateriaalin (H107)

Kuva E21 Keittiön lavaari. Toiminnallisesti epäkäytännöllinen wc-lavaari keittiössä, lavaarin alle kiinnitetty rakennuslevy mahdollisesti paikkaamaan asennustyön jälkiä (H107)

Kuva E22 50-luvun tyyliä edustava kiinteä keittiökomero (H107)

Kuva E23 Alkuperäinen keittiökomero (H107)

Kuva E26 Laaja kosteusvaurio huoneen 108 katossa. Mahdollisia homevuriota (H108)

Kuva E24 Hellan hormissa kaunis likainen tuuletusristikko. Hormin pintamateriaali jäljittelee laatoitusta ja on rispaantunut (H107)

Kuva E25 Kosteusvaurioita keittiön katossa. Vaurio jatkuu huoneen 108 puolelle. Kattolistojen maali vaurioitunut kosteuden johdosta (H107)

Kuva E27 (H108)

Kuva E28 Kamina siirretty paikaltaan (H108)

Kuva E29 Kaminen hormi (H108)

Kuva E32 Portaiden alla sijoitseva komero hyvässä kunnossa (H109)

Kuva E30 Ikkunan lasi rikkoutunut ja paikattu karskisti rakennuslevyllä (H108)

Kuva E31 Rikkoutunut lasi on nostettu kiinteään komeron sisään. Komerosta puuttuu ovi (H108)

Kuva E34 Paneleiden vaakasaumat eläneet. Alkuperäistä pystypanelointia (H109)

Kuva E35 Vessan lattia- ja seinämateriaalit ovat 50-luvulta, pinnat likaisia ja huonokuntoisia (H110)

Kuva E36 Vessan vesivaraaja 2000-luvulta, putkiveto kulkee makuuhuneen kautta keittiöön (H110)

Kuva E38 Vessan nurkassa olattian läpäisevä putkiveto

Kuva E39 Vessan patteri (H110)

Kuva E37 Vessan lavaari 50-luvulta. Oikeanpuoleinen hana 2000-luvulta, vanha hana jätetty kuitenkin paikalleen (H110)

Kuva E40 Vessan katossa alkuperäistä kattopaneelia, sekä mahdollisesti alkuperäistä kattolistaa (H110)

KOHDE: Asemapäällikön talo			AIKA:		
TILAN N:O 102			KORJ. KIIREELLISYYS		
TILAN NIMI: Eteinen		KUVAT	1	2	3
SO2	korkeus 2000 mm, leveys 590 mm +610 mm	SO2 a			
OVI					
KARMI	Valkeaksi käsin maalattu puinen, kaksi näkyvässä olevaa maalikerrosta maali lohkeilee hieman			X	
OVILEHTI	Valkeaksi käsin maalattu puinen, kaksi näkyvässä olevaa maalikerrosta, maali lohkeilee hieman			X	
TIIVEYS	Tiiviste puuttuu			X	
AVATTAVUUS	Käynti kohtalainen, hieman jumittaa			X	
LISTAT	Valkoiset, käsin maalatut - yhtenäiset karmien ja ovilehden maalauksen kanssa. Listatyyppi O2. Keskilista erilainen kuin SO1 ja SO3.			X	
HELAT	Helatyyppi 1			X	
KYNNYS	Vaaleanruskeaksi maalattu puukynnys - maali ja puu kulunut. Metallilistat lisätty myöhemmin			X	
SO3	korkeus 2000 mm, leveys 590 mm + 610 mm	SO3 a			
OVI					
KARMI	Valkeaksi käsin maalattu puinen, kaksi näkyvässä olevaa maalikerrosta. Koloja ja kulumia maalissa ja karmien puussa.			X	
OVILEHTI	Valkeaksi käsin maalattu puinen, kaksi näkyvässä olevaa maalikerrosta, maalissa ja koristeaiheissa kulumia.			X	
TIIVEYS	Tiivisteet puuttuvat			X	
AVATTAVUUS	Ei mene kiinni. Toinen ovista ylä- ja alasaranoista eri etäisyydellä karmista			X	
LISTAT	Valkoiset, käsin maalatut - yhtenäiset karmien ja ovilehden maalauksen kanssa. Listatyyppi O2			X	
HELAT	Helatyyppi 1			X	
KYNNYS	Vaaleanruskeaksi maalattu puukynnys - maali ja puu kulunut. Metallilistat lisätty myöhemmin			X	
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA					
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ					
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ					

KOHDE: Asemapäällikön talo			AIKA:		
TILAN N:O 102			KORJ. KIIREELLISYYS		
TILAN NIMI: Eteinen		KUVAT	1	2	3
SO4	korkeus 2010 mm, leveys 890 mm	SO4 a			
OVI					
KARMI	Valkeaksi käsin maalattu puinen, kaksi näkyvässä olevaa maalikerrosta. Maali lohkeilee, rekin reiät karmissa.			X	
OVILEHTI	Valkeaksi käsin maalattu puinen, kaksi näkyvässä olevaa maalikerrosta. Vauriot ovilehdessä vain maalipinnassa, ei itse oven puussa.			X	
TIIVEYS	Tiivisteet puuttuvat			X	
AVATTAVUUS	Käynti hyvä			X	
LISTAT	Valkoiset, käsin maalatut - yhtenäiset karmien ja ovilehden maalauksen kanssa. Listatyyppi O2. Maali rapisee, muuten kunto hyvä.			X	
HELAT	Helatyyppi 1. Uusi lukko asennettu 50-luvulla, sarjoitettu uudelleen 1900-luvun lopussa			X	
KYNNYS	Vaaleanruskeaksi maalattu puukynnys - maali ja puu kulunut. Lisäksi muovimatolla ja metallilistoilla päällystetty ylempi kynnyksen.			X	
SO5	korkeus 2020 mm, leveys 700 mm	SO5 a			
OVI					
KARMI	Valkeaksi käsin maalattu puinen, WC:n sisäpuolisen pinnan maali kellertävämpi - eri kuin eteisen muiden ovien			X	
OVILEHTI	50-luvun ovi? Eteisen puoleinen pinta maalattu yhteneväällä maalilla muiden ovien SO1-4 kanssa. Maalissa pieniä vaurioita. Painikkeen kohdalla kupruilua maalissa			X	
TIIVEYS	Tiivisteet puuttuvat			X	
AVATTAVUUS	Ok, hieman jäykkyyttä			X	
LISTAT	Valkoiset, käsin maalatut - yhtenäiset karmien ja ovilehden maalauksen kanssa. Listatyyppi O2. Kunto ok.			X	
HELAT	Helatyyppi 2. Kunto ok. Lisätty munalukon kiinnitystä varten metallikiinnikkeet.			X	
KYNNYS	Vaaleanruskeaksi maalattu puukynnys - maali ja puu kulunut. Lisäksi muovimatolla ja metallilistoilla päällystetty ylempi kynnyksen.	SO5 b		X	
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA					
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ					
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ					

KATTO				
101, Tuulihaappi	Maalattu alkuperäinen puupaneeli. Maali hieman hilseilee. Listatyyppi K1			X
102, Eteinen	Halltex-levy, lisätty 50-luvulla lisälämmöneristeeksi. Kunto ok, likainen. Listatyyppi K2			X
103, Herran huone	Halltex-levy, likainen ja kosteusläikkä havaittavissa. Listatyyppi K2.	X		
104, Sali	Halltex-levy. Kunto ok, likainen. Listatyyppi K2.			X
105, Ruokasali	Halltex-levy, osassa levyjä reikiä. Listatyyppi K2.			X
106, Makuuhuone	Halltex-levy, osa levyistä rikki. Listatyyppi K2. Listojen maali halkeilee selvästi enemmän kuin muissa huoneissa, tulisijan lähellä halkeilu voimakkaampaa.			X
107, Keittiö	Halltex-levy, osa levyistä revennyt ja rei'illä, kosteusläikkä ikkunan yläpuolella ja palvelijan huoneeseen johtavan oven yllä. Listatyyppi K2, maali halkeilee.	X		
108, Palvelijan huone	Halltex-levy, Keittiön johtavan oven yläpuolella levyssä kosteusläikkä. Listatyyppi K2.	X		
109, Palvelijan eteinen	Maalattu alkuperäinen puupaneeli. Kunto ok Listatyyppi K2, maali hieman halkeilee.			X
110, WC	Maalattu alkuperäinen puupaneeli. Paneelien välit halkeilleet. Listatyyppi K1.			X
KALUSTEET, VARUSTEET JA LAITTEET				
102, Eteinen	Sähkötaulu,(kuva E14) puhelinpidike , komero (kuva E13). Komerossa puupystypaneeli ja linoleumilattia. Komeron ovi: kork. 1990 mm, lev. 590 mm. Ovea höylätty sivusta (kuva E13)			X
103, Herran huone	komerokaapit 50-luvulta (kuva E11), eri aikakausien pistorasioita, peltikuoriuuni (tulisija 1) (liite: tulisijat, kuva T1a), loisteputkivalaisin			X
104, Sali	Tiilitakka (tulisija 2, kuva T2 a, tulisijat), eri aikakausien pistokkeita, liitutaulu, loisteputket, katon rajassa puinen rakennelma, ollut käytössä tilan ollessa kuntosalina? (kuva E1)			X
105, Ruokasali	Peltikuoriuuni (tulisija 3, kuva T3 a, tulisijat), Puinen taulu, loisteputket			X
106, Makuuhuone	Peltikuoriuuni (tulisija 4, kuva T4 a, tulisijat.) 50-luvun komero, loisteputki			X
107, Keittiö	2 komerokaappia,(kuvat E22, E23) vesipiste - lisätty 50-luvulla? Lämpötilaa ei voi säätää			X
108, Palvelijan huone	Vanhan tulisijan paikka - 50-luvun Porin Matti -tulisija irroitettu seinästä. Komerokaappi 50-luvulta - ovi puuttuu (kuva). Valaisin - kupu puuttuu.			X
109, Palvelijan eteinen	Portaan alla sijaitseva komero - seinät puupystypaneeli, maalaamaton, lattia maalaamaton lauta, seinillä hyllyt. Palvelijan eteisessä kattovalaisin.			X
110, WC	Wc-istuin 50-luvulta (kuva E35), vesipiste ja lavaari - 50-luvun asennus sekä uusi vesiputki ja hana (kuva E37) . Lämminvesivaraaja - asennettu 2000-luvulla (kuva E36). Lattiakaivo - ruosteessa (kuva E35), lämpöpatteri (kuva E39)			X
LIITTEET				
PIIRUSTUKSET				
VALOKUVAT				
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA				
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ				
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ				

TULISIJAT					
TULISIJA NRO					1
HUOMIOITAVAA	LIITTEET	KORJ. KIIRREELLISYYS			
		1	2	3	
PIIPPU	tutkittu ja kuntoa				X
	korjattu hiljattain				
HORMISTO	Uunin ja hormin liittymässä takana halkeama, hormin kunto tarkistettu - ok		X		
MAALI/ PINTAKÄS.	Maali paikoitellen lohjennut ja irtoaa taustaseinästä	Kuva T1 b	X		
PELLIT	vääntyneet, toimii, alhaalta savua				X
LUUKUT	hyvässä kunnossa, hieman falskaa savua				X
TUHKALUUKKU	hyvä				X
LATTIAPELTI	kulunut, irronnut lattiasta		X		
PERUSTUKSET	ok		X		
MUUTA	toimii, pintakäsittelyssä puutteita	Kuva T1 a			X

1 - PIKAISESTI KORJATTAVA

2 - KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ

3 - HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ

TULISIJAT					
TULISIJA NRO				2	
HUOMIOITAVAA	LIITTEET	KORJ. KIIRREELLISYYS			
		1	2	3	
PIIPPU	tutkittu ja kuntoa korjattu hiljattain			x	
HORMISTO	tutkittu ja kunto todettu hyväksi, kts. kohta pellit			x	
MAALI/ PINTAKÄS.	hiushalkemia hormissa, maali lohkeilee uunissa	Kuva T2 c	x		
PELLIT	Pelti ympäriltä laastilla paikattu			x	
LUUKUT	Hyvässä kunnossa, takaluukussa halkeama	Kuva T2 c	x		
TUHKALUUKKU	toimiva			x	
LATTIAPELTI	Puuttuu		x		
PERUSTUKSET	tiiliperustukset 50-l.		x		
MUUTA	Tiilirakenteinen takka, joka on erikoisesti maalattu tiilen väriä mukailleen	Kuva T2 a			

- 1 - PIKAISESTI KORJATTAVA
2 - KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSET YHTEYDESSÄ
3 - HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ

TULISIJAT					
TULISIJA NRO				3	
HUOMIOITAVAA	LIITTEET	KORJ. KIIRREELLISYYS			
		1	2	3	
PIIPPU	tutkittu ja kuntoa korjattu hiljattain			x	
HORMISTO	tutkittu ja kunto todettu hyväksi, kts. kohta pellit		x		
MAALI/ PINTAKÄS.	maali kulunut alhaalta		x		
PELLIT	Maali lohjennut ympäriltä, aukeaa		x		
LUUKUT	kunnossa	Kuva T3 b			x
TUHKALUUKKU	kunnossa				x
LATTIAPELTI	Puuttuu		x		
PERUSTUKSET	ok		x		
MUUTA		Kuva T3 a			

- 1 - PIKAISESTI KORJATTAVA
2 - KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ
3 - HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ

TULISIJAT					
TULISIJA NRO				4	
HUOMIOITAVAA	LIITTEET	KORJ. KIIRREELLISYYS			
		1	2	3	
PIIPPU	tutkittu ja kuntoa korjattu hiljattain			x	
HORMISTO	tutkittu ja kunto todettu hyväksi				x
MAALI/ PINTAKÄS.	hieman tummunut		x		
PELLIT	liikkuu			x	
LUUKUT	kunto hyvä, arina haljennut		x		
TUHKALUUKKU	kunto hyvä				x
LATTIAPELTI	ok		x		
PERUSTUKSET	ok		x		
MUUTA		Kuva T4 a			

- 1 - PIKAISESTI KORJATTAVA
2 - KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ
3 - HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ

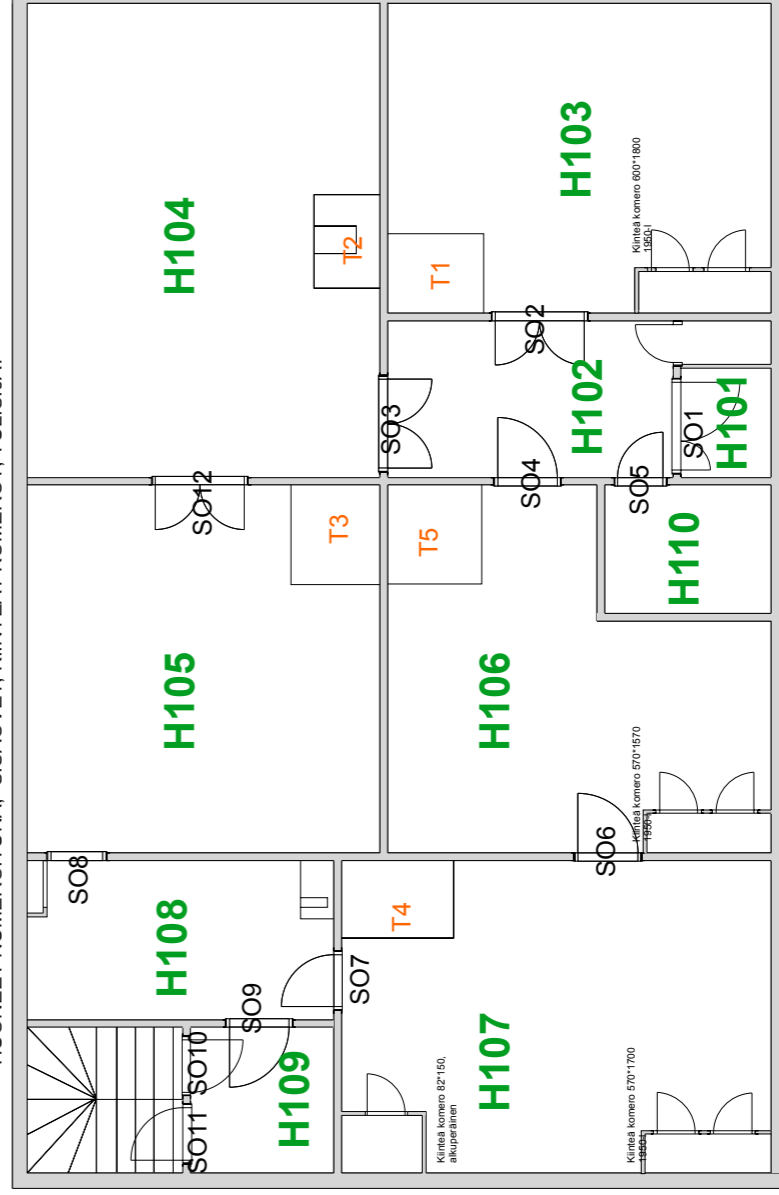
TULISIJAT					
TULISIJA NRO				5	
HUOMIOITAVAA	LIITTEET	KORJ. KIIRREELLISYYS			
		1	2	3	
PIIPPU	tutkittu ja kuntoa korjattu hiljattain				x
HORMISTO	tutkittu ja kunto todettu hyväksi				x
MAALI/ PINTAKÄS.	ok		x		
PELLIT	narut puuttuu			x	
LUUKUT	toimii				x
TUHKALUUKKU	ok				x
LATTIAPELTI	ok		x		
PERUSTUKSET	seinässä halkeamaa ja painaumaa		x		
MUUTA		Kuva T5 a			

- 1 - PIKAISESTI KORJATTAVA
2 - KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ
3 - HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ

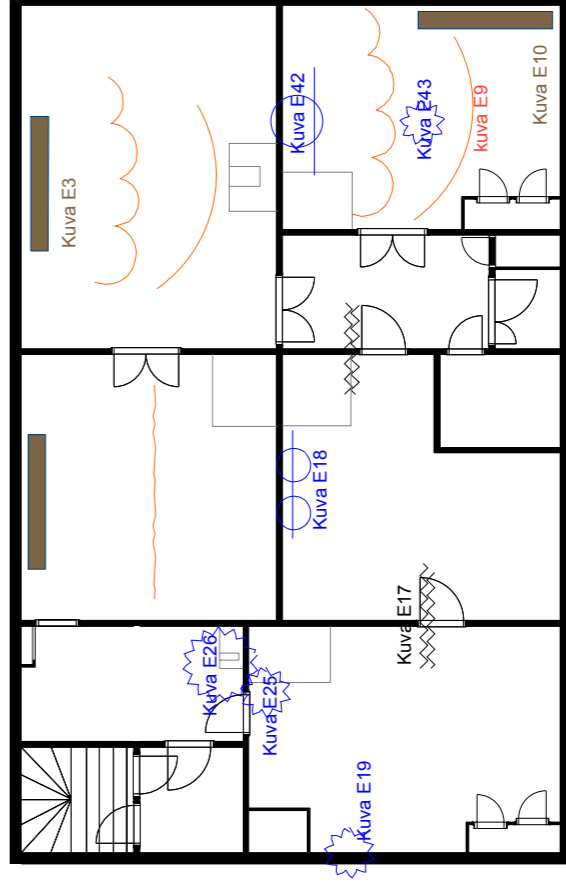

POHJAPIIRROS

HUONEET NUMEROITUNA, SISÄOVET, KIINTEÄT KOMEROT, TULISIJAT

VAURIOKARTTA (vaurioiden paikat suuntaa-antavia)

Lattian saumat kupruilee

Lattia kupruilee

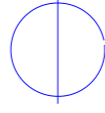
Lattian pinta painunut

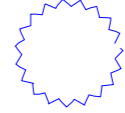
Kosteusvaurio seinässä,
kosteutta kohonnut alapohjasta

Kosteusvaurio seinässä

Kosteusvauria katossa

pinnallinen halkeama seinässä

Tapetit huoneessa erittäin huonossa
kunnossa/ osittain poistettu

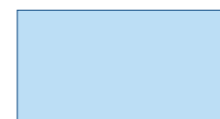
LATTIAMATERIAALIT POHJAKARTASSA

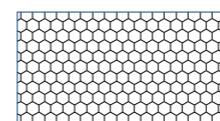
L1 Vinyylilaatta

L2 Linoleum matto

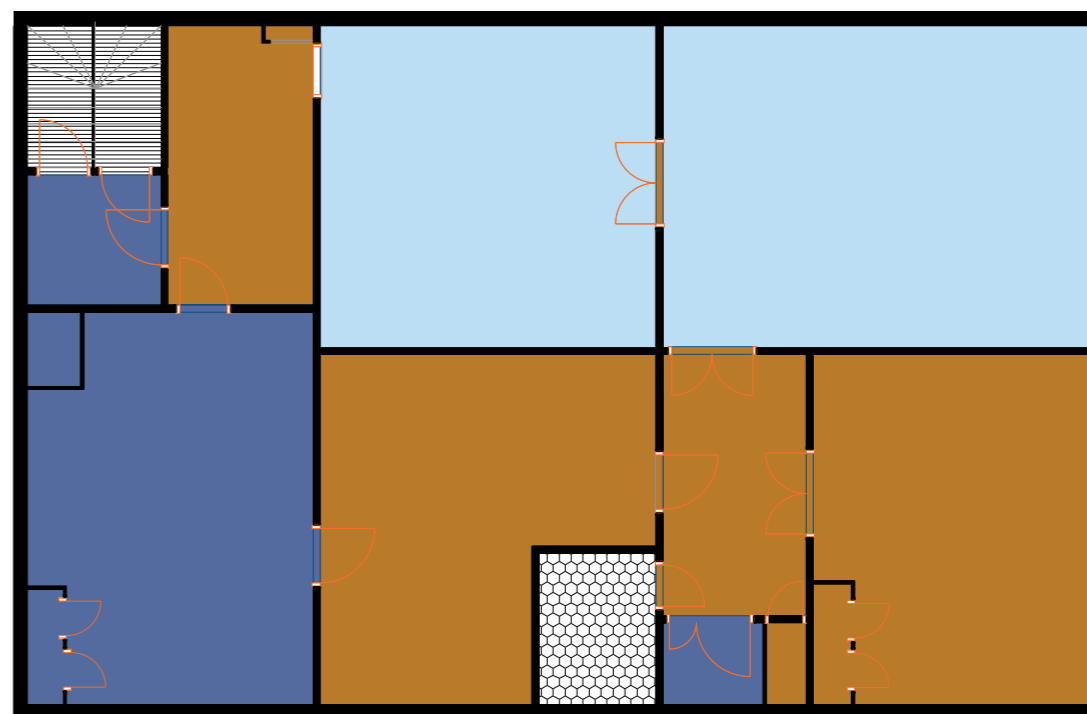
L3 Linoleum matto

L4 Keraaminen laatta

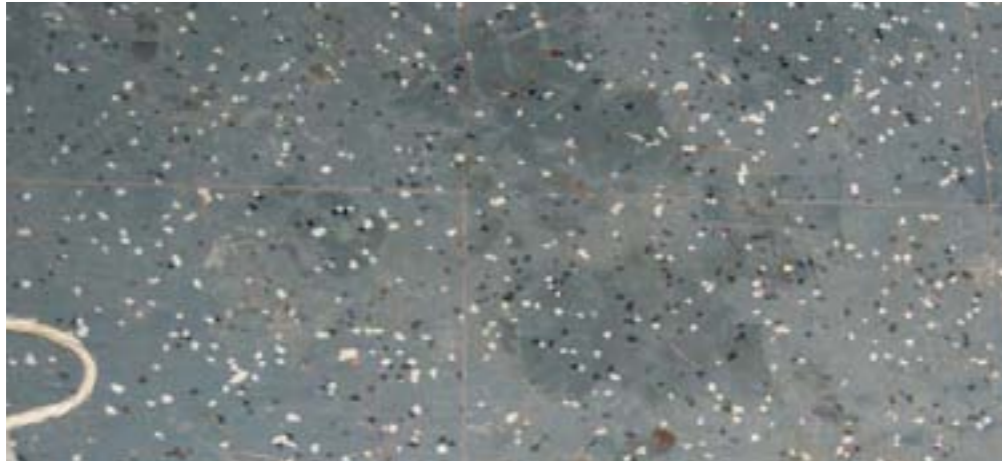

L5 Puinen lattialaudoitu

Liite 6: Huonekohtaiset kuvat lattiamateriaaleista

Lattiamateriaali L1: Vinyylilaatta, 1950-luku

Lattiamateriaali L2: Linoluematto, 1950-luku

Lattiamateriaali L3: Linoleum matto, päälle maalattu, 1950-luku

Lattiamateriaali L4: Keraaminen laatoitus 1950-l

Lattiamateriaali L4: Lautalattia, alkuperäinen

SISÄOVET

Sisäovi 1

Kuva SO1 a

Kuva SO1 b

Sisäovi 2

Kuva SO2 a

Sisäovi 3

Kuva SO3 a

Sisäovi 4

Kuva SO4 a

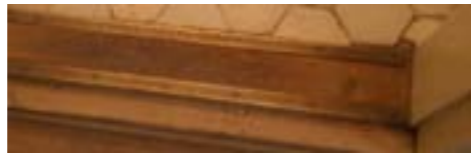

Sisäovi 5

Kuva SO5 a

Kuva SO5 b

Sisäovi 7

Kuva SO7 a

Sisäovi 8

Kuva SO8 a

Sisäovi 6

Kuva SO6 a

Kuva SO6 b

Kuva SO6 c

Kuva SO6 d

Kuva SO6 e

Sisäovi 9

Kuva SO9 a

Sisäovi 10

Kuva S10 a

Sisäovi 11

Kuva SO11 a

Sisäovi 12

Kuva SO12 a

Kuva SO12 b

LISTAT

KATTOLISTAT

Kattolistatyyppi K1

Kattolistatyyppi K2

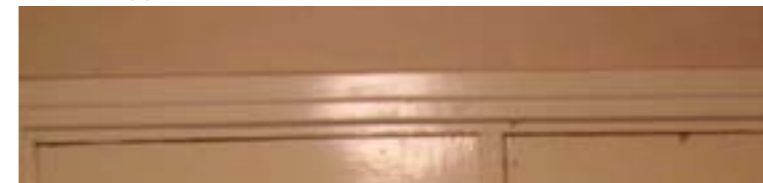

OVILISTAT

Ovilistatyyppi O1

Ovilistatyyppi O2

LATTIALISTAT

Lattialistatyyppi L1

Lattialistatyyppi L2

Lattialistatyyppi L2 (päällimmäinen rima poistettu)

HELAT JA LUKOT

Helatyyppi 1

Helatyyppi 2

Helatyyppi 3

Ulko-oven sisäpuoleinen vedin

Kiinteän komeron vedin, 1950-luku

Sisäoven SO4 lukko, SO4

TULISIJAT

Tulisija 1

Kuva T1 a

Kuva T1 b

Tulisija 2

Kuva T2 a

Kuva T2 b

Kuva T2 c

Tulisija T3

Kuva T3 a

Kuva T3 b

Tulisija T5

Kuva T5 a

Kuva T5 b

Tulisija T4

Kuva T4 a

PORTAAT

Kuva P1 Portaatt pohjakerroksesta katsottuna

Kuva P2 Portaann profiili

Kuva P3 Portaatt kellarista katsottuna

SÄHKÖASENNUKSET

Kuva S1 Alkuperäinen sähkökatkaisija 1920-luku

Kuva S2 Sähkökatkaisija 1950-luku

Kuva S2 Pistorasia 1950-luku

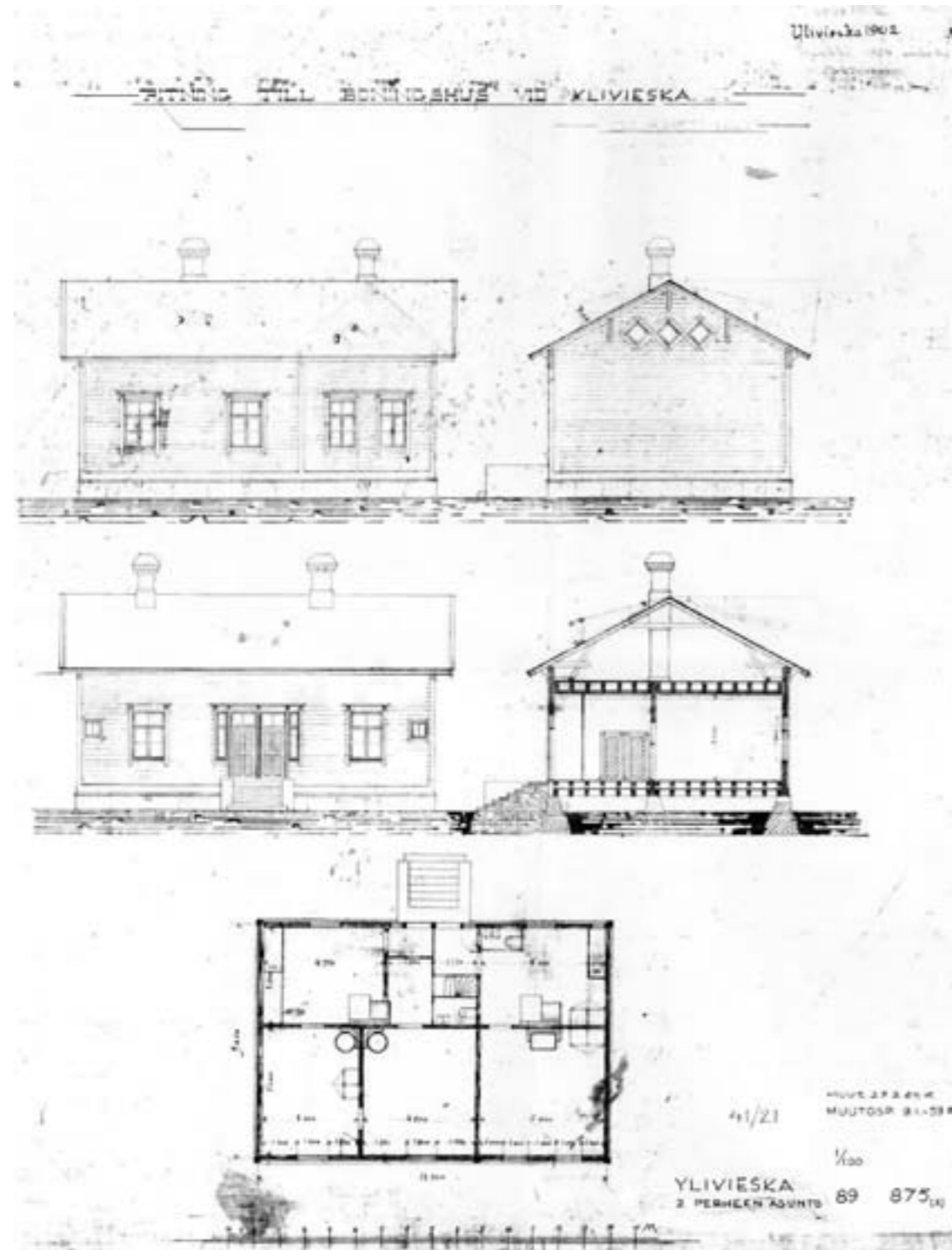
Kuva S3 Uusin

Kaksoisvahtitupa

Kaksoisvahtituvan tyyppiirustus (lähde: Heli Soramäen Dipolomityö "Ylivieskan kasarmi")

2. Kaksoisvahtitupa

2.1 Tiivistelmä

Kaksoisvahtitupa on rakennettu vuonna 1902 ja se edustaa VR:n suurempaa tyyppitalomallia. Siinä on kaksi asuntoa, joista toinen on yhden huoneen ja keittiön asunto, ja toinen on kahden huoneen ja keittiön asunto.

Kaksoisvahtitupaan on tehty suhteellisen vähän muutoksia. Alkuperäisessä muodossaan se on edustanut kansallisromantiikkaa, mutta on kokenut jonkin verran ulkopuolisia muutoksia. Kattomuotoa on yksinkertaistettu 1960-luvulla, ja ullakolla on edelleen nähtävissä alkuperäisen katon tukirakenteita. Osa ulkoseinien hirsistä on ajan saatossa jouduttu uusimaan, ja alkuperäisten kiviportaiden päälle on rakennettu puiset portaat.

Sisätiloissa on tapahtunut muutoksia. Wc-tilat on lisätty jälkeempään, mutta ajankohdasta ei ole tietoa. Nykyiset tapetit vaikuttavat olevan 1950-luvulta, jolloin suosittiin vaaleita pintoja ja melko yksinkertaisia kuvioita. Osa lattiaista on pinnoitettu linoleumilla, osa on alkuperäisiä. Nämä muutokset on mahdollisesti tehty samaan aikaan kattomuutosten kanssa. 1980-luvulla rakennuksen toimiessa toimistona on muutettu ainakin sisäseinien pintoja ja lisäksi on rakennettu yksi väliseinä.

Kiireelliset toimenpiteet rakennuksen säilymisen kannalta

Kiireellisin suojattava työvaihe on piippujen juurten ja läpivientien vuotokohtien tilapäinen suojaus. Korjausprosessissa ensisijaisen tärkeä rakennuksen säilyvyyden ja kosteusvaurioiden estämisen kannalta on vesikaton kokonaan uusiminen tai rakennusmateriaalikerrosten korjaus. Räystäskourut ja syöksytorvet on asennettava koko räystäään mitalta, ja huolehdittava veden johtaminen pois rakennuksen seinänvierustalta.

Maanpinnan kallistuksen tulee olla 1:20 vähintään 3 metrin etäisyydellä rakennuksesta, jotta pintavesi ohjautuu pois rakennuksen perustuksista.

Pohjoisjulkisivussa oleva lahovaurio on korjattava mahdollisimman pian tai ainakin estettävä vaurion laajeneminen.

2.2 Yleis- ja lähtötiedot

Sijainti ja ympäristö

Rakennus sijaitsee Ylivieskan ohi kulkevan rautatien varressa. Kasarmialueen kaikki rakennukset ovat tällä hetkellä samalla tontilla. Kaksoisvahtituvan piha rajautuu selkeästi pohjoisessa asemapäällikön talon pensasaitaan, idässä ratapihaan ja lännessä kasarmialueen halki kulkevaan päällystämättömään tiehen. Rajaus etelässä on epämääräinen, sillä kirjanpitäjän talon ja kaksoisvahtituvan välissä ei ole selkeitä rajoja, vain nurmikkoa, muutama pensas ja yksi havupuu.

Piha-alue on tasainen nousten jyrkästi ratapihalle. Pihan kallistukset ovat paikoin riittämättömät. Länsipuolella sisäänkäynnin vieressä ne ovat osin jopa rakennusta kohti, koska maa on painunut portaan vieressä niin, että yksi sokkelikivi on vajonnut selkeästi muita syvemmälle. Rakennus on kuitenkin suorassa. Luultavasti maa on vajonnut kaivon rakentamisen vuoksi. Routavaurioita pihalla ei ole havaittavissa, joten maa on todennäköisesti vain tiivistetty huolimattomasti. Tietä lukuun ottamatta koko piha-alue on nurmikkoa. Portaan edusta on alkanut kasvaa ruohoa, ilmeisesti rakennuksen käytön vähäisyydestä johtuen. Pihalla ei ole kalustusta. Rakennuksen pohjoispuolella on pyöräteline ja sisäänkäynnin edustalla rappuralli.

Liite 1: Maan kallistukset rakennuksen pohjoissivulla.

Liite 2: Pensaankokot ulottuvat julkisivuun.

Piha-alueella on koivuja, jonkin verran pensaita ja yksi havupuu. Pensaista osa on liian lähellä rakennusta aiheuttaen kosteusrasitusta julkisivulle. Koivut taas rajaavat piha-alueen ratapihas- ta, ja lienevät riittävän kaukana rakennuksesta ajatellen juuriston aiheuttamia ongelmia. Pen- saat ovat hoitamattomia eivätkä ne liity pihan toiminnallisuuteen.

Sadevedenpoistojärjestelmä on puutteellinen, ja räystäslinjalta tippuva vesi on kovertanut uran rakennuksen viereen molemmille pitkille sivuille. Vain sisäänkäynnin kohdalla on lyhyt sadevesikouru.

Toimeksiantaja ja omistussuhteet

Kaksoisvahtituvan on rakennuttanut Valtionrautatiet vuonna 1902 omien työntekijöidensä käyttöön. Pääasiassa rakentamisen hoiti VR:n oma henkilökunta. Rakennus on VR:n tyyppita- lo, jonka suunnittelut aikansa rautatiearkkitehti Bruno Granholm. Mukana rautatiemiljöön suunnittelussa on ollut myös ylipuutarhuri. Kaksoisvahtitupa on ollut VR:n omistuksessa kun- nes se siirtyi Ylivieskan kaupungille vuonna 2004. Sen jälkeen rakennus on ollut tilapäiskäytös- sä.

Kohteen historiaa

Kaksoisvahtitupa on rakennettu vuonna 1902, ja se edustaa VR:n suurempaa tyyppitalomallia. Kaksoisvahtitupa on saanut nimensä käyttötarkoituksestaan. Se on ollut aseman toimihen- kilöitä varten ja siinä on asunut kaksi perhettä. Siinä on kaksi asuntoa, joista toinen on yhden huoneen ja keittiön asunto, ja toinen on kahden huoneen ja keittiön asunto. Pienempi asunto oli tarkoitettu lähinnä palvelusväelle, suurempi taas kirjurille tai ratamestarille.

Kaksoisvahtitupaan on tehty suhteellisen vähän muutoksia. Alkuperäisessä muodossaan se on edustanut kansallisromantiikkaa, mutta on kokenut jonkin verran ulkopuolisia muutoksia. Suurimman muutoksen on kokenut katto. Kattomuotoa on yksinkertaistettu 1960-luvulla, ja ullakolla on edelleen nähtävissä alkuperäisen katon tukirakenteita. Ainakaan tämän jälkeen ullakko ei ole ollut asuinkäytössä. Osa ulkoseinien hirsistä on ajan saatossa jouduttu uusimaan, ja alkuperäisten kiviportaiden päälle on rakennettu puiset portaat.

Rakennus on maalattu 1950–60-luvun taitteessa vaaleankeltaiseksi ja 1970-luvulla puolestaan keltamullan sävyllä. 1970-luvulla käytetty maali on saanut pinnan hilseilemään. Alun perin on käytetty keittomaalia, joka ei ominaisuuksiensa vuoksi ole säilynyt uusien maalikerrosten alla. Värinä on todennäköisimmin ollut keltamulta. Tosin VR on käyttänyt tärkeimmissä rakennuksis- saan (joihin myös kaksoisvahtitupa kuuluu) hieman erikoisempiäkin sävyjä.

Sisätiloissa on myös tapahtunut muutoksia. Wc-tilat on lisätty jälkeenpäin, mutta ajankohdasta ei ole tietoa. Nykyiset tapetit vaikuttavat olevan 1950-luvulta, jolloin suosittiin vaaleita pintoja ja melko yksinkertaisia kuvioita. Osa latioista on pinnoitettu linoleumilla, osa on alkuperäisiä. Nämä muutokset on mahdollisesti tehty samaan aikaan kattomuutosten kanssa. 1980-luvulla rakennuksen toimiessa toimistona on muutettu ainakin sisäseinien pintoja ja lisäksi on raken- nettu yksi väliseinä.

Lähteet:

Soramäki, Heli, 2008, Diplomityö: Ylivieskan kasarmi, Oulun Yliopiston arkkitehtuurin osasto, Oulu

http://www.rakennusperinto.fi/kulttuuriymparisto/artikkelit/fi_FI/rautatieasemat/

Rakennus- ja kulttuurihistoriallisen arvon määrittely

Kaksoisvahtitupa (rak. 1902) on osa Ylivieskan kasarmialuetta, joka on yhtenäisenä säilynyt puutaloalue Ylivieskan aseman läheisyydessä. Alue on päässyt huonoon kuntoon, mutta se on kokonaisuutena kulttuurihistoriallisesti arvokas alue säilyneisyytensä vuoksi. Alue on myös osa rautatieverkoston ja suomalaisen sivistysvaltion kehitystä.

Liite 3: Sokkelin kivi ja maa sen edessä on painunut.

Liite 4: Räystäältä tippuva vesi on muokannut uran maahan.

Kaksoisvahtitupa on yleisin VR:n rakennuttama asuinrakennustyyppi. Tutkimuskohteemme on edustanut kansallisromanttista tyyliä, mutta rakennuksen hahmoa on muutettu 1960-luvulla kattomuotoa yksinkertaistamalla poistamalla poikkiharja ja kattoikkunat. Myös katemateriaali on vaihdettu. Kattomuodon muutoksesta johtuen, osa kattorakenteista on uusittu. Muutoin kylmä ullakko ja yläpohja ovat säilyneet lähes alkuperäisinä sillä ullakko on toiminut asukkaiden varastona, eikä sitä ole koskaan otettu asuinkäyttöön. Myöskään alakerran tilojen käyttö ei ole missään vaiheessa muuttunut niin oleellisesti, että ullakolle olisi tuotu merkittävästi talotekniikkaa. Alkuperäiset rakenteet ja materiaalit ovat ullakolla hyvin nähtävissä ja ne ovat myös suhteellisen hyvin säilyneitä.

Alkuperäisillä kirveellä veistetyillä kattorakenteilla on ikänsä puolesta rakennushistoriallista arvoa. VR:n rakennuksissa on yleisesti käytetty korkeatasoista rakennustekniikkaa ja laadukkaita rakennusmateriaaleja, mikä on osaltaan vaikuttanut rakennuksen säilymiseen.

Rautateiden synty ja niiden merkitys ovat suuri osa Suomen historiaa. Asemien alueilla on asunut vaikutusvaltaisia ihmisiä, esimerkiksi asemapäälliköitä. Ylivieskan kasarmin alue on kulttuurihistoriallisesti arvokas ja yksi harvoista säilyneistä VR:n rakennuttamista asemarakennuskokonaisuuksista. Suomen rautatiearkkitehtuurille leimallinen piirre onkin ollut rakennuskannan yhtenäisyys, joka johtuu siitä, että rakentaminen on alusta lähtien tapahtunut keskusjohtoisesti valtion toimesta. Ylivieska on aina ollut risteyspaikkakunta, ja kasarmin alue ilmentää tätä teemaa.

Kohteen kaavoitus- ja suojelutilanne

Aseman alueella ei ole asemakaavaa eikä sen rakennuksia ole suojeltu. Tämä onkin aiheuttanut, ja aiheuttaa edelleen, ongelmia alueen säilymisen suhteen. Alue on kaupungin omistuksessa eikä sen tulevaisuudesta ole selkeää yhteistä näkemystä.

2.3 Ympäristö

2.3.1 Kuntoarvio

Kuntoarvion tekijät, työvaiheet ja suoristustapa

Arkkitehtiylöppilaat Saana Askola, Elina Jaara ja Miisa Saukkonen suorittivat Ylivieskassa 6.11.2015 VR:n Kasarmin alueen kaksoisvahtituvan ympäristön kuntoarvion.

2.3.2 Pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma PTS

Länsijulkisivulla oleva kuoppa on täytettävä ja huolehdittava riittävästä kallistuksista. Rakennukseen on asennettava sadevedenpoistojärjestelmä ja huolehdittava, että vesi ohjataan rakennuksesta pois päin.

Länsi- ja pohjoisjulkisivussa kiinni olevat pensaat on poistettava. Eteläjulkisivun vieressä oleva pensaikko on leikattava niin, ettei se koske julkisivuun. Kasvillisuudesta on huolehdittava ja sitä on leikattava jatkossa säännöllisesti, ettei se aiheuta julkisivulle kosteusrasitusta.

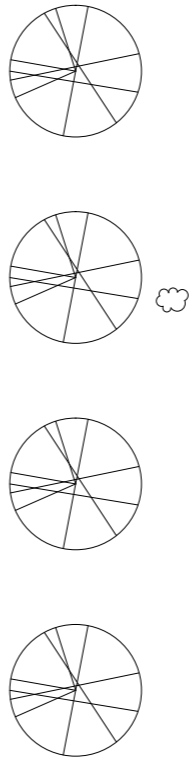
Kulkureitit on osoitettava selkeästi ja niiden turvallisuudesta on huolehdittava. Ympäristön siisteys ja hoidon taso on otettava osaksi ympäristön huoltoa. Autoille on osoitettava selkeät pysäköintipaikat.

2.3.3 Liitteet

Pihapiirustus
Kuvallitteet 1-4

Kaksoisvahtitupa: Pihapiirustus

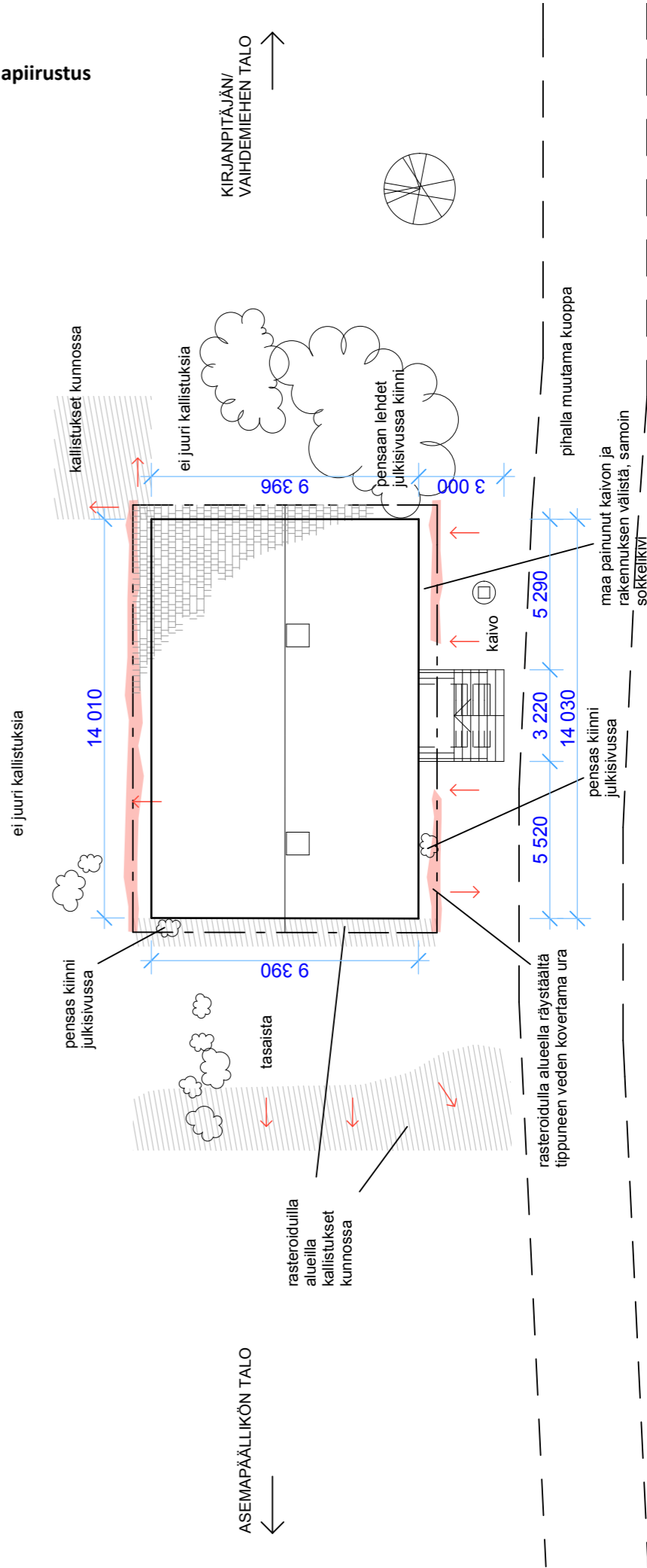
↑ RATAPIIHA

← ASEMÄPÄÄLLIKÖN TALO

← P

↑ KIRJANPITÄJÄN/
VAIHDEMIEHEN TALO

Liite 1: Sähköasennusten tieltä on leikattu ikkunoiden vuorilautoja.

Liite 2: Portaiden lankut ovat huonossa kunnossa ja kasvavat sammalta. Yksi lankku on vaihdettu.

Liite 4: Ulkoseinän kahdesta alimmasta vuorilaudasta on maali hilseillyt ja vesilauta on sammaleessa.

Liite 5: Vanha ilmoitustaulu on osittain poistettu ja sen alta on paljastunut 50-luvun maalikerros.

Liite 6: Irronnut sähköjohto roikkuu pitkin seinää.

2.4 Ulkoseinät, ikkunat ja ulko-ovet

2.4.1 Dokumentointi

Rakenteet

Kaksoisvahtitupa on hirsirunkoinen, vaakalaidoitettu rakennus, joka lepää nurkkakivien päällä. Rakennus on 1½ kerrosta korkea.

Ulkoseinärakenne:

- maali, jonka alla 50-luvun maalipinta
- ulkoverhous
- tervapaperi
- hirsirunko
- pinkopahvi (+tapetit)
- (puukuitulevy+maalaus)

2.4.2 Kuntoarvio

Kuntoarvion tekijät, työvaiheet ja suoristustapa

Arkkitehtiyltioppilaat Saana Askola, Elina Jaara ja Miisa Saukkonen suorittivat Ylivieskassa 6.11.2015 VR:n Kasarmin alueen kaksoisvahtituvan julkisivujen, ikkunoiden ja ulko-ovien kuntoarvion. Kuntoarvio perustuu aistihavaintoihin, rakenteiden koputtelemiseen ja tunnusteluun sekä seinärakenteen avaamiseen lahovaurion kohdalta. Yhdestä ikkunasta poistettiin levytys, jotta voitiin arvioida sen kuntoa ja avautuvuutta. Muut ikkunat arvioitiin levytyksen ollessa paikallaan. Vesikaton kuntoa arvioitiin räystäiden osalta. Lisäksi rakennuksesta otettiin päämitat.

Kuntoarvion tulokset

Kaksoisvahtituvan julkisivut ovat pääosin hyvässä kunnossa. Julkisivuissa on runsaasti sähköasennuksia, jotka ovat paitsi esteettinen haitta, myös paikoittain keränneet vettä ja aiheuttaneet siten maalin hilseilyä. Julkisivuun on kiinnitetty valaisimia, joista kaksi on sisäänkäynnin yllä ja yksi pohjoisjulkisivussa.

Jokaisella julkisivulla erityisesti kahdesta alimmasta laudasta on maali hilseillyt. Lisäksi vesilistat ovat kauttaaltaan sammaleessa ja pehmentyneet ja niiden liitokset irvistelevät. Tämä johtuu luultavasti viistosateesta ja vesikaton räystäään huonosta kunnosta. Lisäksi vedenpoisto vesikatolta on puutteellinen, mikä heijastuu myös julkisivuihin. Ilmansuuntien vaikutus näkyy erityisesti etelään suuntautuvan julkisivun maalikerroksen hilseilynä.

Julkisivut on maalattu keltaisella maalilla. Maali on paikoin irronnut "levyinä", mikä viittaa siihen, että nykyinen maali on ollut liian tiiviinä sopimaton eikä ole päästänyt riittävästi puuaineksesta haihtuvaa kosteutta lävitseen.

Vauriokartat

Julkisivu länteen

Julkisivu pohjoiseen

Vauriot ilmansuunnittain

Julkisivu länteen:

Maali on hilseillyt kahdesta alimmaisesta vuorilaudasta ja lisäksi vesilista on huonossa kunnossa. Julkisivun vasemmalta puolelta on maali hilseillyt laajemmin, mahdollisesti rikkiäisen räystään takia. Maalivaurion vieressä, ikkunan alla on pensas lähellä julkisivua, mikä on mahdollisesti myös ylläpitänyt kosteutta. Portaat ovat kärsineet, sillä sisäänkäynnin päällä ei ole katosta.

1. Maali hilseillyt suuremmalta alueelta
2. Tikkaat ruostuneet, maali hilseillyt
3. Portaat melko huonossa kunnossa, nousujen etummainen lauta painunut, lankuissa kasvaa sammalta, maalia ei ollenkaan tai se on hilseillyt, ylätasanteella uudehkot penkit ja yksi lankku vaihdettu
4. Ulkoseinän kahdesta alimmasta vuorilaudasta maali hilseillyt
5. Vesilista kasvaa sammalta ja on pehmeä
6. Yksi sokkelin luonnonkivistä ja maa sen vierestä painunut
7. Sähköasennusten tieltä leikattu reunimmaisten ikkunoiden vuorilautoja
8. Vesilistojen ja alimpien vuorilautojen nurkat irvistelevät

Liite 3: Syvä lahovaurio pohjoisjulkisivulla.

Julkisivu pohjoiseen:

Maalipinta muuten hyvässä kunnossa, mutta kahdesta alimmaisesta vuorilaudasta maali on hilseillyt. Lisäksi vesilista on kauttaaltaan sammaleessa ja pehmeä. Seinästä on poistettu osa vanhaa ilmoitustaulua, jonka alta on paljastunut 1950-luvun vaalean keltainen maalikerros. Vasemmassa alanurkassa on syvä hirteen saakka ylettyvä lahovaurio kahden laudan korkeudelta. Lahovaurion kohdalla, julkisivussa kiinni, kasvaa pensas, joka on ylläpitänyt kosteutta. Maalipinnassa näkyy yläpohjan ja väliseinän linjat huurteen aiheuttamina haaleampina linjoina.

1. Ilmoitustaulu poistettu osin, vanhaa (1950-luvun) maalia paljastunut
2. Syvä lahovaurio, pituus 1610mm
3. Vaalea linja maalipinnassa pysty- ja vaakasuuntaan
4. Ulkoseinän kahdesta alimmasta vuorilaudasta maali hilseillyt
5. Vesilista kasvaa sammalta ja on pehmeä
6. Vesilistojen nurkat irvistelevät
7. Räystä on reikäinen ja vuotaa

Vauriokartat

Julkisivu itään

Julkisivu etelään

Julkisivu itään:

Maalipinta on hilseillyt kahden alimman vuorilaudan kohdalta ja vesilista on sammaleessa ja pehmeä. Maalipinnassa on mahdollisesti kiinnityksistään irronneen sähköjohdon aiheuttamia vaurioita suuremmalla alueella. Lisäksi muut sähköasennukset ovat keränneet vettä ja aiheuttaneet maalin irtoamisen lastuina.

1. Sähköjohto irronnut kiinnityksistä, roikkuu pitkin seinää
2. Maali hilseillyt sähköasennusten kohdalta
3. Ulkoseinän kahdesta alimmasta vuorilaudasta maali hilseillyt
4. Vesilista kasvaa sammalta ja on pehmeä
5. Vesilistojen nurkat irvistelevät, naulat työntyvät ulos
6. Räystäs vino

Julkisivu etelään:

Ulkoverhouksen eläminen on ollut suurempaa kuin muilla julkisivuilla. Julkisivun maalipinta on kauttaaltaan hilseillyt, mikä johtuu voimakkaasta altistumisesta auringolle ja toistuvasta lämpölaajenemisesta ja kutistumisesta. Julkisivua lähellä on myös kaksi suurikokoista pensasta, jotka ovat pidättäneet kosteutta. Toisen pensaan oksat koskevat julkisivuun. Julkisivun oikeassa alareunassa on kahden alimman vuorilaudan korkuinen, syvä ruskolahovaurio, joka on ulottunut hirteen saakka. Vaurio jatkuu hirsirungon tapin yli, mutta ei ulotu sisätiloihin saakka.

1. Maali kauttaaltaan hilseillyt, irtoaa levyinä
2. Syvä ruskolahovaurio, pituus 3880mm
3. Vesilista kasvaa sammalta ja on pehmeä
4. Yksi julkisivulauta rikki
5. Vesilistojen nurkat irvistelevät, naulat työntyvät ulos
6. Räystäs on reikäinen ja vuotaa

Liite 7: Vesilautojen liitokset irvistelevät ja nauvoja on työntynyt ulos.

Liite 10: Maali on kauttaaltaan hilseillyt eteläjulkisivulla.

Liite 8 ja 9: Syvä ruskolahovaurio on paljastanut hirsikehikon tapin.

Ikkunalitterat

Ikkunat

Korjauksen kiireellisyys:

- 1: Hyväkuntoinen tai ei vaadi toimenpiteitä
- 2: Korjattava suuremman perusparannuksen yhteydessä
- 3: Korjattava ennen käyttöönottoa
- 4: Korjattava pikaisesti

Kaikki ikkunat ovat kunnoltaan samanlaisia, joten ikkunakortit on tehty ikkunatyypin mukaan. Yksittäisistä ikkunoista on mainittu erikseen, jos ne poikkeavat kunnoltaan selvästi muista. Suurinta osaa ikkunoista ei pystynyt tarkastella kokonaisuudessaan, sillä ne oli peitetty suojalevyillä joko osittain tai niin, että toinen puoli peittyi kokonaan.

Ikkunoita on yhteensä 16 kpl ja eri ikkunatyyppejä on 5 kpl. Yleisesti ottaen maalipinta on huono, lasia, rikki, kittaukset ovat lohkeilleet ja koristeloista puuttuu palasia. Heloja puuttuu ja niitä on useita eri tyyppejä. Osa heloista on rikki ja osa on ruostuneita.

Kaikki ikkunat ovat oletettavasti alkuperäisiä, myös lasien osalta. Isomman asunnon ikkunoissa on sisäpuolella teippaukset estämässä vetoa. Yhdessäkään ikkunassa ei ole pellityksiä.

Ovet

Kaksoisvahtituvassa on kaksi samantyyppistä ulko-ovea. O2:sta puuttui postiluukku, minkä vuoksi aukosta pääsee vesi sisään. O1:sen ikkunassa on suuri, lohkeillut tarra. Molemmissa ovissa maalipinta on mennyt huonoksi. Ovet eivät ole alkuperäisiä peiliovia, vaan ne on vaihdettu luultavasti 1950-luvun lopulla ajalle tyypillisiksi paneelioviksi.

Ovien kunnostusohjeet

O2:n puuttuva postiluukku peitetään levyllä mahdollisimman pian, jotta vesi- ja lumisade ei pääse rakennukseen sisälle. Molempien ulko-ovien päällä on yläikkuna, joka on ulko-oven kanssa samassa karmissa. Nykyiset ovet vaihdetaan ulkonäöltään alkuperäisen kaltaisiin oviin seuraavan korjauksen yhteydessä. Ovien ja ikkunoiden tulee olla mahdollisimman tiiviit, joten 1950–1960 -luvun paneeliovet olisi suositeltavaa vaihtaa.

Vaihtoehtoisesti, jos ajallista kerroksellisuutta halutaan säilyttää, voidaan nykyiset ovet kunnostaa. Ovien käynti ja avattavuus tarkistetaan. Ovet irrotetaan karmeistaan, ja niistä poistetaan huonokuntoinen sormipaneeli. Ovet puhdistetaan ja hiotaan, niihin lisätään tarvittavat paneelit, kaikki puupinnat käsitellään homeestoaineella ja maalataan öljypohjaisella maalilla pohjustamisen jälkeen kahteen kertaan. Samoin käsitellään ovien karmit ja kynnykset. Heloitusta korjataan ja se täydennetään puuttuvilla osilla. Oven tiivisteet uusitaan. Ovien yläikkunat kunnostetaan ikkunoiden kunnostusohjeiden mukaan. Karmin ja seinän välinen liitos tiivistetään ikkunoiden vastaavan ohjeen mukaan. Lisäksi O1:n yläikkunasta poistetaan kulunut tarra.

Lähteet:

Museoviraston korjauskortisto, Ikkunoiden korjaus
KH 94-00329 Puuikkunat, korjausrakentaminen

Liitteet:

Ikkunakortit
Ulkoporras- ja sisäänkäyntikortti
Kuvallitteet 1-6

Liite 1: Koristelista mennyt rikki

Liite 2: Ikkunalasi särkynyt, kittaus lohkeillut ja irronnut.

Liite 3: Ruostunut naula, ruoste puskee maalipinnan läpi.

Liite 4: Maali hilseillyt erityisesti puitteen alasarjasta. Myös kittauksen huono kunto näkyy.

Liite 5: Heloitus ruostunut, sisäpuolen maalipinta lohkeillut ja kulunut.

Liite 6: Jälkikäteen lisätty ikkunalaus. Liimapaperinauhat lisätty vähentämään vedontunnetta.

Toiminnallinen tarkastelu käyttötarkoituksen kannalta

Mielestämme olisi hyvä, että rakennus ja sitä ympäröivä alue kunnostettaisiin avoimeksi kaikille. Kulttuuri- ja rakennushistoriallisesti arvokkaan alueen pitäisi pysyä kaupungin omistuksessa, jotta sen yhtenäisyys ja säilyminen voidaan taata.

Toimistokäyttö voisi olla rakennukselle luontevin käyttötarkoitus, sillä se ei vaadi yhtä isoja muutoksia kuin esimerkiksi kahvilaksi tai asunnoksi kunnostaminen. Toimistokäyttöön kunnostettaessa ei rakennukseen tarvitse suunnitella suuria märkätiloja eikä lisätä ilmanvaihtoa. Huonetilat pystytään näin pitämään varsinaisen käytön tilana eivätkä uudet toiminnat vaadi tilaa vieviä teknisiä laitteita. Rakennuksen kunnostamista täysin esteettömäksi ei tule harkita, sillä se muuttaisi huomattavasti kulttuurihistoriallisesti arvokkaan rakennuksen julkisivuja ja sisätiloja.

Ennen käyttöönottoa täytyy tarkistaa lisälämmöneristyksen tarve. Sisäpuolen pintoja uusittaessa voi samalla lisätä kevyen lisälämmöneristeen, esimerkiksi huokoisen puukuitulevytyksen. Ikkunat ja ovet tulee tiivistää ja niiden rikkinäiset osat vaihtaa. IV-koneiden asentaminen aiheuttaisi mittavia muutoksia. Tilat ovat tarpeeksi pienet, että toimistokäytössäkin selvittää paimovoimaisella ilmanvaiholla. Jos liitytään kaukolämpöön, olisi koko alueen liittäminen kerralla järkevää. Energiataloutta tulisi tarkastella kokonaisuutena.

2.4.3 Pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma PTS

Ulkoseinien osalta kiireellisin korjaustarve on hirsirungon lahovaurioilla. Lahovauriot on mainittu jo vuonna 1998 tehdyssä kuntoarviossa, mutta niitä ei ole vielä korjattu. Tästä huolimatta tilanne ei ole kehittynyt kriittiseksi. Lahonneet hirret etelä- ja pohjoisjulkisivuilta tulee vaihtaa vaurioiden pituudelta kengittämällä uusiin.

Vuoden 1998 kuntoarviossa on mainittu myös alahelman vesilistojen huono kunto, joka on myös jäänyt korjaamatta. Jokaisen julkisivun vesilista on vaihdettava uuteen ja huolehdittava, että siinä on riittävä kallistus rakennuksesta pois päin. Kaksi alinta vuorilautaa on tarkistettava jokaiselta julkisivulta ja vaihdettava uusiin, mikäli ne ovat lahoja. Alimpien hirsien kunto on tarkistettava samalla. Uusien vuorilautojen on oltava profiililtaan ja kooltaan samanlaisia kuin vanhat. Nurkkavuorilaudat on vaihdettava ja ulotettava vesilautaan saakka. Nurkkavuorilautojen alareuna viistetään tippanokaksi.

Sähköasennukset on siirrettävä pois julkisivuista ja samalla ulkovalaistukselle tulee miettiä uudet käytännölliset paikat. Portaot on uusittava säänkestävästä puusta rakennuksen ilmeeseen sopivaksi. Vanhan kiviportaan voi jättää portaiden alle kerroksellisuuden säilyttämiseksi.

Julkisivujen maalipinta kunnostetaan Museoviraston Korjauskortiston Ulkolautoituksen korjaus – kortin mukaisesti. Nykyinen maalipinta ja irtoava maaliaines poistetaan mahdollisimman hyvin mekaanisesti niin, että julkisivu on puupinnalla. Maalinpoistoaineen käyttöä tulee välttää. Naulaukset tulee tarkistaa ja ruosteiset nailat vaihtaa sinkittyihin, silloin kun se on helpposti mahdollista, jotta estetään ruosteen puskeminen uuden maalipinnan läpi. Turhat nailat tulee poistaa julkisivuista. Puupinnoille suoritetaan maalipesu valmistajan ohjeen mukaisesti, ja ne suojataan homeenestoaineella kauttaaltaan. Lopuksi pinta maalataan alkuperäistä sävyä lähellä olevalla keltaisella öljypohjaisella julkisivumaalilla valmistajan ohjeen mukaan.

Ikkunoiden kunnostusohjeet

Yleistä

Kaksoisvahtituvan missään ikkunassa ei ole vesipeltiä, joka ohjaisi sadeveden pois ikkunan rakenteista. Sen lisäämistä tulee harkita, varsinkin jos myöhemmissä kuntoarvioissa tai – tutkimuksissa todetaan alakarmin olevan pitkälle lahonnut. Jos korjauksessa käytetään puupaikkoja, tulee puun olla samaa lajia kuin alkuperäisessä rakenteessa. Kiinnitykset tehdään sinkityillä nauloilla ja muilla tarvittavilla kiinnikkeillä jotta ne eivät jatkossa ruostu. Jos sisätilojen käyttö vaatii ikkunoilta enemmän ääneneristävyyttä, voi umpiolasin lisäämistä sisäpuutteeseen tutkia.

Lisätietoa puuikkunoiden korjauksesta: Museoviraston korjauskortisto, Ikkunoiden korjaus.

Kunnostus

Ikkunan käynti ja avautuvuus tarkistetaan. Maali ja kertynyt lika poistetaan kaavinraudalla. Auringon nukkaannuttama pinta hiotaan pois kovaan pintaan asti. Samoin voidaan poistaa pintalahko. Tarvittaessa puitteita oikaistaan, jotta ikkunan käynti saadaan toimivaksi.

Särkyneet lasit korvataan alkuperäisenkaltaisella. Lohkeillut kittaus poistetaan. Puitteen alasarjan vesinokan voi tarvittaessa sahata pois puitteen pintaa pitkin. Puitteet käsitellään homeenestoaineella ja maalataan öljypohjamaalilla. Raot ja halkeamat paikataan pellavaöljykitillä, isommissa paikkakohdissa voi käyttää puukappaletta. Ikkunalaseille tehdään uusi kittaus, jonka jälkeen puitteet maalataan öljymaalilla.

Vanhat helat säilytetään, ja rikkoutuneiden helojen toiminta voidaan korvata esimerkiksi uudella helalla joka asennetaan vanhan viereen tai esim. puitteen toiselle puolelle. Ruostuneet helat käsitellään ruosteenmuuntoaineella. Löystyneet helat kiristetään. Heloitus pohjustetaan ruosteenestomaalilla ja tarvittaessa ne peittomaalataan samalla maalilla kuin puitteetkin.

Karmin ja seinän liitos ja sen tiiviys tarkistetaan irrottamalla vuorilauta ikkunan sisäpuolelta. Samalla poistetaan isomman puolen jälkeensä lisätty ikkunapenkki. Puitteisiin lisätään tiivistysnauha. Ikkunoiden saranointia tulee tapauskohtaisesti harkita jotta saadaan toimiva tuuletusikkuna. Vuorilaudat, koriste- ja peitelistat vaihdetaan uusiin vastaaviin, mikäli ne ovat liian huonokuntoisia säilytettäväksi. Poistetun ikkunalaudan tilalle asennetaan peitelista. Vuorilaudat ja listat käsitellään homeenestoaineella ja maalataan lopuksi öljypohjaisella maalilla.

Ullakon ikkunat kunnostetaan samaan tapaan. Niissä ei kuitenkaan kylmällä ullakolla tarvita tiiviyttä joten luonnonkuiturivettä, tiivistyslistoja tai liimapaperinauhoja ei niihin tarvitse laittaa.

2.4.4 Liitteet

Liitteet:
Vauriokartat (4kpl)
Kuvallitteet 1-10

Lähteet:
Museovirasto; Rautatierakennukset, Rautatierakennusten korjausohjeet 1, Puurakennukset
KH 92-00220, JULKISIVUN KORJAUSTARPEEN ARVIOINTI, Korjausrakentaminen
KH 92-00493, RT 18-11051, RAKENNUKSEN MAALIPINNAN KUNTOARVIO
Museovirasto, Korjauskortisto, Ulkolaudoituksen korjaus

IKKUNAKORTTI

SIVU:

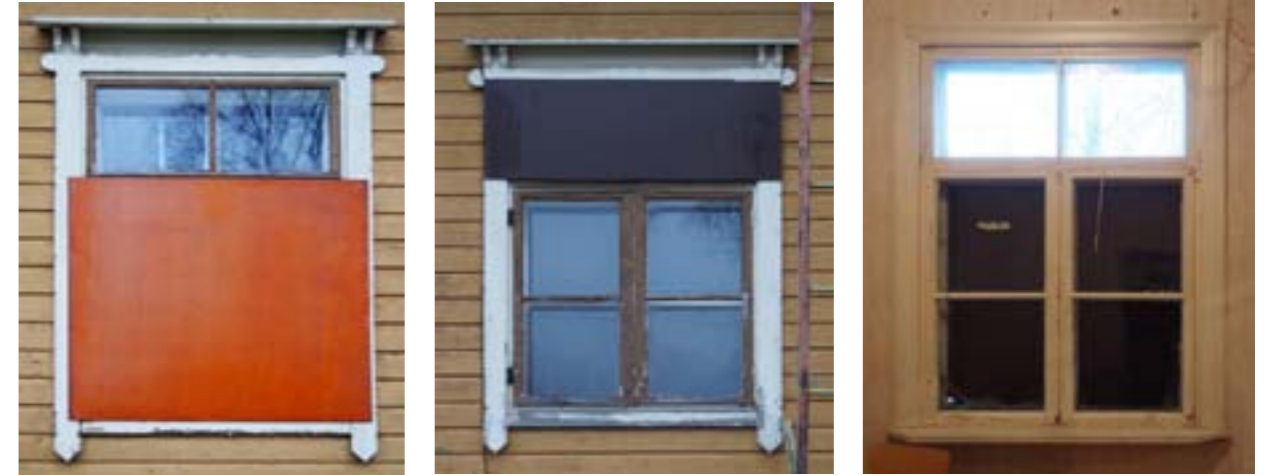
TYYPPI 1 - IKKUNAT F02, F05, F10 JA F11

KOHDE: KAKSOISVAHTITUPA

AIKA: 6.11.2015

TILAN N:O

TILAN NIMI

YLEISTÄ	Maali kauttaaltaan hilseillyt Sisäpuolen maali ei niin huono kuin Tyyppi 2 -ikkunoissa	KORJ. KIIREELLISYYS			
		1	2	3	4
KARMI					
PUITTEET					
TIIVEYS	Kittaukset lohkeilleet "Tiivistetty" teipeillä sisäpuolelta, osa teipeistä irronnut			X	
AVATTAVUUS	Ikkunat naulattu kiinni		X		
LASIT	Osa laseista rikki* Alkuperäiset lasit		X**		X
LISTAT JA VESILAUTA	Irronneita/halenneita koristelijoja*** Takorautaiset koristeet huonokuntoiset ja osittain irronneet Maali hilseillyt			X X X	
HELAT	Osa heloista uusittu aikojen saatossa, osa alkuperäisiä Osa heloista huonokuntoisia**** Saranoita puuttuu.		X	X	
MUUTA	Ikkunalaudat sisäpuolella Yläikkuna: sisäpuoli avattava, maali vähemmän hilseillyt *Ikkunoissa nro **Korj. kiireellisyys 2, koska ikkunat ovat tällä hetkeillä peitettyinä **Ikkuna nro 2: Koristelijojen palat irti (2kpl) ****Ikkuna nro 11: Lukitushela puuttuu sisäpuolelta, laitettu nauloilla kiinni. Kärsinyt.				

1 = PIKAISESTI KORJATTAVA

2 = KORJATTAVA ENNEN RAKENNUKSEN KÄYTTÖÖNOTTOA

3 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ

4 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ

IKKUNAKORTTI	SIVU:				
TYYPPI 2 - IKKUNAT F12 JA F13					
KOHDE: KAKSOISVAHTITUPA	AIKA: 6.11.2015				
TILAN N:O					
TILAN NIMI					
YLEISTÄ	Maali kauttaaltaan hilseillyt	KORJ. KIIREELLISYYS			
		1	2	3	4
KARMI					
PUITTEET					
TIIVEYS	Kittaukset lohkeilleet			X	
AVATTAVUUS	Kohtalainen Vain ikkunan toinen puoli on avattava (oikea sisältä päin kats.)		X		
LASIT	Osa laseista rikki* Alkuperäiset lasit		X**		X
LISTAT JA VESILAUTA	Irronneita/halenneita koristeistoja** Takorautaiset koristeet huonokuntoiset ja osittain irronneet Maali hilseillyt			X	
HELAT	Osa heloista uusittu aikojen saatossa, osa alkuperäisiä Osa heloista huonokuntoisia Saranat ruostuneet ulkopuolelta, osa enemmän, ja maali hilseillyt.			X	
MUUTA	Yläikkuna: sisäpuoli avattava, maali vähemmän hilseillyt *Ikkunassa nro 12 yksi lasi rikki ja ikkunassa nro 13 kaksi lasia rikki **Korj. kiireellisyys 2, koska ikkunat ovat tällä hetkeillä peitetyinä				
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA 2 = KORJATTAVA ENNEN RAKENNUKSEN KÄYTTÖÖNOTTOA 3 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ 4 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ					

IKKUNAKORTTI	SIVU:				
TYYPPI 3 - IKKUNAT F01 JA F06					
KOHDE: KAKSOISVAHTITUPA	AIKA: 6.11.2015				
TILAN N:O					
TILAN NIMI					
YLEISTÄ	Näitä ikkunoita emme nähneet ollenkaan ulkopuolelta suojalevyjen vuoksi	KORJ. KIIREELLISYYS			
		1	2	3	4
KARMI					
PUITTEET	Pieniä palasia irronnut sisäpuolelta				
TIIVEYS	Kittaukset lohkeilleet				
AVATTAVUUS	Avautuu				
LASIT	Osa laseista rikki				
LISTAT JA VESILAUTA	Ulkopuolen koristeistoista poistettu osa sähköjohtojen tieltä Ikkuna nro 1 sisäpuolen peitelistan päälle asennettu seinälevyt				
HELAT	Saranat löytyy, niiden maali lohkeillut				
MUUTA	Maali hilseillyt vain vähän* *Ikkuna nro 1 ikkunan sisäosan (?) maali todella huonossa kunnossa, sisäpuolelta maali kuitenkin parempi kuin toisessa ikkunassa				
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA 2 = KORJATTAVA ENNEN RAKENNUKSEN KÄYTTÖÖNOTTOA 3 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ 4 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ					

IKKUNAKORTTI
 TYYPPI 4 - IKKUNAT NRO 3 JA 4

SIVU:

KOHDE: KAKSOISVAHTITUPA
 TILAN N:O
 TILAN NIMI

AIKA: 6.11.2015

YLEISTÄ	Verrattuna muihin rakennuksen ikkunoihin näissä maali parhaimmassa kunnossa sisäpuolelta, ulkopuolelta yhtä huono	KORJ. KIIREELLISYYS			
		1	2	3	4
KARMI					
PUITTEET					
TIIVEYS	Kittaukset halkeilleet Ikkuna nro 4 "tiivistetty" teipeillä sisäpuolelta			X	
AVATTAVUUS	Ei avattavissa				
LASIT	Molemmista ikkunoista yhdet lasit rikki Ikkuna nro 4 sisälasi puitteineen puuttuu (ullakolla)		X X		
LISTAT JA VESILAUTA	Ikkuna nro 4 koristelistan pala irronnut			X	
HELAT	Helat puuttuu, ei saranoita. Nauloilla kiinni			X	
MUUTA	*Aivan kuten muutkin ko. asunnon ikkunat				

1 = PIKAISESTI KORJATTAVA
 2 = KORJATTAVA ENNEN RAKENNUKSEN KÄYTTÖNOTTOA
 3 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ
 4 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ

IKKUNAKORTTI
 TYYPPI 5- IKKUNAT F07, F08, F09, F14, F15 JA F16

SIVU:

KOHDE: KAKSOISVAHTITUPA
 TILAN N:O
 TILAN NIMI

AIKA: 6.11.2015

YLEISTÄ	Vain uloimmat lasit* Naulat ruostuneet	KORJ. KIIREELLISYYS			
		1	2	3	4
KARMI	Maali lohkeillut, kaikkia osia ei ole maalattu sisäpuolelta			X	
PUITTEET					
TIIVEYS	Kittaukset lohkeilleet**			X	
AVATTAVUUS	Avattavissa, ei saranoita (lähtevät kokonaan irti)			X	
LASIT	Alkuperäiset lasit*** Osa laseista halkeillut****			X*****	X
LISTAT JA VESILAUTA	Ei vesilautoja Listoista maali halkeillut			X	
HELAT	Ei saranoita, ikkunat kiinni heloilla ja osa nauloilla Helat takorautaa			X	
MUUTA	*Ikkuna nro 8 lasi siirretty sisäpuolelle. Todennäköisimmin se on ajan myötä hapertunut ja sen takia siirretty. **Samalla kittaus uusittu ***Ikkuna nro 16 lasi oletettavasti vaihdettu, koska keskellä on sauma ****Ikkunat nro 15 ja 16 *****Ullakko kylmää tilaa, ei käytössä				

1 = PIKAISESTI KORJATTAVA
 2 = KORJATTAVA ENNEN RAKENNUKSEN KÄYTTÖNOTTOA
 3 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ
 4 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ

KOHDE: KAKSOISVAHTITUPA
 TILAN N:O
 TILAN NIMI

AIKA: 6.11.2015

		KORJ. KIIRELLISYYS			
		1	2	3	4
ASKELMAT	Askelmat ovat alkaneet lahota erityisesti naulauksista, ja ne antavat periksi painon alla. Jokaisen askelman reunimmainen lankku on taipunut vinoon.		X		
KAITEET	Kaiteet ovat alkaneet lahota, ja maali on hilseillyt pois varsinkin niiden yläpinnalta.		X		
PORRASTASANNE	Puinen porrastasanne on alkanut lahota erityisesti naulauksista, yksi lankku uusittu (käsittelemätöntä puuta).		X		
PENKIT	Kiinteät puiset penkit on uusittu joitakin vuosia sitten, kunto kohtuullinen. Pinta käsittelemätön.		X		
KYLJET	Portaan kyljet ovat kuluneet ja saaneet osansa portaaseen kohdistuvasta kosteusrasituksesta ja ovat hiukan pehmenneet. Käsittelemättömät.		X		
MUUTA	puuportaan alla vanha luonnonkivistä ja betonista tehty porras sisäänkäynnillä ei ole katosta, sadevesi aiheuttanut vauriot				

1 = PIKAISESTI KORJATTAVA
 2 = KORJATTAVA ENNEN RAKENNUKSEN KÄYTTÖÖNOTTOA
 3 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ
 4 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ

Kuva 15

Kuva 16

Kuva 1

Kuva 2

Kuva 3

Kuva 4

Kuva 5

Kuva 6

2.5 Ullakko ja yläpohja, vesikatto, vedenpoistojärjestelmä

2.5.1 Dokumentointi

Rakenteet

Kaksoisvahtitupa on yksikerroksinen hirsirunkoinen rakennus. Hirsirunko on ulkoa lautaverhoiltu ja sisäseinäpinnoissa on pinkopahvit tai puukuitulevyt, tilkkeinä toimii seinäsammal.

Alapohja on tuulettuva rossipohja, joka jakautuu useampaan lohkokon. Junaliikenteestä aiheutuvan värinän vuoksi perustukset ovat tavallista massiivisemmat. Kivijalka on tehty suorakaiteen muotoon lohkotuista luonnonkivistä kivisen perusmuurin päälle. Sokkelin korkeus on 700 mm ja ryömintätilan korkeus silmämääräisesti reilusti yli metrin. Tuuletus tapahtuu sokkelikiviin lovetuista noin 150x200 mm aukoista, mahdollisesti kustakin lohkokonasta vain yhteen suuntaan.

Rakennuksessa on kylmä ullakko. Rakenteina on käytetty ns. ruotsalaisia kattotuoleja. Yläpohjan eristeenä on sammalta, jonka päällä oleva hiekkakerros toimii sekä palopermantona ja eristeen painona. Eristeen paksuudeksi (hiekkakerros ja sammal) todettiin noin 200mm. Eristekerroksen päällä on pinkopahvia tuulensuojana ja hiekkakerroksen peittona. Katemateriaalina on käytetty sementtitiiltä, joka kiinnittyy aluslaudoitukseen koroke/kiinnitysrimoilla. Aluslaudoituksen päällä on asennettu vedeneristeeksi bitumikermi. Vesikatto on korjattu 1960-luvulla, jolloin alkuperäinen katemateriaali korvattiin sementtitiilikatteella ja todennäköisesti myös aluslaudoitus uusittiin samassa yhteydessä. Alkuperäinen katemateriaali on ilmeisesti ollut kolmiorimahuopa. Kantava rakenne, katonkannattajat, ovat lähes alkuperäiset lukuun ottamatta ullakkotilan koillisnurkkaa, jossa hirsisiä kattotuoleja on uusittu 1960-luvulla samalla, kun katon muotoa on yksinkertaistettu. Näissä rakenteissa näkyy uudempaa sahapintaista hirttä ja kattotuolien hirsiset vaakatuennat on korvattu laudoilla (kuvat 15 ja 16). Selvimmin muutos näkyy kattovuoliaisten päiden koristeellisen detaljoinnin puuttumisena muutosalueella. Ullakko tuulettuu harvan rakenteensa ansiosta ilman varsinaisia tuuletusaukkoja. Hirsikehä ulottuu vesikatteen aluslautoihin asti. Alakerran hirsiset väliseinät näkyvät ullakolla.

2.5.2 Kuntoarvio

Kuntoarvion tekijät, työvaiheet ja suoristustapa

Kuntoarvion suorittivat marraskuussa 2015 Mira Pasma, Jonna Puumalainen ja Riikka Takalo. Kuntoarvio tehtiin pääasiassa aistinvaraisesti mutta yläpohjaa ja alapohjaa tutkittiin myös avaamalla rakenteita paikallisesti. Ullakon hirsirakenteiden kuntoa arvioitiin myös koputteleamalla. Kattotuolit laskettiin ja niiden sijainnin perustella piirrettiin kaavio aluskatteen ja kattotuolien vauriokohdista. Vesikatton kuntoa arvioitiin silmämääräisesti kiikareiden avulla rakennuksen ympäriltä, sillä turvallisuussyistä katolle ei voinut kiivetä. Rakenteissa havaitut muutokset ja vauriokohdat kuvattiin ja tutkittiin mahdollisuuksien mukaan tarkemmin tai esitettiin jatkotutkimuskohteeksi.

Kuntoarvion tulokset

Sementtitiilikate on paksultti sammaloitunut (kuva 1). Oletettavasti tiilipinta sen alla on täysin haurastunut eikä ole enää korjattavissa. Paksun sammaleisen tiilikaton vedensitomiskyky näyttää silti olevan yllättävän hyvä, sillä aluslaudoitus on suhteellisen hyväkuntoinen. Vesikatteessa on silmämääräisesti tarkasteltuna ulkoa havaittavissa vain yksi painauma (kuva1), joka näkyy aluslaudoituksessa tummuneena kohtana (kuva 2). (ks. vauriokaavio 1)

Harjatiilet ovat nousseet toisen piipun ympärillä ja piiput ovat pinnasta rapautuneita (kuva 3). Sisäpuolella katossa samaisen piipun juuressa näkyy lievä painauma (kuva 4). Kyseessä on katon osa, johon kattomuodon muutokset ovat kohdistuneet. Syynä voi olla uusien hirsirakenteiden voimakkaampi eläminen (kutistuminen) suhteessa vanhoihin rakenteisiin.

Kattovarusteisiin ei kuulu syöksytoria ja räystäskouru (kuva 5) on vain muutaman metrin mat-

Kuva 17

Kuva 18

Kuva 19

Kuva 20

Kuva 21

Kuva 22

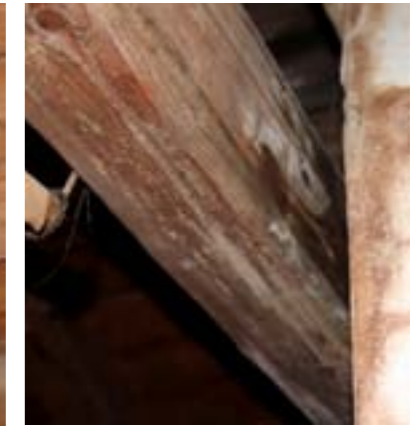
kalla kattamattoman portaan yläpuolella. Talotikkaat ovat ruostuneet ja kattotikas on lahonnut (kuva 6).

Katon räystääslaudat ovat lahonneet paikoin kokonaan (kuvat 17 ja 18). Etenkin nurkissa laho-auriot näkyvä räystäään vääntymisenä (kuvat 19 - 22). Kattovuoliaisten päät räystäiden alla ovat sen sijaan hyväkuntoiset.

Piipun juuret ja vesikaton läpiviennit vuotavat. Piipuissa ei ole pellityksiä. Suurimmat vauriot ovatkin piippuja ympäröivien kattotuolien rakenteissa (kuvat 9 ja 10) ja erityisesti harjahirressä (kuva 7 ja 8). Piippujen alapuolisilla katon lappeilla aluslaudoituksessa on nähtävissä runsaasti valumajälkiä. Tutkimushetkellä muurin pinta ja yläpohjan eriste olivat valumajäljistä huolimatta kuitenkin piipun ympäristössä kuivaa.

Kuva 9

Kuva 10

Kuva 7

Kuva 8

Viemäreiden eristämättömien tuuletusputkien peltinen kauluspalanen on limitetty tiilikatteen kanssa, mutta niiden vedenpitävyys on puutteellinen. Vesikaton aluslaudoituksessa on valumajälkiä molempien putkien läpivientien kohdalla ja alapuolisella lappeella. (kuvat 11- 13)

Muilta osin katon kantavat rakenteet ja aluslaudat näyttivät terveiltä ja kuivilta (kuva 14).

Ulkoseinän ja välipohjan liitoksissa oli havaittavissa tummentumaa erityisesti rakennuksen eteläpäässä, mikä herätti epäilyksen välipohjatäytteiden kastumisesta. (kuva 23) Tummentuma kuitenkin vaaleni täytekerroksen kohdalla alaspäin mentäessä ja itse eriste oli tutkituista kohdista kuivaa. Ilmeisesti lämmin huoneilma on päässyt vuotamaan ullakolle ulkoseinän ja yläpohjan liitoksesta ja kondensoitunut kylmään ulkoseinään. Vaurioituminen on pysähtynyt, kun rakennus on jäänyt kylmilleen.

Kuva 11-12

Kuva 13

Kuva 14

Kuva 23

2.5.3 Pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma PTS

Kiireellisin suojattava työvaihe on piippujen juurten ja läpivientien vuotokohtien tilapäinen suojaus. Korjausprosessissa ensisijaisen tärkeä rakennuksen säilyvyyden ja kosteusvaurioiden estämisen kannalta on vesikaton kokonaan uusiminen tai rakennusmateriaalikerrosten korjaus. Vesikatto on kärsineimmiltä osiltaan (oletettavasti tiilikate ja sen puiset kiinnitysrimat) uusittava mahdollisimman nopeasti, ja räystäskourut ja syöksytorvet on asennettava koko räystäään mitalta. Vesikaton aluslaudoitus voidaan puolestaan kustannusten mukaan uusia kokonaan, tai vaihtoehtoisesti vesikatto katsotaan paikattavaksi kosteusvaurioituneimmilta tai lahonneimmilta kohdiltaan. Tässä tilanteessa etenkin räystäiden kohdilta aluslaudoitukset ja läpivientien vierustat on katsottava tärkeiksi korjattaviksi aluslaudoituksen osiksi. Suosittelemme kuitenkin koko aluskatteen uusimista vesikatteen (tiili ja kiinnitysrimat) ohella, jonka ohella katsotaan vedeneristeen ja läpivientien ylösnostot ja palosuojaukset tämän hetkisen vaatimusten mukaisiksi.

Hormeja ympäröivien tummentuneiden kattotuolien kunto on tutkittava piikillä/näyteporalla tarkemmin mahdollisten lahovaurioiden poissulkemiseksi ja tarvittaessa korjattava, vaihdettava tai tuettava. Katon rakenteet tulisi pitää kuitenkin mahdollisimman alkuperäisenä ja kattomuodon palauttamista on syytä harkita. Mikäli ullakko säilytetään kylmänä tilana, tulee läpiviennit lämmöneristää ja ullakon tuuletus on varmistettava.

Rakenteesta mahdollisesti löytyvien piilevien vaurioiden voidaan olettaa sijoittuvan hormien tai läpivientien ympäristöön tai seinään julkisivulaudoituksen ja hirren väliin. Näiltä osin julkisivulaudoitusta tulisi avata. Koska läpivientien aukkokohdat vuotavat ja palomuurit on tehty hirsisten väliseinien päälle, on nämä väliseinän osat tutkittava tarkemmin, sillä paikka on otollinen laholle erityisesti kylmässä rakennuksessa.

Rakennuksen käyttötarkoituksen ja/tai kustannusten mukaan, olisi syytä tarkastella rakennuksen tiivistämistä ja mahdollista lisälämmöneristämistä, taikka alapohjan ja/tai yläpohjan palkiston uusimisen tai korjauksen yhteydessä vaihdettava ala- ja yläpohjan eristys myös kauttaaltaan. Jos ala- ja yläpohjan kantavista rakenteista ei löydetä rakennukselle haitallisia ja merkittäviä kosteusvaurioita, ei vanhan kuivaksi todetun eristeen uusimista ole syytä tehdä, sen sijaan rakennus lisäeristetään rakennuksen lämmönpysyvyyden vuoksi. Tässä tapauksessa lisäeristävyys on suositeltavaa kauttaaltaan, sekä ala- että yläpohjan, ja seinien kohdalla. Tätä nykyä hirsikuloseinien tilkkeenä ja eristeenä toimii seinäsammal, joka ei yksinään riitä tarpeeksi korkeaan lämmöneristävyteen rakennuksen asutettavuuden tai kokopäiväisen käytön kannalta.

Tulisijojen käyttöönotto vaatii hormien kunnon tarkistamista, ja käyttöönoton johdosta asianmukaista palosuojausta. Samalla yläpohjan kantavan rakenteen kunto piipun ympäriltä tulisi tarkistaa.

2.5.4 Liitteet

Piirustusmateriaali:

Leikkaus A-A

Vauriokaavio 1, ullakko ja yläpohja

Julkisivu länteen, julkisivu pohjoiseen, julkisivu etelään, julkisivu itään

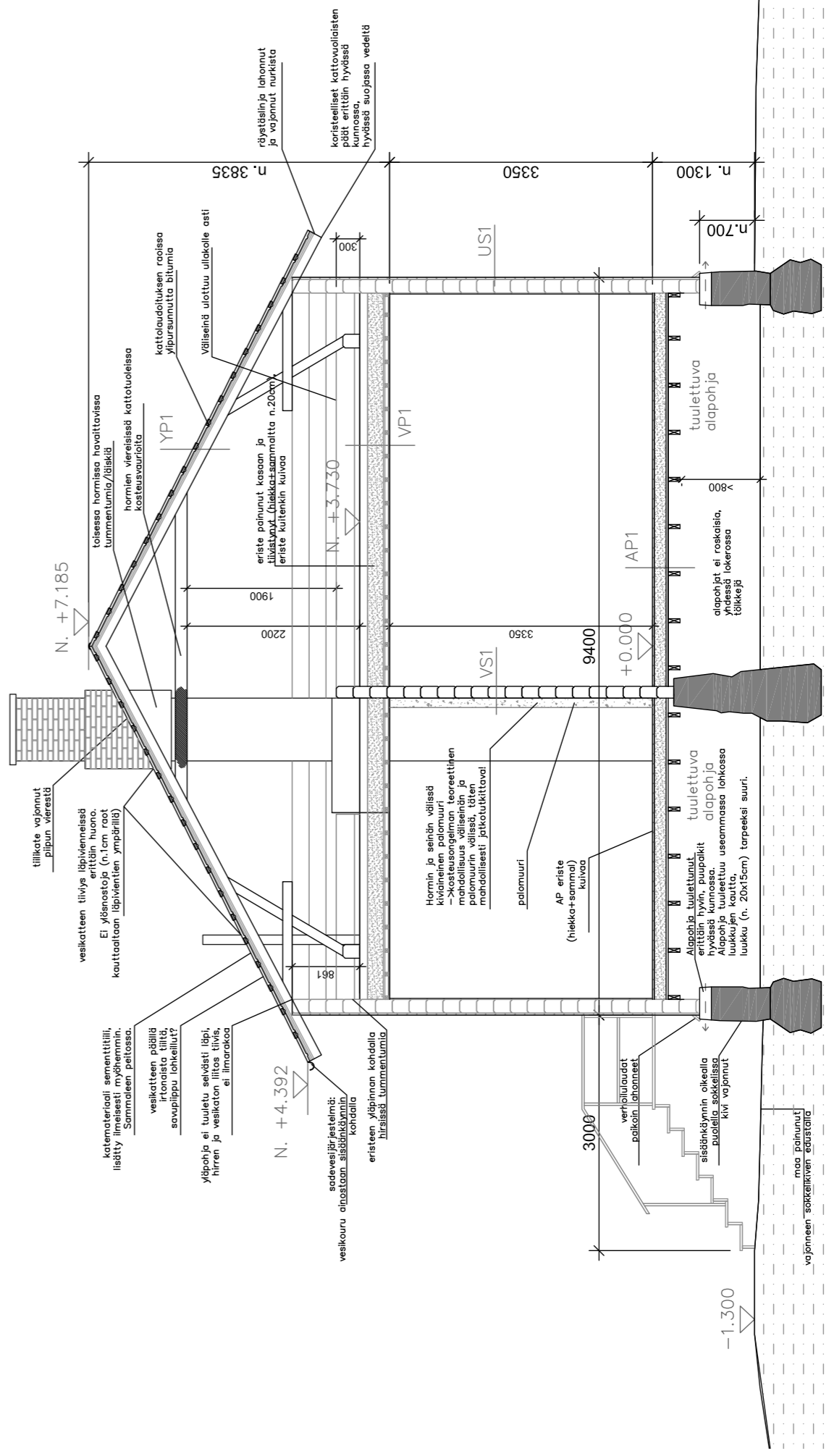
Valokuva-aineisto:

Kuvat 1-23

Lomakkeet:

Vesikatto ja siihen liittyvät rakenteet

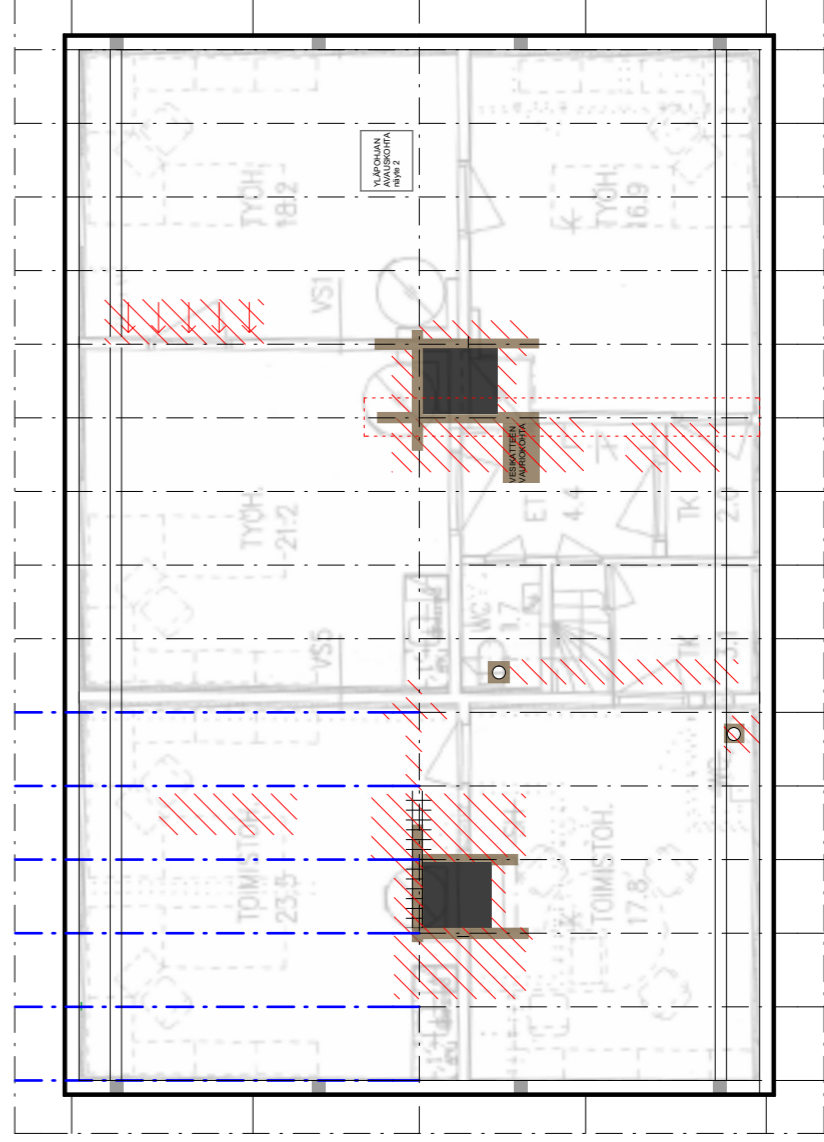
Yläpohja ja ullakotila

RAKENNETYYPIT
OLEMASSA OLEVAT RAKENTEET
(lähde: Heikkinen, J. ja Soramäki, J. "Ylihuoneen kasarmi", 3.9.2008)

VP1	VP1	AP1	US1	VS1
Sementti	Villivillatäplä	Pontattu tiilikate	Ulkoverho	Riipimateriaali (pikkopahvi)
Ruoste	Vanha eriste (hiekkisammal) n. 200mm	Alapohjätalutus	Tervapaperi	Vanha hirsi runko 150mm (+ hormin välissä)
Korkeat	Umpilaudoitus	Umpilaudoitus	Vanha hirsi runko 175mm	Pihnamateriaali (pikkopahvi)
Blumiflex	Hava rimmitus 45x45mm; kk300	Säilyäis	Säilyäis	Pihnamateriaali (pikkopahvi)
Härnäkuudutus	SBäilyäis			
Katkonantäplät				

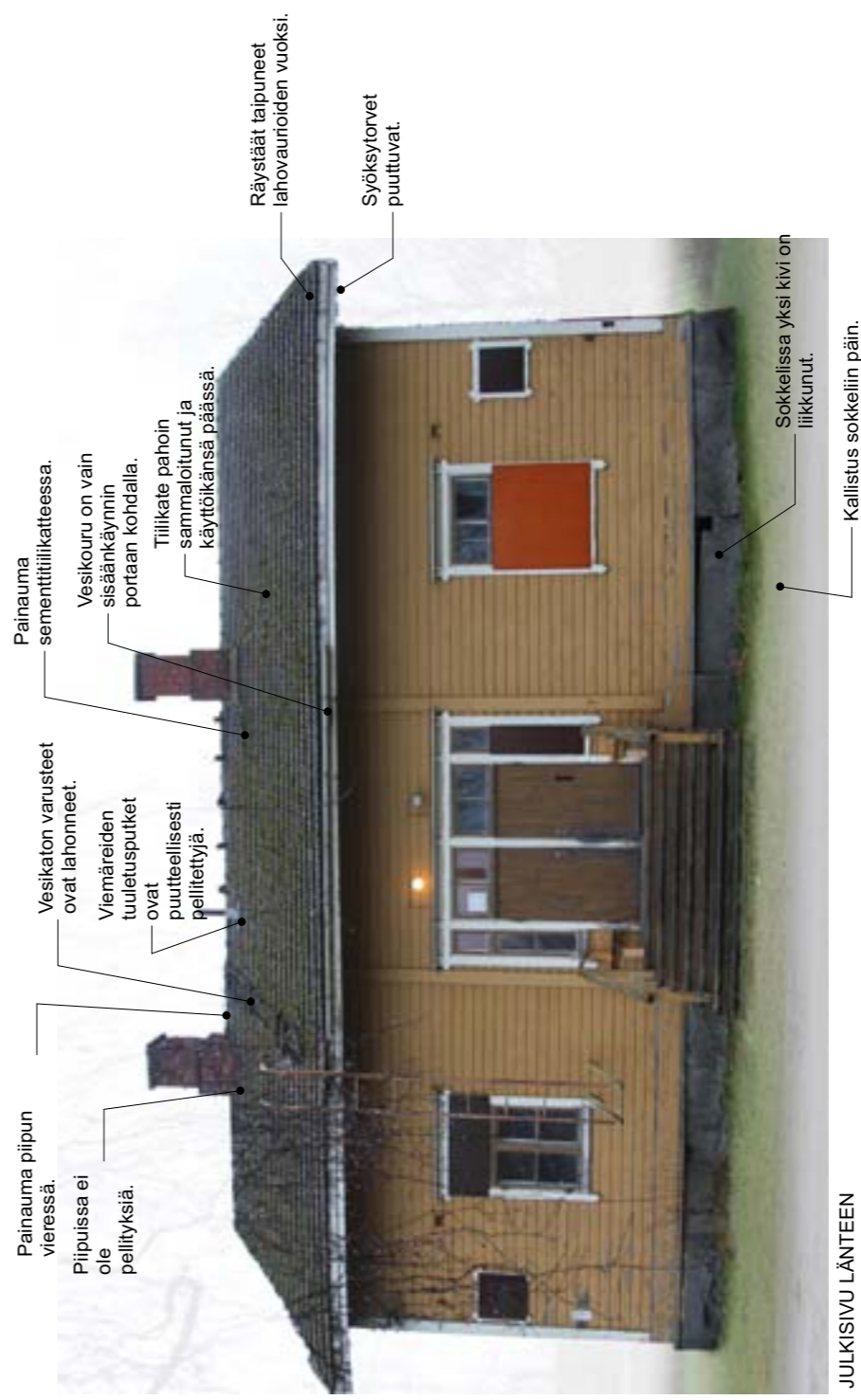
VAURIOKAAVIO,
ULLAKKO JA YLÄPOHJA 1:100

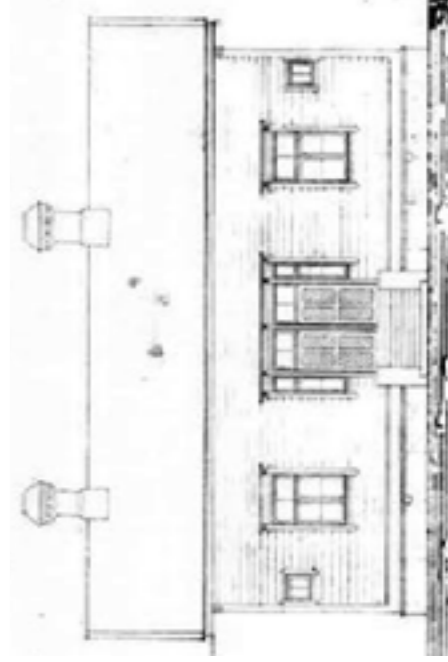
MERKINNÄT

- Hormi
- Tuuletusviemäri
- Tummumia/ kosteusvaurioita
- /// Valumajäkiä
- ← Kosteusjälkiä väliseinähirressä
- ▤ Taipuma
- Uusittu kattorakenne

Huomio:
Väliseinä ja sen ympäristö jäi tutkimatta yläpohjassa!

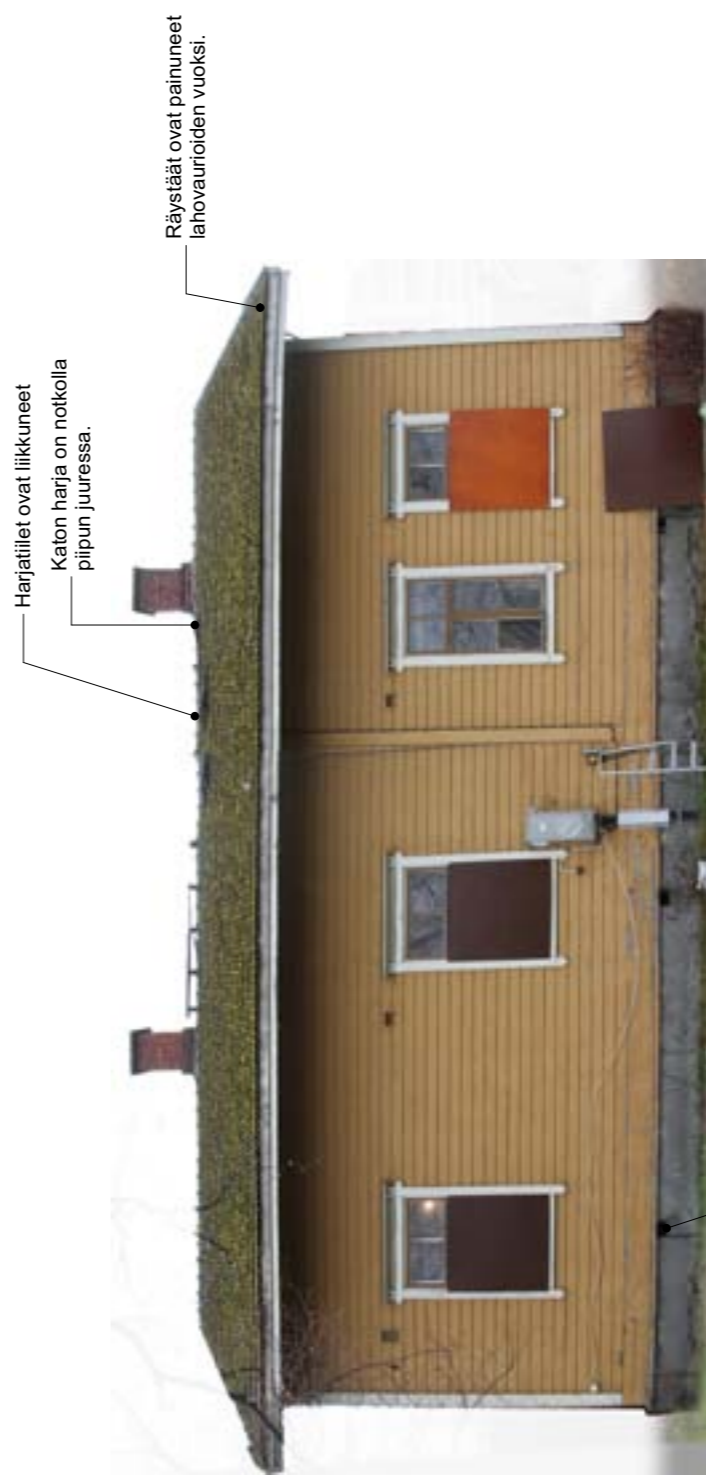
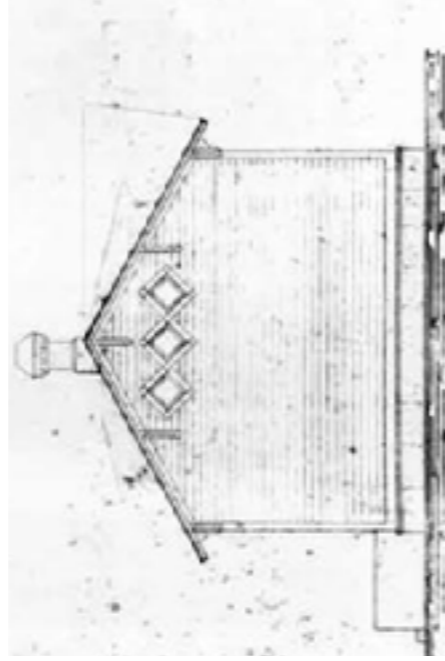
JULKISIVU LÄNTEEN
1:50

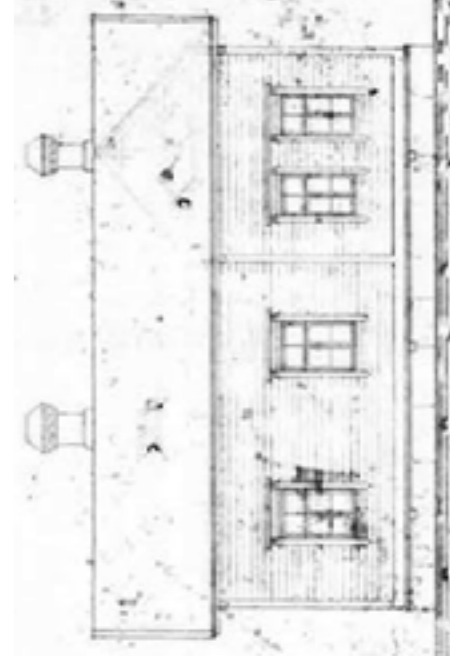

JULKISIVU POHJOISEEN
1:50

JULKISIVU ITÄÄN
1:50

VESIKATTO JA SIIHEN LIITTYVÄT RAKENTEET					SIVU												
Tekijät: Mira Pasma, Riikka Takalo ja Jonna Puumalainen					AIKA: 06.11.2015												
KOHDE: Kaksoisvahtitupa, "Yliveskan kasarmi"					korjauksen kiireellisyys*												
tarkasteltava ominaisuus	Huomioitavaa	1				2				3				4			
		1				2				3				4			
Vesikate	Katemateriaalina sementtiitiili. Kate kauttaaltaan sammaleen peitossa ja näkyviä vaurioita.	X															Vauriokaavio ullakko ja yläpohja Julkisivukuvat länsi ja itä
piippu	Piiput rapautuneet pinnalta. Kunto kunto tarkistettava ennen käyttöönottoa.				X												kuva 3
pellitykset ja läpiviennit	Tuuletusviemäreiden läpiviennit eivät ole tiiviitä ja piipuissa ei pellistyksiä	X															Vauriokaavio ullakko ja yläpohja kuva 6
sadevesikouru	Sadevesikouru sisäänkäynnin kohdalla. Muutoin sadevesijärjestelmää ei ole.	X															Julkisivukuva länsi kuva 6
kulkusilta ja kattotikas	Ei turvallista kulkua katolle. Ei kulkusiltaa. Kattotikas lahonnut ja hajonneena katolla. Seinän tikkaan kiinnitys ei ole turvallisen näköinen.	X															Julkisivukuva länsi kuva 6
räystä	Räytät nurkitaan huonossa kunnossa ja lahot. Räystäiden räystäslaudat lahonneet ja räystäslaudat osin puuttuvat. Räystään koristeelliset kattovuoliaisten päät kuitenkin hyvässä kunnossa.	X															Julkisivukuvat kuvat 17 ja 18

* Seilykset

- 1 kiireellinen, korjattava välittömästi tai pikimmiten, aiheuttaa huomattavaa vahinkoa rakennukselle
- 2 korjattava ennen käyttöön ottoa, esim. perusrakennuksen yhteydessä
- 3 ei kiireellinen, korjaus suuremman saneerauksen yhteydessä
- 4 ei toimenpiteitä

YLÄPOHJA JA ULLAKKOTILA

SIVU

Tekijät: Mira Pasma, Riikka Takalo ja Jonna Puumalainen

KOHDE: Kaksoisvahtitupa, "Ylivieskan kasarmi"

AIKA: 06.11.2015

tarkasteltava ominaisuus	Huomioitavaa	korjauksen kiireellisyys*				viitattava piirustus/valokuva
		1	2	3	4	
Yläpohjarakenne	Lämmöneriste hiekka+sammal (n.200 mm), Yläpohjan lisäeristys tarpeen. Eriste kuitenkin kuivaa.		x			
kantava rakenne	Kattotuolien piippuja ympäröivät kantavat rakenteiden kunto tutkittava tarkemmin. Myös rakenteet vesikatteen vauriokohdissa tarkistettava.	x				Vauriokaavio ullakko ja yläpohja Kuvat 7-10
	Muulta osin kattotuolit hyväkuntoiset. Yläpohjan katonkannattajia osittain uusittu	x				Julkisivukuvat länteen ja itään kuva 13
vesikaton alusrakenne	Vesikaton aluslaudointu pääosin hyvässä kunnossa, paikoin kärsinyt kosteudesta.			x		kuva 14 kuvat 15 ja 16
tuuletus	Ullakotilla tuuletuu harvan rakenteensa ansiosta. Ei tuuletusaukkoja. Tuulettuvuus varmistettava.			x		Vauriokaavio ullakko ja yläpohja kuva 13
läpimenojen tiiveys	Erittäin huono. Kaikkien vesikatton läpivientien kohdalla vuotoja.	x				Vauriokaavio ullakko ja yläpohja kuva 12
tuuletusputkien eristys	Ei ole.		x			kuva 11

* Selitykset

- 1 kiireellinen, korjattava välittömästi tai pikimmiten, aiheuttaa huomattavaa vahinkoa rakennukselle
- 2 korjattava ennen käyttöön ottoa, esim. peruseräuksen yhteydessä
- 3 ei kiireellinen, korjaus suuremman saneerauksen yhteydessä
- 4 ei toimenpiteitä

Kuva 24

Kuva 25

Kuva 26

Kuva 27

Kuva 29

Kuva 31

Kuva 30

2.6 Alapohja ja sokkeli, kellari

2.6.1 Kuntoarvio

Kuntoarvion tekijät, työvaiheet ja suoristustapa

Kuntoarvion suorittivat marraskuussa 2015 Mira Pasma, Jonna Puumalainen ja Riikka Takalo. Kuntoarvio tehtiin pääasiassa aistinvaraisesti. Sokkeli tutkittiin ulkopuolelta, koska ryömintätilaan ei ollut käyntiä. Tuuletusaukkojen kautta päästiin valokuvaamaan ja tarkastelemaan ryömintätilaa ja arvioimaan alapohjan rakenteiden kuntoa. Rakenteissa havaitut muutokset ja vauriokohdat kuvattiin ja tutkittiin mahdollisuuksien mukaan tarkemmin tai esitettiin jatkotutkimuskohteeksi.

Kuntoarvion tulokset

Luonnonkivisokkeli on hyväkuntoinen. Hirsirunko näyttää suoralta eikä siinä näy rakenteiden pullistumista (kuvat 25 ja 26). Sokkelikivet ovat pysyneet paikoillaan yhden kiven siirtymää lukuun ottamatta (kuva 24). Suurin kiven siirtymä sokkelin länsisivulla johtuneen viereisestä kaivosta, joka on kaivettu maahan myöhemmin (ks. vauriokartta 2). Kaivon kohdalla maa kallistuu sokkeliin päin ja rakennuksen kaakkoiskulmalla hivener sokkelista pois päin. Muilla sivuilla kallistukset ovat lähes olemattomat. Sokkelin tuuletusaukot ovat riittävän kokoiset (kuva 27) mutta niitä on vain rakennuksen pitkällä sivuilla, eivätkä ne mahdollista läpituuletusta. Salaojista tai sadevedenpoistoa ei ole.

Alapohjan kunto on tarkastelukohdilta valokuvauksen perusteella hyvä. Puurakenteissa ei ole havaittavissa hometta- tai lahovaurioita, ja puu on terveen näköistä (kuvat 29 - 33). Sokkelin tuuletus on ainakin näillä kohdilla toiminut, vaikka tuuletus tapahtuu todennäköisesti tuuletusaukkojen kautta vain yhteen suuntaan. Luonnonkivisokkelissa on kivien välillä jo luonnostaan pienet raot, mikä on parantanut ryömintätilan tuuletusta. Alapohjan tuulettumista edesauttaa myös se, että ryömintätila on riittävän korkea. Ryömintätalassa ei havaittu olevan merkittävästi eloperäistä ainesta. Emme kuitenkaan saaneet tarkkaa kuvaa, jossa lattiarakenne näkyisi laajemmin ja alapohjan tuulettavuutta voitaisiin arvioida kokonaisuutena. Valokuvista havaittiin, että ryömintätila jakautui ainakin kolmeen erilliseen osaan ja lattiapalkisto on kuvauksissa poikittain tuuletusrakoihin nähden, joten tuulettumattomia paikkoja voi hyvinkin löytyä. Lisätutkimuksia suositellaan tehtäväksi ryömintätalassa, jotta alapohjan rakenne saadaan selville ja läpituulettavuus voidaan varmistaa.

Alapohjan rakennetta oli valmiiksi avattu vesipisteen kohdalta (kuva 34 ja 35). Rakenteet olivat tummentuneita mutta eriste oli kauttaaltaan kuivaa. Tämä viittaisi vanhaan kosteusvaurioon, joka olisi aiheutunut vesipisteen vuodoista tai kosteuden kondensoitumisesta. Alapohjaa olisi hyvä avata lähempää hormeja.

Kuntotutkimukset

Ullakolla piippuja ympäröivien kattotuolien ja erityisesti harjahirren kunto tulisi varmistaa pistelemällä tai näyteporalla mahdollisten lahovaurioiden varalta ja rakenteen kantavuuden varmistamiseksi.

Kattovuoto on voinut aiheuttaa rakenteeseen piilovaurioita. Piippujen ja läpivientien alapuolisten katon lappeiden jatkeena olevat ulkoseinänosat on tutkittava, jotta voidaan varmistua, ettei kattovuoto ole aiheuttanut lahoa seinähirren ja julkisivulaudoituksen väliin. Samasta syystä on tutkittava myös väliseinät, joissa palomuuuri on rakennettu hirsiseinän päälle. Myös muurien ympäristön ylä- ja alapohjarakenteet vaativat lisätutkimuksia rakenteita avaamalla.

Suosittelaa alapohjan ryömintätalassa tarkempaa kuvaamista muurirakenteen kartoittamiseksi ja riittävän läpituulettavuuden varmistamiseksi. Mikäli rakenteita avattaessa on mahdollisuus päästä ryömintätilaan, lattiarakenteet voidaan tarkastaa kauttaaltaan ja mahdolliset vauriokohdat paikantaa.

Kuva 32

Kuva 33

Kuva 34

Kuva 35

Toiminnallinen tarkastelu käyttötarkoituksen kannalta

Kaksoisvahtitupa soveltuisi hyvin toimisto- tai liiketilaksi, jossa samasta sisäänkäynnistä olisi käynti useampaan erilliseen tilaan ja yhteisiin sosiaali- ja pesutiloihin. Pohja mahdollistaisi helposti, alakerran tilajäsentelyä muuttamatta, jopa neljä itsenäistä tilaa. Mikäli ullakotila otettaisiin käyttöön ja alkuperäinen kattomuoto kattoikkunoineen palautettaisiin, saataisiin ullakolle vielä iso yhtenäinen tila esimerkiksi avokonttorikäyttöön. Edellytykset ullakkorakentamiseen ovat hyvät sillä huonekorkeus on riittävä ja sisäänkäyntiä selkeyttämällä määräykset täyttävä porras saataisiin hyvin mahtumaan avartuvaan eteistilaan. Rakennuksen keskeinen sijainti ja kulttuurihistoriallista arvoa sisältävä miljöö houkuttelee jo itsessään ammatinharjoittajia, kuten suunnittelijoita, taiteilijoita ja käsityöläisiä. Korjaus- ja rakennuskustannukset voitaisiin kattaa vuokratuloilla.

Vuoden 1998 kuntoarviossa todetaan, että sementtitiilikatossa on vuotokohtia erityisesti harjalla ja että kiireellisin koko aluetta koskeva korjaustarve on vesikatton huoltokorjaus. Huoltokorjausta ei ole tehty. Nykyinen korjaus vaatii vesikatteen uusimista ja kattorakenteiden vauriokohtien tutkimista ja mahdollista korjausta.

2.6.2 Pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma PTS

Alapohjaa on avattava hormien ympäriltä ja vesipisteiden kohdalta mahdollisten kosteusvaurioiden paikantamiseksi. Samoin olisi syytä tutkia alapohjan ja hirsisten väliseinien liitoskohdat ja selvittää, ovatko väliseinän alimmat hirret kärsineet kosteusvaurioista alapohjan sijaan. Kosteusvaurioiden tai lahovaurioiden mukaan alapohjapalkistoa on paikoin korjattava tai uusittava. Alapohjan ryömintätilan kissanluukkujen antavan näkyvyyden perusteella voitiin todeta, jotta etenkin primääripalkit näyttivät hyväkuntoisilta. Näin ollen voidaan olettaa, että mahdollinen kosteusongelma keskittyy vain sekundääripalkiston ja alapohjan pintamateriaalin (ponttilauta) väliin, ja tämä olisi syytä tarkistaa.

Eteläjulkisivun alimman hirren vaihto (kengittäminen) on tehtävä mahdollisimman nopeasti, ettei vaurio laajene.

Salaojitusta ei suositella, sillä sokkelikivet saattavat liikkua toimenpiteen seurauksena. Sen sijaan mahdollisesti kallistusten parantaminen ja veden johtaminen hallitusti sokkelin viereltä pois päin on suositeltavaa, vaikkakaan ei tällä hetkellä ensisijaisen tärkeää rakennuksen säilymisen kannalta.

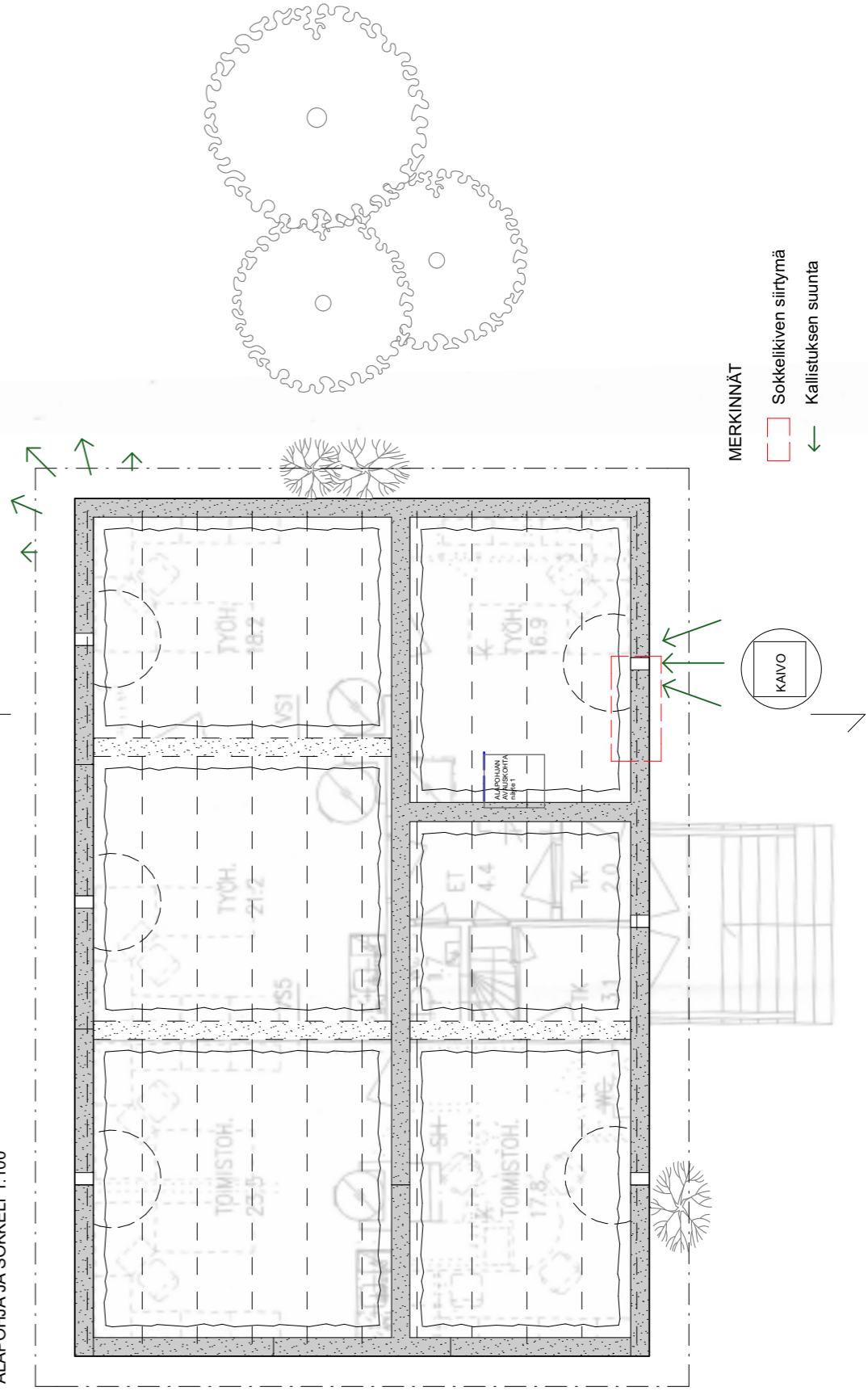
2.6.3 Liitteet

Piirustusmateriaali: Vauriokaavio 2, perustus ja alapohja
Valokuva-aineisto: Kuvat 24-35
Lomakkeet: Alapohja ja sokkeli

VAURIOKAAVIO,
ALAPOHJA JA SOKKELI 1:100

A-A

MERKINNÄT

- Sokkelikiven siirtymä
- Kallistuksen suunta

ALAPOHJA JA KELLARI		SIVU					
Tekijät: Mira Pasma, Riikka Takalo ja Jonna Puumalainen		AIIKA: 06.11.2015					
KOHDE: Kaksoisvahtitupa, "Yliveskan kasarmi"		AIIKA: 06.11.2015					
tarkasteltava ominaisuus	Huomioitavaa	korjauksen kiireellisyys*				viitattava piirustus/valokuva	
		1	2	3	4		
sokkelin korkeus	Sokkelin korkeus maanpinnasta n. 65-70cm			X		Leikkaus A_A	
lattiapinnan korkeus	Lattian korkeus maanpinnasta n. 130cm				X	Leikkaus A_A	
sokkelin näkyvät vauriot	Uponnut sokkelin kivi sisäänkäynnin vieressä. Ei haitaksi alapohjan kannatukselle, kantavat nurkkakivet ehjät.			X		Vauriokaavio alapohja ja sokkeli kuva 24	
sokkelin ulkopinta	Kivisokkeli pinnoitetaan hyvässä kunnossa.				X		
kallistukset	Maa kallistuu sokkelin päin sokkelin painuineen kiven edustalla.		X			Vauriokaavio alapohja ja sokkeli kuva 24	
alapohjan painumat	Ei silmämääräisesti havaittavia painumia			X			
alapohjan lämmöneristys	Eristys kuivaa. Eristysenä hiekka+sammal. Eristys erittäin tiivistä.			X		kuvat 34 ja 35	
alapohjan kosteusvauriot	Alapohjan avatusta tutkitusta kohdasta alapohjan hirret voivat olla hieman pehmeitä, ja kostuneita. Eriste kuitenkin kuivaa. Vaatii jatkotutkimuksia.		X			Vauriokaavio alapohja ja sokkeli kuvat 34 ja 35	
alapohjan tuuletus	Alapohja hyväkuntoisen näköinen mutta tuulettavuus tutkittava tarkemmin Luukkujen koko n. 20x15cm. Alapohjan puupalkit tutkituista kohdista hyvässä kunnossa. Alapohjan tuulettavuus osassa ei orgaanista roskaa.			X		Vauriokaavio alapohja ja sokkeli kuva 27	

* Seilytykset

- 1 kiireellinen, korjattava välittömästi tai pikimmiten, aiheuttaa huomattavaa vahinkoa rakennukselle
- 2 korjattava ennen käyttöön ottoa, esim. perusrakennuksen yhteydessä
- 3 ei kiireellinen, korjaus suuremman saneerauksen yhteydessä
- 4 ei toimenpiteitä

Kuvat huone 001

Kuvat huone 002

2.7 Sisätilat (pintamateriaalit ja käsittelyt), lattia- ja kattolistat, sisäovet ja täydentävät rakennusosat (portaat, kiintokalusteet, yms.)

2.7.1 Dokumentointi

LVISA-järjestelmät

Rakennuksen LVIS-tekniiset ratkaisut ovat kokonaisuudessaan kyseenalaisia. Esimerkiksi pienen puolen suihkuhuoneen 012 ja suuren puolen keittiön 002 väliin on vedetty ”suora” kupariputki, jonka pää roikkuu keittiössä seinästä. Putki mutkittellee matkalla kolmen tilan poikki väistellen ovia ja valaisimia. WC-tilasta 006 puuttui WC-istuin sekä käsienvesualtaan hana. WC-tilassa 010 ei ollut käsienvesupistettä lainkaan, vaan pesupiste oli sijoitettu tilan 009 puolelle. Suihku-tilassa 012 lämminverivaraaja, jonka kunto näytti päällisin puolin hyvältä, oli sijoitettu kattoon. Lämminvesivaraajan vieressä märkätilassa menee vanhoja sähköjohtoja. Suihku-tilan vedeneristystä ja mahdollisia kosteusongelmia ei pystytty tarkistamaan pinnoitteiden tiukan liimauksen johdosta, mutta pinnassa oli näkyvissä mahdollista homepilkkua. Huoneen 002 vesipisteen paikalla lattiasta törröttää hajulukko. Taustan hirsiseinä on kärsinyt nähtävästi kosteudesta ja on hirsi on pinnasta hieman pehmennyt ja tummunut.

Edellä mainittuja vaurioita lukuun ottamatta eivät sisäpintojen kunto ja vauriot viitanneet vaurioihin rakenteessa, ja puupinnat näyttivät päällisin puolin terveiltä ja kosteusvauriovapailta.

2.7.2 Kuntoarvio

Kuntoarvion tekijät, työvaiheet ja suoristustapa

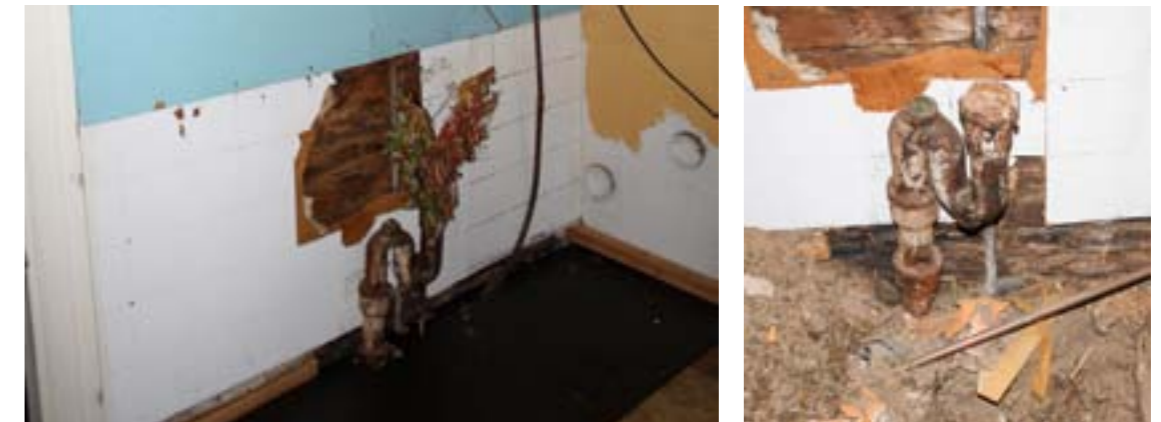
Arkkitehtiylloppilaat Anna-Leena Salo ja Roope Määttä tekivät Ylivieskassa 6.11.2015 VR:n Kasarmin alueen kaksoisvahtituvan sisätilojen kuntoarvion.

Kuntoarvion tulokset

Sisätilat

Sisätilat ovat pääasiassa kahta kuntoluokkaa. Rakennuksen suurempi puoli (huoneet 001-007) on yleisesti ottaen huonommassa kunnossa kuin 1980-luvulla korjattu ja toimistokäytössä oleva pieni puoli (huoneet 008-012). Rakennuksen kaikki tilat, vaikkakin kunnoltaan hyvät, ovat kuitenkin pinnoiltaan vanhentuneita ja tunkkaisen oloisia. Pintojen päivitystä kannattaa harkita korjauksen yhteydessä.

Suuren puolen seinäpinnat ovat kauttaaltaan samankaltaisessa kunnossa. Pintamateriaaleina on tapetit ja maalattu profiloitu jäykkä pinkopahvi. Ulkoseinillä tapetin kiinnityspohjana on tiivis kuitulevy ja sisäseinillä on aaltoilemaan ja taipuilemaan alkanut ohut pinkopahvi. Tapetit ovat alkaneet irtoilla saumoista ja kolhuja ja repeämiä oli havaittavissa useilla seinillä. Sähköt oli suurelle puolelle lisätty jossain vaiheessa pintavetona jonka jälkeiset tapettikerrokset ovat tapetoitu sähköjohtojen päälle aiheuttaen kupruilua ja repeilyä. Huone 002:ssa olleen altaan takana on kaakelointia imitoiva muovipinnoitettu tiiviskuitulevy.

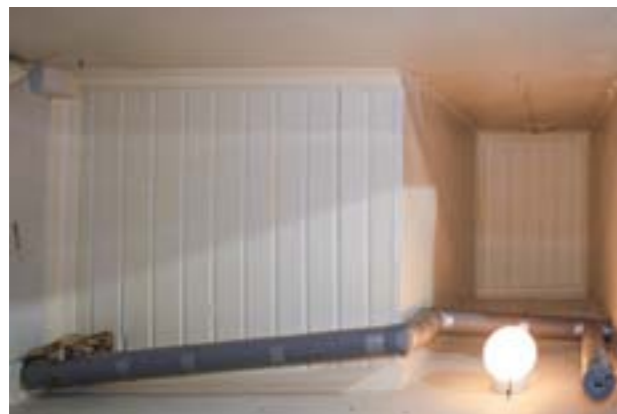

Kuvat huone 005

Kuvat huone 006

Kuvat huone 007

Lattiapinnoilla on linoleumia ja muovimattoa, joissa on paikoittain huomattavissa asennusvirheitä joko reunan piiloittavan jalkalistan puuttumisena ja saumojen rakoiluna. Huoneesta 002 on purettu ilmeisesti puuhella ja hellanaluusta jätetty maalatulle betonipinnalle.

Kattopinnat ovat maalattua paneelia ja maalipinnan kunto vaihtelee huonosta erittäin huonoon. Huone nro 004:n katosta noin 25 % maalipinnasta hilseilee suurina palasina ja koko maalipinta on kauttaaltaan halkeillut. Muissa huoneissa verrattain vähäistä hilseilyä ja halkeilua, mutta huoltoa suositellaan.

Huoneissa 002 ja 003 on luultavimmin 1960- tai 1970-luvulla lisätyt kiintokomerot, jotka toimivat tilallisesti hyvin.

Kuvat huone 003

Kuvat huone 004

Kuvat huone 010

Kuvat huone 011

Kuvat huone 012

Rakennuksen pienen puolen (huoneet 008-012) seinäpinnat, eteistä 008 lukuun ottamatta, on 1980-luvulta. Kaakelointia on huoneiden 009 ja 012 vesipisteiden taustalla. Suihkuhuoneen 012 seinät on pinnoitettu muovimatolla, joka lähtenyt irtistämään saumoista ja nurkista. Suihku 012 on rajattu kevyin väliseinin huoneesta 009 ja wc-tila 010 rajattu huoneesta 009.

Lattiapinnat on pinnoitettu kauttaaltaan erivärisillä muovimatoilla, joissa paikoittain reunojen repsotusta.

Kattopinnat ovat yleisesti ottaen hyvässä kunnossa pieniä paikallisia vaurioita lukuun ottamatta.

Huoneissa 009 on kiintokomerot, jotka eivät ole alkuperäiset ja pienentävät huonetta huomattavasti. Huoneessa 011 on puolestaan kiintokalustein toteutettu minikeittiö, jonka kunto on osittain huono.

Rakennuksen ullakon portaat sijaitsevat porrashuoneessa 007. Portaat ovat hyväkuntoiset, mutta hyvin jyrkät. Yläkerran mahdollisen käyttöönoton yhteydessä tulee portaat uudistaa nykystandardeja vastaavaksi.

Kuvat huone 008

Kuvat huone 009

Kuvat: sisäovet

Sisäovet

Rakennuksessa on kolme eri tyyliä ovia. Vanhat, alkuperäiset ovet ovat yleisesti rapautuneita ja maalipinnat vaativat huoltoa. Osassa ovia on puutteita heloituksessa. Alkuperäisistä ovista yleisin tyyppi on nelipeilinen vinopaneloitu ovi. Kapeissa porrashuoneen ja wc:n ovis- sa on kolme päällekkäistä paneelipeiliä. 1960–1970-luvun kiintokomeroitten laakaovet ovat maalipinnaltaan hyvässä kunnossa, mutta hiukan kellastuneita. Niiden muoviset lukitus- ja heloitusjärjestelmät ovat osittain rikkiäisiä. Ovi SO-010 on rakennuksen muista ovista täysin eroava hyväkuntoinen laakaovi.

Käyttöönoton yhteydessä ovia olisi hyvä kunnostaa ja heloitukset tarkistaa. Myös ovityyppien yhtenäistäminen olisi suotavaa.

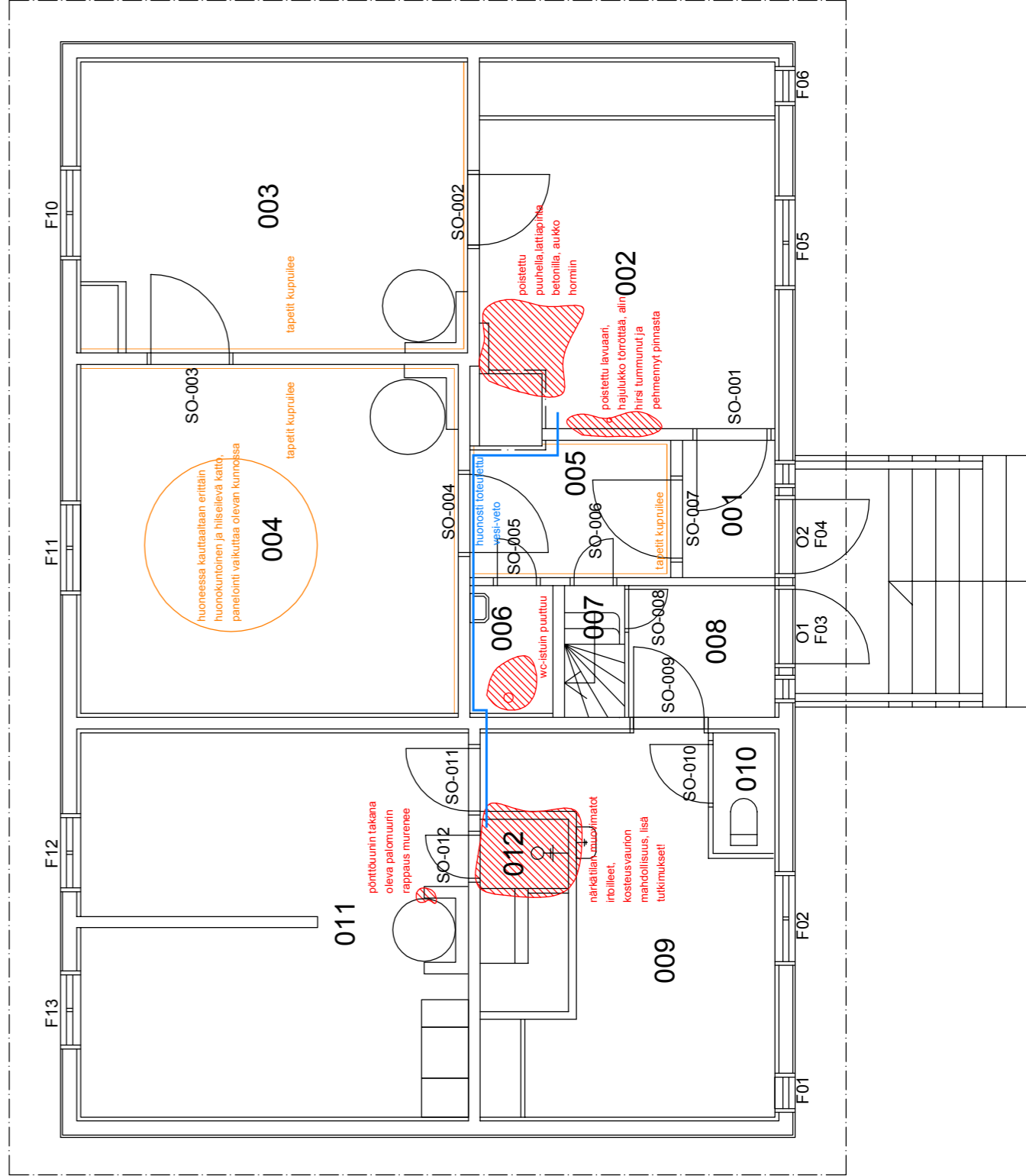
Toiminnallinen tarkastelu käyttötarkoituksen kannalta

Rakennus voitaisiin kunnostaa verrattain pienin muutoksin toimisto-, retkeilymaja- tai ker- hohuonekäyttöön. Rakennuksen sijainti olisi loistava ajatellen retkeilymajan mahdollisuutta. Pintamateriaalien uusimisessa olisi pyrittävä viemään tilojen ilmettä rakennuksen valmistumis- ajankohdan ilmettä. Huoneeseen 002 olisi järkevää sijoittaa vanhan altaan paikalle uusi pieni keittiö, joka voisi palvella joko toimiston taukotilan keittönä tai retkeilymajan yhteiskäyttökeit- tiönä. Huoneen komerot kaipaavat uusia hyllyjä ja siistimistä. Huoneen 011 minikeittiö kannat- taisi huonon kuntosensa ja vanhentuneen tyyliensä johdosta purkaa. Rakennuksen muuttaminen asuinrakennukseksi vaatii em. suurempia toimenpiteitä.

2.7.3 Liitteet

- Pohjapiirustus
- Valokuva-aineisto
- Ovikortit
- Tilaselosteet

Pohjapiirustus

OVIKORTTI		SIVU:		
KOHDE: Kaksoisvahtitupa, Ylivieska		AIKA:		
OVIER NUMEROT	OVIER YHTEYKSISSÄ OLEVAT TILAT	KORJ. KIIREELLISYYS		
SO-001, -2, -3, -4	001 (Eteinen), 002 (Työhuone), 003 (Työhuone), 004 (työhuone), 005 (eteinen)	1	2	3
OVI SO-001	Valkeaksi maalattu puuovi , leveys 1000, (Kuva: "Huone002-1")		X	
KARMI	Suhteellisen pieniä paikoittaisia maalivaurioita ja kolhuja			X
OVILEHTI	Maalipinta rapistunut ja lohkeileva. Alla oleva maali paikoittain näkyvässä.		X	
TIIVEYS	Ei sulkeudu kunnolla. Ilmanvaihtoa tehostaessa tulee huomioida huonetilojen välisistä ilman liikkumisen mahdollisuuksista.		X	
AVATTAVUUS	Jäykkä, ei sulkeudu kunnolla		X	
LISTAT	Hyväkuntoiset, vastamaalatut			X
HELAT	Alkuperäiset saranat, kahva käytettävä, huonokuntoinen		X	
KYNNYS	Vahvistettu toiselta puolen ja rasitusaltuimmista kohdista. Maalintahroja ja käytöstä kulumisen merkkejä (Kuva: "Huone001-4")		X	
OVI SO-002	Valkeaksi maalattu puuovi , leveys 900, (Kuva: "Huone003-1")		X	
KARMI	Pieniä maalivaurioita ja kolhuja		X	
OVILEHTI	Maalipinta rapistunut ja lohkeileva. Alla oleva maali paikoittain näkyvässä.		X	
TIIVEYS	Ei sulkeudu kunnolla. Ilmanvaihtoa tehostaessa tulee huomioida huonetilojen välisistä ilman liikkumisen mahdollisuuksista.		X	
AVATTAVUUS	Erittäin jäykkä, ei sulkeudu kunnolla		X	
LISTAT	Hyväkuntoiset, pieniä paikoittaisia maalivaurioita.		X	
HELAT	Alkuperäiset saranat ja kahva puuttuu kokonaan		X	
KYNNYS	Vahvistettu toiselta puolen ja rasitusaltuimmista kohdista. Maalintahroja ja käytöstä kulumisen merkkejä		X	
OVI SO-003	Valkeaksi maalattu puuovi , leveys 1000, (Kuva: "Huone003-5")		X	
KARMI	Pieniä maalivaurioita ja kolhuja		X	
OVILEHTI	Maalipinta rapistunut ja lohkeileva. Alla oleva maali paikoittain näkyvässä.		X	
TIIVEYS	Suhteellisen tiivis. Ilmanvaihtoa tehostaessa tulee huomioida huonetilojen välisistä ilman liikkumisen mahdollisuuksista.		X	
AVATTAVUUS	Jäykkä, toimiva		X	
LISTAT	Hyväkuntoiset, pieniä paikoittaisia maalivaurioita.		X	
HELAT	Alkuperäiset saranat, kahva käytettävä, huonokuntoinen		X	
KYNNYS	Vahvistettu toiselta puolen ja rasitusaltuimmista kohdista. Maalintahroja ja käytöstä kulumisen merkkejä		X	
OVI SO-004	Valkeaksi maalattu puuovi , leveys 900, (Kuva: "Huone004-4")		X	
KARMI	Pieniä maalivaurioita ja kolhuja		X	
OVILEHTI	Maalipinta vähän rapistunut ja lohkeileva. Alla oleva maali välillä näkyvässä.		X	
TIIVEYS	Suhteellisen tiivis. Ilmanvaihtoa tehostaessa tulee huomioida huonetilojen välisistä ilman liikkumisen mahdollisuuksista.		X	
AVATTAVUUS	Jäykkä, toimiva		X	
LISTAT	Melko hyväkuntoiset, pieniä paikoittaisia maalivaurioita.		X	
HELAT	Alkuperäiset saranat, kahva käytettävä, huonokuntoinen		X	
KYNNYS	Vahvistettu toiselta puolen ja rasitusaltuimmista kohdista. Maalintahroja ja käytöstä kulumisen merkkejä		X	

1 = PIKAISESTI KORJATTAVA

2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ

3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ

OVIKORTTI		SIVU:		
KOHDE: Kaksoisvahtitupa, Ylivieska		AIKA:		
OVIER NUMEROT	OVIER YHTEYKSISSÄ OLEVAT TILAT	KORJ. KIIREELLISYYS		
SO-005, -6, -7, -8	001 (Eteinen), 005 (Eteinen), 006 (WC), 007 (Porrashuone), 008 (Eteinen)	1	2	3
OVI SO-005	Valkeaksi maalattu puuovi , leveys 600, (Kuva: "Huone005-6")		X	
KARMI	Suhteellisen pieniä paikoittaisia maalivaurioita ja kolhuja		X	
OVILEHTI	Suhteellisen pieniä paikoittaisia maalivaurioita ja kolhuja		X	
TIIVEYS	Suhteellisen tiivis. Ilmanvaihtoa tehostaessa tulee huomioida huoneitilojen välisistä ilman liikkumisen mahdollisuuksista.		X	
AVATTAVUUS	Avautuu melko helposti.			X
LISTAT	Suhteellisen pieniä paikoittaisia maalivaurioita ja kolhuja		X	
HELAT	Alkuperäiset saranat, kahva käytettävä, vanhanaikainen			X
KYNNYS	Erittäin huonokuntoinen, puutteellisen, huoltamattoman ja kuluneen näköinen Maalipinta irtoilut vahvasti. (Kuva: "Huone006-4")		X	
OVI SO-006	Valkeaksi maalattu puuovi , leveys 600, (Kuva: "Huone005-4")		X	
KARMI	Suhteellisen pieniä paikoittaisia maalivaurioita ja kolhuja		X	
OVILEHTI	Vaurioitunut helojen puoleriselta reunalta selvästi. Maalipinta enimmäkseen ok		X	
TIIVEYS	Suhteellisen tiivis. Ilmanvaihtoa tehostaessa tulee huomioida huoneitilojen välisistä ilman liikkumisen mahdollisuuksista.		X	
AVATTAVUUS	Avautuu melko helposti.		X	
LISTAT	Hyväkuntoiset, pieniä paikoittaisia maalivaurioita.		X	
HELAT	Puuttellinen, vain avainmenreikä ja avain, ei kahvaa.		X	
KYNNYS	Toimiva nykyisessä käyttötarkoituksessaan. Ullakon käyttöönnotossa suositellaan uusimista.		X	
OVI SO-007	Valkeaksi maalattu puuovi + lasia leveys 1000, (Kuva: "Huone005-1")		X	
KARMI	Pieniä maalivaurioita ja kolhuja		X	
OVILEHTI	Maalipinta paikoittain kellertynyt ja kärsinyt. Muuten kunto suhteellisen hyvä		X	
TIIVEYS	Suhteellisen tiivis. Ilmanvaihtoa tehostaessa tulee huomioida huoneitilojen välisistä ilman liikkumisen mahdollisuuksista.		X	
AVATTAVUUS	Jäykkä, painava, toimiva		X	
LISTAT	Hyväkuntoiset, pieniä paikoittaisia maalivaurioita.		X	
HELAT	Saranoiden maalipinta lohkeilee, kahva vanha suhteellisen toimiva.		X	
KYNNYS	Vahvistettu toiselta puolen ja rasisuorituslaitteista kohdista. Maalintahroja ja käytöstä kulumisen merkkejä		X	
OVI SO-008	Valkeaksi maalattu puuovi , leveys 600, (Kuva: "Huone008-1")		X	
KARMI	Pieniä maalivaurioita, lohkeamia ja epätasaisuuksia		X	
OVILEHTI	Maalipinta erittäin rapistunut ja lohkeileva. Alla oleva maali näkyvissä.		X	
TIIVEYS	Suhteellisen tiivis. Ilmanvaihtoa tehostaessa tulee huomioida huoneitilojen välisistä ilman liikkumisen mahdollisuuksista.		X	
AVATTAVUUS	Jäykkä, toimiva		X	
LISTAT	Melko hyväkuntoiset, pieniä paikoittaisia maalivaurioita.		X	
HELAT	Puuttellinen, vain avainmenreikä ja avain, ei kahvaa.		X	
KYNNYS	Toimiva nykyisessä käyttötarkoituksessaan. Ullakon käyttöönnotossa suositellaan uusimista.		X	

1 = PIKAISESTI KORJATTAVA

2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ

3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ

OVIKORTTI		SIVU:		
KOHDE: Kaksoisvahtitupa, Ylivieska		AIKA:		
OVIER NUMEROT	OVIER YHTEYKSISSÄ OLEVAT TILAT	KORJ. KIIREELLISYYS		
SO-009, -10, -11, -12	008 (Eteinen), 009 (Työhuone), 010 (WC), 011 (Työhuone), 012 (Suihku)	1	2	3
OVI SO-009	Valkeaksi maalattu puuovi , leveys 1000, nelilehtinen		X	
KARMI	Suhteellisen pieniä paikoittaisia maalivaurioita ja kolhuja		X	
OVILEHTI	Suhteellisen pieniä paikoittaisia maalivaurioita ja kolhuja		X	
TIIVEYS	Suhteellisen tiivis. Ilmanvaihtoa tehostaessa tulee huomioida huoneitilojen välisistä ilman liikkumisen mahdollisuuksista.		X	
AVATTAVUUS	Avautuu melko helposti.		X	
LISTAT	Suhteellisen pieniä paikoittaisia maalivaurioita ja kolhuja		X	
HELAT	Kahvan kiinnitykset puutteelliset ja kuluneet		X	
KYNNYS	Käytössä kulumisen merkkejä.		X	
OVI SO-010	Valkeaksi maalattu lastulevyovi , leveys 900, (Kuva: "Huone009-5")		X	
	(Tilojen yhtenäisyyden kannalta suositellaan kauttaaltaan ovien ilmeen yhtenäistämistä vanhempaan restauroivaan ilmeeseen, esim nelilehtinen ovityyppi. Ei suosita teollisminimalistisia ovityyppejä, kuten SO-010)			
KARMI	Lähes uuden veroinen.			X
OVILEHTI	Lähes uuden veroinen.			X
TIIVEYS	Lähes uuden veroinen.			X
AVATTAVUUS	Lähes uuden veroinen.			X
LISTAT	Lähes uuden veroinen.			X
HELAT	Lähes uuden veroinen. Taustalevy asennettu vinoon.		X	
KYNNYS	Käytön merkkejä näkyä jonkin verran.		X	
OVI SO-011	Valkeaksi maalattu puuovi leveys 9000, (Kuva: "Huone009-7")		X	
KARMI	Lähes vasta maalatun veroinen, pieniä paikoittaisia maalivaurioita			X
OVILEHTI	Maalipinta paikoittain lohkeillut ja irtoilut. Helojen lähellä vaurioita.		X	
TIIVEYS	Suhteellisen tiivis. Ilmanvaihtoa tehostaessa tulee huomioida huoneitilojen välisistä ilman liikkumisen mahdollisuuksista.		X	
AVATTAVUUS	Jäykkä, painava, toimiva		X	
LISTAT	Puuttuu kokonaan.		X	
HELAT	Saranoiden maalipinta lohkeilee, kahva vanha suhteellisen toimiva.		X	
KYNNYS	Metallilla vahvistetturasisuorituslaitteista kohdista. Maalintahroja, maalin lohkeilua ja käytöstä kulumisen merkkejä		X	
OVI SO-012	Valkeaksi maalattu puuovi , leveys 600, (Kuva: "Huone011-5")		X	
KARMI	Pieniä maalivaurioita, lohkeamia ja epätasaisuuksia		X	
OVILEHTI	Lähes vasta maalatun veroinen, pieniä paikoittaisia maalivaurioita		X	
TIIVEYS	Suhteellisen tiivis. Ilmanvaihtoa tehostaessa tulee huomioida huoneitilojen välisistä ilman liikkumisen mahdollisuuksista.		X	
AVATTAVUUS	Helposti avattava			X
LISTAT	Puuttuu kokonaan.		X	
HELAT	Vanhanaikaiset, toimivan oloiset			X
KYNNYS	Märkätiläkäytössä kosteustekninen riskikohta syvennyksen ja saumojen takia. Käyttöönnotossa suositellaan kiinnittämään erityistä huomiota		X	

1 = PIKAISESTI KORJATTAVA

2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ

3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ

TILASELOSTE		SIVU:		
KOHDE: Kaksoisvahtitupa, Ylivieska		AIKA:		
TILOJEN NUMEROT	TILAN NIMI:	KORJ. KIIREELLISYYS		
		1	2	3
001, 002	001 (Eteinen), 002 (TYÖHUONE)			
001	Ahtaahko ajan kuluttama pieni koppi.		X	
Lattia	Pystyviivainen puumainen muovimatto , (Kuva: "Huone001-4").		X	
	Lattiassa useita maalitahroja ja epäpuhtauksia.		X	
	Jalkalistat puiset, maalatut ja kuluneet.		X	
Seinät	Pinkopahvi + Tapetti paperimaisella kuvioinnilla (Kuva: "Huone001-2").		X	
	Pinkopahvi kupruilee vahvasti, saumat irtoilevat ja on paikoittain reijällinen.		X	
	Sähkövedot ovat pintavetoina		X	
Ovet	O1, SO-001 ja SO-007 . Tarkempaan kuntoarvioon katso ovikortit		X	
Ikkunat	F04 . Tarkempaan kuntoarvioon katso Ikkunakortit		X	
Katto	Paneeli + maali , valkea		X	
	Maalipinnassa paikoittaista lohkeilua ja irtoilua.		X	
	Huonekorkeus päätöihin nähden matalampi.			X
002	Vaihettaisen purun ja pienten uudistusten alla ollut huone		X	
Lattia	Keltainen Muovimatto , (Kuva: "Huone002-8").		X	
	Paikoittain mattoa ja lattiaa purettu.		X	
	Jalkalistat puiset, maalatut, uusitut, suorakulmioiset, paikoittain puuttuvat.		X	
	Vanhat käyttämättömät viemäriputket jätetty turhina näkyville		X	
Seinät	Pinkopahvi + keltaiseksi maalattu tapetti (Kuva: "Huone003-2").		X	
	Pinkopahvi kupruilee vahvasti.		X	
	Vanhan lavuaarin kohdalla Pinkopahvi kaakelimaisella pinnalla.		X	
	Vanhan lavuaarin kohdalla maantasossa seinästä paljastuneet hirret olivat tummentuneet ja pinnalta vähän pehmentyneet.		X	
	Mahdollisia syitä: Kosteusongelmia putkituksissa, hirren ja perustusten välinen huono liitos puun kestävyden kannalta. ??? Ongelma on todennäköisesti pintapuoleinen ja ei ole merkityksellisesti vaurioittanut rakenteita. Putkitukset suositellaan tarkastettaviksi. (Kuva: "Huone002-6").			
	Sähkö ja vesijohdot pintavetoina erittäin huonosti. (Kuva "Huone002-5")		X	
	Pistorasioiden määrä lähes olematon		X	
Ovet	SO-001 ja SO-002 . Tarkempaan kuntoarvioon katso ovikortit		X	
Ikkunat	F05 ja F06 . Tarkempaan kuntoarvioon katso Ikkunakortit		X	
	Lämmityspatterit puuttuvat ikkunan alta.		X	
Katto	Paneeli + maali , valkea (Kuva: "huone002-7").		X	
	Maalipinnassa paikoittaista pientä lohkeilua ja irtoilua.		X	
	Kattolista valkeaksi maalattu, suhteellisen hyväkuntoinen.		X	
	Kattolampun paikka keskellä huonetta.		x	
	Huonekorkeus suuri.			X
Uuninrunko/hormi	Keltaiseksi maalattu osittain purettu uuni , (Kuva: "Huone 002-4").		X	
	Maalipinta lohkeilee ja paikoittain puuttuva		X	
	Yläpellit ovat jumissa.		X	
	Hormin vetävyttä emme voineet testata. Tarkistettava ennen käyttöönottoa			
	Painovoimainen ilmanvaihto todennäköisesti hormin kautta.			
	Uunin takana oleva betoniseinän pinta hyväkuntoinen purkamattomilta osilta			X
Varasto seinämä	Ovet vastamaalattu, vaikeuttaa 002:n sisustettavuutta, tilojen sisäkuunto huono		X	
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA				
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ				
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ				

TILASELOSTE		SIVU:		
KOHDE: Kaksoisvahtitupa, Ylivieska		AIKA:		
TILOJEN NUMEROT	TILAN NIMI:	KORJ. KIIREELLISYYS		
		1	2	3
003, 004	003 (Työhuone), 004 (Työhuone)			
003	Lähes alkuperäisessä ilmeessään säilynyt ajan kuluttama huone		X	
Lattia	Hapristunut linoleumi lattiapäällyste (Kuva: "Huone003-3").		X	
	Jalkalistat puiset, maalatut ja kuluneet. Kaapin sisällä jalkalista vanhempi.		X	
Seinät	Pinkopahvi + Tapetti sinisellä ruusu kuvioinnilla (Kuva: "Huone003-2").		X	
	Pinkopahvi kupruilee vahvasti, saumat irtoilevat ja on paikoittain reijällinen.		X	
	Sähkövedot ovat pintavetona tapetin alla.		X	
	Pistorasioita vähän ja ne ovat maadoittamattomat.		X	
Ovet	SO-002 ja SO-003 . Tarkempaan kuntoarvioon katso ovikortit		X	
Ikkunat	F10 . Tarkempaan kuntoarvioon katso ikkunakortit		X	
	Lämmityspatterit puuttuvat ikkunan alta.		X	
Katto	Paneeli + maali , valkea (Kuva: "huone003-7").		X	
	Maalipinnassa paikoittaista lohkeilua ja irtoilua.		X	
	Paikoittain alta näkyvä puu vaikuttaa hyvä laatuisealta.			X
	Naulojen kannat ovat värjänneet maalia ruskean sävyiseksi paikoittain.		X	
	Kattolista valkeaksi maalattu, suhteellisen hyväkuntoinen.		X	
	Kattolampun paikka keskellä huonetta.		X	
	Huonekorkeus suuri.			X
Pöytäuuni	Valkeaksi maalattu pöytäuuni , (Kuva: "Huone 003-4").		X	
	Maalipinta hyvässä kunnossa, oven kohdalla pientä maalin lohkeilua.		X	
	Yläpellit ovat jumissa.		X	
	Hormin vetävyttä emme voineet testata. Tarkistettava ennen käyttöönottoa			
	Uunin takana oleva betoniseinän pinnalta huonokuntoinen, esteettinen ongelma.			X
003	Lähes alkuperäisessä ilmeessään säilynyt ajan kuluttama huone		X	
Lattia	Hapristunut linoleumi lattiapäällyste , tahriintunut		X	
	Jalkalistat puiset, maalatut ja kuluneet. Profiili alkuperäisen vanhan maallinen		X	
Seinät	Pinkopahvi + Tapetti pystyornamentiikka kuvio (Kuva: "Huone004-2").		X	
	Pinkopahvi kupruilee vahvasti, saumat irtoilevat ja on paikoittain reijällinen.		X	
	Sähkövedot ovat pintavetona tapetin alla.		X	
	Pistorasioita vähän ja ne ovat maadoittamattomat.		X	
Ovet	SO-003 ja SO-004 . Tarkempaan kuntoarvioon katso ovikortit		X	
Ikkunat	F11 . Tarkempaan kuntoarvioon katso ikkunakortit		X	
	Lämmityspatterit puuttuvat ikkunan alta.		X	
Katto	Paneeli + maali , valkea (Kuva: "huone003-3").		X	
	Maalipinnassa kauttaaltaan erittäin suurta lohkeilua ja irtoilua.		X	
	Paikoittain alta näkyvä puu vaikuttaa hyvä laatuisealta.			X
	Kattolista valkeaksi maalattu, vahvasti hilseilevä		X	
	Huonekorkeus suuri.			X
Pöytäuuni	Valkeaksi maalattu pöytäuuni , (Kuva: "Huone 004-5").		X	
	Pöntön maalipinta suhteellisessa kunnossa, paikottaisia vaurioita ja tahroja		X	
	Oven pinta vahavastiruosteessa		X	
	Yläpellit ovat jumissa.		X	
	Hormin vetävyttä emme voineet testata. Tarkistettava ennen käyttöönottoa			
	Uunin takana oleva betoniseinän pinnalta huonokuntoinen, esteettinen ongelma.			X
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA				
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ				
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ				

TILASELOSTE		SIVU:		
KOHDE: Kaksoisvahtitupa, Ylivieska		AIKA:		
TILOJEN NUMEROT	TILAN NIMI:	KORJ. KIIREELLISYYS		
		1	2	3
005, 006, 007	005 (Eteinen), 006 (Wc), 007 (Porrashuone ullakolle)			
005	Ahtaahko ajan kuluttama pieni koppi.		X	
Lattia	Pystyviivainen puumainen muovimatto.		X	
	Lattiassa useita maalitahroja ja epäpuhtauksia.		X	
	Jalkalistat puiset, maalatut ja kuluneet.		X	
Seinät	Pinkopahvi + Tapetti paperimaisella kuvioinnilla (Kuva: "Huone005-2").		X	
	Pinkopahvi kupruilee vahvasti, saumat irtoilevat ja on paikoittain reijällinen.		X	
	Sähkövedot ovat pintavetoina tapetin alla		X	
	Uudistetun puolen vesivedot huonoina pintavetoina (Kuva: "Huone005-7")		X	
	Aikaisemmat tapettikerrokset kuoriutuvat ja näkyvät (Kuva "Huone005-9")		X	
Ovet	SO-004, -005, -006 ja -007. Tarkempaan kuntoarvioon katso ovikortit.		X	
Katto	Paneeli + maali, valkea		X	
	Maalipinnassa lohkeilua ja irtoilua (Kuva: "Huone005-8")		X	
	Huonekorkeus päätöihin nähden matalampi.		X	
	Paikoittain alta näkyvä puu vaikuttaa hyvä laatuselta.			X
Uuni	Huoneen 002 Uunin sieiä näkyy. (Kuva: "Huone005-3")			X
006	Ränsistynyt pieni Wc tila		X	
Lattia	Muovimatto, Keltaharmaa loiskemainen kuviointi (Kuva: "Huone006-4")		X	
	Jalkalistat puiset, suorakulmaiset, likaantuneet.		X	
Seinät	Kaakelia imitoiva ohutlevy ja pinkopahvi + tapetti.		X	
	Kaakelimainen pinta suhteellisen hyvässä kunnossa, paikoittain reikiä ja tahroja		X	
	Tapetin saumat irtoilevat, kupruilevat ja tapetti on paikoittain reijällinen.		X	
	Sähkövetoja ovat seinässä pintavetoina jalkalistan tuntumassa.		X	
	Uudistetun puolen vesivedot huonoina pintavetoina (Kuva: "Huone006-2")		X	
Ovet	SO-005. Tarkempaan kuntoarvioon katso ovikortit.		X	
Katto	Paneeli + maali, valkea		X	
	Maalipinta hyväkuntoinen, paikoittain vähän kellertynyt.		X	
	Kattolistat suhteellisen hyväkuntoiset.			X
	Huonekorkeus vaihtelee vahvasti tilassa -> Hyvää tilaa esimerkiksi koneellisen ilmanvaihdon laitteille (Kuva: "Huone006-2")			X
Lavuaari	Lavuaari rikkiäinen, pieni ja huonokuntoinen (Kuva: "Huone 006-3")		X	
Wc-pönttö	Wc-Pönttö puuttuu kokonaan (Kuva: Huone006-1)		X	
007	Pieni maalamaton, päällystämätön puinen porrashuone ullakolle.			X
Lattia	Käsittelemätön lankkulattia			X
Ovet	SO-006 ja SO-008, Tarkempaan kuntoarvioon katso ovikortit.		X	
Seinät	Päällystämätöntä hirttä ja laudoitusta, hyväkuntoinen (Kuva: Huone 007-1")			X
Katto	Paneeli, päällystämätön hyväkuntoinen.			X
Portaat	käsittelemätöntä puuta, kahdessa alimmassa askeleessa kulunutta maalia.			X
	Nousut 15kp h24-25cm. Askemat 14, e15-23cm (vahvavaihtelu).			X
	Nykyisessä käytössään porrashuone ja portaat ovat hyväkuntoiset ja toimivat. Ullakon käyttöön otossa portaat tulisi muttaa nykystandardeja vastaaviksi ja ne tulisivat tarvitsemaan huomattavasti enemmän tilaa.			
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA				
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ				
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ				

TILASELOSTE		SIVU:		
KOHDE: Kaksoisvahtitupa, Ylivieska		AIKA:		
TILOJEN NUMEROT	TILAN NIMI:	KORJ. KIIREELLISYYS		
		1	2	3
008, 009,	008 (Eteinen), 009 (Työhuone)			
008	Ränsistynyt tylikoppimainen huonetila		X	
Lattia	Muovimatto, Puunsävyinen, sekaröpelökuviointi (Kuva: "Huone 008-3")			X
	Lattiassa Muutamia harvoja tahroja ja epäpuhtauksia			X
	Jalkalistat puiset, maalatut, suorakulmaiset, osittain vähän kuluneet		X	
	Jalkalista paikoittain puuttellinen ja listan maalipintaa on jatkettu seinille.		X	
Seinät	Pinkopahvi + maali, persikansävyinen (Kuva: "Huone008-1").		X	
	Pinkopahvi kupruilee ja maalipinta irtoilee voimakkaasti		X	
	Sähkövedot pintavetoina, maalattuina			X
	Yhdellä seinällä pois käytöstä otettu Wc:n ovi		X	
Ovet	O2, SO-008, ja SO-009. Tarkempaan kuntoarvioon katso ovikortit.		X	
Ikkuna	F03, Tarkempaan kuntoarvioon katso Ikkunakortit		X	
Katto	Paneeli + maali, valkea		X	
	Maalipinnassa lohkeilua ja irtoilua (Kuva: "Huone008-4")		X	
	Huonekorkeus päätöihin nähden matalampi.			X
009	70-80-Luvun ilmeeseen uudistettu työhuone		X	
Lattia	Muovimatto, Puunsävyinen, sekaröpelökuviointi			X
	Jalkalistat puiset, suorakulmaiset, maalatut, pienet, suorakulmaiset			X
Seinät	Maalattu lastulevy, Ruskea (Kuva: "Huone009-2").			X
	Levyt suhteellisen hyvä kuntoiset, paikoittaisia pieniä vaurioita			X
	Sähköt pintavetoina, seinän sävyiksi maalattuina (Kuva: "Huone 009-10")			X
	Sulakepääkeskus vanhanmallinen ja näkyvillä (Kuva: "Huone009-6")		X	
	Uudistetun puolen vesiputket näkyvinä pintavetoina (Kuva: "Huone009-9")		X	
Ovet	SO-009, SO-010 ja SO-011 Tarkempaan kuntoarvioon katso ovikortit		X	
Ikkunat	F01 ja F02 Tarkempaan kuntoarvioon katso ikkunakortit		X	
Katto	Paneeli + maali, valkea			X
	Maalipinnassa paikoittaisia pieniä vaurioita			X
	Kattolista valkeaksi maalattu, hyväkuntoinen			X
	Huonekorkeus suuri.			X
	Valaisimet uusittuja loisteputkilamppuja, toimivia, ei parhaimman laatuaisia			X
Uuni/hormi	Vaalean ruskeaksi maalattu hormi, Kaapin sisään piiloitettu.		X	
	Maalipinta hilseilee vahvasti		X	
	Hormin vetävyttä emme voineet testata. Tarkistettava ennen käyttöönottoa			
Lavuaari	Hyväkuntoinen, uudehko allas. (Kuva: "houne009-4")			X
	Lattiassa lavuaarin kohdalla riski paikka vedenersityksen kannalta.		X	
Varastoseinämät	Maalattu lastulevy, Ruskea (Kuva: "Huone009-2").			X
	Varastojen ovet hyväkuntoiset ja toimivat.			X
	Hormin kohdalla varaston muoto epäkäytännöllinen ja varastojen ovet rajoittavat tilojen sivistettävyyttä.			
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA				
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ				
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ				

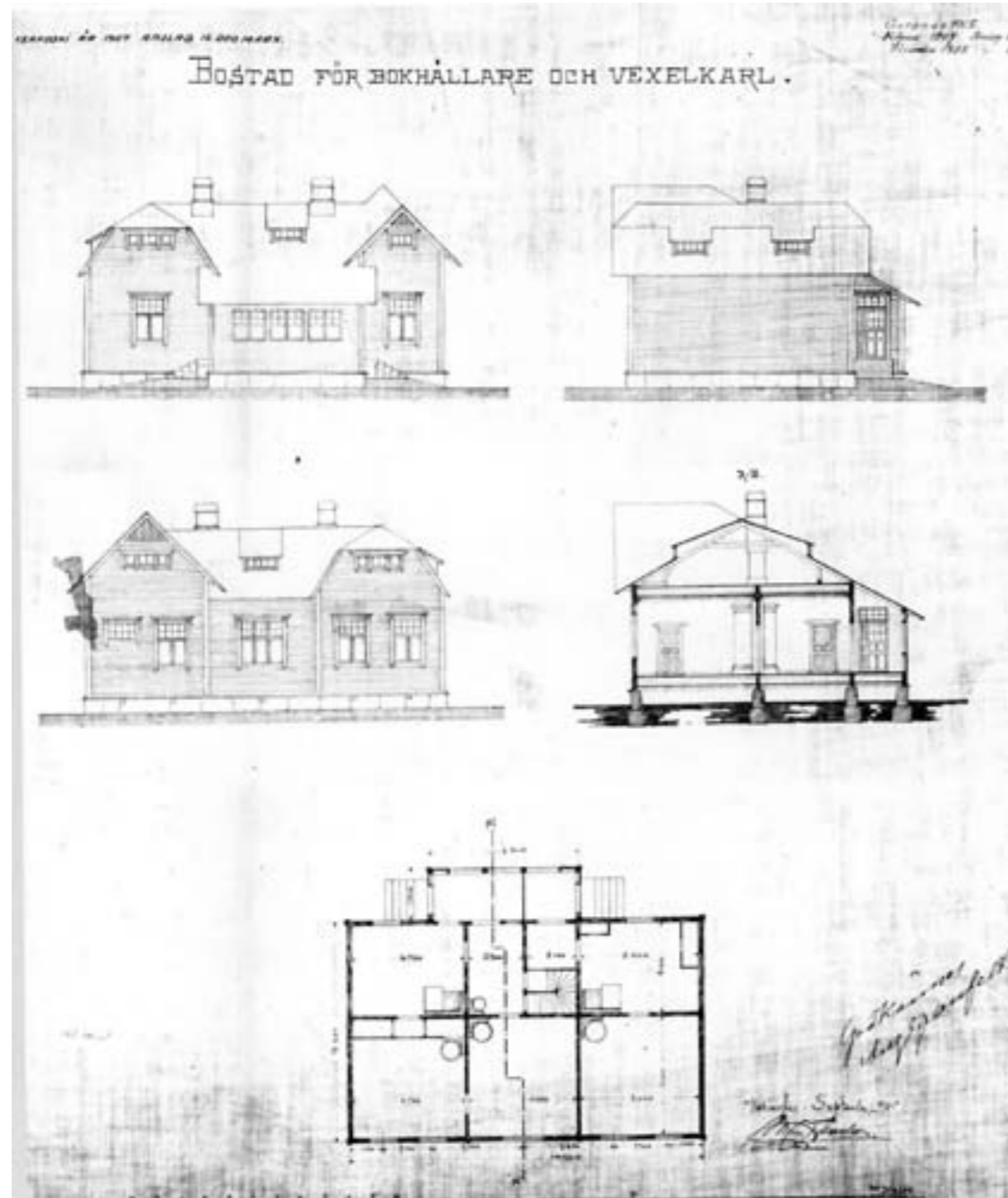
TILASELOSTE		SIVU:		
KOHDE: Kaksoisvahtitupa, Ylivieska		AIKA:		
TILOJEN NUMEROT	TILAN NIMI:	KORJ. KIIREELLISYYS		
		1	2	3
010, 011,	010 (Wc), 009 (Työhuone+minikeittiö),			
010	Ränsisytynyt pieni Wc tila (Kuva: "Huone010-3")		X	
Lattia	Muovimatto , Puunsävyinen, sekaröpelökuviointi			X
	Muovimatto nostettu seinälle niin että takana oleva rakenne on suojaamaton		X	
Seinät	Kaakelia imitoiva ohutlevy ja pinkopahvi + maali		X	
	Kaakelimainen pinta suhteellisen hyvässä kunnossa, paikoittain reikiä ja tahroja			X
	Pinkopahvi kupruilee ja maalipinata irtoilee (Kuva: Huone"010-4")		X	
	Sähkövetoja on seinässä pintavaetoina lattian tuntumassa.		X	
	Putkitusvedot pinta-asennuksina erittäin rumasti ja röpelöisesti		X	
Ovet	SO-010 . Tarkempaan kuntoarvioon katso ovikortit. (Kuva: Huone010-1)			X
Katto	Paneeli + maali , valkea		X	
	Maalipinta irtoilee vahvasti (Kuva: "Huone010-5")		X	
	Maalipinnan alta paljastuva maalikerros myös hilseilee.		X	
	Kattolistat suhteellisen hyväkuntoiset, maalipinta irtoilee paikoittain		X	
	Huonekorkeus korkea -> tilaa esim koneellisen ilmanvaihdon laitteille.		X	
Lavaaari	Ei ole , Lavaaari huone 009:ssä mahdollisesti puutteellisin vedeneristyksin		X	
Wc-pönttö	Wc-Pönttö Lohkeama sisällä, vaihdettava käyttöönoton yhteydessä.		X	
011	70-80-Luvun ilmeeseen uudistettu työhuone + pieni keittiö laajennus		X	
Lattia	Muovimatto , Kahta tyyppiä, jako uunin kohdalta (Kuva: "Huone 0011-3")			X
	Jalkalistat puiset, suorakulmaiset, maalatut, pienet, suorakulmaiset			X
Seinät	Maalattu lastulevy , Ruskea (Kuva: "Huone011-1").			X
	Levyt suhteellisen hyvä kuntoiset, paikoittaisia pieniä vaurioita			X
	Sähköt pintavetoina, seinän sävyiksi maalattuina (Kuva: "Huone 011-15")			X
Ovet	SO-012 ja SO-013 Tarkempaan kuntoarvioon katso ovikortit		X	
Ikkunat	F01 ja F02 Tarkempaan kuntoarvioon katso ikkunakortit		X	
	Ikkunoiden alla patterit, huonokuntoiset, riittämättömät (Kuva: "Huone011-4")		X	
Katto	Paneeli + maali , valkea			X
	Maalipinnassa paikoittaisia pieniä vaurioita			X
	Kattolista valkeaksi maalattu, hyväkuntoinen, Paikottaisia vaurioita			X
	Huonekorkeus suuri.			X
	Valaisimet uusittuja, toimivia, ei parhaimman laatuista		X	
Pönttöuuni	Pönttöuuni , Rukseksi maalattu hyväkuntoinen (Kuva: "Huone011-2")			X
	Pöntön maalipinta hyvässä kunnossa, paikottaisia pieniä vaurioita ja tahroja			X
	Oven pinta Erittäin hyvässä kunnossa			X
	Yläpellit ovat jumissa.		X	
	Hormin vetävyttä emme voineet testata. Tarkistettava ennen käyttöönottoa.			
	Uunin takana oleva betoniseinä pinnalta huonokuntoinen, esteettinen ongelma.			
Keittiö	Kalustus minimaalinen, nykyään puutteellinen ja säilytysla vähäinen.		X	
	Lieden yläpuolelta puuttuu liesituuletin.		X	
	Lieden toimivuus tulee tarkistaa käyttöönoton yhteydessä tai vaihtaa liesi.			
	Sähköpistokkeiden määrä erittäin vähäinen.			
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA				
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ				
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ				

TILASELOSTE		SIVU:		
KOHDE: Kaksoisvahtitupa, Ylivieska		AIKA:		
TILOJEN NUMEROT	TILAN NIMI:	KORJ. KIIREELLISYYS		
		1	2	3
012	012 (Suihku + lämmönvaraajatala)			
012	Riskialtis suihkutilta, jossa katossa lämminvesivaraaja.		X	
Lattia	Muovimatto , violetti vähän valkealla (Kuva: "Huone012-2)		X	
	Muovimatto nostettu seinälle niin että saumaan kasaantuu kosteutta		X	
	Lattiasta nousevat putkitukset luovat paljon riskialttiita saumoja.		X	
	Ennen kynnystä syventymä jossa vesi seisoo (Kuva:"Huone012-3")		X	
Seinät	Lastulevy Muovimatto päällysteellä ja maalattu lastulevy		X	
	Muovimaton saumat irtoilevat paikoittain (Kuva:"Huone012-5")		X	
	Lattian ja seinän välinen liitoskohta huonossa kunnossa, pinnassa		X	
	mustia pilkkuja, mahdollisesti hometta, Suositellaan lisätutkimusta			
	Käyttöönoton yhteydessä (Kuva: "Huone012-3")			
	Sähkövetoja on seinässä pintavaetoina lattian tuntumassa.		X	
	Suihkutila + tuollaiset sähkövedot = Huono idea			
	Putkitusvedot pinta-asennuksina erittäin runsaasti ja röpelöisesti		X	
	Putkitusten suojausmaalipinta on paikoittain erittäin kulunut		X	
Ovet	SO-012 . Tarkempaan kuntoarvioon katso ovikortit. (Kuva: Huone010-1)			X
Katto	Paneeli + maali , valkea			X
	Maalipinta hyväkuntoinen, paikoittain vähän kulunut			X
	Kattolistat suhteellisen hyväkuntoiset.			X
	Huonekorkeus korkea -> tilaa esim koneellisen ilmanvaihdon laitteille		X	
	lämmönvaraajan vieressä jos käyttöönottaessa tilan kosteusrasitus			
	huomioidaan laitteen kestävyuden kannalta (Kuva: "Huone 012-4")			
Lämmönvaraaja	Katon rajaan asennettu lämmönvaraaja on kyseenalainen ratkaisu,		X	
	Se kiinnittyy huoneen 009 kaapista löytyvään kivirakenteiseen hormiin,			
	Kiinnityksen ei pitäisi olla riski, ellei kosteusrasitus ruostuta kiinnikkeitä,			
	Suihkussa ajan saatossa kosteusrasitus saattaa aiheuttaa riskiä,			
	Nykyisellään kiinnitys näyttää toimivalta ja hyväkuntoiselta, myöskin			
	se on tehokasta korkean tilan käyttöä. Suotavaa olisi kuitenkin, Ettei			
	Noin raskaita laitteita kiinnitettäisiin suurikosteuksiseen tilaan, joka on			
	jatkuva käytössä, ellei saada sitä omaan tilaansa joka on suojattu			
	kosteudelta ja jolla suotavasti olisi myös alapoleista kannatusta.			
	Nykyisellään rakenne ei ole vielä riski, mutta jos käyttötarkoitus säilyy			
	samana niin ajansaatossa tässä kyseenalaisessa ratkaisussa on			
	Riskipotentialia. (Kuva: "Huone 012-4")			
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA				
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ				
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ				

Kirjanpitäjän/ Vaihdemiehen talo

Kirjanpitäjän- ja vaihdemiehen talon tyyppipiirustus
(lähde: Heli Soramäen Dipolomityö "Ylivieskan kasarmi")

3. Kirjanpitäjän/ Vaihdemiehen talo

3.1 Tiivistelmä

Ylivieskan kasarmi on rakennettu radan varteen rautatieaseman eteläpuolelle. Rakennuttajana on ollut Valtionrautatiet. Ylivieskan kautta kulkeva rata Seinäjoki – Oulu rakennettiin 1882–1886, ja rataosuus Ylivieska – Iisalmi valmistui 1926. Rautatien tulo paikkakunnalle merkitsi aina uutta aikakautta sen historiassa. Kun Ylivieskasta tuli risteysasema 1920-luvulla niin radan merkitys paikkakunnalle kasvoi entuudestaan. Ylivieskan kasarmialue onkin tänä päivänä suurin yksittäinen säilynyt rautatieläisten asuinalue Suomessa. Alue koostuu kolmesta asuinrakennuksesta ja vuonna 1925 rakennetusta tiilirunkoisesta vesitornista, jotka sijaitsevat radan puolella sekä Rautatienkadun puoleisesta työläisten puurivitalojonosta ja näiden välissä olevista talusrakennuksista. Kuntoarvio tehtiin radan puoleisiin asuinrakennuksiin: asemapäällikön taloon, kaksoisvahtitupaan ja kirjanpitäjän-vaihdemiehen taloon.

Ylivieskan asema-alueen rakennukset on toteutettu tyyppipiirrosten mukaan. Kaksoisvahtituvan, kirjanpitäjän-vaihdemiehen talon ja vesitornin, sekä kellarien piirrokset ovat arkkitehti Bruno Granholmin signeeraamat. 1920-luvulla rakennetut rakennukset ovat taas Thure Hellströmin signeeraamat. Rautatien puoleiset virka-asunnot ovat hyvin säilyttäneet alkuperäisiä piirteitään. Kun taas työläisten asuinrakennuksiksi 1920-luvulla rakennetut talot ovat muuntu- neet asuintarpeiden mukaan. Kolme neljästä Rautatienkadun puoleisesta talosta on vieläkin asuinkäytössä.

Alkuperäisten tyyppipiirrosten mukaan vuonna 1908 rakennettu kirjanpitäjä-vaihdemiehentalo edustaa kansallisromantiikkaa. Osa sen loistosta on kuitenkin kadotettu, kun 1960-luvulla jugend-tyylinen monimuotoinen katto purettiin. Tilalle rakennettiin sen ajan ihanteen mukainen hyvin pelkistetty harjakatto. Muutoksen jälkeen talon ullakko ei ole ollut käytössä. Rakennuksessa on kaksi huoneistoa, toisessa on yksi huone ja keittiö, ja isommassa kaksi huonetta ja keittiö. Huoneistoihin on omat sisäänkäynnit.

Kiireellisimmät toimenpiteet rakennuksen säilymisen kannalta

Koska vesikatteen kunto on huono ja räystäsrakenteet ovat vaurioituneet, on vesikate uusittava kokonaan kosteusvaurioiden pysäyttämiseksi. Koska huonokuntoinen vesikatto vaarantaa rakennuksen säilymisen kokonaisuudessaan, on vesikaton uusiminen ensiarvoisen tärkeää. Viimeistään katon korjaamisen yhteydessä rakennukseen on tehtävä hallittu sadevesijärjestelmä eli sadevesikourut, syöksytorvet sekä loiskekourut. Maanpinnan kallistuksen tulee olla 1:20 vähintään 3 metrin etäisyydellä rakennuksesta, jotta pintavesi ohjautuu pois rakennuksen perustuksista. Pohjoispuolen julkisivun alaosassa oleva reikä tulisi suojata hengittävällä levyllä (esimerkiksi vaneri), jottei vaurio jatkaisi hirsirungon tuhoamista. Alahelman vesilistat tulisi vaihtaa vanhan mallisiin uusiin. Ullakon eteläpään rikki mennyt, suojaamaton ikkuna tulisi peittää mahdollisimman nopeasti esimerkiksi levytyksellä. Etelän puoleisen ulko-oven postiluukku tulisi vaihtaa tiiviimpään tai vähintäänkin väliaikaisesti luukku tulisi tilkitä, jottei aukon kautta pystyisi avaamaan lukossa olevaa ovea.

Rakennuksen sisätilojen vauriot ovat pääasiassa pintapuolisia, eivätkä ne vaadi kiireellisiä toimenpiteitä.

7.6.2011 hyväksytty Ylivieska 2013 keskustan osayleiskaava

2. KOHDE- JA VIIVAMERKINNÄT

1. SUOJELUKOHDE, RAKENNETTU YMPÄRISTÖ.

Rakennusteollisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita tulee ylläpitää ja käyttää siten, että niiden arvo säilyy. Rakennuksia ei saa purkaa ilman MRL 127 §:ssä mainittua lupaa eikä niiden ulkoasua saa muuttaa siten, että niiden kulttuurihistoriallisesti arvokas tai niijoon kannalta merkittävä luonne kumoutuu. Numeroinnilla viitataan kaavaselostuksen liitteeseen 7. (va = valtakunnallisesti arvokas, ma = maakunnallisesti arvokas)

1. Ylivieskan kirkko ja Pepposani (va)	10. Puuhäikälän talomuseo (ma)
2. Helasalan mylly (va, suojeltu rakennussuojelulain nojalla, valtioneuvoston päätös N:o 5005, 5006, 5009/561/90 Helsinki 15.10.1992)	11. Radiosäntä (ma)
3. Seivästä (va)	12. Hamarin mylly ja talo (ma)
4. Mäki (ma)	13. Luola (ma)
5. Rautatieaseman alue	14. Savellan nuorisoseurantalo (ma)
5a. Vaihdtupa	15. Soukan puhti (ma)
5b. Asemarakennus (ma)	16. Vanha pappila
5c. Asuinrakennukset ja vestomi (ma)	17. Kirjasto - Kaupungintalo
5d. Veturitalli (ma)	18. Päivänimän koulu - Akustikkasali
6. Jaakola (ma)	19. Mattila
7. Katajan koulu (ma)	20. Nikkilä
8. Väsyä (ma)	21. Urheilutalo
9. Hirvelä (ma)	22. Kivijoen koulu
	23. Siltolan seurahuone
	24. Viijavanasto
	25. Osuuskauppa

3.2 Yleis- ja lähtötiedot

Sijainti ja ympäristö

Kirjanpitäjä-vaihdemiehentalo on pohjoisesta etelään päin laskien kasarmialueen kolmas asuinrakennus. Sen eteläisellä puolella on maamerkinä vesitorni ja idän puolelta se rajautuu ratapihaan. Pohjoispuolella on kaksoisvaihdtupa ja läntisellä julkisivulla sijaitsevat sisäänkäynnit avautuvat alueen keskelle. Talosta toiseen kuljetaan sorapintaisia, jo hieman nurmikoituneita kulkuväyliä.

Toimeksiantaja ja omistussuhteet

Kuntoarvion toimeksiantajana on nykyinen omistaja Ylivieskan kaupunki. Alue oli Valtionrautateiden omistuksessa vuoteen 1999 asti, jolloin se siirtyi Kapiteeli Oy:lle, ja edelleen vuonna 2004 Ylivieskan kaupungille. Kaupunkilaisten kuten päättäjienkin keskuudessa on jo pitkään ollut ristiriitaisia näkemyksiä alueen käytön suhteen. Koska käytölle ei ole valmistunut vuosikymmentenkään saatossa hyväksytyjä suunnitelmia, on seurauksena ollut alueen ja sen rakennusten kunnossapidon selkeä laiminlyönti. Osayleiskaavassa alueeseen on kohdistettu suojelumääräys, koska alueella on rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita. Asemakaavasta suojelumerkintä puuttuu edelleen.

Rakennus- ja kulttuurihistoriallisen arvon määrittely

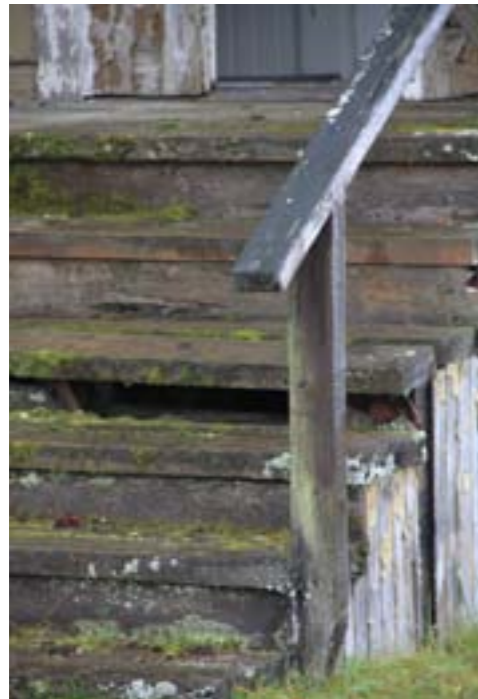
Ylivieskan kasarmialue on kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde, joka tulisi kunnostaa ja löytää sille luonteva käyttö. Kasarmialueen rakennukset luovat yhdessä vahvasti persoonallisen alueen, jonka arvo on suurempi, kuin yksittäisten rakennusten arvo itsessään. Ylivieskaan saapuvat junamatkailijat kohtaavat jo heti ensimmäiseksi kasarmialueen, joten sen merkitys Ylivieskan imagon kannalta on merkittävä. Kasarmialueella on merkittävä osa Ylivieskan historiassa, mutta sen arvo tunnustetaan myös valtakunnallisesti.

Vaihdemiehen- ja kirjanpitäjän talon ullakko on hyvä esimerkki ajan rakennustavasta. Alkuperäiset yläpohjarakenteet ja suuri osa kattokannattajista koristeellisine päätyineen ovat säilyneet muutostöistä huolimatta.

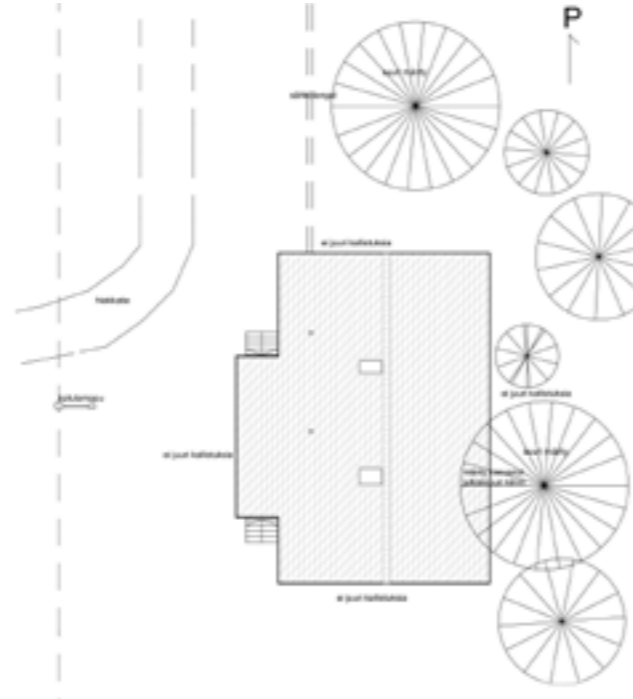
Alkuperäinen näyttävä kattomuoto muutettiin 1960-luvulla yksinkertaiseksi harjakatoksi, ja vesikatteen materiaali vaihdettiin pärekatteesta sementtitiileen. Kun Ylivieskasta tuli kaupunki 1970-luvulla, pärekatot kiellettiin ja sementtitiili lisättiin useisiin alueen rakennuksiin paloturvallisuussyistä. Ullakko ei ole ollut käytössä ainakaan 1960-luvun muutostöiden jälkeen, ja se on säilynyt kylmänä tilana ilman varsinaista käyttötarkoitusta. Rakennuksen arvolle voisi olla sopivaa palauttaa kattomuoto alkuperäiseen asuunsa.

Kirjanpitäjän/vaihdemiehen talo on perustettu alkuperäiselle kivisokkelille, ja alapohjan rakenteet ovat pääosin vanhoja. Lattiasa linoleumimaton alta paljastuvat vanhat siniharmaat lattialaudat, jotka ovat luultavasti olleet alkuperäinen esillä oleva lattiapinta päätellen lautojen maalauksesta sekä tiivistä ladonnasta. Nykyisin laudat ovat kuitenkin linoleumin alla. Korjauksia alapohjassa on tehty vähän; osaan alapohjasta on eriste vaihdettu mineraalivillaksi ja ryömintätalassa näkyy joitakin tuoreempia puutavarapaikkauksia. Lattia ja alapohja ovat yleisesti ottaen tehty hyvin ja huolellisesti hyvistä rakennustarvikkeista. Keittiön kohdalta (ks. liite vauriokartta) lattia on paikallisesti vaurioitunut.

Rakennuksen sisätilojen alkuperäinen henki on hyvin hahmotettavissa tilajaon säilyttyä alkuperäisen kaltaisena. Säilyttämisen arvoisia ovat huonejaon lisäksi alkuperäiset helmipaneloidut sisäkatot, alkuperäiset lattia- ja kattolistat, puiset peiliövet sekä pönttöuunit. Nykyiset pintamateriaalit ovat käyttöikänsä päässä, korjauksen ja vaihtamisen tarpeessa. Pintamateriaalivaihtamisessa tulisi kunnioittaa rakennuksen alkuperäistä henkeä.

Pohjoisen puoleiset portaat

Asemapiirustus

Kohteen kaavoitus- ja suojelutilanne

Kasarmialueen säilymistä on edesauttanut sen hieman syrjäinen sijainti ydinkeskustaan ja pääkatuun nähden. Ajan saatossa sen paikalle on suunniteltu mm. Halpa-Hallia, joka päätettiin rakentaa näkyvämmälle paikalle ydinkeskustaan, lähes naapurikortteliin. Nyt kuntoarvion kohteena olevat talot ovat olleet tyhjiään 1970–80-luvulta lähtien. Koko tämän ajan on käyty keskustelua purkamisen puolesta ja vastaan. Keskustelu kiihtyi 1990-luvulla. Silloin haettiin myös tapahtumapaikkaa paikallisille syysmarkkinoille, joissa lähialueen satoa voitaisiin kaupata ja kyllä esitellä. Kasarmi todettiin hyväksi sijainniksi ja vuodesta 1996 siellä on juhlittu Viljanpäivää. Tapahtuma on laajentunut ja saanut myös kulttuurisältöä seudun historiasta kertovien näytelmien keinoin. Viljanpäivän merkitys on ollut näiden vanhojen rakennusten yleisessä arvostuksessa ratkaiseva. Niiden avulla ihmiset ovat päässeet taloihin sisälle ja itse tutustumaan niiden rakenteisiin. Ulkoisesti huonokuntoiset talot lisäävät purku halukkuutta. Yhteisöllinen ja lämminhenkinen tapahtuma on avannut ihmisten silmiä. Tunne muuttaa näkökulmaa.

3.3 Ympäristö

3.3.1 Kuntoarvio

Kuntoarvion tekijät, työvaiheet ja suoristustapa

Kuntoarvio kirjanpitäjä-vaihdemiehentalosta suoritettiin ryhmissä. Ryhmässämme olivat Veera Limingoja, Emmi Mutikainen ja Eeva-Liisa Peteri. Tehtävänäimme oli historian selvittäminen ja ympäristön kuvaus. Lopuksi analysoimme löydöksiemme kautta tämänhetkistä tilannetta ja ideoimme myös rakennuksen seuraavaa mahdollista käyttötarkoitusta. Kuntoarvio suoritettiin 6.11.2015 kohteessa aistivaraisesti. Tallensimme havainnot muistiin kirjallisesti ja valokuvin. Lisäksi lähdemateriaalina raportin koostamisessa käytettiin paikalla tehtyjä haastatteluja, Heli Soramäen diplomityötä Ylivieskan kasarmi vuodelta 2008 ja kunnan kehityksen arvioinnissa aiemmin teetettyä kuntoarviota vuodelta 1998.

Kuntoarvion tulokset

Talon ympärillä on nurmimaata ja useampi mänty ja syreeni. Yhden männyn oksisto on päässyt kasvamaan liian lähelle rakennusta ja sen kattoa ja vaatisi pikaista karsimista. Muut kasvit ovat kauempana talosta. Piha ja sen kasvustot ovat hoitamattomat. Maanpinta on hieman ajansaatossa noussut. Tämä on selvää osittain nurmen alle jääneistä astinkivistä. Maanpinnan nousu ei tällä hetkellä uhkaa rakenteita, mutta rakennuksen ympäriltä puuttuivat kuitenkin tarvittavat kaadot, jotka ohjaisivat sadeveden rakennuksesta pois päin. Itseasiassa maanpinnassa ei ole talon lähetyillä korkeusvaihteluja, joten maanpinnan muokkaus korjaustoimenpiteisiin ryhtyessä on joka tapauksessa tarpeen. Lännen puoleisen verannan alla olevat kaksi perustuskiveä ovat liikkuneet ja vajonneet. Tämä voi olla seurausta routimisesta tai merkki alla olevan maa-aineksen soveltumattomuudesta. Seinälinjat ovat kuitenkin suorassa, koska nurkkakivet ovat pysyneet paikallaan, joten paikallinen korjaus riittänee.

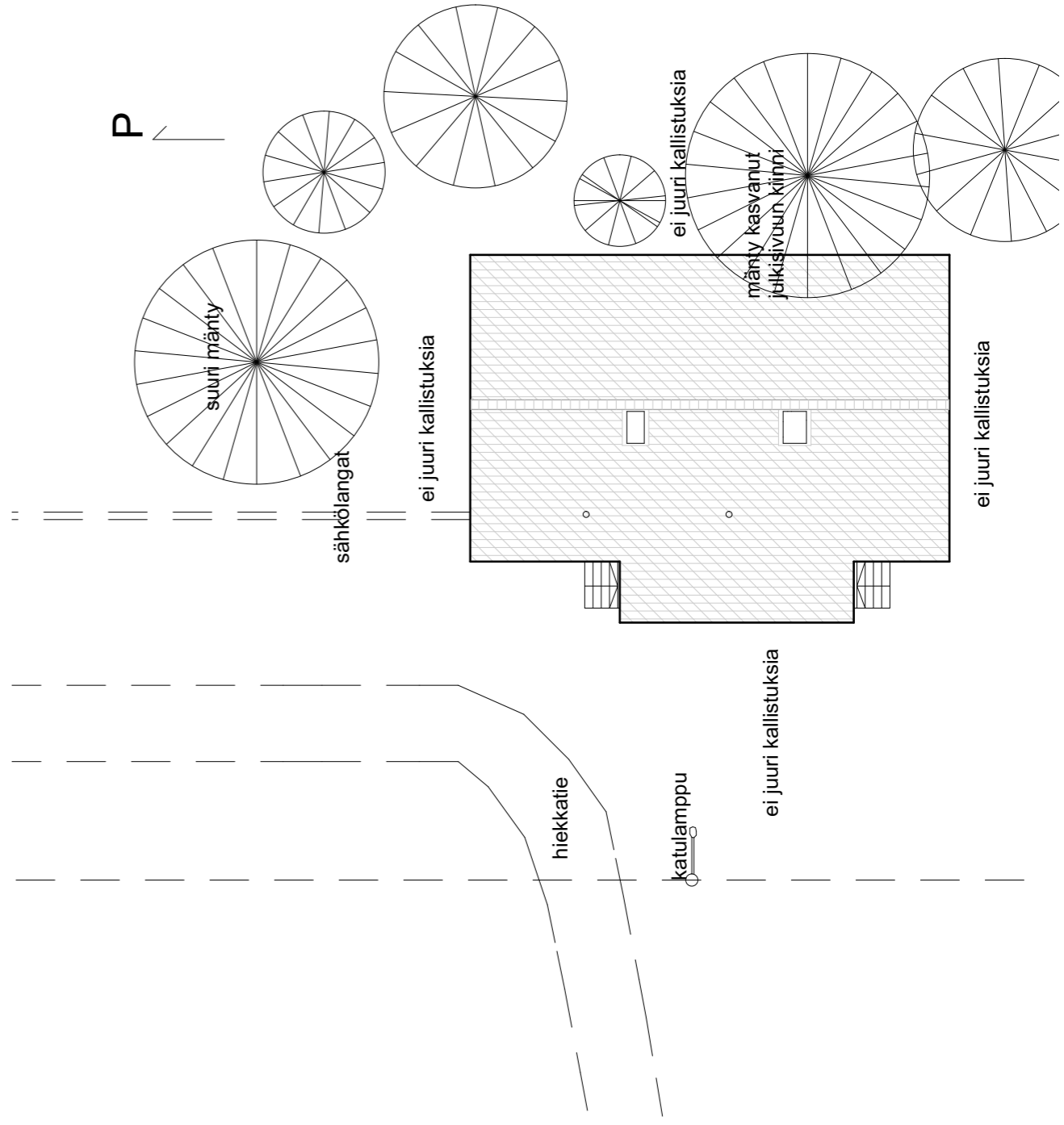
Sisäänkäyntien edessä olevat portaat ovat huonossa kunnossa, ja ne ovat tulleet elinkaarensa päähän. Puuportaavat eivät ole pitkäikäisiä, sillä niiden päällä ei ole katosta. Pohjoisen puoleiset ovat jo vaaralliset, koska yksi askelma on päästä laho ja rikki. Portaavat myös kasvavat sammalta ja ovat liukkaat. Etelään avautuvat portaavat ovat paremmassa kunnossa; ne voivat olla hieman uudemmat tai sitten niiden yläpuolella oleva vesikourun pätkä on vähentänyt kosteusrasitetta. Niistä kuitenkin puuttuu toisissa portaissa vielä tallessa oleva penkki. Luultavasti molemmat portaavat joudutaan uusimaan, koska niiden kaiteet ovat puutteelliset ja päälle satava vesi ohjautuu julkisivuun aiheuttaen siihen vauriota. Molempien uusimista puoltaa myös julkisivun symmetrisyys ja sen säilyttäminen. Uudet portaavat tulee valmistaa kosteusta kestävästä puusta, tai ne pitää korjata aina tarpeen mukaan.

Toiminnallinen tarkastelu käyttötarkoituksen kannalta

Kasarmialue sijaitsee aivan Ylivieskan keskustan tuntumassa rautatie- ja linja-autoaseman viereissä. Asuntorakentamisen lisäksi kasarmialue soveltuu erinomaisesti sijaintinsa perusteella liiketoiminnan harjoittamiselle. Vanhoista rakennuksista saa kunnostamalla persoonallisia toimistotiloja tai esimerkiksi tiloja harrastustoiminnalle. Useamman rakennuksen muodostama pihapiiri luo hyvät edellytykset yhteisöllisyyden syntymiselle.

3.3.2 Liitteet

Asemapiirustus
Valokuva-aineisto

Julkisivujen kunto vaihtelee suuresti ilmansuunnista riippuen. Kuvassa näkyy etelä- ja länsijulkisivut, joista eteläjulkisivu on huomattavasti kuluneempi.

A, D, F: Nurkkalautojen alapääst kosteusvaurioiset ja maalipinta on kulunut. Osassa nurkkalautoituksista on lahoa tai ovat halkeilleet. Alahelman vesilista on osittain lahonnut.

C: Sokkelikivet ovat paikallisesti kuistin kohdalla painuneet. Rako vesilistan ja sokkelikiven välissä on huomattava. Painuneet kivet pitäisi oikaista. Kivet itsessään ovat erittäin hyvässä kunnossa, niissä ei ole yhtään halkeamaa tai muitakaan vaurioita.

B, E: Julkisivu on portaan takaa kostunut ja osittain jo laho puuteellisen vedenpoiston seurauksena. Kosteusvaurio kokonaisuudessaan täytyy kartoittaa hyvin, poistaa sen aiheuttajat ja sitten korjata vauriokohdat. Vaurio todennäköisesti yhtyy alapohjan vaurioon, joka löytyi wc:n ja keittiön vesipisteiden välistä.

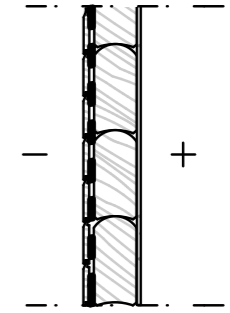
Nurkkalautojen kaksi maalikerrosta

3.4 Ulkoseinät, ikkunat ja ulko-ovet

3.4.1 Dokumentointi

Rakenteet

Ulkoverhous, höylätty vaakalautoitus
Tervapaperi
Hirsirunko ~ 175mm
Pintarakenteet

3.4.2 Kuntoarvio

Kuntoarvion tekijät, työvaiheet ja suoristustapa

Kuntoarvio kirjanpitäjä-vaihdemiehentalosta suoritettiin ryhmissä. Ryhmässämme olivat Veera Limingoja, Emmi Mutikainen ja Eeva-Liisa Peteri. Tehtävänämmä oli ulkoseinien, -ovien ja ikkunoiden kunnan arviointi. Kuntoarvio suoritettiin 6.11.2015 kohteessa aistivaraisesti. Tallensimme havainnot muistiin kirjallisesti ja valokuvin. Lisäksi lähdemateriaalina raportin koostamisessa käytettiin paikalla tehtyjä haastatteluja, Heli Soramäen diplomityötä Ylivieskan kasarmi vuodelta 2008 ja kunnan kehityksen arvioinnissa aiemmin teetettyä kuntoarviota vuodelta 1998.

Kuntoarvion tulokset

Rakennuksen ulkoseinän puuverhouksen kunto vaihtelee eri julkisivujen välillä. Julkisivuverhous on kunnostettavissa. Jos se osoittautuu tarpeettoman työlääksi, voidaan julkisivuverhous uusia kokonaan tai vain jonkun julkisivun osalta. Jos päädytään säilyttämään vanha julkisivu, siitä täytyy poistaa entinen kulunut maalipinta ja nukkaantunut pintakerros ja uusia maalaus. Paikka paikoin myös irronnutta, vaurioitunutta ja lahonnutta laudoitusta tulisi uusia. Myös kaikki vuori- ja koristelut tulee uusia vanhan mallin mukaan. Julkisivun maalin kulumiseen vaikuttaa suuresti julkisivun ilmansuunta. Etelässä maali on hilseillyt hyvin voimakkaasti verrattuna pohjoisjulkisivuun. Julkisivut on todennäköisesti aikoinaan maalattu keittomaalilla, ja uudestaan öljymaalilla. On suositeltavaa valita uudeksi maalityypiksi öljymaali tai petrooliöljymaali. Kunnostuksessa on suositeltavaa käyttää museoviraston korjauskortteja apuna.

Julkisivujen nurkkalautoissa on selvästi havaittavissa kaksi maalikerrosta. Edellistä kerrosta ei ole poistettu asianmukaisesti ennen uuden kerroksen maalausta. Vanhempi maalikerros on luultavasti maalattu öljymaalilla kun taas uudempi kerros on maalattu jollain muovipohjaisella akryylimaalilla, mikä todettiin polttokokeen avulla.

Julkisivu länteen. Yleisesti julkisivu on aika hyvässä kunnossa, mutta kuistin portaiden kohdalla julkisivuun kohdistuu suurempi kosteusrasite mikä on aiheuttanut paikoitellen jo vaurioita.

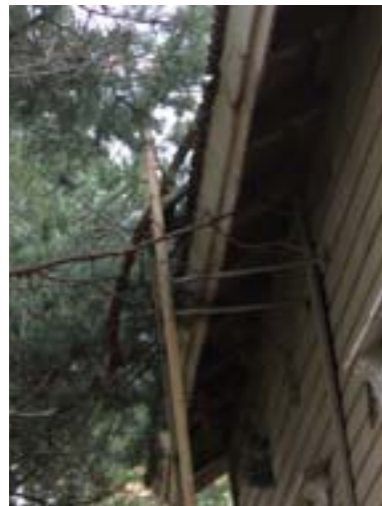
G: Nurkkalautojen alapäävät ovat kosteusvaurioiset, osittain lahot ja halkeilleet. Joudutaan ainakin osittain uusimaan.

I: Alahelman vesilista puuttuu kokonaan. Kaikki vesilistat täytyy uusia koko rakennuksesta. Oikeaoppisessa rakennuksen kunnossapidossa vesilistat pitäisi uusia tiuhempaan, vähintään kymmenen vuoden välein, mutta aina tilanteen, kunnon ja julkisivun ilmansuunnan mukaan.

H: Huomattava paikallinen vaurio. Lautoja on irronnut ja hirsirunko on tullut näkyville. Epäillään että joku työkone olisi vaurion takana. Hirsirakenne on jo pahoin vaurioitunut ja joistain kohdista pinnastaan laho. Vauriokohta pitäisi suojata pikimmiten. Hirret on korjattava ennen julkisivun paikoitusta. Vaurion korjaus tai ainakin suojaus on kiireellinen, ettei vaurio pahene tai leviä entisestään. Jos vaurio paikataan väliaikaisesti, paikkaus ei saa olla liian tiivis ja hengittämätön. Paikkauksen täytyy päästää vesihöyry läpi, mutta pitää sadevesi ulkona.

J, M: Nurkkalautojen alapäävät kosteusvaurioituneet ja alahelman vesilista on osittain laho.

K: Männyn oksat aiheuttavat tarpeentonta kosteusrasitetta julkisivulle ja katolle, sekä roskaa kattoa. Männystä pitäisi joko harventaa julkisivun lähetyiltä tai poistaa kokonaan.

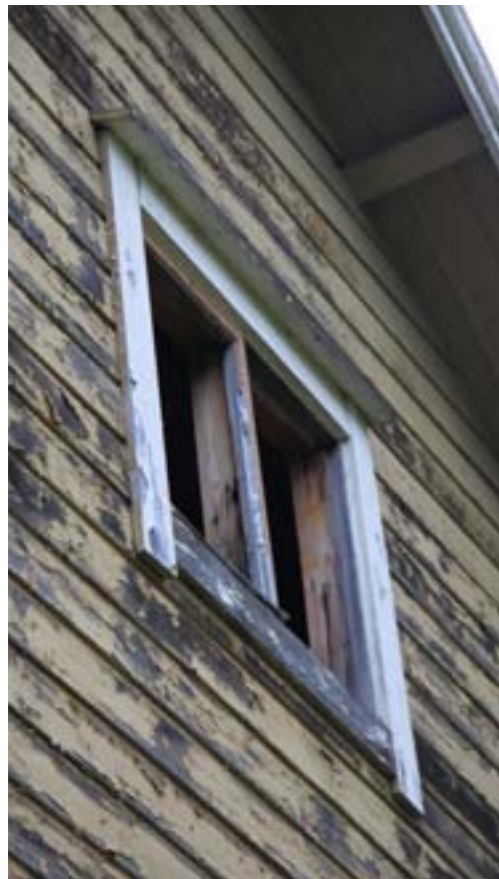
Pohjoisjulkisivu on muuten aika hyvässä kunnossa, mutta siellä on huomattava paikallinen vaurio julkisivun alaosassa.

Julkisivu itään. Päällisin puolin julkisivu on suhteellisen hyväkuntoinen. Vieressä oleva mänty on kasvanut liian lähelle rakennusta mikä aiheuttaa ongelmia etenkin rakennuksen yläosassa. Männystä pitäisi ainakin poistaa rakennuksen lähelle tulevat oksat, tai kaataa koko mänty.

L: Alahelman vesilista kosteusvaurioitunut, lohkeillut ja kasvaa paikka paikoin sammalta.

P: Alahelman vesilista kauttaaltaan huono kuntoinen, osittain laho ja osittain jo puuttuu kokonaan.

Q: Julkisivu laudoituksessa on paikoin isompi lahovaurio johon on syntynyt jopa reikä.

N, O: Maanpinnalta tarkasteltuna julkisivun yläosa ullakon kohdalla näytti pahasti vaurioituneilta, jopa lahoilta. Olisi hyvä tikkaiden avulla tarkistaa vaurion laajuus ja taso.

Ikkunatyypit

F10 ja F11

Kuistin ikkunat F03 ja F04

F07

F09

Eteläinen julkisivu on huonoimmassa kunnossa. Maali on hyvin kulunut ja hilseillyt. Julkisivun yläosassa, ullakon kohdalla julkisivulaudoitus on mustunut. Laudoitus on todennäköisesti lahonnut pahasti mustuneilta osilta.

Ikkunat

Rakennuksessa on käytetty viittä erilaista ikkunatyyppiä. Alakerran ikkunoista F01, F02, F05, F06 ja F08 ovat keskenään samanmallisia, samoin F03 ja F04. Alakerrassa on vielä itäjulkisivulla ikkunat F07 ja F09, jotka ovat tyypiltään omanlaisiansa. Ullakon päätyikkunat F10 ja F11 ovat keskenään samanlaisia. Ikkunoiden kunnostuksessa on suositeltavaa käyttää museoviraston korjauskortteja apuna.

Tällä hetkellä kylmillään olevan ullakkokerroksen päätyikkunat ovat huonossa kunnossa. Ikkunalasit puuttuvat yhtä lukuun ottamatta kokonaan, tästä aiheutuu suurta kosteusrasitusta ullakkotiloihin sateen ja lumen päästessä ikkunoista sisälle. Ikkunat ovat pystypuitteella jaettuina, yksilasisiä ulosaukeavia ikkunoita. Puitteet ovat osittain lahonneet ja huonossa kunnossa. Osa puitteista puuttuu. Karmit ovat kosteat ja harmaantuneet. Pohjoiseen päin oleva ikkuna on peitetty ulkoa. Ikkunat eivät ole alkuperäisiä, vaan todennäköisesti ne on tehty samalla kun kattomuotoa on yksinkertaistettu 1960-luvulla. Ikkunat tulisi uusiksi kokonaan mahdollisimman pian, lisäksi ikkunoihin tulisi lisätä vesilistat tai -pellitykset. Etelään päin oleva ikkuna tulisi peittää välittömästi, jotta ullakolle ei pääse lisää kosteutta. Ikkunoiden korjauksen yhteydessä pitää ullakkotilan tuulettavuus tarkistaa. Uudet ikkunat tulee valita korjaussuunnitelman mukaan. Jos halutaan säilyttää nykyinen kattomuoto, niin tämänhetkisiä voidaan käyttää esikuvana. Jos taas päädytään palauttavaan ratkaisuun ja kattomuoto muutetaan takaisin jugend tyyliksi, niin ikkunoiden malli olisi hyvä alkuperäisen kaltainen.

Alakerran alkuperäiset, kansallisromantiikan ajan tyyliä noudattavat, kaksilasiset ikkunat on rikkoutuneiden lasien osalta peitetty levyillä. Ikkunalistat ja puitteet tulisi maalata uudestaan. Karmien ja puitteiden puuosat ovat pääosin kohtalaisen hyvässä kunnossa. Talon pohjoispäädyn isomman huoneen ikkunoiden sisäpuutteita puuttui. Osa oli irrotettuna lattialla. Ikkunat ovat kunnostettavissa. Rikkoutuneet lasit voidaan korvata uusilla ja ikkunoiden tiivyyttä voidaan parantaa. Irrallaan olevat sisäpuutteet on hyvä varastoida asianmukaisesti kunnostamiseen asti, ja puuttuvat puitteet voidaan valmistaa vanhan mallin mukaan. Ikkunoissa ei ole vesipellityksiä ja ne tulisivat asentaa uusien vaurioiden syntymisen ehkäisemiseksi, tai varmistaa tippalistan toimivuus. Jos ikkunoiden energiatehokkuutta halutaan parantaa, voidaan ikkunoihin asentaa uudet sisäpuutteet ja näihin uudet lasit.

Ikkunatyypit

F01, F02, F05, F06 ja F08

Ulko-ovet

Ulko-ovi UO1

Ulko-ovi UO2

Ulko-ovet

Etelänpuoleinen ulko-ovi on kunnostettavissa. Kokopuinen, maalattu ovilehti on kokonaisuudessaan kohtalaisen hyvässä kunnossa. Ovilehti on ulkopuolelta paneloitu, panelointi on helmasta kosteusvaurioinen ja maali on huonossa kunnossa. Paneloinnin voi vaihtaa vanhan mukaiseksi. Karmeissa ja kynnyksessä on paikoitellen kosteusvaurioita. Kosteusvauriot ovat todennäköisesti syntyneet puuttuvan vedenohjauksen seurauksena. Vaurioituneet kohdat tulisi korjata tai vaihtaa karmit ja kynnykset kokonaan uusiin. Ulkopuolisten vuorilautojen ja koristelutojen maali on huonossa kunnossa ja vesipellitys puuttuu kokonaan. Vesipellitys olisi suositeltavaa lisätä ja listat tulisi uusia vanhan mallin mukaisesti. Sisäpuolen listoitukset on hyvässä kunnossa. Heloitus on kunnostettavissa. Lukitusjärjestelmä on uusittu ja oven avattavuus on hyvä, vasikkaosaa ei saatu auki. Lukittu ovi saatiin avattua postiluukun kautta, mikä asettaa rakennuksen alttiiksi ilkivallalle. Postiluukku tulisi esimerkiksi ruuvata kiinni mahdollisimman pian.

Pohjoisenpuoleinen ulko-ovi on kunnostettavissa. Kokopuinen, maalattu ovilehti on kokonaisuudessaan kohtalaisen hyvässä kunnossa. Vasikkaosa on rikkoutunut yläosasta mahdollisesti puutteellisen vedenohjauksen ja katoksen puuttumisen vuoksi. Vasikassa ollut postilaatikko on peitetty. Vasikan vaurioitunut osa tulisi korjata, tai vaihtaa koko vasikka vanhan mallin mukaiseen uuteen. Uuteen vasikkaan voitaisiin tarvittaessa asentaa uusi postilaatikko nykyaikaisine tiivistyksineen. Karmeissa on paikoitellen lahoa ja ne täytyy korjata tai vaihtaa uusiin. Ulkopuolisten vuorilautojen ja koristelutojen maali on huonossa kunnossa ja vesipellitys puuttuu kokonaan. Vesipellitys olisi suositeltavaa lisätä ja listat tulisi uusia vanhan mallin mukaisesti. Sisäpuolen listoitukset on kunnossa. Heloitus on ainakin osittain kunnostettavissa. Lukitusjärjestelmä on uusittu ja ovien avattavuus on hyvä. Kynnykset on kohtalaisen hyvässä kunnossa. Kynnyksen ulko-osa täytyy vaihtaa. Vasikkaosaa ei saatu auki vaurion aiheuttaman kosteuslaajenemisen vuoksi.

3.4.3 Pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma PTS

Edellinen kuntoarvio kohteesta on tehty vuonna 1998. Kirjanpitäjän-vaihdemiehen talossa ehdotettuja kiireellisiä korjaustoimenpiteitä ei ole edes julkisivujen suhteen toteutettu. Julkisivuverhous on mennyt huonompaan kuntoon, eikä pohjoispuolen julkisivun alaosan reikää ole edelleenkaan korjattu. Alahelman vesilistat ovat myös vaihtamatta ja todennäköisesti vielä aikaisempaa huonommalla kunnossa. Ikkunoiden suhteen ei ole tehty muutoksia edellisen kuntoarvion jälkeen, korkeintaan rikki menneitä ikkunoita on suojattu levytyksin. Ulko-ovien lukitusjärjestelmät olivat uuden tuntuisia, mutta niiden asentamisajankohdasta ei ole tarkempaa selvyyttä.

Kiireellisiä korjaustoimenpiteitä kirjanpitäjän-vaihdemiehen talossa ikkunoiden, ulko-ovien ja julkisivujen suhteen: Ullakon eteläpäädyn rikki mennyt, suojaamaton ikkuna tulisi peittää mahdollisimman nopeasti esimerkiksi levytyksellä. Etelän puoleisen ulko-oven postiluukku tulisi vaihtaa tiiviimpään tai vähintäänkin väliaikaisesti luukku tulisi tilkitä, jottei aukon kautta pystyttäisi avaamaan lukossa olevaa ovea. Pohjoispuolen julkisivun alaosassa oleva reikä tulisi suojata hengittävällä levyllä (esimerkiksi vaneri), jottei vaurio jatkaisi hirsirungon tuhoamista. Alahelman vesilistat tulisi vaihtaa vanhan mallisiin uusiin. Lisäksi sisäänkäyntien portaat ovat vaarallisen huonossa kunnossa ja ne tulisi korjata pikimmiten. Ulkovalaistuksen riittävyys olisi tarkistettava.

3.4.4 Liitteet

- Seinärakenne
- Julkisivujen vauriokaaviot
- Valokuva-aineisto

Kuva 1. Yleisnäkymä ullakolta pohjoiseen päin.

Kuva 2. Kuva etelän puoleisesta päädyistä. Päädyn ikkunan lasit ovat rikkoutuneet.

Kuva 3. Kosteusvaurio etelän puoleisen hormin ja vesikaton liitoskohdassa.

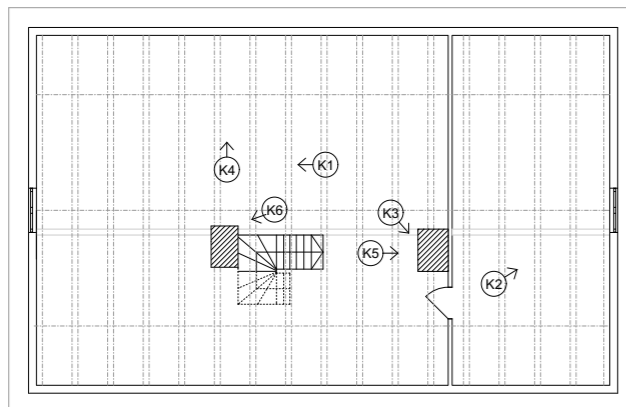
Kuva 4. Vesikaton vuotokohdasta aiheutunut pieni kosteusvaurio katteenaluslaudoituksessa.

Kuva 5. Etelän puoleinen hormi.

Kuva 6. Pohjoisen puoleinen hormi

3.5 Ullakko ja yläpohja, vesikatto, vedenpoistojärjestelmä

3.5.1 Dokumentointi

Rakenteet

Ullakon jakaa kahteen eri tilaan ohut harvalaudoitettu seinä, joka ei todennäköisesti ole alkuperäinen. Ullakolla on kaksi ikkunaa, joista toisen lasit ovat rikki. Rikkinäinen ikkuna on täysin auki päästäten sateen ja lumen ullakolle.

Ullakon yläpohjarakenne on puurakenteinen ja säilynyt alkuperäisenä. Se on eristetty lattialautojen alta 18 cm syvyydeltä käyttäen ajalle tyyppilliseen tapaan hiekkaa (palo- ja painokerros), sammalta ja olkia. Eristemateriaalit ovat säilyneet kuivina. Joitakin lattialautoja puuttuu ullakolta. Kattotuolit ovat hyväkuntoisia ja vanhoja, joitakin uusittuja kannattimia on nähtävissä.

Kattomuotona on harjakatto. Huonokuntoisen vesikaton rakennekerrokset ovat sementtitiili, aluskatteena mahdollisesti bitumikermi, aluslaudoitus ja kattorakenteet. Räystäiden pituus on noin 50 cm. Kattomuoto on muutettu 1960-luvulla yksinkertaisempaan suuntaan, joten vesikatto ei ole säilynyt alkuperäisenä. Vesikattorakenne on eristämätön. Katteenaluslaudoituksen päällä on nähtävissä bitumikermiä hormien ympärillä. Sementtitiilen aluskatteena on todennäköisesti bitumikermi.

3.5.2 Kuntoarvio

Kuntoarvion tekijät, työvaiheet ja suoristustapa

Ryhmään kuuluivat arkkitehtiopilaat Maija Poukka, Silja Mikkonen ja Anna-Riikka Tiainen. Kuntoarvio suoritettiin 6.11.2015 kohteessa aistivaraisesti.

Kuntoarvion tulokset

Ullakon rakenteet ovat yleisesti ottaen kuivia ja hyväkuntoisia. Vesikaton huonon kunnon huomioiden paikallisten kosteusvaurioiden määrä on vähäinen.

Ullakon tuuletus on puutteellinen, eikä räystäällä ole nähtävissä ilmarakoja. Tällä hetkellä ullakko kuitenkin tuulettuu etelän puoleisen päädyn rikkinäisen ikkunan kautta (kuva 2). Ikkunan kautta sade ja lumi pääsevät sisään ullakolle ja voivat aiheuttaa kosteusvaurion yläpohjarakenteeseen. Tästä ei kuitenkaan ollut vielä merkkejä silmämääräisesti nähtävissä.

Kattorakenteissa on tapahtunut pientä puurakenteille luonnollista elämistä vesivaa'an ja silmämääräisen arvioinnin perusteella. Osa kattorakenteista on uusittu (kuva 1), todennäköisesti kattomuodon muutoksen yhteydessä tehtynä toimenpiteenä. Kattorakenteet ovat kuivia ja silmämääräisesti hyvässä kunnossa.

Hormien ympärillä vesikatossa on havaittavissa selviä vuotokohtia, joista päivän valo pääsee läpi. Etelän puoleisen hormin vieressä on vuodosta aiheutunut kosteusvaurio katteenaluslaudoituksessa (kuva 3) ja ullakon lattialaudoissa pieni lahovaurio vuotokohdan alla. Lisäksi vesikatteessa oli havaittavissa yksi kosteusvaurio ja mikrobikasvustoa katteenaluslaudoituksessa (kuva 4). 1. kerroksen kattopinnoissa ei ole näkyvissä kosteusvaurioita vesikaton vuotokohtien alla.

Hormeissa oli nähtävissä ohuita halkeamia, joista osa oli paikattu. Eteläpuolen hormissa halkeamat oli paikattu, eikä vaurioita ollut syntynyt enää uudelleen (kuva 5). Pohjoispuoleisessa hormissa oli kuitenkin myös uudelleen auenneita halkeamia (kuva 6)

Hormien ympärille yläpohjarakenteeseen tehty tutkimus osoitti, että palosuojaus yläpohjarakenteessa on tehty tiilimuurauksella hormin ympärille. Sammaleriste ja puiset rakenteet on tuotu kiinni hormiin.

Kuva 1.

Kuva 2.

Kuva 3.

Kuva 4.

Kuva 5.

Yläpohjan kuntoarvio tehtiin silmämääräisesti arvioiden katolle kiipeämättä (kuva 1). Vesikatossa voi havaita vähäistä painumaa harjalla johtuen hirsirakenteiden elämisestä ja luonnollisesta painumisesta. Räystäältä rakenne on painunut ja risaiseksi lahonnut, mikä johtuu sadevesijärjestelmän puuttumisesta (kuva 2). Osa räystäslaudoista on irronnut, lahonnut ja maalipinta on heikossa kunnossa (kuva 3). Kate on runsaan sammalen ja jäkälän peitossa ja siitä puuttuu kaksi tiiltä lappeelta ja harjalta sekä räystäältä useita (kuvat 4, 5 ja 6). Piiput ovat päällisin puolin kunnossa. Läpivientien suojapellitykset repsottavat päästäten sadeveden vuotamaan rakenteisiin. Ullakolta katsottaessa hormin vieressä on selviä rakoja, joista valo tulee suoraan lävitse. Vuotokohdista johtuvia pahoja vaurioita ullakolla ei kuitenkaan ole.

Vedenpoisto katolla ei toimi hallitusti, sillä vanhasta vedenpoistojärjestelmästä on jäljellä ainoastaan räystäskourujen pätkiä. Maa sokkelin vierellä on sammaloitunutta, mikä kieli myös maakallistuksen riittämättömyydestä.

Talotikkaat ovat hyvässä kunnossa ja tuntuvat tukevilta. Vesikatolla puinen kattosilta on lahonnut käyttökelvottomaksi.

Kuva 6.

3.5.3 Pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma PTS

Rikkoontunut ikkuna on väliaikaisesti peitettävä mahdollisimman pian, jotta sade ja lumi eivät pääse ullakolle. Ullakon rikkoontunut ikkuna tulee korjata tai uusita. Tilojen käyttöönoton yhteydessä on tarkistettava rikkiäisen ikkunan läheisyydessä yläpohjarakenteen kunto, sillä rakenteeseen on voinut päästä kosteutta. Merkkejä vauriosta ei nyt havaittu.

Koska vesikatteen kunto on huono ja räystäsrakenteet ovat vaurioituneet, on vesikate uusittava kokonaan kosteusvaurioiden pysäyttämiseksi. Katteenaluslaudituksen kunto tulee tarkastaa ja laudoitus uusita vaurioituneilta kohdilta. Kattotuolien korjauksen tarve tulee selvittää vesikatteen uusimisen yhteydessä.

Uutta vesikatetta asennettaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota läpivientien ja vesikaterakenteen tiiviisiin liitoksiin. Vesikattorakenteen uusimisen yhteydessä on huolehdittava, että räystäälle jäävät ilmaratot yläpohjan tuuletusta varten. Seinään tuuletusrakojen kohdalle lisätään pieneläinverkko, jottei ullakolle pääse roskia tai pieniä eläimiä. Tuuletuksen toimivuuden

OY Arkkitehtuurin tiedekunta Korjausrakentaminen Kuntoarviokurssi 2015 - Ylivieskan kasarmi

kannalta on kannattavaa poistaa seinän viereltä sinne kerääntyneet tavarat ja roskat. Ullakon lattialautojen paikalliset lahovauriot ovat hyvin vähäisiä, eikä uusiminen ole tarpeen, jos tila pysyy alkuperäisessä käytössään. Yläpohjarakenteen kunto tulee tarkastaa vesikaton vuoto-kohtien alta. Kun rakennus otetaan käyttöön, tulee WC:n tuuletushormit eristää, jotta niihin ei kondensoidu kosteutta.

Katon uusimisen yhteydessä voidaan myös harkita vanhan kattomuodon palauttamista, jolloin ullakkotilat voitaisiin ottaa käyttöön.

Tulisijojen käyttöönotto vaatii nykyisen palosuojauksen riittävyyden tarkistamisen paloviranomaisilta. Toimivin ratkaisu olisi lisätä yläpohjarakenteeseen palonsuojavillaa hormin ympärille. Lisäksi hormien halkeamat tulee tarkistaa ja paikata ennen niiden käyttöönottoa.

Koska huonokuntoinen vesikatto vaarantaa rakennuksen säilymisen kokonaisuudessaan, on vesikaton uusiminen ensiarvoisen tärkeää. Katetta korjattaessa sen ulkonäkö, tekotapa ja toimintaperiaate säilytetään. Vesikatto uusitaan vaihtamalla huonokuntoinen tiilikate ja korjaamalla lahonneet räystäsrakenteet ja painumat. Aluskatteen päälle voidaan laittaa uudet tiiliruoteet ja asentaa sementtitiilet. Mikäli alkuperäinen kattomuoto päätetään palauttaa, katemateriaaliksi soveltuu käytännöllisistä syistä huopakate. Muutoin alueen rakennusten yhtenäisyyden vuoksi on suositeltavaa pitäytyä sementtitiilessä.

Läpivientien vuotokohtien aiheuttamat vahingot kartoitetaan ja korjataan sekä läpiviennit tiivistetään. Savupiippujen juureen voidaan taivuttaa juuripellit sinkitystä pellistä ja aluskate tiivistää piipunjuuresta bitumihuovalla. Tyypillisenä ongelmakohtana asemarakennuksissa oleva ulkoseinien ja kattovasojen liitos tarkistetaan. Kattotuolien päiden, vuoliaisten, ja otsalautojen koristeleikkaukset säilytetään ja jäljennetään mahdollisiin korvaaviin rakennusosiin.

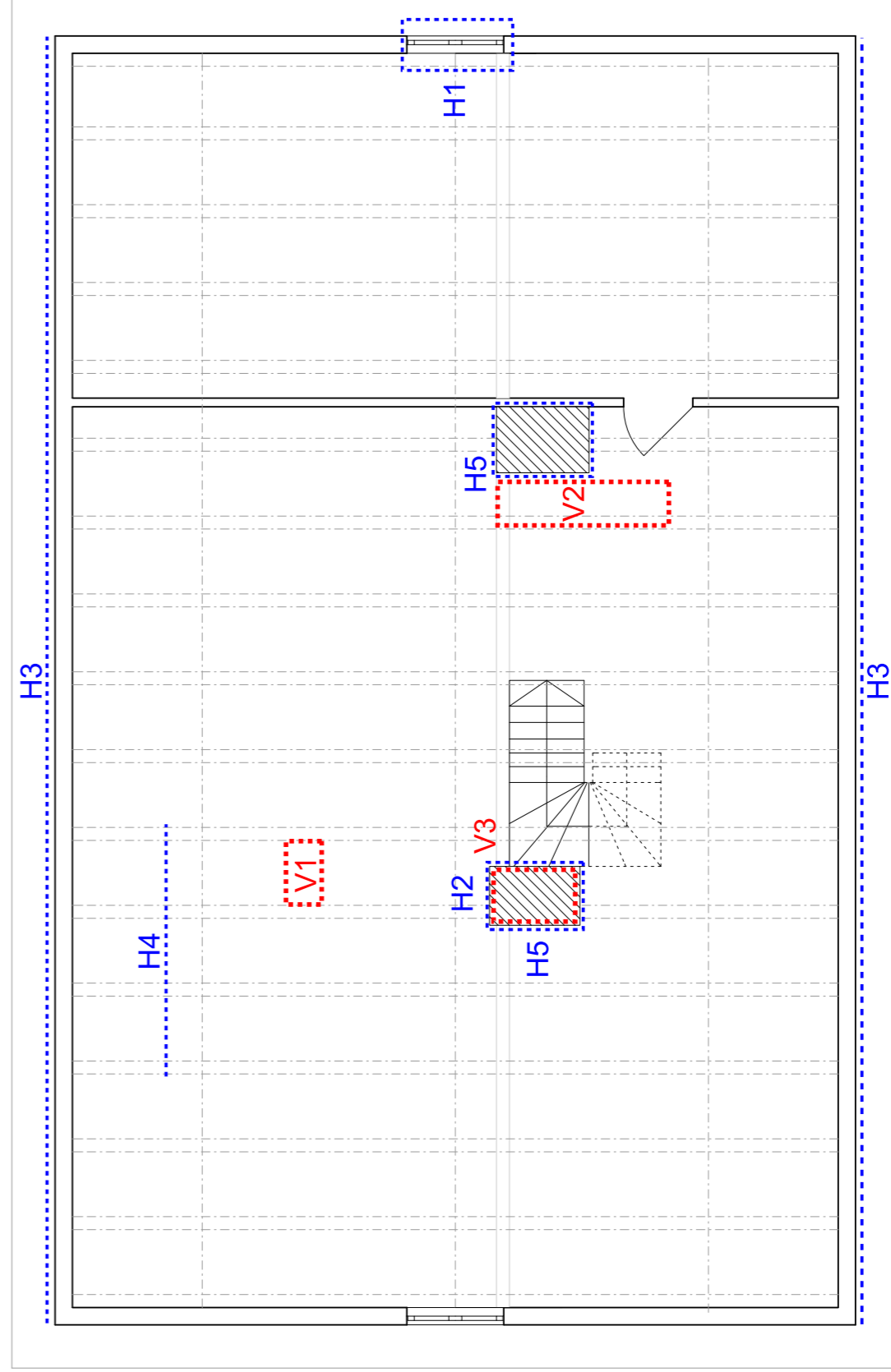
Sadevesijärjestelmä uusitaan täysin tuomalla sadevesikourut, syöksytorvet sekä loiskekourut. Kulttuuri- ja rakennushistoriallisesti arvokkaassa, vanhassa rakennuksessa ei tulisi käyttää nykyaikaisia muovipinnoitettuja ja kömpelöitä (kulmikkaita) räystäskouruja ja syöksytorvia.

Maanpinnan kallistuksen tulee olla 1:20 vähintään 3 metrin etäisyydellä rakennuksesta, jotta pintavesi ohjautuu pois rakennuksen perustuksista. Salaojien kaivaminen ei ole suositeltavaa, sillä kaivutyöt voivat liikuttaa perustuksia.

Katolla liikkumisesta on tehtävä turvallista nuohoussillan ja tikkaiden osalta. Lumiesteet asennetaan sisäänkäynnin puoleiselle lappeelle.

3.5.4 Liitteet

Vauriokaavio
Valokuva-aineisto

HUOMIOITA

- H1 Ikkunan lasit ovat rikki eikä ikkunaa ei ole peiteity
- H2 Palokaikko hormin ympärillä puutteellinen
- H3 Tuuletus räystäältä puutteellinen
- H4 Uusittuja kattokannattimia
- H5 Vuotokohtia vesikatteessa hormien ympärillä

VAURIOITA

- V1 Pieni kosteusvaurio vesikatteen aluslaudoituksessa
- V2 Kosteusvaurio vesikatteen aluslaudoituksessa ja lahonneita lattialautoja
- V3 Halkeamia hormissa

Kuva 1: kivijalka

Kuva 2: notkahtaneet perustuskivet

Kuva 3: tuuletusaukko ja vaurioitunut vesilauta

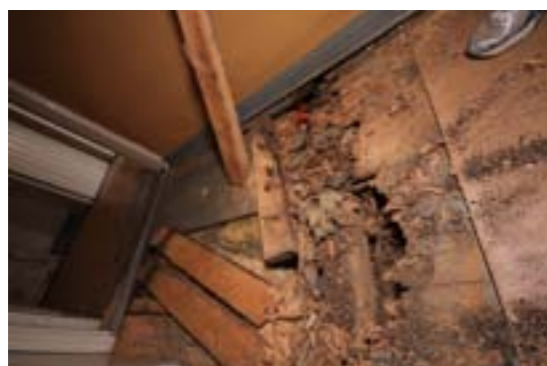
Kuva 4: ryömintätilan lautakehä

Kuva 5: uunin tiiliperustus

Kuva 6: vaurioitunut alapohja ennen pohjan aukaisua

Kuva 7: Avattu alapohja, vaurioitunut lauta sekä numeroidut lattialaudat

Kuva 8: Alapohjan eristepaksuus

3.6 Alapohja ja sokkeli, kellari

3.6.1 Dokumentointi

Rakenteet

Kirjanpitäjän/vaihdemiehen talo on perustettu n. 300 mm paksulle harkkokivelle (kuva 1). Ryömintätilassa, rakennuksen keskellä on perustuksena luonnonkiviladontaa. Harkkokiviperustus on ehjä, mutta siinä on painaumia. Kolme kiveä (kuva 2) ovat keikahtaneet eteisen kohdalla alimmaisen hirren alta. Julkisivun vesilistat ovat vaurioituneet. Rossipohjan tuuletus toteutuu 280 x 220 mm kokoisilla tuuletusaukoilla, jotka ovat talon itä- sekä länsipuolen sokkelissa. Ryömintätilaa ei päästy tutkimaan ja sitä havainnoitiin tuuletusaukkojen kautta valokuvaamalla ja arvioimalla silmämääräisesti. Ryömintätilassa on tiili- sekä luonnonkiviladontainen tulisijan perustus (kuva 5). Ryömintätilassa on myös lautavuorattu kehä, jonka epäilemme olevan vanha kellari (kuva 4) tai jokin taloteknisiin järjestelmiin liittyvä kotelointi. Lautavuorauksen ympärillä on sahanpurua. Laudoitus sijaitsee portaan lähetyvillä, mutta sisällä merkkejä kellarista ei näy.

Alapohja avattiin vain keittiön kohdalta eikä muiden huoneiden alapohjaa päästy tutkimaan. Yleisesti ottaen alapohja on hyvin rakennettu ja hyvässä kunnossa. Keittiön lautarakenne huomattiin numeroiduksi (kuva 7), joten lattialaudat ovat joskus avattu ja palautettu omille paikoilleen.

3.6.2 Kuntoarvio

Kuntoarvion tekijät, työvaiheet ja suoristustapa

Alapohjan kuntoarvion tekivät Anna-Riikka Tiainen, Maija Poukka ja Silja Mikkonen. Rakenteet tutkittiin aistinvaraisesti ja mittaamalla. Ryömintätilaa tyydyttiin arvioimaan ulkopuolelta tuuletusaukoista, sillä ryömintätilaan ei ollut pääsyä. Vaurioitunut alapohja avattiin sisältäpäin ja rakennepaksuudet mitattiin.

Kuntoarvion tulokset

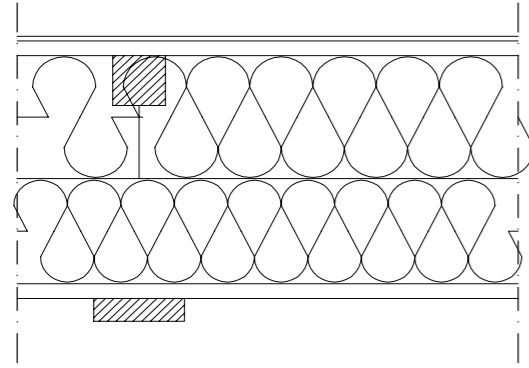
Alapohjan rakenne avattiin keittiön kohdalta (alapohja 1), jossa alapohja on vaurioitunut ja notkahtanut (kuva 6). Alapohjaan oli päässyt kosteutta, mikä oli lahottanut lattiavasan ja latti-alaudoitusta. Lattialaudoituksessa on nähtävissä vanhoja, todennäköisesti jumin aiheuttamia vaurioita. Avaamishetkellä keittiön alapohjassa ei havaittu kosteutta eikä tuoreita jumin lentoreikiä. Vauriokohta sijaitsi keittiön vesipisteen ja wc:n läheisyydessä. Epäilemme, että wc:n allas on joskus vuotanut tai vesi on päässyt johtamaan räystäskouruttomalta katolta ulkoportaiden kautta alapohjaan. Ongelmat saattavat olla myös kumuloituneet molempien syiden vaikutuksesta. Vaurion kohdalla päällimmäiset mineraalivillat oli vaihdettu tuoreempaan villaan. Ryömintätilassa näkyi vaurion kohdalla mustuneita ja vaurioituneita alalautoja ja kannatinlaudat olivat notkahtaneet (kuva 9).

Kuva 9: vauriokohta ryömintätilasta

Alapohjarakenne aukaisun kohdalta

- linoleumi
- puukuitulevy 32 mm
- lattialaudat 110 mm
- lattiavasat
- uutta villaa (mineraalivilla) n.270 mm
- vanha villa + rakennuspaperi n.230 mm
- aluslaudat
- aluslaudoituksen kannattajat

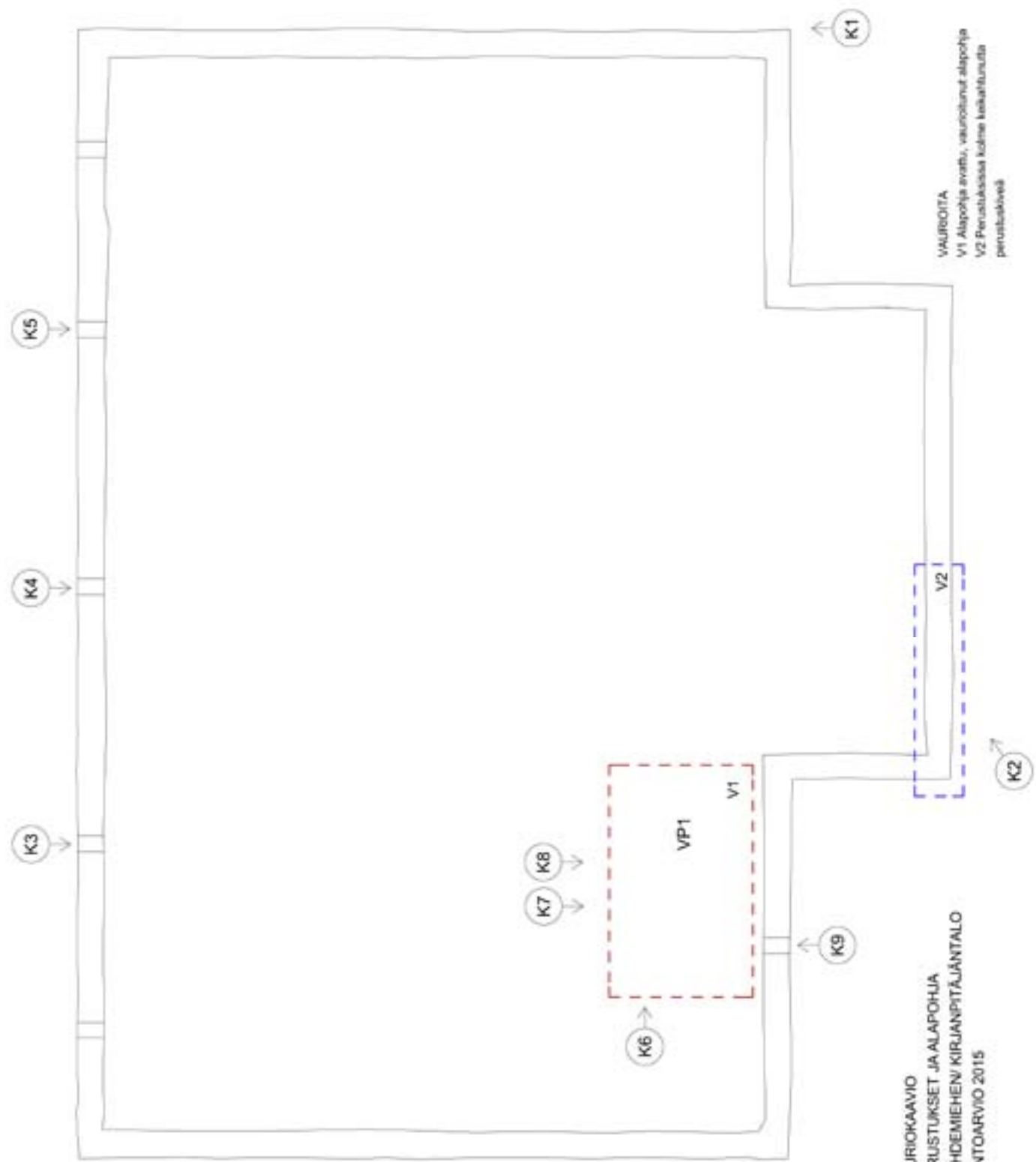
3.6.3 Pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma PTS

Alapohjan lattialaudat tulisi irrottaa ja tarkastaa eristeiden kunto ainakin joltain lattian osalta. Erityisesti keittiön vauriokohta kaipaa lisätutkintaa ja syy vaurioon tulee selvittää. Keittiön notkahtanut alapalkki pitää korjata. Puutteellisia eristyksiä tulisi paikata ja täydentää koko lattialan osalta erityisesti ulkoseinän vierustalta. Tiivis linoleumimatto ehdotetaan poistettavaksi ja sen sijaan palautetaan vanha laualattia esille.

Kallistuneet harkot kivijalassa tulee suoristaa lähinnä ulkonäkösyistä: hirsikehää kannattelevat rakenteellisesti tärkeät nurkkakivet ovat paikoillaan. Tuuletusaukkoihin pitäisi lisätä tuuletusluukku tai vähintään teräsverkko estämään pieneläinten pääsy ryömintätilaan. Kesäisin tuuletusaukkojen tulee pitää avoinna. Ryömintätila tulee puhdistaa roskasta ja orgaanisesta aineksesta.

3.6.4 Liitteet

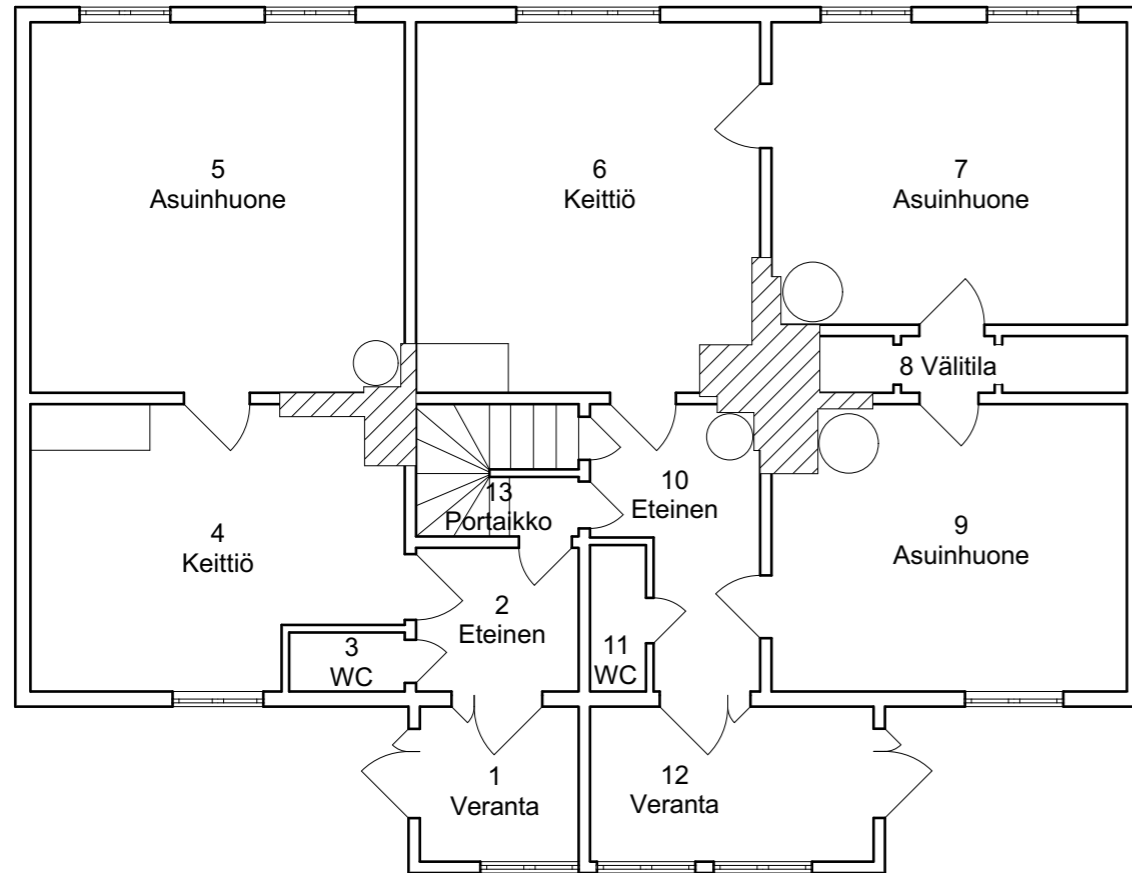
- Vauriokaavio
- Alapohjarakenne aukaisun kohdalta
- Valokuva-aineisto

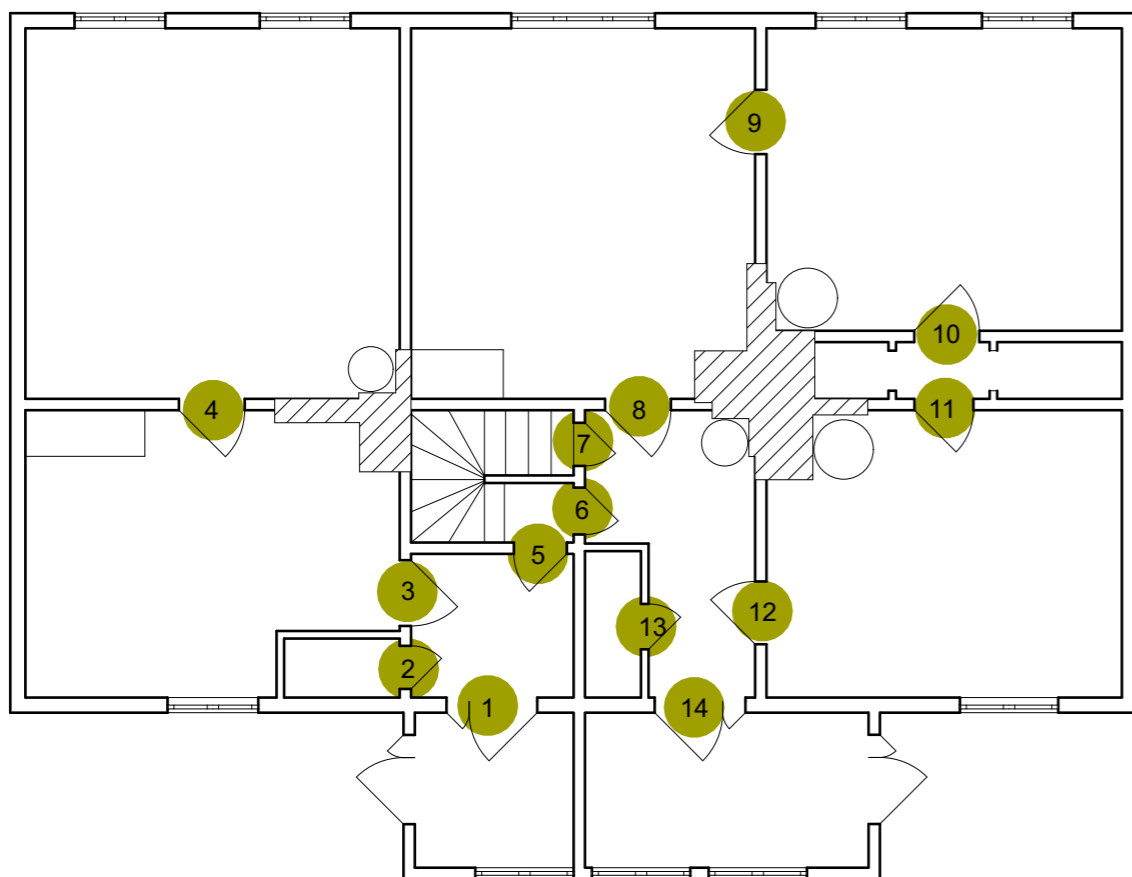
VAURIKAAVIO
 PERUSTUKSET JA ALAPOHJA
 VAIHDEMIEHEN KIRJANPITÄNTÄLO
 KUNTOARVIO 2015

VALURUOKAUS
 V1 Alapohja avattu, vuorostunut alapohja
 V2 Perustuksen kolme keskeistä perustuskiveä

Kirjanpitäjän/vaihdemiehen talo
Tilanumerointi

Kirjanpitäjän/vaihdemiehen talo
Ovinumerointi

3.7 Sisätilat (pintamateriaalit ja käsittelyt), lattia- ja kattolistat, sisäovet ja täydentävät rakennusosat (portaat, kiintokalusteet, yms.)

3.7.1 Dokumentointi

Rakenteet

Rakennuksen kantavat seinät ovat hirsirunkoiset. Sisäpuolella väliseinissä on pinkopahvit, ulkoseinien sisäpinoilla huokoista puukuutulevyä. Seinäpintoja on tapetoitu useaan kertaan. Monissa tiloissa päällimmäisenä kerroksena on maalattu lasikuitutapetti. Tiloista 5 ja 6 otettiin tapettikerrostumista palaset dokumentointia varten. Paksut tapettikerrostumat ovat kupruilleet ja seinäpintojen ja kattojen sekä peiliovien lateksimaalipinnat ovat suurelta osin hilseilleet irti rakennuksen oltua kylmillään.

Alkuperäisten lattialankkujen päälle on asennettu linoleumi- tai muovimattopäällyste. Osa leveistä lattialistoista on alkuperäisiä, muovimaton päälle asennetut pienemmät listat on asennettu todennäköisesti 1960–70-luvun korjaustoimenpiteiden yhteydessä.

Sisäkatoissa on alkuperäiset helmiponttipaneelit sekä useissa tiloissa alkuperäiset leveät koristeelliset listoitukset.

LVISA-järjestelmät

Rakennuksen lämmitysjärjestelmänä on kolme peltikuorista pönttöuunia. Uunien toimintaa ei testattu. Rakennus on tällä hetkellä kylmillään. Ilmanvaihto on painovoimainen.

Rakennukseen on tullut kylmä vesi, mutta veden tulo on keskeytetty rakennuksen jäätyä käyttämättömäksi.

Rakennuksen sähköistys on tehty pinta-asennuksena. Osa sähköjohdoista on peittyneet tapettikerrosten alle myöhemmissä korjausvaiheissa.

3.7.2 Kuntoarvio

Kuntoarvion tekijät, työvaiheet ja suoristustapa

Sisätilojen kuntoarvion ovat tehneet arkkitehtiylloppilaat Kati Moilanen, Okko Saurama ja Hanna-Leena Talsta. Tilat ja niiden pintamateriaalit ja -käsittelyt on arvioitu silmämääräisesti sekä tilan 4 (keittiö) osalta avaamalla rakennekerroksia.

1908 rakennetussa kirjanpitäjän/vaihdemiehen talossa on kaksi huoneistoa joihin molempiin on käynti verannan kautta. Pienempi huoneisto käsittää keittiön ja yhden huoneen (tilat 1-5). Suuremmassa huoneistossa on keittiö ja kaksi huonetta (tilat 6-12). Molemmista asunnoista on yhteys ullakkoportaaseen (tila 13). Sisätilojen huonejako on säilynyt pääosin alkuperäisen piirustuksen mukaisena. Ainoastaan WC:t (tilat 3 ja 11) ja keittiökalustusta on lisätty joko vuonna 1960 tai 1965. Tila- sekä ovinumerointi, johon tekstissä viitataan, on esitetty alla.

Kuntoarvion tulokset

Tilajärjestys rakennuksessa on pääosin alkuperäispiirustuksen mukainen, ainoastaan WC:t ja keittiökalustusta on lisätty 1960-luvulla tehdyssä korjauksessa. Huonetilat ovat avaria ja korkeita. Alla on esitetty erityishuomiot ja huonekohtaisesti. Erityishuomiot ja vauriot on koottu myös vauriokarttaan (Liite 2) tekstiosuuden lopuksi.

Kuva 1

Kuva 2

Tila 1, Veranta (Liite 5, kuvat 1-3)

Tilassa niin lattian kuin seinien ja katonkin pintamateriaalina on maalattu puu. Maalipinnat ovat hilseilleet osin irti katosta ja seiniltä. Lattian vanha maalikerros on lisäksi halkeillut.

Kuva 3

Kuva 4

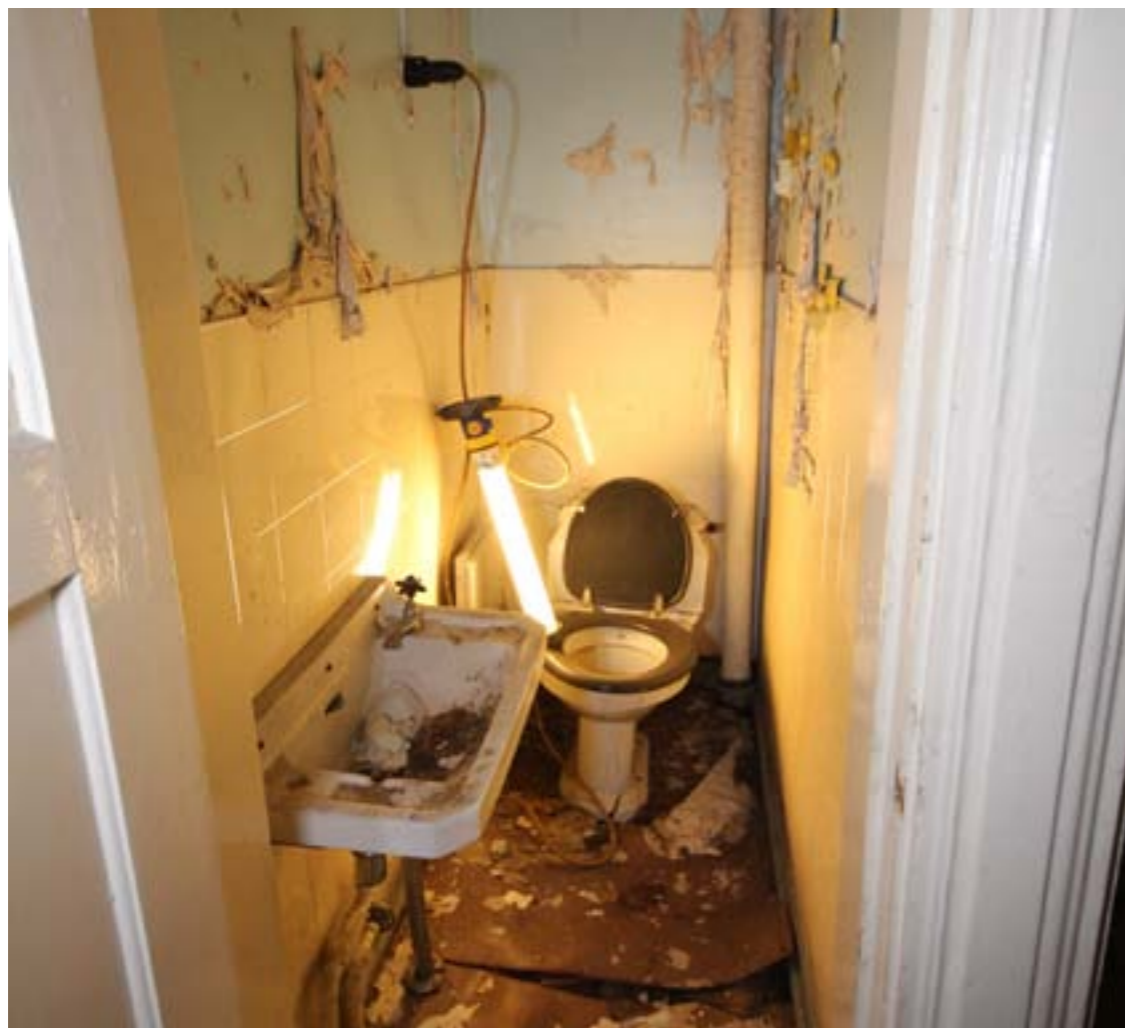
Kuva 5

Tila 2, Eteinen (Liite 5, kuvat 4-6)

Lattiaan asennetun nukkapohjaisen muovimaton alla on kovalevy. Kovalevyn alapuolisia rakenteita ei tutkittu. On mahdollista, että alkuperäinen lattiaudoitus kovalevyn alta on purettu. Tilassa on alkuperäiset lattia- ja kattolistat. Lattialistan listaprofiili esitetään liitteessä 1 (listaprofiili A). Tilaan aukeavat keittiön ja ullakkoportaan peiliovet ovat alkuperäiset. Niiden maali-pinta on huonossa kunnossa. Tarkemmat tiedot ovista ovikorteissa.

Kuva 6

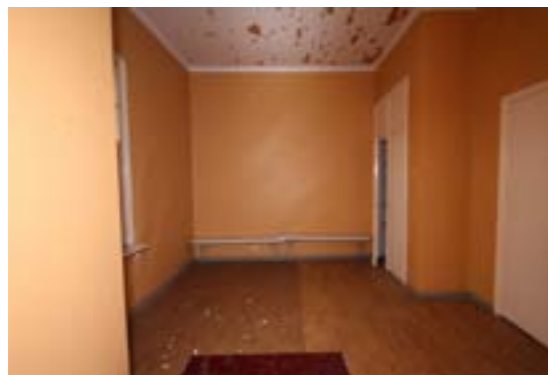
Kuva 7

Kuva 8

Kuva 9

Kuva 10

Kuva 11

Tila 3, WC (Liite 5, kuva 7)

Lattiaan asennetun muovimaton alla on ainakin puolet WC:n lattiapinta-alasta käsittävä lahovaurio joka yhdistyy viereisen keittiötilan lattia lahovaurioon. Lattia on tämän vuoksi kuopalla. WC:n vesikalusteet eivät ole enää käyttökelpoisessa kunnossa.

Tila 4, Keittiö (Liite 5, kuvat 8-12)

Keittiön seinäpinnat ovat maalattua lasikuitutapettia. Tapetti on joiltakin osin kupruillut. Keittiökalusteen ja WC:n seinän välissä lattiassa todettiin lahovaurio. Rakennetta purettiin ja alapohjan rakennetta selvitetiin kuntoarvion teon yhteydessä. Lahovaurion syy jäi osin epäselväksi. Rakenteet olivat tutkimushetkellä kuivia ja lahovaurion kehittyminen oli pysähtynyt. Homekasvustoa puretuissa rakenteissa ei silmämääräisesti todettu. Puretuista rakenteista ei löytynyt vesiputkia, joiden pinnoille olisi voinut muodostua kondenssikosteutta. On mahdollista, että vaurion on aiheuttanut vuotanut vesiputki tai WC:n viemärintiliitos, ja vaurion laajeneminen on keskeytynyt vedentulon katkaisun jälkeen. Vaurio on paikallinen ja korjattavissa. Keittiössä on alkuperäinen puuhella, jonka pintalevy sekä osa luukuista ovat pahoin ruostuneet. Keittiökalustus on 1960-luvulta ja huonokuntoinen.

Kuva 12

Kuva 17

Kuva 18

Kuva 19

Kuva 20

Kuva 21

Kuva 2

Kuva 23

Tila 5, Asuinhuone (Liite 5, kuvat 13-16)

Tilan seinät ovat kauttaaltaan tapetoitua. Tapettikerroksia otetussa tapettinäytteessä on kuusi (liite 4). Tapettikerrokset ovat kupruilleet. Pintaan asennetut sähköjohdot ovat peittyneet tapettikerrosten alle. Näkyviä kosteusvaurioita tilassa ei silmämääräisesti tarkasteltuna löytynyt. Lattian pintamateriaalina on huonokuntoinen ruskea muovimatto. Tilassa on pystyuuni, jonka toimintaa ei testattu.

Kuva 13

Kuva 14

Kuva 15

Kuva 16

Tila 6, Keittiö (Liite 5, kuvat 17-24)

Lattiamateriaalina tilassa on harmaaksi maalattu linoleumi, joka on osittain irti pohjasta ja kupruilee. Seinien pintamateriaalina on vaaleanpunainen lateksimaali pahvin päällä. Maali on rapistunut kauttaaltaan. Osassa seinää on muovitapetteja. Helmipaneloidun katon valkoinen lateksimaali on varissut. Tilassa ei ole havaittavissa kiireellisiä korjaustöitä, mutta lattian kunto tulisi tarkistaa korjauksen yhteydessä.

Kuva 24

Kuva 25

Kuva 26

Kuva 27

Kuva 29

Kuva 30

Kuva 33

Tila 7, Asuinhuone (Liite 5, kuvat 25-30)

Lattiamateriaalina tilassa on harmaaksi maalattu linoleumi, joka on ikkunan alla irti pohjasta ja kupruilee. Seinien pintamateriaalina on tapetti, jonka alla 3 vanhaa tapettikerrosta ja pinko-pahvi. Helmipaneloidun katon valkoinen lateksimaali on varissut. Lisäksi tilassa on pönttöuuni, jonka maalipinta on varissut, mutta kunto muuten hyvä.

Kuva 28

Tila 8, Välitila (Liite 5, kuvat 31-33)

Välitila jakautuu kolmeen osaan, joista reunimmaisat toimivat säilytystiloina. Lattiamateriaalina keskitilassa harmaaksi maalattu linoleumi, joka kupruilee. Säilytystiloissa lattiamateriaalina on toisessa käsittelemätön ja toisessa maalattu puu. Keskitilan seinien useat lateksimaalikerrokset ovat rapistuneet. Säilytystilojen seinien tapetti- ja pahvipinnat kupruilevat. Helmipaneloidun katon valkoinen lateksimaali on varissut.

Kuva 31

Kuva 32

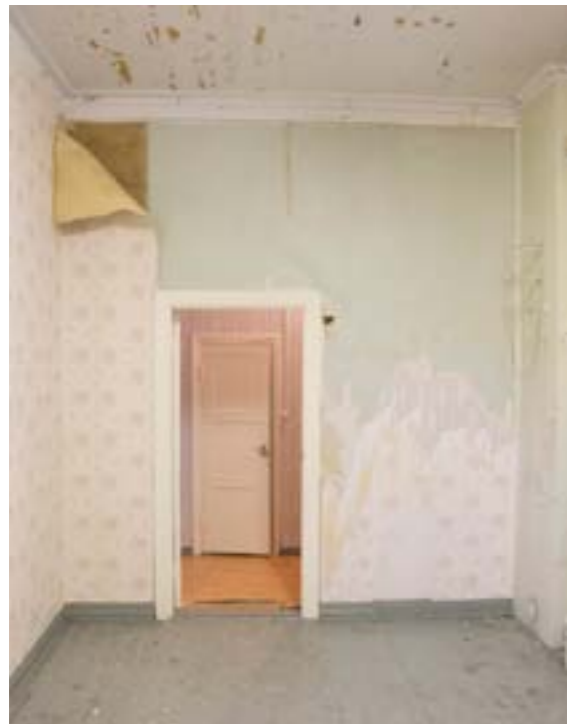
Kuva 34

Kuva 36

Tila 9, Asuinhuone (Liite 5, kuvat 34-37)

Tilan katon pintamateriaaleina on maalattu puu. Katon lateksimaali on hilseillyt jo suurelta osin irti. Seinillä on useita kerroksia tapettia pinkopahvin päällä. Tapetti on pahoin repeytynyt/revitty tilojen 10 ja 8 vastaisilta seiniltä. Lattian linoleumipäällyste on hieman kuprulla seinien vierestä. Huoneen nurkassa on ulkoisesti toimivalta näyttävä pönttöuuni. Luukun metalliosissa on hieman ruostetta ja toinen pelleistä on jumittunut. Toimivuutta ei testattu.

Kuva 35

Kuva 37

Tila 10, Eteinen (Liite 5, kuvat 38-42)

Tilassa on katon pintamateriaalina maalattu puu, mutta maali on laajalti hilseillyt irti. Seinät on vuorattu tapetilla, joka vastaavasti kuprulla etenkin lattialistan päältä. Lattian pintamateriaalina on muovimatto, joka on paikoin kuprulla ja pahoin repeytynyt etenkin ovien edestä. Huoneen pönttöuunin toimivuutta ei testattu. Kunnoltaan se näytti muuten hyvältä luukuunottamatta hieman ruostuneita metallisia luukkuja ja kulunutta maalipintaa.

Kuva 42

Kuva 38

Kuva 39

Kuva 40

Kuva 41

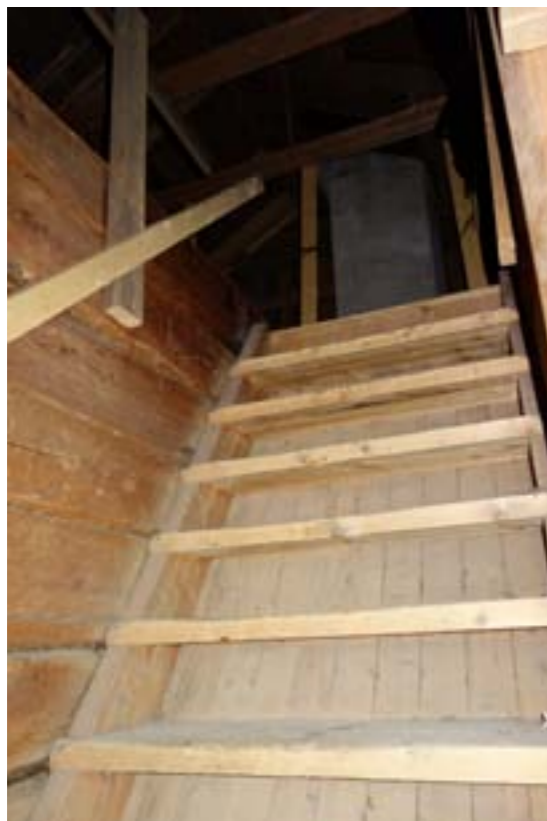
Kuva 43

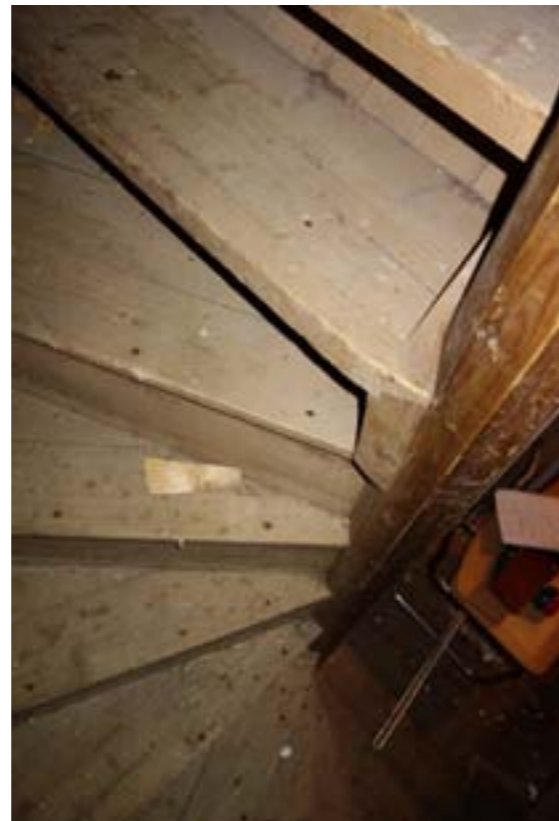
Kuva 44

Kuva 45

Kuva 46

Kuva 47

Tila 11, WC

WC oli täynnä tavaraa (mm. purettuja rakennusosia) joten sen kunnan arvioiminen ei ollut mahdollista.

Tila 12, Veranta (Liite 5, kuvat 43-45)

Tilan pintamateriaalina on kauttaaltaan maalattu puu. Maalipinnat ovat hieman kuluneita kaikilla pinnoilla. Lattia on lisäksi kuprulla oven 14 edestä.

Tila 13, Porras (Liite 5, kuvat 46-47)

Porras johtaa 1. kerroksesta ullakolle. Sen yleiskunto on hyvä. Portaiden, katon ja seinien pintamateriaalina on mäntylaidoitus. Osa seinistä on hirrestä.

Toiminnallinen tarkastelu käyttötarkoituksen kannalta

Rakennuksen uutta käyttötarkoitusta mietittäessä kunnostettavissa olevien kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden osien, kuten esimerkiksi tulisijojen ja puisten peiliovien, säilyttämisestä tulisi huolehtia. Arvot on mahdollista säilyttää käyttötarkoitukseltaan erilaisissa ratkaisussa, eikä niiden säilyttäminen välttämättä vaikuta käyttötarkoituksen valintaan. Tärkeintä rakennuksen säilymiselle on joka tapauksessa se, että se otetaan käyttöön.

Rakennuksen sijainti radan varrella ohjaa uuden käyttötarkoituksen valintaa tiettyyn suuntaan. Näkisimme, että luontevin käyttötarkoitus rakennukselle olisi muu kuin asuminen: toimisto- tai liiketila, näyttelytila, käsityöpaja tai muu vastaava yhteiskäyttötila, jolloin korjaamisesta selvitäisiin suhteellisen kevyillä toimenpiteillä. Asuinkäyttö on myös mahdollinen, mutta haasteellinen rakennuksen sijainnin ja puuttuvien märkätilojen vuoksi. Mikäli rakennusta suunnitellaan asuinkäyttöön, olisi luontevinta, että ainakin saunatilat sijoitettaisiin erilliseen ulkorakennukseen. Mikäli märkätilat ovat tarpeen rakennuksen sisätiloissa, ne suositellaan rakennettaviksi mahdollisuuksien mukaan jo valmiiksi pieniin tiloihin (joita rakennuksessa ovat verannat, eteinen ja tila 8) tai vaihtoehtoisesti ullakotiloihin. Suurten linjoiltaan selkeiden huonetilojen pilkkomista pienempiin tiloihin on syytä välttää.

Johtopäätökset

Kirjanpitäjän/vaihdemiehen talon sisätilat ovat säilyttäneet monia rakennuksen hengen kannalta tärkeitä piirteitä. Seinien ja lattioiden pintamateriaalit sekä kattojen ja ovien maalipinnat ovat kuluneet ja korjauksen tarpeessa. Korjaustoimenpiteissä ja pintamateriaalien valinnassa tulee kunnioittaa vanhan talon alkuperäisten materiaalien henkeä. Sisätiloissa ainoa selvä kosteusvaurio todettiin tilassa 4. Vaurio on paikallinen, vaurion kehittyminen on pysähtynyt ja se on korjattavissa.

Ylivieskan kasarmialueesta tehdyssä vuoden 1998 kuntoarviossa todetaan kirjanpitäjän/vaihdemiehen talon säilyttäneen monia alkuperäisen suunnitelman piirteitä. Kuntoarviossa todetaan sisätilojen osalta rakennuksessa olevan ”jugend-henkiset peiliovet listoineen, melko siistit pahviseinät, panelikatot listoineen”. Kuntoarviossa ei mainita erikseen esimerkiksi maalipintojen ja ovien kuntoa, mutta oletettavaa on, että vielä tuolloin maalipinnat ovat olleet kohtalaisyssä kunnossa ja ovet toimineet. Tekemässämme arviossa voimme olettaa, että rakennuksen sisätilojen rapistunut kunto sekä esimerkiksi turpoamisen vuoksi avautumattomat/sulkeutumattomat ovet ja kupruilleet tapettikerrokset ovat seurausta pääasiassa tilojen kylmillään ja käyttämättä jättämisestä.

3.7.3 Pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma PTS

Rakennuksen sisätilojen vauriot ovat pääasiassa pintapuolisia, eivätkä ne vaadi kiireellisiä toimenpiteitä. Suurimmat korjausta vaativat kohdat ovat keittiössä (tila 4) ja wc:ssä (tila 3), joiden lattiassa on lahovaurio. Vaurioituneet rakennekerrokset poistetaan ja rakennetaan uudelleen. Peruskorjauksen yhteydessä tiiviit lateksimaalipinnat tulee poistaa seinä- ja kattopinnoista. Jos kattopinnoille halutaan myöhemmin laittaa käsittely, se pitää tehdä kosteutta läpäisevillä tuotteilla. Kupruilevat tapetti- ja pahvipinnat poistetaan ja vaihdetaan uusiin, jos seinän hirsipinta halutaan perinteiseen tapaan peittää. Kupruilevan lattian kunnostuksen yhteydessä alapohjan kunto tulee tarkastaa ja korjata mahdolliset vauriot.

Alkuperäisten uunien ja hormien kunto vaativat tarkempia kuntotutkimuksia. Myös ilmanvaihdon toimivuus pitää varmistaa. Luontevin lämmitystapa rakennukselle olisi sähköradiaattorilämmitys. Sähköasennukset ovat todennäköisimmin kapasiteetiltaan nykyisiin laitevaatimuksiin nähden liian pienet. Sähkökeskuksen uusiminen on ajankohtaista. Tulevat sähköasennukset on helpointa tehdä vanhojen tapaan pinta-asennuksina. Mikäli rakennukseen päätetään asentaa lisää lämmöneristettä sisäpuolelta käsin, voidaan sähköasennuksia tehdä myös uppo-asennuksina uuteen sisäpuoliseen koolaustilaan.

3.7.4 Liitteet

Tilaselosteet

Ovikortit

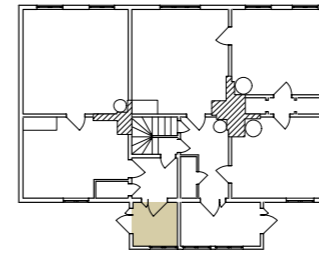
Liite 1 Listaprofiilit

Liite 2 Vauriokartta

Liite 3 Tilan 7 tapettikerrokset

Liite 4 Tilan 5 tapettikerrokset

Liite 5 Valokuvat

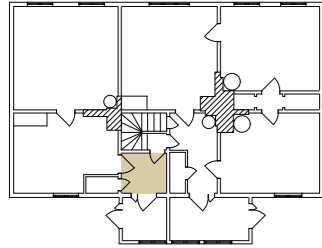
TILASELOSTE

SIVU:

KIRJANPITÄJÄN / VAHDEMIEHEN TALO

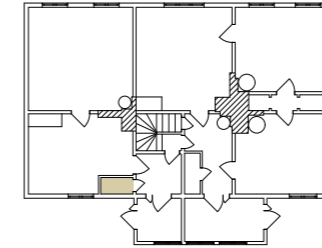
AIKA:

TILAN N:O	1	TILAN NIMI: VERANTA	KORJ. KIIREELLISYYS		
			1	2	3
LATTIA					
PINTAMATERIAALIT		Puuta, maalattu siniharmaaksi. Maali hieman halkeillut / kulunut.		X	
LISTAT		Puuta, maalattu siniharmaaksi. Maali hieman halkeillut.		X	
SEINÄT, OVET JA IKKUNAT					
PINTAMATERIAALIT		Puuta, maalattu vaaleansiniseksi. Maali paikoin halkeillut.		X	
KATTO					
PINTAMATERIAALIT		Puuta, maalattu valkoiseksi. Maalikerros paljolti hilseillyt irti, jolloin alta on paljastunut kellertävä maalikerros.		X	
LISTAT		Puuta, maalattu valkoiseksi. Maali hieman halkeillut.		X	
KALUSTEET, VARUSTEET JA LAITTEET					
LIITTEET					
PIIRUSTUKSET					
VALOKUVAT		Kuvat 1-3			
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA					
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ					
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ					

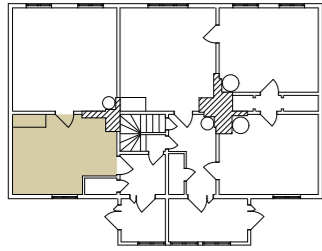
TILASELOSTE	SIVU:
KIRJANPITÄJÄN / VAIHDEMIEHEN TALO	AIKA:

TILAN N.O	2	TILAN NIMI: Eteinen	KORJ. KIIREELLISYYS		
			1	2	3
LATTIA					
PINTAMATERIAALIT	Alapuolelta nukkapintainen muovimatto, kulunut, alla kovalevy (alkup. lattiaaudat poistettu?)			X	
LISTAT	Siniharmaaksi maalatut profiililistat (Profiili A; liite 1); profiili osin paksun maalikerroksen hämärtämä			X	
SEINÄT, OVET JA IKKUNAT					
PINTAMATERIAALIT	Maalattu lasikuitutapetti josta maali hilseillyt irti			X	
KATTO					
PINTAMATERIAALIT	Katossa maalattu helmipanelointi, maali hilseillyt irti			X	
LISTAT	Näyttävät alkuperäiset profiililistat				X
KALUSTEET, VARUSTEET JA LAITTEET					
KOMERO	Nurkassa pieni paneloitu komero, maalin hilseilyä			X	
SULAKETAULU				X	
LIITTEET	Liite 1; listaprofiilit, Liite 2; vauriokartta				
PIIRUSTUKSET					
VALOKUVAT	Liite 5; kuvat 4-6				
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA					
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ					
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ					

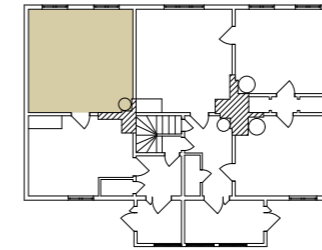
TILASELOSTE	SIVU:
KIRJANPITÄJÄN / VAIHDEMIEHEN TALO	AIKA:

TILAN N.O	3	TILAN NIMI: WC	KORJ. KIIREELLISYYS		
			1	2	3
LATTIA					
PINTAMATERIAALIT	Muovimatto, repeillyt/palasinä. Alla lattiaudaus lahonnut (ks. liite 2; vauriokartta)			X	
SEINÄT, OVET JA IKKUNAT					
PINTAMATERIAALIT	Pahvitetut/tapetoidut seinät, maalatut, maali hilseillyt irti Alaosa n. korkoon 1000mm laatoitettu (valkoinen 10x10 laatta), laattapinta kohtuullisessa kunnossa			X	
KATTO					
PINTAMATERIAALIT	Levytetty, maalattu, maalipinta huonokuntoinen			X	
KALUSTEET, VARUSTEET JA LAITTEET					
WC-istuin	Huonokuntoinen; toimintaa ei voitu testata			X	
Käsienpesuallas	Huonokuntoinen			X	
Kylmävesihana	Toimintaa ei testattu			X	
LIITTEET	Liite 2; vauriokartta				
PIIRUSTUKSET					
VALOKUVAT	Liite 5; kuva 7				
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA					
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ					
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ					

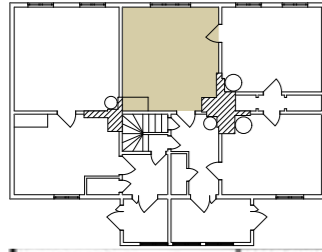
TILASELOSTE	SIVU:
KIRJANPITÄJÄN / VAIHDEMIEHEN TALO	AIKA:

TILAN N.O	TILAN NIMI	KORJ. KIIREELLISYYS		
		1	2	3
4	Keittiö			
LATTIA				
PINTAMATERIAALIT	Alkup. lattialaudoituksen päällä ohut kovalevytys sekä sen päällä muovimatto, joka repeytynyt laajoilta osin Paikallinen lahovaurio lattiassa keittiökaapiston vieressä (ks liite 2; vauriokartta)		X	
SEINÄT, OVET JA IKKUNAT				
PINTAMATERIAALIT	Oranssiksi maalattu lasikuitutapetti, maalipinnan kunto kohtuullinen Altaan takana akryylilevy Hellan takana pelti noin korkoon 1200, maalattu, maali hilseillyt Hormi maalattu, maali hilseillyt		X	
KATTO				
PINTAMATERIAALIT	Maalattu helmipanelointi, maali hilseillyt irti		X	
KALUSTEET, VARUSTEET JA LAITTEET				
KAAPISTO	Huonokuntoinen (lastulevyt turvonneet, ovia irti)		X	
PUUHELLA	Huonokuntoinen (taso ruosteessa, osa luukuista ruostunut kiinni)		X	
KIINT. KOMEROT	Oikeanpuoleisen alakaapin ovi ei aukea, salpa rikki/ puuttuu. Muut ovet aukeavat, ovissa Lea-salvat 3kpl ja nämä toimivia (2 leveää, 1 kapea salpa)		X	
LIITTEET	Liite 2; vauriokartta			
PIIRUSTUKSET				
VALOKUVAT	Liite 5; kuvat 8-12			
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA				
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ				
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ				

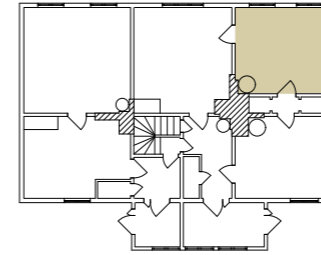
TILASELOSTE	SIVU:
KIRJANPITÄJÄN / VAIHDEMIEHEN TALO	AIKA:

TILAN N.O	TILAN NIMI	KORJ. KIIREELLISYYS		
		1	2	3
5	Asuinhuone			
LATTIA				
PINTAMATERIAALIT	Ruskea muovimatto, paikoin kupruilla, likainen. Uunnineduspelti hyväkuntoinen			X
LISTAT	Profiililistoitus, peittynyt osittain tapetin alareunan alle. Lisäksi muovimaton reunan päälle asennettu matala pyöreäreunainen lista		X	
SEINÄT, OVET JA IKKUNAT				
PINTAMATERIAALIT	Pinkopahvin/huokoisen puukuitulevyn päälle tapetoidut seinät, 6 tapettikerrosta (ks. Liite 4; Tilan 5 tapettikerrokset), tapettikerros kupruillut		X	
KATTO				
PINTAMATERIAALIT	Maalattu helmipanelointi, maali hilseillyt irti		X	
KALUSTEET, VARUSTEET JA LAITTEET				
PÖNTTÖUUNI	Maalattu, maali hilseillyt Uunin luukku ja tuhkaluukku aukeavat Peltien ketjuista toinen puuttuu, toinen tallella, peltien toimintaa ei testattu Uunin eduspelti hyväkuntoinen		X	
LIITTEET	Liite 2; vauriokartta, Liite 3; Tilan 5 tapettikerrokset			
PIIRUSTUKSET				
VALOKUVAT	Liite 5; kuvat 13-16			
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA				
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ				
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ				

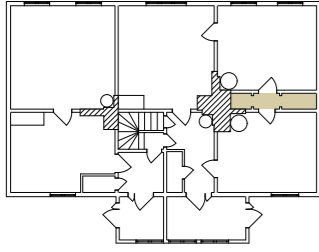
TILASELOSTE	SIVU:
KIRJANPITÄJÄN / VAIHDEMIEHEN TALO	AIKA:

TILAN N:O	TILAN NIMI	KORJ. KIIREELLISYYS		
		1	2	3
6	Keittiö			
LATTIA				
PINTAMATERIAALIT	Linoleumi, harmaa maali. Kuprulla osittain		X	
LISTAT	Puulistat, harmaa maali, maalissa pieniä halkeamia. Muutamissa kohdissa pinnassa tummumia (likaa?) (ks. liite 1 listaprofiili 3)			X
	Suosittelaa lattia-avausta huollon yhteydessä			
SEINÄT, OVET JA IKKUNAT				
PINTAMATERIAALIT	Lateksimaali huokoisen pahvin päällä, pahvi irti pohjasta		X	
	Keittopisteen yllä keltainen muovitapetti, irti hieman		X	
	Osassa seinää sininen kovakuitulevy		X	
	Muovitapetti tiskialtaan päällä, tummia pisteitä (kuva-)		X	
KATTO				
PINTAMATERIAALIT	Helmipaneeli, valkoinen lateksimaali, varissut		X	
LISTAT	Puulistat, valkoinen lateksimaali, varissut		X	
KALUSTEET, VARUSTEET JA LAITTEET				
HELLA	Keittoliesi ja uuni ruosteessa, luukut toimivat		X	
LIITTEET				
PIIRUSTUKSET				
VALOKUVAT	17-24			
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA				
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ				
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ				

TILASELOSTE	SIVU:
KIRJANPITÄJÄN / VAIHDEMIEHEN TALO	AIKA:

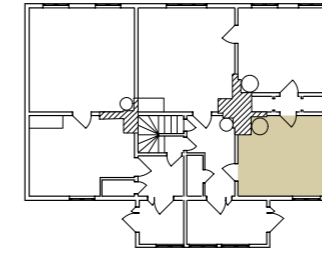
TILAN N:O	TILAN NIMI	KORJ. KIIREELLISYYS		
		1	2	3
7	Asuinhuone			
LATTIA				
PINTAMATERIAALIT	Linoleumi, harmaa maali. Kuprulla seinän vierustalla		X	
LISTAT	Puulistat, harmaa maali, maalissa pieniä halkeamia.			X
SEINÄT, OVET JA IKKUNAT				
PINTAMATERIAALIT	Pahvin päällä pinkopahvi ja tapetti. Tapettia 4 kerrosta. Tapetti kupruilee. (ks. liite 3 tapettikerrokset)		X	
KATTO				
PINTAMATERIAALIT	Helmipaneeli, valkoinen lateksimaali, varissut		X	
LISTAT	Puulistat, valkoinen lateksimaali, varissut		X	
KALUSTEET, VARUSTEET JA LAITTEET				
PÖNTTÖUUNI	Valkea lateksimaali, rapistunut, myös taustaseinän maali huonossa kunnossa. Luukku vähän ruosteessa, aukeaa ja menee kiinni.		X	
LIITTEET				
PIIRUSTUKSET				
VALOKUVAT	25-30			
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA				
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ				
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ				

TILASELOSTE
KIRJANPITÄJÄN / VAHDEMIEHEN TALO

SIVU:
AIKA:

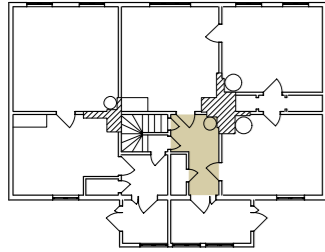
TILAN N:O	TILAN NIMI:	KORJ. KIIREELLISYYS		
		1	2	3
8				
LATTIA				
PINTAMATERIAALIT	Keskitallassa linoleumi, harmaa maali, kupruilee		X	
	Käsittämätön puu, kunto tutkittava korjauksen yhteydessä			X
	Puu, maalattu, kunto hyvä			X
LISTAT	Puulistat, maalattu, kunto hyvä			X
	Puulistat, käsittämätön, kunto tarkastettava korjauksen yhteydessä			X
SEINÄT, OVET JA IKKUNAT				
PINTAMATERIAALIT	Vaaleanpunainen lateksimaali, varissut		X	
	Tapetti kuprulla		X	
	Pahvit kuprulla, vanha kostumisjälki		X	
KATTO				
PINTAMATERIAALIT	Puulauditus, valkoinen lateksimaali, varissut		X	
LISTAT	Mänty, käsittämätön, tarkistettava huollon yhteydessä			X
KALUSTEET, VARUSTEET JA LAITTEET				
LIITTEET				
PIIRUSTUKSET				
VALOKUVAT 31-33				
1 = PIKASESTI KORJATTAVA				
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ				
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ				

TILASELOSTE
KIRJANPITÄJÄN / VAHDEMIEHEN TALO

SIVU:
AIKA:

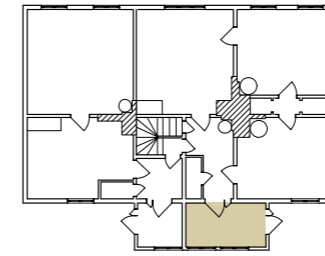
TILAN N:O	TILAN NIMI:	KORJ. KIIREELLISYYS		
		1	2	3
9	ASUINHUONE			
LATTIA				
PINTAMATERIAALIT	Linoleummatto, maalattu harmaaksi. Matto kuprulla seinien vierestä		X	
LISTAT	Puuta, maalattu harmaaksi. Maali hyväkuntoinen. Lattialistaa korjattu pätkittäin uudella listalla, jossa eri profiili		X	
SEINÄT, OVET JA IKKUNAT				
PINTAMATERIAALIT	Useita kerroksia tapettia muodostaa yhdessä pahvimaisen rakenteen. Tapetti paikoin repeytynyt ja kuprulla, suurilta osin irti seinästä		X	
KATTO				
PINTAMATERIAALIT	Puuta, maalattu valkoiseksi. Lateksimaali hilseillyt paljolti irti.		X	
LISTAT	Puuta, maalattu valkoiseksi. Lateksimaali hilseillyt paljolti irti.		X	
KALUSTEET, VARUSTEET JA LAITTEET				
PÖNTTÖUUNI	Maalattu vaaleanvihreäksi, maali hilseillyt osin irti. Metalliset luukut hieman ruosteiset, mutta avautuvat. Ylempi kahdesta pellistä ei avaudu		X	
LIITTEET				
PIIRUSTUKSET				
VALOKUVAT Kuvat 34-37				
1 = PIKASESTI KORJATTAVA				
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ				
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ				

TILASELOSTE
KIRJANPITÄJÄN / VAIHDEMIEHEN TALO

SIVU:
AIKA:

TILAN N:O	TILAN NIMI	KORJ. KIIREELLISYYS		
		1	2	3
10	ETEINEN			
LATTIA				
PINTAMATERIAALIT	Muovimatto, lautajäljitelmä. Matto pahasti repeillyt ja kuprulla.		X	
LISTAT	Puuta, maalattu siniharmaaksi. Maali paikoin kulunut		X	
SEINÄT, OVET JA IKKUNAT				
PINTAMATERIAALIT	Useita kerroksia tapettia muodostaa yhdessä pahvi-maisen rakenteen. Tapetti paikoin repeytynyt ja kuprulla		X	
LISTAT				
KATTO				
PINTAMATERIAALIT	Puuta, maalattu valkoiseksi. Maalikerros osin hilseillyt irti, jolloin alta on paljastunut kellertävä maalikerros tai puu.		X	
LISTAT	Puuta, maalattu valkoiseksi. Maalikerros osin hilseillyt irti, jolloin alta on paljastunut kellertävä maalikerros.		X	
KALUSTEET, VARUSTEET JA LAITTEET				
PÖNTTÖUUNI	Maalattu valkoiseksi, maali hilseillyt osin irti. Alta paljastunut punertavan sävyinen hyvin vaalea maalikerros. Metalliset luukut hieman ruosteiset, mutta avautuvat.		X	
LIITTEET				
PIIRUSTUKSET				
VALOKUVAT Kuvat 38-42				
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA				
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ				
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ				

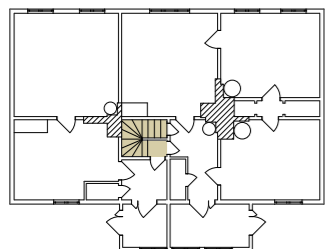

TILASELOSTE
KIRJANPITÄJÄN / VAIHDEMIEHEN TALO

SIVU:
AIKA:

TILAN N:O	TILAN NIMI	KORJ. KIIREELLISYYS		
		1	2	3
12	ISOMPI VERANTA			
LATTIA				
PINTAMATERIAALIT	Puuta, maalattu siniharmaaksi. Maali hieman kulunut ja kuprulla.		X	
LISTAT	Puuta, maalattu siniharmaaksi. Maali hieman hilseillyt.		X	
SEINÄT, OVET JA IKKUNAT				
PINTAMATERIAALIT	Puuta, maalattu vaaleansiniseksi. Maali paikoin halkeillut.		X	
LISTAT				
KATTO				
PINTAMATERIAALIT	Puuta, maalattu valkoiseksi. Maalikerros osin hilseillyt irti, jolloin alta on paljastunut harmaa maalikerros.		X	
LISTAT	Puuta, maalattu valkoiseksi. Maali hieman halkeillut.		X	
KALUSTEET, VARUSTEET JA LAITTEET				
LIITTEET				
PIIRUSTUKSET				
VALOKUVAT Kuvat 43-45				
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA				
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ				
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ				

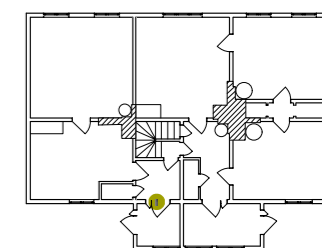

TILASELOSTE	SIVU:
KIRJANPITÄJÄN / VAIHDEMIEHEN TALO	AIKA:

TILAN N:O	13	TILAN NIMI: Portaikko	KORJ. KIIREELLISYYS		
			1	2	3
LATTIA					
PINTAMATERIAALIT	Mäntylauta, kunto hyvä				X
LISTAT	ei ole				
SEINÄT, OVET JA IKKUNAT					
PINTAMATERIAALIT	Mäntylauta, kunto hyvä				X
	Hirsi, kunto hyvä				X
KATTO					
PINTAMATERIAALIT	Mäntylauta, kunto hyvä				X
LISTAT	Ei listoja				
KALUSTEET, VARUSTEET JA LAITTEET					
LITTEET					
PIIRUSTUKSET					
VALOKUVAT	46-47				
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA					
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ					
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ					

OVIKORTTI	SIVU:	KORJ. KIIREELLISYYS		
		1	2	3
KOHDE:	Ylivieskan kasarmi			
TILAN N:O	Kirjanpitäjän/Vaihdemiehen talo			
TILAN NIMI		KUVAT		
OVI	Ovi nro 1		X	
KARMI	Puukarmi, maalattu valkoiseksi. Maali hilseillyt irti osin.		X	
OVILEHTI	Puuta, maalattu valkoiseksi. Kuusi pientä valoaukkoa. Aukkojen lasit ehjät yhtä lukuunottamatta		X	
TIIVEYS	Ei ole tiivis, koska on turvonnut.		X	
AVATTAVUUS	Avautuu, ei sulkeudu täysin, koska on turvonnut.		X	
LISTAT	Puuta, maalattu valkoiseksi.		X	
HELAT	Metallinen kiintopainike, ei toimi kunnolla		X	
KYNNYS	Puinen, maalattu siniharmaaksi.		X	
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA				
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ				
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ				

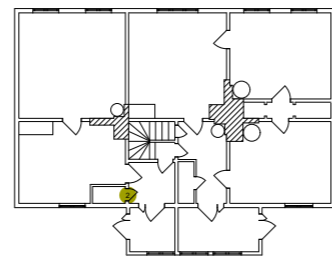

< Ovi verannan puolelta
 << Ovi eteisen puolelta
 v Heloitus eteisen puolelta

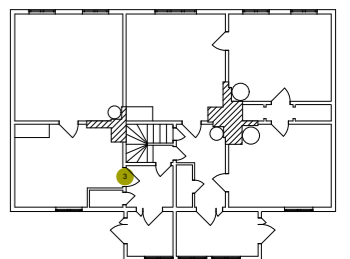
OVIKORTTI		SIVU: ...			
KOHDE: Ylivieskan kasarmi		AIKA:			
TILAN N:O Kirjanpitäjän/Vaihdemiehen talo		KORJ. KIIREELLISYYS			
TILAN NIMI		KUVAT	1	2	3
ОВI	Ovi nro 2 WC:n ovi	1,2			
KARMI	Peittomaalattu (kiiltävä öljymaali) puukarmi, pieniä kolhuja			X	
OVILEHTI	Peiliovi 3 sileällä peiillä, öljymaalattu, alaosa likaantunut, maalissa halkeamia			X	
TIIVEYS	Ei testattu				
AVATTAVUUS	Vasenkätinen, avautuu ja sulkeutuu ongelmitta				X
LISTAT	Päällemaalatut puulistat, profiili yksinkertainen ja peittynyt osin maalin alle			X	
HELAT	Toimiva WC:n lukkohela ja painike, päällemaalatut hyväkuntoiset saranat				X
KYNNYS	Kulunut puukynnys			X	
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA					
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ					
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ					

OVIKORTTI		SIVU: ...			
KOHDE: Ylivieskan kasarmi		AIKA:			
TILAN N:O Kirjanpitäjän/Vaihdemiehen talo		KORJ. KIIREELLISYYS			
TILAN NIMI		KUVAT	1	2	3
ОВI	Ovi nro 3 Keittiön ovi	1,2			
KARMI	Peittomaalattu (kiiltävä öljymaali) puukarmi, pieniä kolhuja			X	
OVILEHTI	Peiliovi, paneloidut peilit kuvan 1 ja 2 mukaiset, maalattu, maali hilseilyt irti	1,2		X	
TIIVEYS	Ei testattu				
AVATTAVUUS	Oikeakätinen, kinnaa sivu- ja alakarmeihin, ei sulkeudu			X	
LISTAT	Maalatut profiililistat (profiili B liite 1), listaprofiili osin paksun maalikerroksen hämärtämä			X	
HELAT	Ovenpainikkeet tallessa ja alkuperäiset, painikkeen kiinnitys löystynyt. Lukkopesä, ei avainta.			X	
KYNNYS	Kulunut puukynnys, jonka päällä muovimattoa messinkilistoin kiinnitettynä			X	
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA					
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ					
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ					

<< Kuva 1 oven 2 eteisen puoli

< Kuva 2 oven 2 WC:n puoli

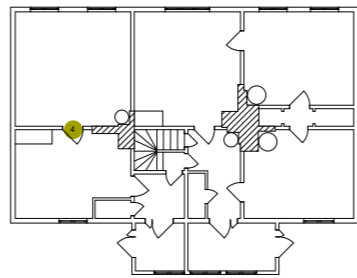

<< Kuva 1 oven 3 eteisen puoli

< Kuva 2 oven 3 keittiön puoli

OVIKORTTI

KOHDE:		SIVU: --	
TILAN N:O		AIKA:	
TILAN NIMI		KORJ. KIIREELLISYYS	
		KUVAT	1 2 3
Ylivieskan kasarmi Kirjanpitäjän/Vaihdemiehen talo			
OVIV	Ovi nro 4 Asuinhuoneen ovi	1,2	
KARMI	Peittomaalattu (kiiltävä öljymaali) puukarmi, pieniä kolhuja		X
OVILEHTI	Sileä kiiltävällä valkoisella öljymaalilla maalattu ontto levyovi. Asuinhuoneen puolella alhaalla	1,2	X
TIIVEYS	levyssä kolhu joka rikkonut levyn. Ei testattu		
AVATTAVUUS	Vasenkätinen, kinnaa kiinni alakarmiin, jouduttiin avaamaan sorkkaraudan avulla, ei avaudu		X
LISTAT	Maalatut yksinkertaiset profiililistat, profiili paksun maalikerroksen peitossa		X
HELAT	Keittiön puolen painike katkennut/puuttuu, asuinhuoneen puolen painike tallessa		X
KYNNYS	Kulunut puukynnys, päällä muovimatto ja messinkiset listat		X
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA			
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ			
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ			

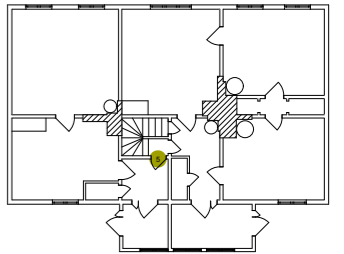

<< Kuva 1 oven 4 keittiön puoli

< Kuva 2 oven 4 asuinhuoneen puoli

OVIKORTTI

KOHDE:		SIVU: --	
TILAN N:O		AIKA:	
TILAN NIMI		KORJ. KIIREELLISYYS	
		KUVAT	1 2 3
Ylivieskan kasarmi Kirjanpitäjän/Vaihdemiehen talo			
OVIV	Ovi nro 5 Ullakkoportaan ovi	1,2	
KARMI	Valkoiseksi maalattu puukarmi, kolhuvarioita		X
OVILEHTI	Peiliovi, paneloidut peilit kuvan 1 ja 2 mukaiset, maalattu, maali hilseilyt irti	1,2	X
TIIVEYS	Ei testattu		
AVATTAVUUS	Oikeakätinen, ei avaudu/sulkeudu, kinnaa kiinni karmeihin		X
LISTAT	Maalatut profiililistat, profiili liitteessä 1, maalikerros hämärtää profiilia		X
HELAT	Hakanen eteisen puolella; Vedin ja lukko ullakon puolella, avain ruostunut kiinni lukkoon	3	X
KYNNYS	Kulunut puukynnys, päällä muovimatto ja messinkiset listat		X
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA			
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ			
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ			

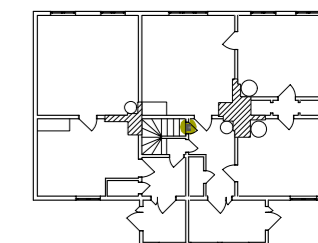
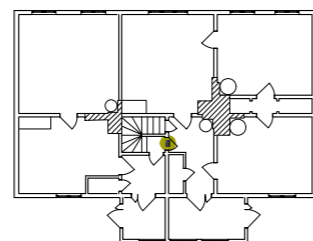

<< Kuva 1 oven 5 eteisen puoli
< Kuva 2 oven 4 ullakkoportaan puoli
^ Kuva 3 ullakon puolen heloitus

OVIKORTTI		SIVU: ...			
KOHDE: Ylivieskan kasarmi		AJKA:			
TILAN N:O Kirjanpitäjän/Vaihdemiehen talo		KORJ. KIIREELLISYYS			
TILAN NIMI		KUVAT	1	2	3
OVI	Ovi nro 6			X	
KARMI	Puukarmi, maalattu valkoiseksi. Maali hilseilyt irti			X	
OVILEHTI	Puinen peiliovi, maalattu valkoiseksi. Sisäpuolella puu-kuitulevy eristeenä			X	
TIIVEYS	Ei ole tiivis, koska on turvonnut eikä sulkeudu			X	
AVATTAVUUS	Avautuu, ei sulkeudu täysin, koska on turvonnut.			X	
LISTAT	Puuta, maalattu valkoiseksi.				X
HELAT	Toimiva metallinen kiintopainike.				X
KYNNYS	Puinen, maalattu siniharmaaksi. Kolhiutunut			X	
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA					
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ					
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ					

OVIKORTTI		SIVU: ...			
KOHDE: Ylivieskan kasarmi		AJKA:			
TILAN N:O Kirjanpitäjän/Vaihdemiehen talo		KORJ. KIIREELLISYYS			
TILAN NIMI		KUVAT	1	2	3
OVI	Ovi nro 7			X	
KARMI	Puukarmi, maalattu valkoiseksi. Maali hieman kulunut			X	
OVILEHTI	Puuta, maalattu valkoiseksi. Sisäpuolella puu-kuitulevy eristeenä			X	
TIIVEYS	Tiivisteet repsottaa			X	
AVATTAVUUS	Avautuu ja sulkeutuu				X
LISTAT	Puuta, maalattu valkoiseksi.				X
HELAT	Ruostuneet			X	
KYNNYS	Puinen, maalattu ruskeaksi, kulunut			X	
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA					
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ					
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ					

- >> Ovi portaikon puolelta
- > Ovi eteisen puolelta
- v Heloitus

- << Ovi eteisen puolelta
- < Ovi komeron puolelta
- v Heloitus komeron puolelta

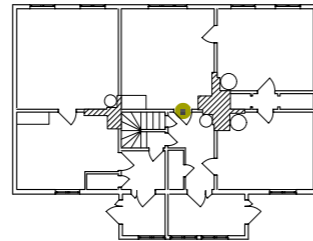

OVIKORTTI

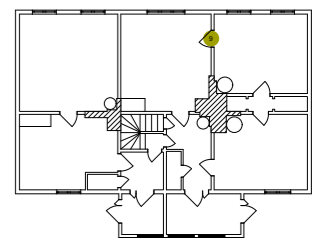
KOHDE: Ylivieskan kasarmi TILAN N:O Kirjanpitäjän/Vaihdemiehen talo TILAN NIMI		SIVU: ...		
		AIKA:		
		KORJ. KIIREELLISYYS		
	KUVAT	1	2	3
OVI	Ovi nro 8		X	
KARMI	Puukarmi, maalattu valkoiseksi. Maali hilseilyt hieman		X	
OVILEHTI	Puinen peiliovi, maalattu valkoiseksi. Maali hilseilyt		X	
TIIVEYS	Ei ole tiivis, koska on turvonnut.		X	
AVATTAVUUS	Avautuu, ei sulkeudu täysin, koska on turvonnut.		X	
LISTAT	Puuta, maalattu valkoiseksi.			X
HELAT	Lähes ehjä metallinen kiintopainike.		X	
KYNNYS	Puinen, maalattu siniharmaaksi. Vain vähän kulumia		X	
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA				
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ				
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ				

OVIKORTTI

KOHDE: Ylivieskan kasarmi TILAN N:O Kirjanpitäjän/Vaihdemiehen talo TILAN NIMI Tila 6		SIVU: ...		
		AIKA:		
		KORJ. KIIREELLISYYS		
	KUVAT	1	2	3
OVI	Ovi nro 9		X	
KARMI	Puukarmi, valkoinen lateksimaali, varisee		X	
OVILEHTI	Peiliovi, paneloidut peilit, puu, valkoinen lateksimaali, varisee		X	
TIIVEYS	Ei testattu, ei mene kiinni		X	
AVATTAVUUS	Vasenkätinen, ei sulkeudu kokonaan		X	
LISTAT	Puulistat, valkoinen lateksimaali, varisee		X	
HELAT	Lukko keittiön puolella, lukko maalattu umpeen.			X
KYNNYS	Puinen, harmaa maali, kunto hyvä			X
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA				
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ				
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ				

<< Ovi eteisen puolelta
< Ovi keittiön puolelta
v Heloitus

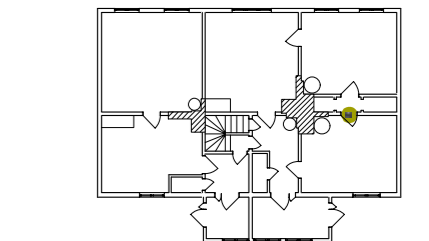
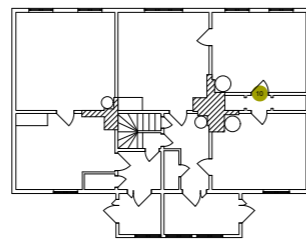
<< Oven keittiön puoli
< Oven asuinhuoneen puoli
^ Oven huoneen puoleinen heloitus

OVIKORTTI		SIVU: --			
KOHDE: Ylivieskan kasarmi		AIKA:			
TILAN N:O Kirjanpitäjän/Vaihdemiehen talo		KORJ. KIIREELLISYYS			
TILAN NIMI Tila 7		KUVAT	1	2	3
OVI	Ovi nro 10	7_31-7_35			X
KARMI	Puukarmi, valkoinen maali, hyväkuntoinen, muutamista kohdista halkeillut puuttuu				X
OVILEHTI					
TIIVEYS	-				
AVATTAVUUS	-				
LISTAT	Valkoinen maali, kunto hyvä				X
HELAT	-				
KYNNYS	Puinen, harmaa maali, kunto ok				X
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA					
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ					
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ					

OVIKORTTI		SIVU: --			
KOHDE: Ylivieskan kasarmi		AIKA:			
TILAN N:O Kirjanpitäjän/Vaihdemiehen talo		KORJ. KIIREELLISYYS			
TILAN NIMI		KUVAT	1	2	3
OVI	Ovi nro 11				X
KARMI	Puukarmi, maalattu valkoiseksi.				X
OVILEHTI	Puinen peiliovi, maalattu valkoiseksi.				X
TIIVEYS	Ei testattu.		X		
AVATTAVUUS	Sulkeutuu vain voimalla, koska on turvonnut.		X		
LISTAT	Puuta, maalattu valkoiseksi.				X
HELAT	Toimiva metallinen kiintopainike heiluu hieman		X		
KYNNYS	Puinen, maalattu siniharmaaksi.				X
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA					
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ					
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ					

< Huoneen puoli
v Kynnys

<< Ovi huoneen puolelta
< Ovi välitilan puolelta
v Heloitus

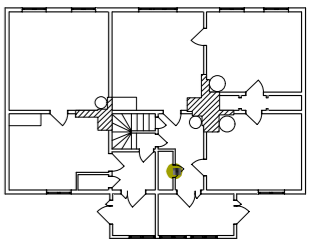
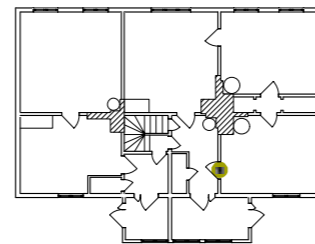

OVIKORTTI		SIVU: ...			
KOHDE: Ylivieskan kasarmi		AIKA:			
TILAN N:O Kirjanpitäjän/Vaihdemiehen talo		KORJ. KIIREELLISYYS			
TILAN NIMI		KUVAT	1	2	3
OVI	Ovi nro 12				X
KARMI	Puukarmi, maalattu valkoiseksi. Maali kulunut			X	
OVILEHTI	Puinen peiliovi, maalattu valkoiseksi. Maali irtoillut lattiarajasta			X	
TIIVEYS	Tiivis				X
AVATTAVUUS	Avautuu, ovilehti turvonnut hieman				X
LISTAT	Puuta, maalattu valkoiseksi. Maali osin kulunut.			X	
HELAT	Toimiva metallinen kiintopainike.				X
KYNNYS	Puinen, maalattu siniharmaaksi.				X
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA					
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ					
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ					

OVIKORTTI		SIVU: ...			
KOHDE: Ylivieskan kasarmi		AIKA:			
TILAN N:O Kirjanpitäjän/Vaihdemiehen talo		KORJ. KIIREELLISYYS			
TILAN NIMI		KUVAT	1	2	3
OVI	Ovi nro 13				X
KARMI	Puukarmi, maalattu valkoiseksi. Lähes ehjä				X
OVILEHTI	Puinen peiliovi, maalattu valkoiseksi.				X
TIIVEYS	Tiivis				X
AVATTAVUUS	Avautuu ja sulkeutuu				X
LISTAT	Puuta, maalattu valkoiseksi.				X
HELAT	Toimiva metallinen kiintopainike.				X
KYNNYS	Puinen, maalattu siniharmaaksi.				X
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA					
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ					
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ					

< Ovilevyn alalaita eteisen puolelta
< Ovi eteisen puolelta
v Ovi huoneen puolelta
> Heloitus

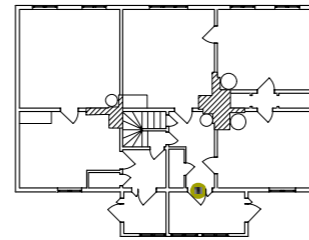
< Ovi eteisen puolelta

OVIKORTTI

KOHDE: Ylivieskan kasarmi		SIVU: ...			
TILAN N:O Kirjanpitäjän/Vaihdemiehen talo		AIKA:			
TILAN NIMI		KORJ. KIIREELLISYYS			
		KUVAT	1	2	3
OVI	Ovi nro 14			X	
KARMI	Puukarmi, maalattu valkoiseksi. Maali hilseillyt irti			X	
OVILEHTI	Puuta, maalattu valkoiseksi. Kuusi pientä valo- aukkoa. Lasit kaikki irronneet			X	
TIIVEYS	Ei ole tiivis, koska on turvonnut.			X	
AVATTAVUUS	Avautuu, ei sulkeudu täysin, koska on turvonnut.			X	
LISTAT	Puuta, maalattu valkoiseksi. Maali osin hilseillyt.			X	
HELAT	Toimiva metallinen kiintopainike.			X	
KYNNYS	Puinen, maalattu siniharmaaksi. Kolhiutunut			X	
1 = PIKAISESTI KORJATTAVA					
2 = KORJATTAVA SUUREMMAN PERUSPARANNUKSEN YHTEYDESSÄ					
3 = HYVÄKUNTOINEN TAI EI VAADI TOIMENPITEITÄ					

< Yläkarmi
< Ovi verannan
puolelta
v Ovi eteisen puolelta
> Heloitus

Ylivieskan kasarmi
Kirjanpitäjän/Vaihdemiehen talo

Liite 1
Listaprofiilit

Listaprofiili A;
Tilan 2 lattialista

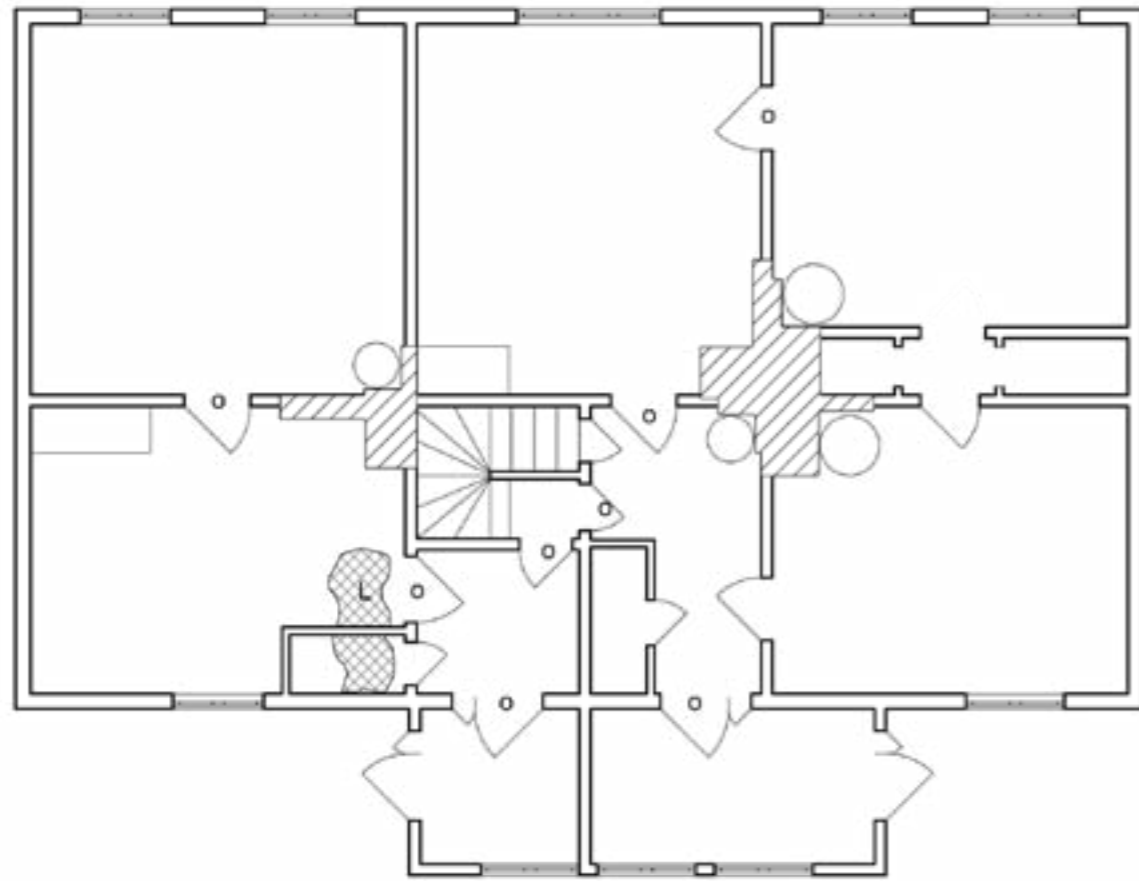
Listaprofiili B;
Ovi 3 listoitus

Listaprofiili C;
Tilan 6 lattialista

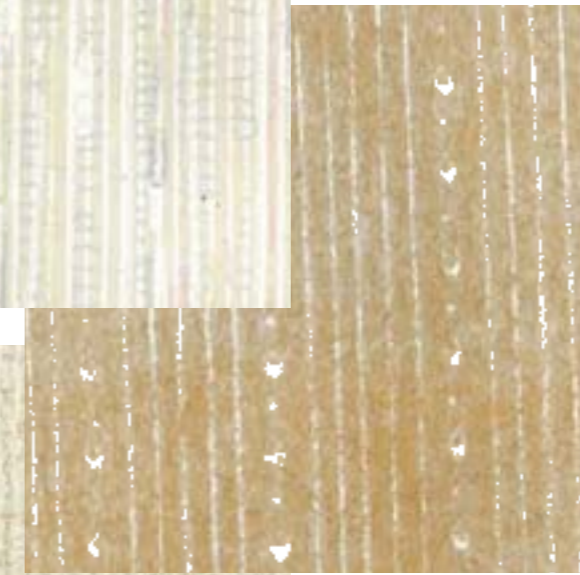
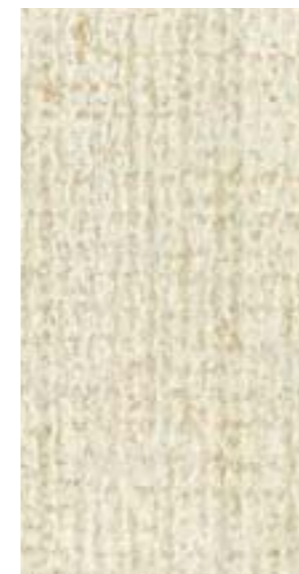

Kirjanpitäjän/Vaihdemiehen talo

Liite 2 Vauriokartta

L = lahovaurio
o = viallinen ovi

Ylivieskan kasarmi
Kirjanpitäjän/Vaihdemiehen talo

Liite 3
Tilan 7 tapettikerrokset

Kuosien mittakaava 1:1

Ylivieskan kasarmi
Kirjanpitäjän/Vaihdemiehen talo

Liite 4
Tilan 5 tapettikerrokset

Kuosien mittakaava 1:1

